

СҮХБААТАР АЙМАГ

СТАТИСТИКИЙН ТОВЧООН

НЭГДСЭН ҮНДЭСТНИЙ БАЙГУУЛЛАГЫН ХӨГЖЛИЙН
ХӨТӨЛБӨРИЙН САНХҮҮЖИЛТЭЭР ХЭВЛЭВ.

Боловсруулж, эмхтгэсэн:
Хянан тохиолдуулсан:

Ш. Сэржхүү, Л. Нямбат
Б. Эрдэнэсүрэн, С. Алтанцэцэг

Холбоо барих:

Үндэсний Статистикийн Хороо
Монгол улс, Улаанбаатар 14200
Засгийн газрын III байр

Мэдээллийн үйлчилгээ

Утас: 1900-1212
Факс: (976-11)-329271
И-мэйл: information@nso.mn
Вэб сайт: www.1212.mn

ГАРЧИГ

ӨМНӨХ ҮГ	6
СҮХБААТАР АЙМГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА	8
ХҮН АМ, НИЙГЭМ	11
1. ХҮН АМ	12
2. НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	19
3. БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ	24
4. ЭРҮҮЛ МЭНД	29
5. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ	32
6. ГЭМТ ХЭРЭГ, ШҮҮХ	33
<hr/>	
ЭДИЙН ЗАСАГ	37
7. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН	38
8. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	40
9. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	41
10. БАНК, САНХҮҮ, ДААТГАЛ	44
11. ТӨРИЙН САНХҮҮ	47
12. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ	49
МАЛ АЖ АХУЙ	49
ГАЗАР ТАРИАЛАН	64
13. АВТО ТЭЭВЭР, ХАРИЛЦАА ХОЛБОО	67
14. БАРИЛГА, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ	69
15. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ЦАГ УУР	71
16. ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САН	73

ХАВСРАЛТ-1 (сумаар)

ХАВСРАЛТ-2 (багаар)

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

ХҮСНЭГТ 1.1 АЙМГИЙН ХҮН АМ, хот, хөдөөгөөр, мянган хүн	13
ХҮСНЭГТ 1.2 СУМДЫН ХҮН АМЫН ТОО	13
ХҮСНЭГТ 1.3 ДУНДАЖ ХЭМЖЭЭНИЙ СУМ, БАГ	14
ХҮСНЭГТ 1.4 ХАМГИЙН ОЛОН ХҮН АМ, ТОМ НУТАГ ДЭВСГЭРТЭЙ СУМ, БАГ	15
ХҮСНЭГТ 1.5 СУМДЫН ӨРХ, АМ БҮЛИЙН ТОО	15
ХҮСНЭГТ 1.6 СУМДЫН ХҮН АМЫН НЯГТРАЛ	16
ХҮСНЭГТ 1.7 ХҮН АМ ЗҮЙН АЧААЛАЛ, ХҮЙСИЙН ХАРЬЦАА, сумдаар	17
ХҮСНЭГТ 1.8 ХҮН АМЫН ЕРДИЙН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ	18
ХҮСНЭГТ 2.1 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО	19
ХҮСНЭГТ 2.2 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТООНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ, сумаар, 2010–2013 он	20
ХҮСНЭГТ 2.3 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО ТОГТМОЛ БУУРСАН СУМ, БАГ	20
ХҮСНЭГТ 2.4 ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХЧҮҮДИЙН ТОО	21
ХҮСНЭГТ 2.5 ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХИЙН ТООНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ, сумаар 2010–2013 он	21
ХҮСНЭГТ 2.6 ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХИЙН ТООНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ, хамгийн их бууралттай ба өсөлттэй 5 баг	21
ХҮСНЭГТ 2.7 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ ТОО	22
ХҮСНЭГТ 2.8 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар	22
ХҮСНЭГТ 2.9 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭДИЙН ТОО, ХАМГИЙН ИХ БУУРСАН, ӨССӨН БАГ	23
ХҮСНЭГТ 3.1 АЙМГИЙН БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ	25
ХҮСНЭГТ 3.2 2013–2014 ОНЫ ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА, СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, сумаар	26
ХҮСНЭГТ 3.3 2013–2014 ОНЫ ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН НИЙТ ҮНДСЭН БАГШИЙН ТОО, НЭГ БАГШИЙН АЧААЛАЛ	27
ХҮСНЭГТ 3.4 АЙМГИЙН СОЁЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ	28
ХҮСНЭГТ 4.1 АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ	30
ХҮСНЭГТ 4.2 СУМДЫН ИХ ЭМЧ, СУВИЛАГЧДЫН ТОО, АЧААЛАЛ 2013	30
ХҮСНЭГТ 4.3 АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД БА НЯЛХСЫН ЭНДЭГ ДЭЛ	31
ХҮСНЭГТ 4.4 НАС БАРСАН ХҮН, зонхилох өвчний ангиллаар	31
ХҮСНЭГТ 4.5 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, өвчний төрлөөр	32
ХҮСНЭГТ 5.1 АЙМГИЙН НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ	32
ХҮСНЭГТ 6.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, төрлөөр	34
ХҮСНЭГТ 6.2 ХОХИРОГЧ ИРГЭД	34
ХҮСНЭГТ 6.3 ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС УЧИРСАН ХОХИРОЛ БА НӨХӨН ТӨЛҮҮЛЭЛТ, сая төгрөг	34
ХҮСНЭГТ 6.4 БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, сумаар	35
ХҮСНЭГТ 7.1 НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, оны үнээр, тэрбум төг	38
ХҮСНЭГТ 7.2 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНД АЙМАГ БОЛОН САЛБАНУУДЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ	39
ХҮСНЭГТ 8.1 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, сая төгрөг	40
ХҮСНЭГТ 9.1 ИНФЛЯЦИЙН 2013 ОНЫ ӨСӨЛТӨД ҮЗҮҮЛСЭН БҮЛГҮҮДИЙН НӨЛӨӨЛӨЛ	42
ХҮСНЭГТ 9.2 ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРИМ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ДУНДАЖ ҮНЭ, сумаар	42
ХҮСНЭГТ 10.1 ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, сая төгрөг	45
ХҮСНЭГТ 10.2 ХАДГАЛАМЖ, сумаар, сая төгрөг	45
ХҮСНЭГТ 10.3 МАЛЫН ИНДЕКСЖҮҮЛСЭН ДААТГАЛД ХАМРАГДСАН МАЛЧИН ӨРХ, ДААТГУУЛСАН МАЛЫН ТОО	45

ХҮСНЭГТ 10.4 МАЛЫН ИНДЕКСЖҮҮЛСЭН ДААТГАЛ, сумаар	46
ХҮСНЭГТ 11.1 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН НИЙТ ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, сая төг	48
ХҮСНЭГТ 12.1 МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧДЫН ТОО	50
ХҮСНЭГТ 12.2 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, нийт өрхөд харьцуулсан хувь	50
ХҮСНЭГТ 12.3 АЙМГИЙН МАЛЫН ТОО, мянган толгой	51
ХҮСНЭГТ 12.4 СУМДЫН НИЙТ МАЛЫН ТОО	52
ХҮСНЭГТ 12.5 СУМДЫН СҮРГИЙН БҮТЭЦ	53
ХҮСНЭГТ 12.6 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО	57
ХҮСНЭГТ 12.7 СҮРЭГТ ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ	57
ХҮСНЭГТ 12.8 СУМДЫН ХЭЭЛТЭГЧИЙН ТОО, 2013	58
ХҮСНЭГТ 12.9 БОЙЖУУЛСАН ТӨЛИЙН ТОО	
А. Аймгийн дүн, мянга	58
Б. Сумаар, 2013	59
ХҮСНЭГТ 12.10 100 ЭХЭЭС БОЙЖУУЛСАН ТӨЛ	
А. Аймгийн дундаж	59
Б. Сумаар, 2013	60
ХҮСНЭГТ 12.11 СУМ, БАГИЙН ДУНДАЖ ҮЗҮҮЛЭЛТ, 2013	60
ХҮСНЭГТ 12.12 УЛСЫН НИЙТ ЗЗО СУМЫН ДОТОР ЭЗЛЭХ БАЙР, 2013 оны байдлаар	61
ХҮСНЭГТ 12.13 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ СУМ, 2013	61
ХҮСНЭГТ 12.14 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ БАГ, 2013	62
ХҮСНЭГ 12.15 ТЭЖЭЭВЭР АМЬТДЫН ТОО, толгой	62
ХҮСНЭГТ 12.16 ХАШАА, ХУДГИЙН ТОО	62
ХҮСНЭГТ 12.17 БЭЛЧЭЭРИЙН ДААЦ, ТЭЖЭЭЛИЙН ХҮРЭЛЦЭЭ	63
ХҮСНЭГТ 12.18 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, га	64
ХҮСНЭГТ 12.19 СУМДЫН ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, га, 2013	65
ХҮСНЭГТ 12.20 ХУРААСАН УРГАЦ, тонн	66
ХҮСНЭГТ 12.21 СУМДЫН ХУРААСАН УРГАЦ, тонн, 2013	67
ХҮСНЭГТ 12.22 ГА-ГИЙН УРГАЦ	68
ХҮСНЭГТ 13.1 АВТО ТЭЭВРИЙН САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ	68
ХҮСНЭГТ 13.2 АЙМГИЙН ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сая төгрөг	68
ХҮСНЭГТ 14.1 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖЛЫН ХЭМЖЭЭ, сумаар, сая төгрөг	70
ХҮСНЭГТ 14.2 АЙМГИЙН НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	70
ХҮСНЭГТ 15.1 СУМДЫН АГААРЫН ДУНДАЖ ТЕМПЕРАТУР, °С	71
ХҮСНЭГТ 15.2 ХУР ТУНАДАСНЫ НИЙЛБЭР, ХУР ТУНАДАСТАЙ ӨДРИЙН ТОО	72
ХҮСНЭГТ 16.1 АЙМГИЙН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САНГИЙН АНГИЛАЛ	74
ХҮСНЭГТ 16.2 СУМДЫН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САНГИЙН АНГИЛАЛ, мян.га	74
ХҮСНЭГТ 16.3 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГАЗАР, мян.га	75
ХҮСНЭГТ 16.4 УЛСЫН ТУСГАЙ ХЭРЭГЦЭЭНИЙ ГАЗАР, мян.га	75

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

ЗУРАГ 1. АЙМГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, БАЙГАЛИЙН БҮСҮҮДЭД ХАМРАГДАХ БАЙДАЛ	9
ЗУРАГ 1.1 СУМДЫН ХҮН АМЫН ТОО	14
ЗУРАГ 1.2 НЭГ КМ ² НУТАГ ДЭВСГЭРТ НОГДОХ ХҮН	16
ЗУРАГ 1.3 ХҮН АМЫН НАС, ХҮЙСИЙН СУВАРГА, 2010, 2013 он	17
ЗУРАГ 2.1 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО	19
ЗУРАГ 3.1 СУРАЛЦАГЧИД БА ҮНДСЭН БАГШ	25
ЗУРАГ 3.2 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН БАГШИЙН АЧААЛАЛ, нэг үндсэн багшид ноогдох хүүхдийн тоо, 2013	27
ЗУРАГ 3.3 ЕБС-ИЙН ҮНДСЭН БАГШИЙН АЧААЛАЛ, нэг үндсэн багшид ноогдох суралцагчийн тоо, 2013	27
ЗУРАГ 4.1 НАС БАРСАН ШАЛТГААН, зонхилох өвчний ангиллаар, хувиар, 2013	31
ЗУРАГ 4.2 ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ БҮТЭЦ, хувиар, 2010–2013 оны дүнгээр	32
ЗУРАГ 6.1 ГЭМТ ХЭРГИЙН АНГИЛАЛ, 2010–2013 оны байдлаар	33
ЗУРАГ 6.2 ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС ӨМЧИД УЧИРСАН ХОХИРЛЫН БҮТЭЦ	35
ЗУРАГ 9.1 АЙМГИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН МЭДЭЭНД ХАМРАГДДАГ СУМД	43
ЗУРАГ 11.1 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ТЭНЦЭЛ, тэрбум төгрөг	48
ЗУРАГ 11.2 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН НИЙТ ЗАРЛАГЫН БҮТЭЦ, 2013	48
ЗУРАГ 12.1 МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧДЫН ТООНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ	50
ЗУРАГ 12.2 АЙМГИЙН МАЛЫН ТООНЫ ӨСӨЛТ, БУУРАЛТ, мян.толгой А. Хонь, ямаа	51
Б. Тэмээ, адуу, үхэр	52
ЗУРАГ 12.3 АЙМГИЙН НИЙТ МАЛД СУМДЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, 2013 оны байдлаар	52
ЗУРАГ 12.4 СУМДЫН НИЙТ МАЛЫН ТООНЫ БҮЛЭГЛЭЛТ	53
ЗУРАГ 12.5 АЙМГИЙН МАЛ АЖ АХУЙН ГОЛ САЛБАР–ТЭМЭЭНИЙ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар	54
ЗУРАГ 12.6 АДУУНЫ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар	55
ЗУРАГ 12.7 ҮХРИЙН АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар	55
ЗУРАГ 12.8 ХОНИНЫ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар	56
ЗУРАГ 12.9 ЯМААНЫ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар	56
ЗУРАГ 12.10 СУМДЫН БЭЛЧЭЭРИЙН АЧААЛАЛ	63

ХАВСРАЛТ ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

ХАВСРАЛТ –1 (сумаар)

ХАВСРАЛТ 1.1 СУМЫН НУТАГ ДЭВСГЭР, ӨРХ, ХҮН АМЫН МЭДЭЭЛЭЛ	77
ХАВСРАЛТ 2.1 СУМЫН ХҮН АМЫН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	79
ХАВСРАЛТ 3.1 СУМЫН БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	84
ХАВСРАЛТ 3.2 СУМЫН СОЁЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	
ХАВСРАЛТ 4.1 СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	93
ХАВСРАЛТ 4.2 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ	97
ХАВСРАЛТ 4.3 ӨВЧЛӨЛ	99
ХАВСРАЛТ 6.1 СУМЫН ГЭМТ ХЭРГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	102
ХАВСРАЛТ 6.2 ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮН	109
ХАВСРАЛТ 9.1 СУДАЛГААНД СОНГОГДСОН СУМЫН БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг	110
ХАВСРАЛТ 10.1 СУМЫН ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, сая төг	
ХАВСРАЛТ 12.1.1 МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧИД	116
ХАВСРАЛТ 12.1.2 СУМЫН МАЛ АЖ АХУЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	117
ХАВСРАЛТ 12.1.3 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, га–гаар	135
ХАВСРАЛТ 12.1.4 ХУРААСАН УРГАЦ, тн–оор	137
ХАВСРАЛТ 13.1 ГАР УТАС ХЭРЭГЛЭГЧДИЙН ТОО	141
ХАВСРАЛТ 14.1 СУМЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	140
ХАВСРАЛТ 17.1 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТООЛЛОГО	141

ХАВСРАЛТ–2 (багаар)

ХАВСРАЛТ 1.2 БАГИЙН ӨРХ, ХҮН АМЫН МЭДЭЭЛЭЛ	143
ХАВСРАЛТ 2.2 БАГИЙН ХҮН АМЫН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	149
ХАВСРАЛТ 12.2.1 БАГИЙН МАЛ АЖ АХУЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	155
ХАВСРАЛТ 12.2.2 БАГИЙН МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧДЫН ТОО	166
ХАВСРАЛТ 12.2.3 БАГИЙН МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	167
ХАВСРАЛТ 12.2.4 БАГИЙН ХАШАА, ХУДГИЙН ТОО, 2012 оны тооллого	173

ТОВЧИЛСОН ҮГ

ББСБ	Банк бус санхүүгийн байгууллага
БНМАУ	Бүгд Найрамдах Монгол Ард Улс
ДНБ	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн
МИД	Малын индексжүүлсэн даатгал
ҮСХ	Үндэсний Статистикийн Хороо
ХЭХоршоо	Хадгаламж зээлийн хоршоо
ХҮИ	Хэрэглээний үнийн индекс
ЭМЯ	Эрүүл Мэндийн Яам

ТЭМДЭГЛЭГЭЭНИЙ ТАЙЛБАР

{ ... }	мэдээлэл байхгүй
{ 0.0 }	маш бага тоо
{ – }	гүйцэтгэл байхгүй

ӨМНӨХ ҮГ

Монгол Улсын Засгийн газар болон Нэгдсэн үндэстний байгууллага хоорондын 2012–2016 оны хамтын ажиллагааны стратегийн баримт бичгийн “Засаглал ба хүний эрх”-ийн асуудлаар тавигдсан тэргүүлэх чиглэлийн хүрээнд төв, орон нутгийн засаг захиргааны түвшинд баримт нотолгоонд суурилсан төлөвлөгөө, төсөв боловсруулах, хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх чадавхи дээшилсэн байх зорилтыг дэвшүүлэн, “Монгол Улсын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн тогтолцоог бэхжүүлэх” МОН/13/201 төслийг хамтран хэрэгжүүлж байна. Үндэсний статистикийн хороо уг төслийн “Орон нутгийн статистикийн чадавхийг бэхжүүлэх нь” бүрэлдэхүүн хэсгийг хэрэгжүүлж буй юм.

Монгол Улсын бодлого боловсруулалт, төлөвлөлт, төсөвлөлтийн эрх зүйн орчныг шинэчлэх, төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлага, хяналт шинжилгээний тогтолцоог үндэсний болон орон нутгийн түвшинд сайжруулах, илүү уялдаатай, зохицуулалттай болгох зорилго нь статистикийн мэдээллийг зөв ашиглах хэрэгцээг төлөвлөгчдийн өмнө гаргаж ирлээ.

ҮСХ нь статистикийн албаны 90 жилийн ой, 2014 оныг орон нутгийн статистикийн албадын чадавхийг бэхжүүлж, анхдагч мэдээллийн чанарт ахиц дэвшил гаргах жил болгох зорилтын хүрээнд албан ёсны болон захиргааны статистикийн мэдээллээс орон нутгийн түвшинд гаргах боломжтой үзүүлэлтүүдийг сонгон авч, сум, багийн түвшинд задлан боловсруулж, аймаг, нийслэлийн мэдээллийн лавлах ном болгон хэвлэн нийтэлж, хэрэглэгч та бүхэндээ хүртээж байна. Лавлах нь орон нутгийн төлөвлөгчдийн мэдээллийн олдоц хүртээмжийг нэмэгдүүлж, өргөжүүлэхийн зэрэгцээ, сум, багийн үзүүлэлтийг аймаг, улсын дундаж үзүүлэлттэй зэрэгцүүлж харьцуулалт хийх боломжийг олгож буй юм.

Мэдээллийн лавлах нь хүн ам, нийгэм болон эдийн засаг гэсэн үндсэн бүрэлдэхүүнтэй бөгөөд дотроо дэд салбарт хуваагдаж байна. Холбогдох салбар бүрийн өмнө статистикийн үзүүлэлтүүдийг тооцох товч арга зүйн тайлбар оруулж, танилцуулгыг хүснэгт, диаграммын хамт хийж, сум, багаар харуулсан үзүүлэлт бүхий хүснэгтүүд хавсаргав. Энэхүү мэдээллийн лавлах номонд тусгагдаж буй бүх үзүүлэлтийг баг, хороо хүртэл задалж хийх эрмэлзэл зорилго тавьсан боловч өнөөдрийн нөхцөлд тусгайлсан тооллого явуулдаг хүн ам, хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарт тэр бүр мэдээллийг задалж харуулах боломж хараахан бүрдээгүй байна. Гэвч статистикийн албанд байгаа тооллогын дүн, мэдээлэлд үндэслэн нийгэм, эдийн засгийн нэлээд үзүүлэлтийг сум, багаар бэлтгэж оруулаа.

Манай орны дундаж хэмжээний сум, баг гэж юу болох, тэдгээр нь хэдэн хүн амтай, ямар хэмжээний нутаг дэвсгэртэй, хэдэн малчин, хичнээн мал сүрэг өсгөн үржүүлдэг, тэрчлэн хамгийн том болон хамгийн бага гэгдэх сум, багийн үзүүлэлттэй өөрсдийн сум, багийн үзүүлэлтийг зэрэгцүүлж үзэх боломжийг та бүгдэд олгож байна. Аймгуудын сум, баг бүр улсад малынхаа нийт тоо болон төрлөөр хэддүгээр байранд ордог болохыг харуулав.

Өрх, хүн ам, өнчин хүүхэд, өрх толгойлсон эхчүүд зэрэг нийгмийн зарим үзүүлэлт сум, багаар, боловсрол, эрүүл мэнд, гэмт хэрэг, гол нэр төрлийн барааны үнэ, хадгаламж, зээл, төсвийн орлого, зарлага, даатгал, барилга угсралт сумаар, малчин өрх, малчдын тоо, тэдний нийгэм, соёлын зарим үзүүлэлт, нийт мал, хээлтэгч мал, бойжуулсан төлийн тоо сум, багаар, хашаа, худаг, тариалсан талбай, хураасан ургацын хэмжээг сумаар хавсралт хүснэгтэд тусгаж харуулаа.

Танилцуулга, хавсралт хүснэгтийн мэдээллийг ашиглан улс, аймаг, сум, бүс нутагт өөрсдийн эзлэх байр суурийг тодорхойлж, орон нутгийн цаашдын хөгжлийн төлөвлөлтөд нэгэн тулгуур эх сурвалж болгон ашиглагдана гэж найдаж байна.

Хүн амын үзүүлэлтийг тооллого явагдсан 1989, 2000, 2010 онууд болон 2012, 2013 оны мэдээллээр, хөдөө аж ахуйн салбарыг 1990, 2000, 2010, 2012, 2013 онуудын тооллогын дүнг үндэслэн гаргаж, бусад салбарын үзүүлэлтийг 2010–2013 оноор харуулсан болно. Сум бүрийн малын тоог төрлөөр, 24 жил дараалсан 1990–2013 онуудаар бэлтгэж оруулав.

Аймгийн мэдээллийн лавлах нь орон нутгийн удирдлага, төлөвлөгчдийн ажилд үнэтэй мэдээллийн эх үүсвэр болно гэдэгт итгэлтэй байна.

МОНГОЛ УЛСЫН
ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРООНЫ
ДАРГА

 С.МЭНДСАЙХАН

СҮХБААТАР АЙМГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Аймгийн товч түүх. Сүхбаатар аймгийн нутаг дэвсгэр нь 1921 оноос өмнө Халхын Сэцэн хан аймгийн Чин ван хошуу, Далай ван хошуу, Ёст бэйс хошуу, Эрх гүн хошуу, Хурц засаг хошуу, Егүзэр хутагтын шавь хошуу гэсэн 6 хошууны нутагт багтаж байв. 1931 онд Халхын 4 аймгийг 13 аймаг болгон өөрчлөхөд Хэнтий, Дорнод аймагт харъяалагдаж байлаа. БНМАУ-ын Бага Хурлын Тэргүүлэгчдийн 1941 оны 12 дугаар сарын 11-ний өдрийн 81-р тогтоолоор Дорнод аймгаас Дарьганга, Хонгор, Баяндэлгэр зэрэг 10 сум, Хэнтий аймгаас Баянтэрэм, Өлзийт зэрэг 4 сум бүгд 14 сумтай Жавхлант шарга аймгийг 1942 онд анх байгуулжээ. БНМАУ-ын Бага Хурлын Тэргүүлэгчдийн 1943 оны 2-р сарын 20-ны 8-р тогтоолоор Жавхлант шарга аймгийг их жанжин Сүхбаатарын нэрэмжит болгож “Сүхбаатар аймаг” гэж нэрлэх болсон. Мөн ондоо аймгийн төвийг Баруун-Урт голын дэргэд шилжүүлэн суурьшуулж “Баруун-Урт” гэж нэрлэсэн байна.

Сүхбаатар аймаг нь манай улсын зүүн өмнөд хэсэгт 82.3 мянган км² талбай эзэлдэг. Газар нутаг нь тал хээрийн бүсэд багтах жижиг толгод, өргөн уудам хөндий, тэгш тал, элсэн говь зэрэг гадаргуутай юм. Аймгийн дэвсгэр нутагт нуур 31, гол 12, булаг шанд 2929, уурхайн худаг 2000 гаруй, өрөмдмөл худаг 150 орчим бий.

Ан агнуурын ач холбогдол бүхий цагаан зээр, тарваганы нутагшил нэлээд тархмал байдаг бөгөөд үнэг, чоно, үен, хярс, өмхий хүрэн, мануул, дорго, туулай, зурам, шилүүс, илбэнх, хар сүүлт зэрэг ан амьтан нутагшдаг. Эрдэнэцагаан сумын Лхачинвандад, баруун, зүүн Раатын уул, Далан тавын айрагт буга, гахай, Хар ямаат, Цав зэрэг газарт бор гөрөөс нутагшсан байдаг.

Аймгийн төв Баруун-Урт сум нь Улаанбаатар хотоос 550 км, Дорнод аймгаас 210 км, Хэнтий аймгаас 230 км, Дорноговь аймгаас 340 км-т оршдог. Өндөр хүчдэлийн шугам, асфальтан замаар холбогдсон.

Нутаг дэвсгэр, засаг захиргааны нэгж. Тус аймаг нь 13 сум, 67 багтай, 60 орчим мянган хүн амтай. Хүн амын олонхи нь Халх, Дарьганга ястан бөгөөд Үзэмчин, Барга, Хуучид, Өөлд, Цахар ястан цөөнх хувийг эзэлдэг. Нутгийн хилийн нийт урт 1340 км бөгөөд урд талаараа БНХАУ-тай 485 км, баруун талаараа Дорноговь аймагтай 165 км, хойт талаараа Хэнтий аймагтай 260 км, зүүн хойт талаараа Дорнод аймагтай 430 км газраар тус тус хиллэдэг.

Сүхбаатар аймаг нь нутаг дэвсгэр, хүн ам, малын тоогоор манай дундаж аймгийн тоонд орно. Аймгийн ихэнхи сум тал хээрийн байгалийн бүсэд хамрагдах бөгөөд зөвхөн Баяндэлгэр, Түвшинширээ сум говийн бүсэд орно. Аймгийн нийт нутгийн 92.8 хувийг бэлчээр, 1.0 хувийг хадлангийн талбай эзэлдэг.

Аймгийн нийт нутаг далайн түвшнээс 675–1777 метрийн өндөрт өргөгдсөн, төрийн тахилгат Дарь-Овоо (1349), Шилийн богд уул (1777) зэрэг сайхан уулстай.

Ганга нуур

Төрийн тахилгат Алтан дарь овоо

Зотолхаан уул

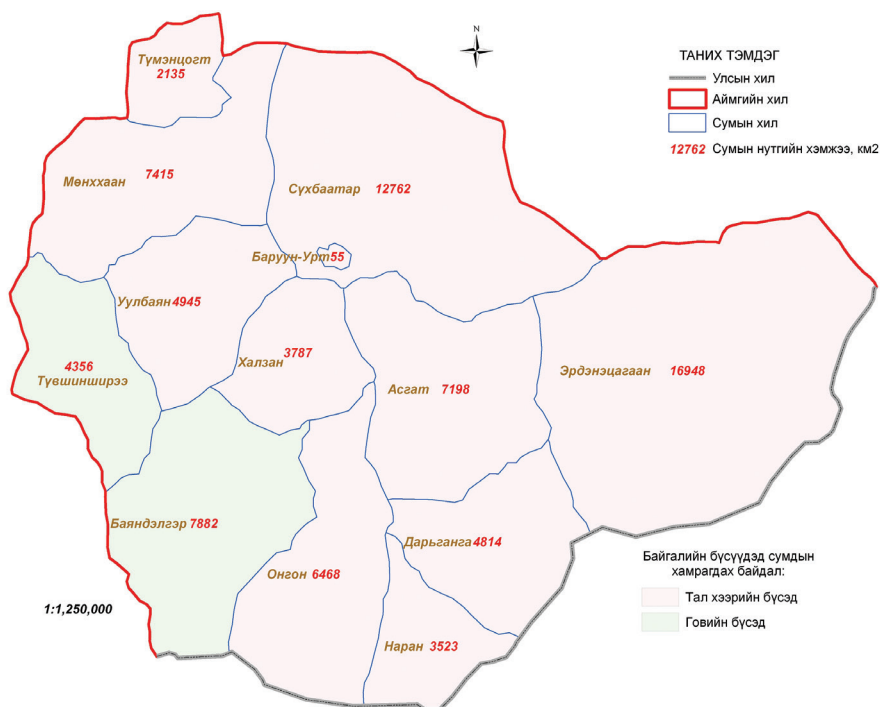

Шилийн богд уул

Молцог элс

Төрийн албан хаагчдын мөргөж сүсгэлдэг Дарханхаан уул

ЗУРАГ 1. АЙМГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, БАЙГАЛИЙН БҮСҮҮДЭД ХАМРАГДАХ БАЙДАЛ

Байгаль, газар зүйн нөхцөл, эдийн засгийн боломж. Тус аймаг нь манай орны бэлчээрийн ба хадлангийн нөөц сайтайд тооцогдох тал хээрийн байгалийн бүсэд хамрагдана. Мал аж ахуйг нийт сумдад өсгөн үржүүлэх, газар тариаланг Түмэнцогт зэрэг зарим суманд эрхлэн хөгжүүлэх бүрэн боломжтой юм. Нутгийн шилмэл омгийн Баяндэлгэрийн улаан ямаа, Эрдэнэцагааны үзэмчин хонь, Түмэнцогтын махны хэвшлийн үхэр, хурдан удмын адуун сүргээрээ алдартай аймаг юм. Уул уурхайн хувьд цайр, зэс молибден, хүрэн нүүрс, хайлуур жонш, гянт болд зэрэг ашигт малтмалын нөөц бүхий орд газруудтай.

2013 оны байдлаар 258.2 тэрбум төгрөгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэсний 44.2 хувь нь хөдөө аж ахуйд, 35.3 хувь нь аж үйлдвэр, уул уурхайд, 4.8 хувь нь худалдаа, үйлчилгээнд, 10.0 хувь нь бусад үйлчилгээний салбарт ногдож байна. Аймгуудын дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 1.5 хувийг тус аймагт үйлдвэрлэдэг.

Аймгийн статистикийн алба. БНМАУ-ын Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн 1960 оны 4 дүгээр сарын 8-ны өдрийн зарилгаар БНМАУ-ын Сайд нарын Зөвлөлийн дэргэдэх Тоо бүртгэлийн улсын төв газрыг байгуулан, аймаг, хотын 19 товчоо, сумдын 389 байцаагчтай статистикийн бүхэл бүтэн цогц алба Монгол Улсын түүхэнд анх удаа бүрэлдэн тогтсон түүхтэй юм.

Аймгийн Статистикийн хэлтсийн анхны даргаар Д.Жагдар 13 жил, дараа нь М.Сүхбаатар 14 жил, О.Цэрэндулам 24 жил тогтвор суурьшилтай ажиллаж байсан байна. Одоо Т.Эрдэнэбат даргатай хамт олон ажиллаж байна.

Зүүн гар талаас: Өвөр эгнээ: Ахлах мэргэжилтэн Ц.Хад, мэргэжилтэн Э.Анхцэцэг, хэлтсийн дарга Т.Эрдэнэбат, мэргэжилтэн О.Ундрах
Ар эгнээ: Судлаач Б.Мөнхзул, Н.Хонгорзул, мэргэжилтэн Ц.Алтанцэцэг, судлаач Б.Уянганям, нягтлан бодогч Ц.Азжаргал, жолооч М.Бөхбат

ХҮН АМ, НИЙГЭМ

ХҮН АМ

НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ

ЭРҮҮЛ МЭНД

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

ГЭМТ ХЭРЭГ, ШҮҮХ

1. ХҮН АМ

Хүн амын статистикийн мэдээллийн үндсэн эх үүсвэр нь 10 жил тутамд явуулдаг хүн ам, орон сууцны тооллого, хүн амын ердийн болон шилжих хөдөлгөөний жил бүрийн мэдээ, тайлан болно.

Хүн ам	Тухайн засаг захиргааны нэгжийн нутаг дэвсгэрт байгаа бүх хүнийг хэлнэ.
Хүн амын нягтрал	Нэгж газар нутагт ногдох хүн амын тоогоор тодорхойлогдоно.
Хүн ам зүйн ачаалал	Хөдөлмөрийн насны 100 хүнд ногдох 15 наснаас доош, 65 наснаас дээш насны тэжээгдэгчийн тоог хэлнэ.
Ердийн цэвэр өсөлт	Төрөлт, нас баралтын абсолют зөрүүгээр тодорхойлно.
Хотын хүн ам	Улаанбаатар хот, аймгийн төв, тосгонд оршин суугаа хүн амыг хамруулна.
Хөдөөгийн хүн ам	Сумын төв, хөдөө амьдарч байгаа хүн амыг хамруулна.
Өрх	Нэг орон байранд хамт амьдардаг, нэгдмэл төсөвтэй, хүнс, амьдралын наад захын хэрэгцээгээ хамтран хангадаг хэсэг бүлэг хүмүүсийг хэлнэ.
Төрөлт	Хувь хүн, хосууд, хүн төрөлхтний дунд явагдаж байгаа нөхөн үржихүйн бодит үзэгдэл бөгөөд амьд төрсөн хүүхдийн тоогоор хэмжигдэнэ.
Дундаж наслалт	Насны бүлэг дэх нас баралтын коэффициентийг үндэслэн тооцсон тухайн хүний цаашид амьдрах дундаж хугацаагаар тодорхойлогддог.
Гэрлэлт	18 насанд хүрсэн эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүс сайн дурын, чөлөөтэй, тэгш эрхийн үндсэн дээр гэр бүл болох зорилгоор төрийн эрх бүхий байгууллагад бүртгүүлэхийг хэлнэ.
Гэр бүл	Гэрлэлтийн үр дүнд буй болсон амины болон эд хөрөнгийн эрх үүргээр холбогдсон хамтын амьдрал бүхий хүмүүсийг гэр бүл гэж хэлнэ.
Гэрлэлт цуцлалт	Гэрлэлтийн эрх зүйн харилцаа дуусгавар болох өөрөөр хэлбэл төрийн эрх бүхий байгууллагад бүртгүүлж гэр бүл болсон хосууд энэ харилцаагаа цуцлахыг хэлнэ.
Үрчлэлт.	Бусдын хүүхдийг холбогдох хуулийн дагуу өөрийн хүүхэд болгон тэжээж өсгөх явц юм. Энэ бүлэгт Сүхбаатар аймгийн хүн амын тоо, хүн амын өсөлт, өрх, нас, хүйсийн бүтэц, төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, үрчлэлт зэрэг үзүүлэлтүүдийг сум, багийн түвшинд бэлтгэж орууллаа.

Хүн ам, өрх. Сүхбаатар аймгийн хүн амын тоо 2013 оны эцсийн байдлаар 53.1 мянга болж, өмнөх оныхоос 2.5 хувь буюу 699 хүнээр, 1989 оныхоос 2800 хүнээр өсчээ. Аймгийн хүн амын 72.7 хувь хөдөөд, 27.3 хувь хотод амьдарч байна.

ХҮСНЭГТ 1.1 АЙМГИЙН ХҮН АМ, хот, хөдөөгөөр, мянган хүн

Сум	1989	2000	2010	2011*	2012*	2013*	2013/1989%
Бүгд	50.8	56.2	51.4	51.8	52.6	53.1	104.5
Үүнээс: Хотын	18.0	15.1	16.2	13.9	14.1	14.5	80.5
Хөдөөгийн	32.8	41.0	35.2	37.9	38.5	38.6	117.7
Эзлэх хувь: Хотын	35.4	26.7	31.6	26.8	26.8	27.3	77.1
Хөдөөгийн	64.6	73.3	68.4	73.2	73.2	72.7	112.5

* 2010 оны ХАОСТ-д үндэслэн тооцов.

Сумын нутаг дэвсгэр, хүн ам, өрхийн мэдээлэл хавсралт 1.1-д
Багийн хүн ам, өрхийн мэдээлэл хавсралт 1.2-т

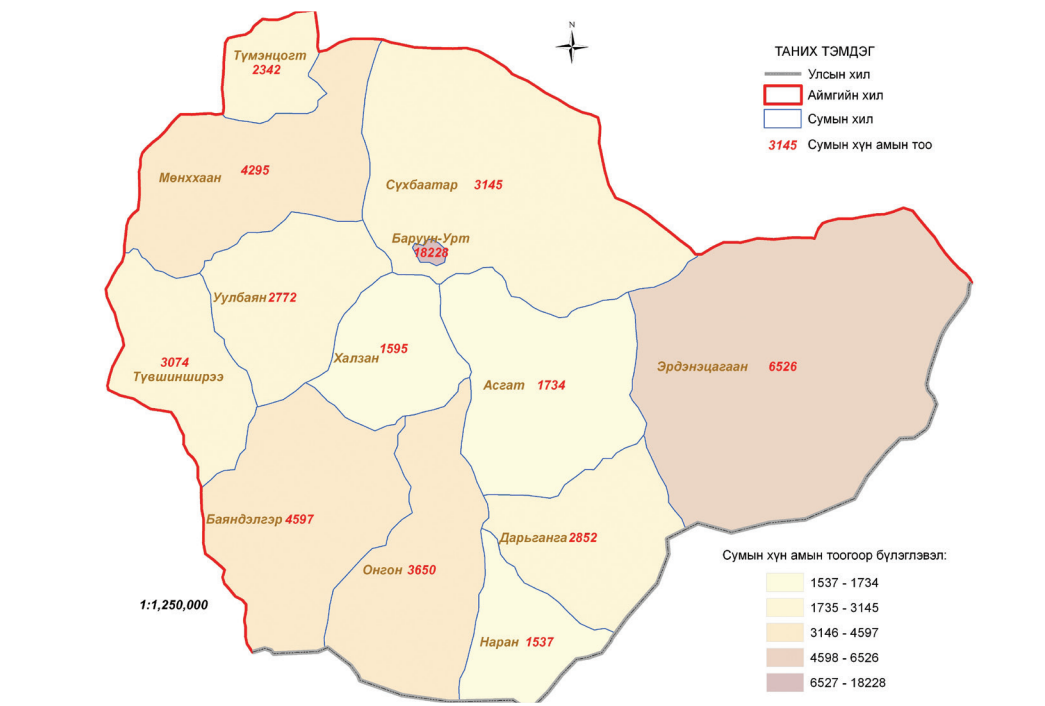
2013 онд Баруун-Урт сумын хүн амын тоо 18.3 мянга, хөдөөгийн сумдаас Мөнххаан, Баяндэлгэр, Эрдэнэцагаан сумдын хүн ам 4.3–6.5 мянгад хүрч, аймгийнхаа том сумдын тоонд орж байна. Сүхбаатар, Баяндэлгэр, Дарьганга, Мөнххаан, Эрдэнэцагаан сумдын хүн ам 1989 оныхоос 26.0–38.0 хувиар өсчээ.

ХҮСНЭГТ 1.2 СУМДЫН ХҮН АМЫН ТОО

Сум	1989	2000	2010	2012*	2013*	2013/1989%
Баруун-Урт	16547	15133	16150	17463	18228	110.2
Асгат	1681	1891	1690	1752	1734	103.2
Баяндэлгэр	3577	4681	4272	4614	4597	128.5
Дарьганга	2176	2694	2677	2856	2852	131.1
Мөнххаан	3215	4691	3657	4269	4295	133.6
Наран	1507	1804	1457	1550	1537	102.0
Онгон	3195	3959	3304	3655	3650	114.2
Сүхбаатар	2497	3170	2971	3178	3145	126.0
Түвшинширээ	2661	3375	2780	3017	3074	115.5
Түмэнцогт	2734	2850	2039	2391	2342	85.7
Уулбаян	3143	3888	2423	2780	2772	88.2
Халзан	1764	1883	1372	1596	1595	90.4
Эрдэнэцагаан	4734	6147	6299	6527	6526	137.9

* Тухайн жилийн суурин хүн ам, ХА-3 мэдээгээр

ЗУРАГ 1.1 СУМДЫН ХҮН АМЫН ТОО

Дундаж, болон том, бага сум, баг. Улсын хэмжээгээр нэг сум дундажаар 3.0 мянган хүн амтай, 4.7 мянган км² нутаг дэвсгэртэй байгаа бол Сүхбаатар аймагт сум дундажаар 2.9 мянган хүнтэй, 6.3 мянган км² нутаг дэвсгэртэй байна.

Улсын дундажаар нэг баг 0.6 мянган хүн амтай, 1.0 мянган км² нутагтай байхад Сүхбаатар аймагт энэ үзүүлэлт 0.6 мянган хүнтэй, 1.2 мянган км² нутаг дэвсгэртэй байна.

ХҮСНЭГТ 1.3 ДУНДАЖ ХЭМЖЭЭНИЙ СУМ, БАГ

	Нэг сумын дундаж		Нэг багийн дундаж	
	Улс	Сүхбаатар аймаг	Улс	Сүхбаатар аймаг
Хүний тоо, мянга*	3.0	2.9	0.6	0.6
Нутаг дэвсгэр, мянган км ²	4.7	6.3	1.0	1.2

* Хөдөөгийн хүн амаар тооцсон

Улсын хэмжээгээр хамгийн олон хүн амтай сум бол 25.7 мянган хүнтэй Сэлэнгэ аймгийн Мандал, хамгийн цөөн хүнтэй сум нь 945 хүнтэй Завхан аймгийн Асгат сум болно. Тус аймгийн хамгийн олон хүн амтай сум бол 6526 хүнтэй Эрдэнэцагаан (аймгийн төвийн сумыг тооцоогүй), хамгийн цөөн хүнтэй сум нь 1537 хүнтэй Наран сум юм.

Дорнод аймгийн Халхгол сум улсдаа хамгийн том буюу 28.7 мянган км² нутагтай бол Дархан-Уул аймгийн Шарын гол сум 95.9 км² буюу хамгийн бага нутагтайд орно. Сүхбаатар аймгийн хувьд 16948 км² нутагтай Эрдэнэцагаан сум хамгийн том, 2135 км² нутагтай Түмэнцогт сум хамгийн бага нутагтайд тооцогдоно.

Улсын дундажаар нэг баг 609 хүн амтай, 1.0 мянган км² нутагтай байхад Сүхбаатар аймагт энэ үзүүлэлт 611 хүнтэй, 1.23 мянган км² нутаг дэвсгэртэй байна. Мөнххаан сумын Баясгалант баг 351 өрхийн 1158 хүн амтай аймгийнхаа хамгийн том баг бол Халзан сумын Сахиулшанд баг 64 өрхийн 212 хүнтэй хамгийн бага баг болж байна.

ХҮСНЭГТ 1.4 ХАМГИЙН ОЛОН ХҮН АМ, ТОМ НУТАГ ДЭВСГЭРТЭЙ СУМ, БАГ

Үзүүлэлт	Улсын хэмжээнд	Сүхбаатар аймаг		
Хамгийн олон хүнтэй сум, хүний тоо, мян.хүн	Сэлэнгэ аймгийн Мандал	25.6	Эрдэнэцагаан	6.5
Хамгийн цөөн хүнтэй сум, хүний тоо, мян.хүн	Завхан аймгийн Асгат	0.9	Наран	1.5
Хамгийн том нутагтай сум, мян.км ²	Дорнод аймгийн Халхгол	28.7	Эрдэнэцагаан	16.9
Хамгийн бага нутагтай сум, мян.км ²	Дархан-Уул аймгийн Шарын гол	0.1	Түмэнцогт	2.1
Хамгийн олон хүнтэй баг, хүний тоо, мян.хүн	Дорноговь, Замын-Үүдийн 2-р баг	6.2	Мөнххаан сумын Баясгалант баг	1.2
Хамгийн цөөн хүнтэй баг, хүний тоо, мян.хүн	Өмнөговь, Ханбогдын Хайрхан баг	0.1	Халзан сумын Сахиулшанд баг	0.2

Өрх. 2013 онд аймгийн нийт өрхийн тоо 16.4 мянга болж, өмнөх оныхоос 2.7 хувиар нэмэгдсэн байна. Аймгийн дундажаар нэг өрхийн хүн ам 3.43 байгаа бөгөөд Түмэнцогт, Баруун-Урт, Мөнххаан, Сүхбаатар сумдад аймгийн дундажаас цөөн буюу 3.23–3.42 хүн, бусад 9 суманд аймгийн дундажаас олон буюу 3.44–3.71 хүнтэй байгаа юм.

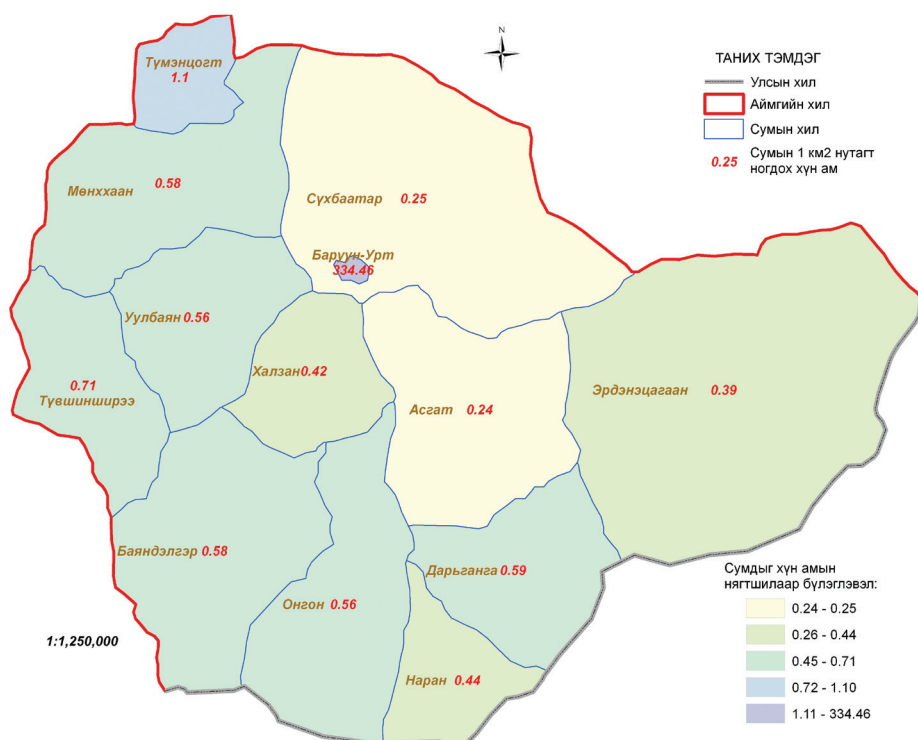
ХҮСНЭГТ 1.5 СУМДЫН ӨРХ, АМ БҮЛИЙН ТОО

Сум	2013 оны нийт өрхийн тоо	Нэг өрхийн ам бүлийн тоо			2013/2012 %
		2010	2012	2013	
АЙМГИЙН ДҮН	16413	3.61	3.48	3.43	98.6
Баруун-Урт	5562	3.71	3.31	3.28	99.1
Асгат	478	3.64	3.67	3.63	99.0
Баяндэлгэр	1264	3.69	3.71	3.64	98.1
Дарьганга	828	3.36	3.54	3.44	97.3
Мөнххаан	1284	3.51	3.42	3.35	97.9
Наран	438	3.43	3.61	3.51	97.1
Онгон	1002	3.63	3.73	3.64	97.8
Сүхбаатар	919	3.60	3.50	3.42	97.9
Түвшинширээ	894	3.55	3.46	3.44	99.3
Түмэнцогт	724	3.20	3.24	3.23	99.8
Уулбаян	801	3.40	3.51	3.46	98.7
Халзан	459	3.61	3.47	3.47	100.2
Эрдэнэцагаан	1760	3.82	3.75	3.71	98.9

Хүн амын нягтрал. Нэг 1 км² нутаг дэвсгэрт улсын дундажаар 1.9 хүн амьдардаг бол тус аймагт 0.7 хүн ногдож байна. Асгат, Сүхбаатар сум нь бусдаас хамгийн цөөн буюу 1 км² нутаг дэвсгэрт 0.24 хүн ногдож байхад аймгийн төв-Баруун-Урт суманд хамгийн олон буюу 328 хүн, Түмэнцогт суманд 1.09 хүн, бусад сумдад 0.38–0.60 хүн ногдож байна.

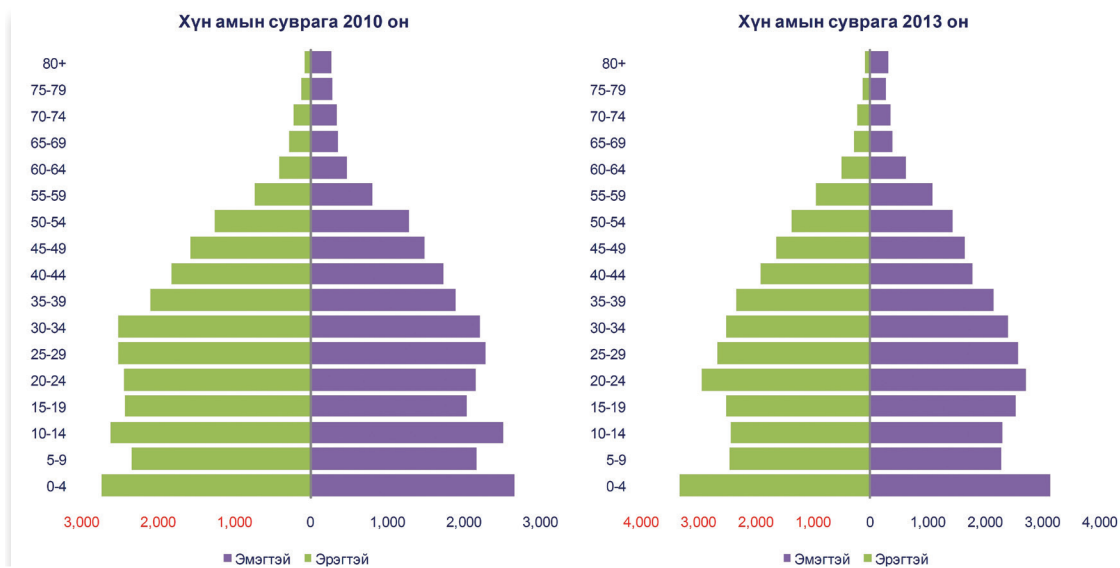
ХҮСНЭГТ 1.6 СУМДЫН ХҮН АМЫН НЯГТРАЛ

Сум	Нутаг дэвсгэр, км ² , 2013	Хүн амын нягтрал (1 км ² нутаг дэвсгэрт ногдох хүн ам)			2013/2012 %
		2010	2012	2013	
АЙМГИЙН ДҮН	82287.2	0.61	0.67	0.68	101.3
Баруун-Урт	54.5	290.54	314.16	327.93	104.4
Асгат	7198.0	0.23	0.24	0.24	99.0
Баяндэлгэр	7881.9	0.56	0.60	0.60	99.6
Дарьганга	4814.1	0.55	0.59	0.59	99.9
Мөнххаан	7415.1	0.49	0.57	0.58	100.6
Наран	3523.0	0.43	0.46	0.45	99.2
Онгон	6468.4	0.47	0.52	0.52	99.9
Сүхбаатар	12761.9	0.23	0.25	0.24	99.0
Түвшинширээ	4356.2	0.63	0.68	0.69	101.9
Түмэнцогт	2134.6	0.95	1.11	1.09	98.0
Уулбаян	4945.1	0.49	0.56	0.56	99.7
Халзан	3786.7	0.36	0.42	0.42	99.9
Эрдэнэцагаан	16947.8	0.37	0.38	0.38	100.0

ЗУРАГ 1.2 НЭГ КМ² НУТАГ ДЭВСГЭРТ НОГДОХ ХҮН

Хүн амын нас, хүйсийн бүтэц. 2013 оны байдлаар Сүхбаатар аймгийн хүн амын 50.1 хувь буюу 28.2 мянга нь эрэгтэй, 49.9 хувь буюу 28.1 мянга нь эмэгтэй байна. Хүн амыг насны бүлгээр авч үзвэл 37.3 хувийг 19 хүртэлх насны хүүхэд, 57.1 хувийг 20–59 насны хүн ам, 5.6 хувийг 60 ба түүнээс дээш насны өндөр настнууд эзэлж байна.

ЗУРАГ 1.3 ХҮН АМЫН НАС, ХҮЙСИЙН СУВАРГА, 2010, 2013 он

Аймгийн хүний дундаж наслалт 71.19 буюу 71 нас болжээ.

Аймгийн хүн ам зүйн ачаалал 2013 онд хөдөлмөрийн насны 100 хүнд тэжээлгэгч 51.4 хүн ногдож, мөн хүйсийн харьцаа ойролцоо буюу 100 эмэгтэйд 100.3 эрэгтэй ногдож байна. Сумдаар авч үзвэл Түмэнцогт, Баруун-Урт сумдад 100 эмэгтэйд 96.1–96.5 эрэгтэй, бусад сумдад 98.9–104.8 эрэгтэй ногдож байна.

ХҮСНЭГТ 1.7 ХҮН АМ ЗҮЙН АЧААЛАЛ, ХҮЙСИЙН ХАРЬЦАА, сумдаар

Сум	2010		2012		2013	
	Хүн ам зүйн ачаалал	Хүйсийн харьцаа	Хүн ам зүйн ачаалал	Хүйсийн харьцаа	Хүн ам зүйн ачаалал	Хүйсийн харьцаа
АЙМГИЙН ДУНДАЖ	53.7	104.1	50.8	100.3	51.4	100.3
Баруун-Урт	48.4	99.2	48.4	96.6	50.6	96.5
Асгат	49.7	113.1	47.0	100.5	46.0	102.8
Баяндэлгэр	58.6	102.3	53.2	101.1	53.3	100.8
Дарьганга	58.0	100.7	51.8	100.4	51.1	98.9
Мөнххаан	62.0	101.3	55.9	99.9	55.1	101.1
Наран	48.1	107.8	44.6	100.8	43.8	99.6
Онгон	58.5	102.6	54.3	101.7	53.7	102.4
Сүхбаатар	50.3	119.6	51.2	103.1	51.3	104.4
Түвшинширээ	58.4	107.6	54.6	104.4	54.1	104.8
Түмэнцогт	59.0	99.5	48.2	99.1	50.1	96.1
Уулбаян	53.4	108.0	46.5	105.6	47.8	104.1
Халзан	52.6	106.0	46.6	99.7	47.3	100.9
Эрдэнэцагаан	56.5	110.7	54.5	104.6	54.1	104.6

Хүн амын ердийн хөдөлгөөн. 2013 онд тус аймагт 1224 хүүхэд төрж, 388 хүн нас барж, хүн амын цэвэр өсөлт 836 хүн байв. 2013 онд хүн амын цэвэр өсөлт өмнөх жилээс 23.7 хувиар буурсны 60–аад хувь нь тус аймагт төрөлт багассантай, 40 хувь нь нас баралт өссөнтэй холбоотой байна. Төрсөн эхчүүдийн 87.6 хувь нь гэр бүлтэй байгаа нь улсын дундажаас 1.8 пүнктээр дээгүүр байна.

Нийт 434 хос 2013 онд гэрлэлтээ бүртгүүлж, 36 гэр бүл гэрлэлтээ цуцлуулж, 46 хүүхэд үрчлэгджээ. Гэрлэлт өмнөх оныхоос 26.2 хувь, гэр бүл цуцлалт 2 дахин, хүүхэд үрчлэлт 12.2 хувь өссөн байна. 1000 хүн тутамд 11.7 гэрлэлт, 1.0 цуцлалт, 0.9 үрчлэлт ногдож байна.

ХҮСНЭГТ 1.8. ХҮН АМЫН ЕРДИЙН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	1989	2000	2010	2012	2013	2013/2012 %
Төрсөн хүүхдийн тоо	1953	1028	1218	1375	1224	89.0
Нас барсан хүний тоо	421	281	367	280	388	138.6
Ердийн цэвэр өсөлт	1532	747	851	1095	836	76.3
Гэрлэлт	296	241	239	344	434	126.2
Цуцлалт	1	2	20	18	36	200.0
Үрчлэгдсэн хүүхдийн тоо	–	–	51	41	46	112.2
1000 хүнд ногдох: Төрөлт	37.9	18.4	22.2	26.3	23.1	87.8
Нас баралт	8.2	5.0	6.7	5.4	7.3	135.2
Цэвэр өсөлт	29.7	13.4	15.5	21.0	15.8	75.2
Гэрлэлт	4.0	3.2	6.6	9.4	11.7	124.5
Цуцлалт	0.0	0.0	0.6	0.5	1.0	200.0
Үрчлэлт	–	–	0.9	0.8	0.9	112.5

2. НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүд	Өрх толгойлон амьдарч байгаа эмэгтэйчүүдийг хүүхэдтэй эсэхийг харгалзахгүйгээр хамруулна.
Бүтэн ба хагас өнчин хүүхэд	Эцэг, эх нь хоёулаа нас барсан хүүхдийг бүтэн өнчинд, эцэг, эх хоёрын аль нэг нь нас барсан хүүхдийг хагас өнчинд тооцно.
Энэ бүлэгт өнчин хүүхэд, өрх толгойлсон эх, өрх үүсгэн ганцаар амьдарч буй настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн мэдээллийг сум, багийн түвшинд бэлтгэж орууллаа.	

Өнчин хүүхэд. Сүхбаатар аймагт өнчин хүүхдийн тоо 2013 оны эцсийн байдлаар 692 болж өмнөх оныхоос 6.5 хувь буюу 48-аар буурсан байна. Бүтэн ба хагас өнчин хүүхэд аль аль нь буурсан байна. 2013 онд нийт өнчин хүүхдийн 5.8 хувь нь бүтэн өнчин, 94.2 хувь нь хагас өнчин хүүхэд байна.

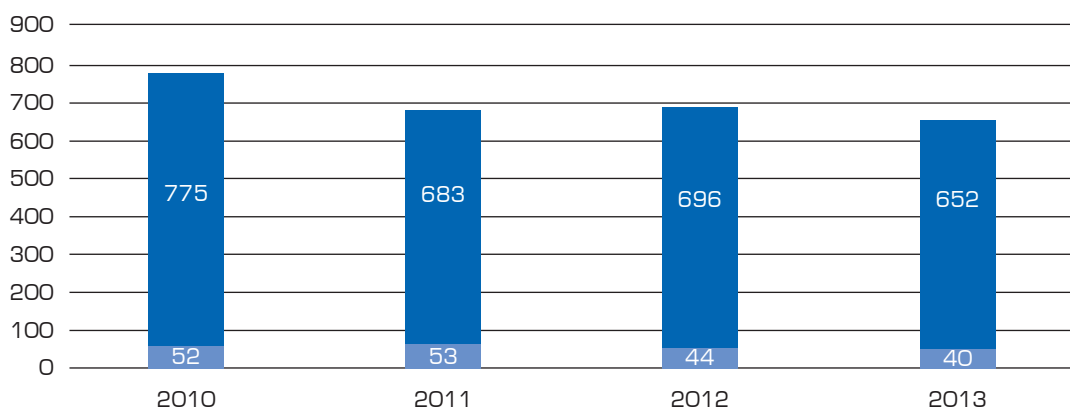
ХҮСНЭГТ 2.1 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО

Сум	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Бүгд	827	736	740	692	93.5
Үүнээс: Бүтэн өнчин	52	53	44	40	90.9
Хагас өнчин	775	683	696	652	93.7
Эзлэх хувь: Бүтэн өнчин	6.3	7.2	5.9	5.8	
Хагас өнчин	93.7	92.8	94.1	94.2	

Сумын нийгмийн зарим үзүүлэлтүүд хавсралт 2.1-д
Багийн нийгмийн зарим үзүүлэлтүүд хавсралт 2.2-т

Аймгийн дүнгээр сүүлийн 4 жилийн байдлаар өнчин хүүхдийн тоо буурах хандлагатай байна.

ЗУРАГ 2.1 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО

Өнчин хүүхдийн тоо тогтмол буурсан сум, баг. Өнчин хүүхдийн тоо аймгийн дундажаар жилд 5.77 хувь буурсны дотор Халзан, Наран, Түмэнцогт, Сүхбаатар сумын өнчин хүүхдийн тоо 2010–2013 онуудад жилд дундажаар 15.30–33.50 хувь буурсан бол, харин Асгат, Баяндэлгэр суманд жилд дундажаар 5.90–12.83 хувь өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 2.2 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТООНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ, сумаар, 2010–2013 он

Сум	2010	2011	2012	2013	2011/2010%	2012/2011%	2013/2012%
АЙМГИЙН ДҮН	827	736	740	692	89.0	100.5	93.5
Халзан	17	14	11	5	82.4	78.6	45.5
Наран	22	13	13	7	59.1	100.0	53.8
Түмэнцогт	49	32	25	28	65.3	78.1	112.0
Сүхбаатар	79	56	42	48	70.9	75.0	114.3
Эрдэнэцагаан	139	129	119	111	92.8	92.2	93.3
Мөнххаан	57	59	59	46	103.5	100.0	78.0
Баруун–Урт	195	197	199	158	101.0	101.0	79.4
Дарьганга	47	26	32	41	55.3	123.1	128.1
Түвшинширээ	52	46	53	49	88.5	115.2	92.5
Онгон	47	47	55	46	100.0	117.0	83.6
Уулбаян	36	34	48	36	94.4	141.2	75.0
Асгат	32	25	20	38	78.1	80.0	190.0
Баяндэлгэр	55	58	64	79	105.5	110.3	123.4

2010–2013 оны хооронд Халзан, Эрдэнэцагаан сумын өнчин хүүхэд тогтмол буурч ирсэн бөгөөд Мөнххаан сумын Баясгалант, Түмэнцогт сумын Баян–Овоо, Уулбаян сумын Дэлгэр, Эрдэнэцагаан сумын Жаргалант багуудын өнчин хүүхэд мөн тогтмол буурсан байна. Харин 2010–2013 оны хооронд Баяндэлгэр сумын өнчин хүүхдийн тоо тогтмол өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 2.3 ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО ТОГТМОЛ БУУРСАН СУМ, БАГ

Сум, баг	2010	2011	2012	2013	2011/2010%	2012/2011%	2013/2012%
Сум: Халзан	17	14	11	5	82.4	78.6	45.5
Эрдэнэцагаан	139	129	119	111	92.8	92.2	93.3
Баг: Мөнххааны Баясгалант	23	14	10	8	60.9	71.4	80.0
Түмэнцогтын Баян–Овоо	26	22	14	9	84.6	63.6	64.3
Уулбаяны Дэлгэр	9	6	5	3	66.7	83.3	60.0
Эрдэнэцагааны Жаргалант	26	25	23	22	96.2	92.0	95.7

Өрх толгойлсон эх. Сүүлийн 4 жилд аймгийн хэмжээгээр өрх толгойлсон эхчүүдийн тоо өссөн байна. 2010–2013 оны жилийн дундаж өсөлт 6.84 хувь байснаас 2013 оны эцсийн байдлаар 2206 болж нэмэгдсэний 64.7 хувь нь 3 хүртэл өрхийн гишүүдтэй, 29.1 хувь нь 3–5 гишүүдтэй, 6.1 хувь нь 6 ба түүнээс дээш гишүүдтэй байна.

ХҮСНЭГТ 2.4 ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХЧҮҮДИЙН ТОО

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Өрх толгойлсон эх	1845	2118	2216	2206	99.5
Үүнээс: 3 хүртэл гишүүдтэй	1135	1426	1483	1428	96.3
3–5 хүртэл гишүүдтэй	639	623	671	643	95.8
6 ба дээш гишүүдтэй	71	69	62	135	217.7
Эзлэх хувь: 3 хүртэл гишүүдтэй	61.5	67.3	66.9	64.7	
3–5 хүртэл гишүүдтэй	34.6	29.4	30.3	29.1	
6 ба дээш гишүүдтэй	3.8	3.3	2.8	6.1	

2010–2013 онуудад зарим суманд өрх толгойлсон эхийн тоо буурсан боловч ихэнх суманд өссөний дотор Онгон, Сүхбаатар, Баруун–Урт, Баяндэлгэр, Түмэнцогт, Эрдэнэцагаан сумдад бусдаас илүү буюу жилд дундажаар 6.49–43.10 хувь өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 2.5 ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХИЙН ТООНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ, сумаар, 2010–2013 он

Сум	2000	2010	2012	2013	2013/2012 %
Халзан	54	50	61	40	65.6
Наран	37	36	43	33	76.7
Дарьганга	93	85	82	83	101.2
Уулбаян	99	107	113	89	78.8
Мөнххаан	196	210	225	192	85.3
Асгат	66	66	66	67	101.5
Түвшинширээ	137	111	108	142	131.5
Эрдэнэцагаан	182	221	271	208	76.8
Түмэнцогт	106	148	144	128	88.9
Баяндэлгэр	117	131	104	143	137.5
Баруун–Урт	643	792	805	813	101.0
Сүхбаатар	72	96	108	142	131.5
Онгон	43	65	86	126	146.5
АЙМГИЙН ДҮН	1845	2118	2216	2206	99.5

ХҮСНЭГТ 2.6 ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХИЙН ТООНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ,
хамгийн их бууралттай ба өсөлттэй 5 баг

Сум	2000	2010	2012	2013	2010–2013 оны жилийн дундаж өөрчлөлт, %
Баруун–Урт, 9–р баг	49	45	45	24	53.3
Эрдэнэцагаан, Хонгор	22	13	19	13	68.4
Түмэнцогт, Баян–Овоо	40	80	86	24	27.9
Асгат, Их–Уул	13	11	8	8	100.0
Наран, Тосонгийн гол	16	16	15	10	66.7
...	...	...	...	...	...
Онгон, Ихбулаг	8	8	14	26	185.7
Онгон, Хавирга	11	16	21	36	171.4
Онгон, Нүдэн	8	12	14	27	192.9
Баруун–Урт, 1–р баг	15	28	18	172	955.6
Түмэнцогт, Баянцогт	0	0	0	40	–

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд. Тус аймагт хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо 2010–2013 онуудад жилд дундажаар 5.81 хувь өссөөр 2013 онд 2663 болсны дотор 13.8 хувь нь харааны бэрхшээлтэй, 24.9 хувь нь хөдөлгөөний, 2.2 хувь нь хавсарсан, 59.1 хувь нь бусад бэрхшээлтэй хүмүүс байна.

ХҮСНЭГТ 2.7 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ ТОО

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо	2248	2516	2599	2663	102.5
Үүнээс: Харааны бэрхшээлтэй	304	335	367	367	100.0
Хөдөлгөөний бэрхшээлтэй	562	646	700	663	94.7
Хавсарсан	108	387	154	59	38.3
Бусад	1274	1148	1378	1574	114.2
Эзлэх хувь: Харааны бэрхшээлтэй	13.5	13.3	14.1	13.8	-
Хөдөлгөөний бэрхшээлтэй	25.0	25.7	26.9	24.9	-
Хавсарсан	4.8	15.4	5.9	2.2	-
Бусад	56.7	45.6	53.0	59.1	-

ХҮСНЭГТ 2.8 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар

Сум	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Наран	73	90	89	65	73.0
Дарьганга	93	94	96	90	93.8
Түмэнцогт	116	111	121	115	95.0
Асгат	89	84	79	91	115.2
Түвшинширээ	139	153	146	143	97.9
Онгон	180	184	189	191	101.1
Баяндэлгэр	223	246	285	251	88.1
Мөнххаан	133	133	131	154	117.6
Эрдэнэцагаан	245	288	232	289	124.6
Баруун-Урт	765	904	917	909	99.1
Уулбаян	82	96	118	128	108.5
Халзан	54	80	89	99	111.2
Сүхбаатар	56	53	107	138	129.0

2010–2013 онуудад Наран, Дарьганга, Түмэнцогтоос бусад бүх суманд хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо 2.2 хувиас 2.5 дахин өссөн байна. Мөн онуудад Түмэнцогт сумын Баян-Овоо, Баруун-Урт сумын 4-р баг зэрэг 14 багт хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо 2.7 хувиас 2.1 дахин буурсан байна. Харин Түмэнцогт сумын Баянцогт, Сүхбаатар сумын Ланз зэрэг 53 багт хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн тоо 0.1 хувиас 3.4 дахин өссөн байна.

*ХҮСНЭГТ 2.9 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭДИЙН ТОО
ХАМГИЙН ИХ БУУРСАН, ӨССӨН БАГ*

Сум	Баг	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Түмэнцогт	3-р баг, Баян-Овоо	45	40	39	21	53.8
Баруун-Урт	4-р баг	160	136	109	106	97.2
Наран	3-р баг, Наранбулаг	25	30	29	19	65.5
Наран	2-р баг, Тосонгийн гол	26	31	28	20	71.4
Мөнххаан	2-р баг, Баян-Уул	37	17	20	29	145.0
...	...	...	...	...	...	...
Сүхбаатар	5-р баг, Шинэбулаг	6	3	10	15	150.0
Баруун-Урт	9-р баг	19	35	106	52	49.1
Уулбаян	4-р баг, Жавхлант	4	7	12	11	91.7
Уулбаян	5-р баг, Дэлгэр	8	16	22	22	100.0
Халзан	4-р баг, Хатавч	16	28	41	46	112.2
Сүхбаатар	4-р баг, Ланз	7	6	14	24	171.4
Түмэнцогт	4-р баг, Баянцогт	0	0	0	22	-

3. БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ

Ерөнхий боловсрол болон дээд боловсролын мэдээллийг Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, мэргэжлийн боловсролын мэдээллийг Хөдөлмөрийн яам нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Боловсрол	Өргөн утгаар нь мэдлэг, хандлага, ур чадвар олж авах, зан чанарын болон төлөвшлийн хувьд нийгэмд хүлээн зөвшөөрөгдсөн, үнэлэгдсэн байр суурьтай болох насан туршийн үйл ажиллагаа гэж тодорхойлж болно. Хувь хүний түвшинд буюу явцуу утгаар авч үзвэл боловсрол нь хүний өөрийгөө боловсруулж хөгжүүлэхийн тулд ухамсартайгаар хийж байгаа танин мэдэх үйл ажиллагаа, түүний үр дүн гэж тодорхойлж болно. Нийгмийн түвшинд боловсролыг иргэдийн сурч боловсрох, хөгжих эрхээ эдлэхэд нь төр, нийгмийн зүгээс дэмжлэг үзүүлж байгаа үйлчилгээ, түүний үр дүн гэж тодорхойлж болно.
Боловсролын түвшин	Ямар нэг шатны сургуулийг эх орондоо болон гадаадад дүүргэсэн хүний эзэмшсэн боловсролын хамгийн дээд түвшнээр тодорхойлно.
Багш	Танхимын сургалт, зайны сургалт гэдгээс үл хамааран сурагчид, оюутнуудын эрдэм мэдлэг олж авах үйл явцыг чиглүүлж, сургах, зааварлах эрх бүхий ажлын байранд бүтэн болон хагас цагаар ажиллаж байгаа хүнийг хэлнэ.
Суралцагч	Бүх шатны сургуульд хамрагдан суралцаж байгаа хүмүүсийг хэлнэ.
Сурагч–багшийн харьцаа	Тухайн хичээлийн жилд бүх шатны сургуулийн нэг багшид ногдож байгаа суралцагчийн дундаж тоо юм.
Сургууль завсардалт	Сурагч/оюутан тухайн хичээлийн жилд тухайн шатны сургуулийг төгсөлгүй сургуулиас бүрмөсөн гарсныг болон сургуулийн насны хүүхдүүд сургуульд огт оролгүй завсардсан тохиолдлуудыг хэлнэ.
Сургууль төгсөгч	Тухайн хичээлийн жилд тухайн түвшний боловсролын хөтөлбөрийг бүрэн, амжилттай дүүргэсэн сурагч/оюутныг хэлнэ.
Хамран сургалтын бохир жин	Нас харгалзалгүйгээр боловсролын тухайн түвшинд суралцагчдын тоог энэ түвшний боловсрол эзэмших насны нийт хүүхдийн тоонд харьцуулж, хувиар илэрхийлнэ.
Энэ бүлгийн боловсролын салбарын хэсэгт Сүхбаатар аймгийн бүх шатны боловсролын зарим үзүүлэлтийг сумын түвшинд бэлтгэн оруулав.	
Соёл, урлагийн салбар	Статистикийн мэдээллийг аймгуудын Соёл, спорт, аялал жуулчлалын газар, Нийслэлийн соёл, урлагийн газар цуглуулан боловсруулж, Соёл, спорт, аялал жуулчлалын яам нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.
Соёлын хэсэгт номын сан, номын сангийн суудал, номын фонд, номын сангаар үйлчлүүлэгчэд, соёлын төв, зохион байгуулсан арга хэмжээ, соёлын төвийн суудлын тоог сумын түвшинд бэлтгэн оруулав.	

Боловсрол. Сүхбаатар аймгийн боловсролын бүх шатны сургалтын байгууллагын тоо 2013–2014 оны хичээлийн жилийн эхэнд 39 байна. Боловсролын бүх шатны сургалтын байгууллагад суралцагчдын тоо 2013–2014 оны хичээлийн жилийн эхэнд 14491 болсон

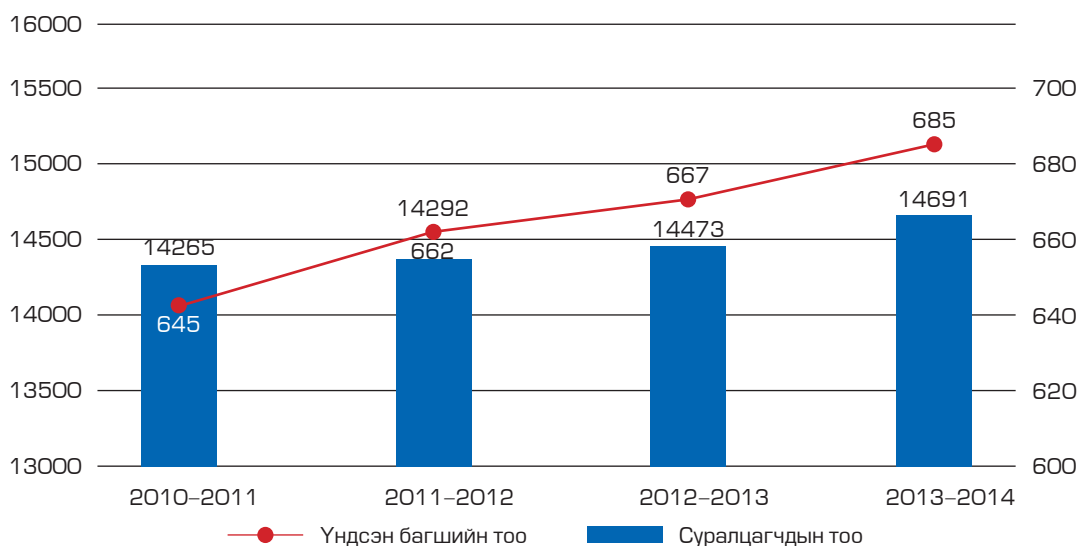
байна. Боловсролын бүх шатны сургалтын байгууллагыг төгсөгчдийн тоо 2012–2013 оны хичээлийн жилд 1963 болж, өмнөх оныхоос 17.3 хувь буюу 410–аар буурсан байна. Харин боловсролын бүх шатны сургалтын байгууллагын үндсэн багшийн тоо 2013–2014 оны хичээлийн жилийн эхэнд 685 болж, өмнөх оныхоос 2.7 хувь буюу 18–аар нэмэгдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 3.1 АЙМГИЙН БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	2010–2011	2011–2012	2012–2013	2013–2014	2013–2014 / 2012–2013, %
Сургалтын байгууллагын тоо, бүгд	37	37	38	39	102.6
Үүнээс: Сургуулийн өмнөх	20	20	21	21	100.0
Ерөнхий боловсролын	15	15	15	17	113.3
Техникийн болон мэргэжлийн	2	2	2	1	50.0
Суралцагчдын тоо, бүгд	14265	14292	14473	14491	101.5
Үүнээс: Сургуулийн өмнөх	3030	3225	3808	4267	112.1
Ерөнхий боловсролын	10374	10282	9964	9811	98.5
Техникийн болон мэргэжлийн	861	785	701	413	87.4
Төгсөгчдийн тоо, бүгд	1786	2373	1963	–	–
Үүнээс: Ерөнхий боловсролын	1529	2129	1744	–	–
Техникийн болон мэргэжлийн	257	244	219	–	–
Үндсэн багшийн тоо, бүгд	645	662	667	685	102.7
Үүнээс: Сургуулийн өмнөх	102	109	126	141	111.9
Ерөнхий боловсролын	519	521	510	516	101.2
Техникийн болон мэргэжлийн	24	32	31	17	90.3

Боловсролын салбарын сумаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл хавсралт 3.1–д

СУРАГ 3.1 СУРАЛЦАГЧИД БА ҮНДСЭН БАГШ

Хамгийн олон буюу 5698 суралцагчтай сум бол Баруун–Урт, үүнээс ерөнхий боловсролын сургуульд 3899 суралцагчтай, Эрдэнэцагаан сум 1683 суралцагчтай, үүнээс ерөнхий боловсролын сургуульд 1228 сураглцагчтай, Мөнхаан сум 1156 суралцагчтай, үүнээс ерөнхий боловсролын сургуульд 856 сураглцагчтай байна. Цөөн суралцагчтай сумдад Асгат, Халзан, Наран сумд орж байна.

Тус аймагт техникийн болон мэргэжлийн нэг сургууль байгаа нь Баруун–Урт суманд буй Сүхбаатарын Мэргэжлийн сургалт–үйлдвэрлэлийн төв юм. Энэ сургуульд суралцагчдын тоо 413 байна.

*ХҮСНЭГТ 3.2 2013–2014 ОНЫ ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН БОЛОВСРОЛЫН
БАЙГУУЛЛАГА, СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО, СУМААР*

Сум	Боловсролын байгууллагын тоо, бүгд	Нийт суралцагчдын тоо	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын тоо	Суралцагчдын тоо	Ерөнхий боловсролын сургуулийн тоо	Суралцагчдын тоо	Техникийн болон мэргэжлийн сургалтын байгууллагын тоо	Суралцагчдын тоо
Баруун–Урт	14	5698	8	1386	4	3899	1	413
Асгат	2	272	1	112	1	160	–	–
Баяндэлгэр	2	1029	1	353	1	676	–	–
Дарьганга	2	645	1	214	1	431	–	–
Мөнхаан	3	1156	1	300	2	856	–	–
Наран	2	341	1	141	1	200	–	–
Онгон	2	935	1	270	1	665	–	–
Сүхбаатар	2	594	1	245	1	349	–	–
Түвшинширээ	2	697	1	250	1	447	–	–
Түмэнцогт	2	633	1	192	1	441	–	–
Уулбаян	2	517	1	210	1	307	–	–
Халзан	2	291	1	139	1	152	–	–
Эрдэнэцагаан	3	1683	2	455	1	1228	–	–

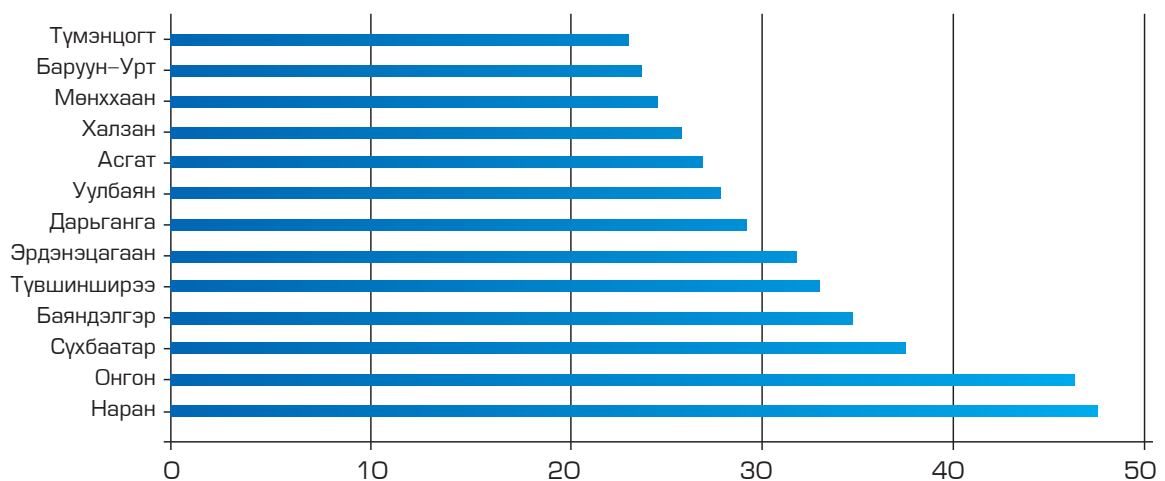
Сургуулийн өмнөх насны байгууллагын үндсэн багшийн ачаалал өндөртэй сумдын тоонд Наран, Онгон, Сүхбаатар сум орж байна. Ялангуяа Наран суманд 1 үндсэн багшид ногдох суралцагчийн тоо 47 байгаа нь мэргэжлийн багш дутагдалтай байгааг харуулж байна.

Харин Түмэнцогт, Баруун–Урт, Мөнхаан, Халзан, Асгат сумдад сургуулийн өмнөх насны байгууллагын багшийн ачаалал харьцангуй бага, 24–28 суралцагч ногдож байна.

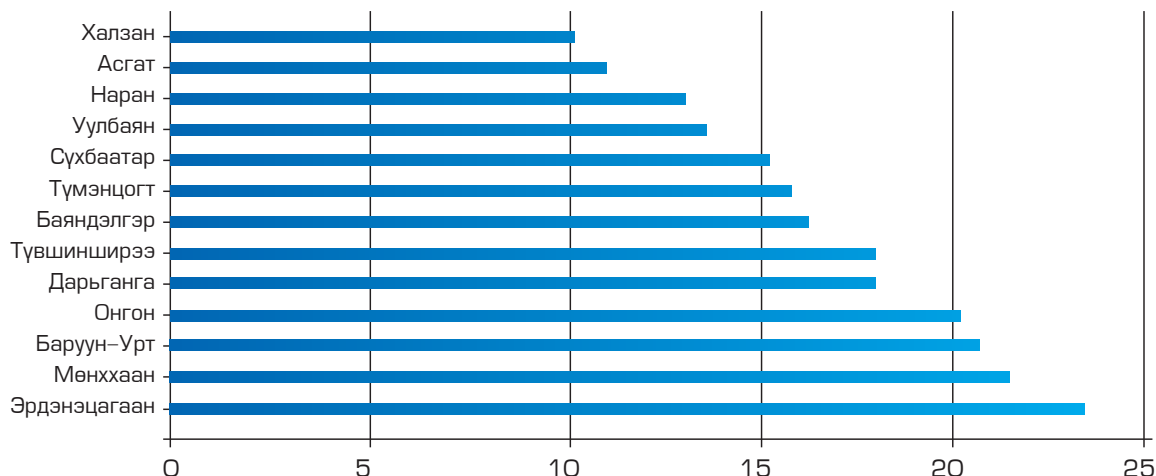
*ХҮСНЭГТ 3.3 2013–2014 ОНЫ ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН НИЙТ ҮНДСЭН БАГШИЙН
ТОО, НЭГ БАГШИЙН АЧААЛАЛ*

Сум	Үндсэн багшийн тоо, бүгд	Үүнээс сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын багш	Нэг үндсэн багшид ногдох суралцагчдын тоо	Ерөнхий боловсролын сургуулийн багш	Нэг үндсэн багшид ногдох суралцагчдын тоо	Мэргэжлийн сургалтын байгууллагын багш	Нэг үндсэн багшид ногдох суралцагчдын тоо
АЙМГИЙН ДҮН	685	141	30	516	19	17	24
Баруун-Урт	265	54	26	183	21	17	24
Асгат	18	4	28	14	11	-	-
Баяндэлгэр	51	9	39	42	16	-	-
Дарьганга	31	7	31	24	18	-	-
Мөнххаан	50	11	27	39	22	-	-
Наран	18	3	47	15	13	-	-
Онгон	39	6	45	33	20	-	-
Сүхбаатар	29	6	41	23	15	-	-
Түвшинширээ	32	7	36	25	18	-	-
Түмэнцогт	36	8	24	28	16	-	-
Уулбаян	29	7	30	22	14	-	-
Халзан	20	5	28	15	10	-	-
Эрдэнэцагаан	67	14	33	53	23	-	-

*ЗУРАГ 3.2 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН
БАГШИЙН АЧААЛАЛ, нэг үндсэн багшид ногдох хүүхдийн тоо, 2013*

ЗУРАГ 3.3 ЕБС-ИЙН ҮНДСЭН БАГШИЙН АЧААЛАЛ
нэг үндсэн багшид ногдох суралцагчийн тоо, 2013

Сүхбаатар аймгийн боловсролын бүх шатны сургалтын байгууллагын тоо 2013–2014 оны хичээлийн жилийн эхэнд 39 байна. Боловсролын бүх шатны сургалтын байгууллагад суралцагчдын тоо 2013–2014 оны хичээлийн жилийн эхэнд 14491 болсон байна. Боловсролын бүх шатны сургалтын байгууллагыг төгсөгчдийн тоо 2012–2013 оны хичээлийн жилд 1963 болж, өмнөх оныхоос 17.3 хувь буюу 410-аар буурсан байна. Харин боловсролын бүх шатны сургалтын байгууллагын үндсэн багшийн тоо 2013–2014 оны хичээлийн жилийн эхэнд 685 болж, өмнөх оныхоос 2.7 хувь буюу 18-аар нэмэгдсэн байна.

Соёл. Аймгийн хэмжээнд 2013 оны байдлаар 2490 суудал бүхий 12 соёлын төв ажиллаж байна. Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын тоглолт 46 удаа болж, 23.1 мянган үзэгчдэд үйлчилсэн байна. Мөн 4.6 мянган хүн музей үзсэн байна.

ХҮСНЭГТ 3.4 АЙМГИЙН СОЁЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Соёлын төвийн тоо	12	12	12	12	100.0
Соёлын төвийн суудлын тоо	2400	2530	2620	2490	95.0
Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын тоглолт	86	17	74	46	62.2
Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын үзэгчдийн тоо, мянга	27.0	22.9	58.6	23.1	39.4
Музейн үзмэр	2184	2206	2391	2751	115.1
Музейн үзэгчдийн тоо, мянга	2.2	4.5	4.3	4.6	107.0
Номын сангийн тоо	13	13	13	13	100.0
Номын сангийн суудлын тоо	330	336	347	358	103.2
Байнгын уншигчдын тоо	5419	8819	8737	8795	100.7

Номын сангийн тоо 2010–2013 онд өөрчлөгдөөгүй 13 хэвээр, суудлын тоо 358, байнгын уншигчдын тоо өмнөх жилийнхээс 0.7 хувиар нэмэгджээ.

4. ЭРҮҮЛ МЭНД

Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээллийг Эрүүл мэндийн яам (ЭМЯ)–ны харьяа байгууллага Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв (ЭМХТ) нэгтгэн гаргаж, сар бүрийн 6–нд, мөн жилийн мэдээг дараа оны 3–р сарын 10–нд Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Эрүүл мэндийн статистикт төрөлт, нас баралт, эх, нялхсын эндэгдэл, халдварт өвчин, эмч, өвчлөгчдийн тоо зэрэг үндсэн үзүүлэлтүүдийг авч үздэг.

Эрүүл мэнд	Хүн өвчин, эмгэггүй, бие бялдар, оюун санаа, нийгмийн амьдралын хувьд сайн сайхан байхыг хэлнэ.
Эрүүл мэндийн байгууллага	Хүн амд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх зорилго, үндсэн чиг үүрэг бүхий хуулийн этгээдийг хэлнэ.
Эрүүл мэндийн ажилтан	Эмнэлгийн мэргэжилтэн болон эрүүл мэндийн байгууллагад ажиллаж байгаа бусад ажилтныг нийтэд нь ойлгоно.
Эмнэлгийн мэргэжилтэн	Хүний их эмч, бага эмч, нүүр амны их эмч, сувилагч, эм зүйч, эх баригч, эм найруулагч, нийгмийн эрүүл мэндийн болон анагаах ухааны боловсрол олгох их, дээд сургууль, коллеж төгссөн эмнэлгийн бусад ажилтныг хэлнэ.
Эмч	анагаах ухааны чиглэлээр эх орондоо болон гадаадад дээд боловсрол эзэмшсэн, хүн эмчлэх эрхтэй хүнийг болон тухайн мэргэжлийг хэлнэ.
Сувилагч	Өвчтөнийг асарч сувилах, эм, тариаг эмчийн заасан цагт хийх үүрэг хүлээсэн эмнэлгийн дунд мэргэжилтэн юм.
Амьд төрөлт	Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байвал хүй эсвэл эхэсийг нь салгасан эсэхийг нь харгалзахгүйгээр амьд төрөлтөд тооцно.
Эндсэн эх	Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэн эхийг хамааруулна.

Энэ бүлгийн эрүүл мэндийн хэсэгт эрүүл мэндийн байгууллага, төрөлт, нас баралт, өвчлөлийн мэдээг сумын түвшнээр бэлтгэн орууллаа.

Эрүүл мэнд. Тус аймагт 2013 онд 55 эрүүл мэндийн байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байгаа нь 2010 оныхоос 34.1 хувь буюу 11–ээр нэмэгдсэн байна. Энэ хугацаанд нийт ажиллагчдын тоо 2.3 хувиар өссөний дотор их эмчийн тоо 14.2 хувь, тусгай мэргэжлийн ажилтны тоо 0.3 хувь, түүний дотор сувилагчийн тоо 6.8 хувиар нэмэгдсэн байна. Мөн эм зүйчийн тоо 2013 онд 2010 оныхоос 4–өөр өсчээ.

Эмнэлгийн орны тоо 0.6 хувь буюу 2–оор нэмэгдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 4.1 АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Байгууллагын тоо	41	43	45	55	122.2
Их эмч	106	112	115	121	105.2
Эм зүйч	6	7	9	10	111.1
Тусгай мэргэжлийн мэргэжилтэн	335	330	329	336	102.1
Үүнээс: сувилагч	161	157	166	172	103.6
Бусад ажилтан	259	260	257	255	99.2
Эмнэлгийн орны тоо	317	317	317	319	100.6
Стационарт эмчлэгдсэн хүний тоо	12.7	12.6	12.3	12.2	99.2

Аймгийн дундажаар нэг их эмчид 466 хүн, нэг сувилагчид 328 хүн ногдож байхад хот, хөдөөд энэ үзүүлэлт харилцан адилгүй, ялангуяа сумдад эмч, сувилагч нарын ачаалал өндөр байна. Тухайлбал, Уулбаян суманд нэг их эмчид 2772 хүн, Түмэнцогт суманд 2342 хүн, Баяндэлгэр суманд нэг сувилагчид 1149, Эрдэнэцагаан суманд 1088 хүн ногдож байгаа нь нэн өндөр байна.

ХҮСНЭГТ 4.2 СУМДЫН ИХ ЭМЧ, СУВИЛАГЧДЫН ТОО, АЧААЛАЛ, 2013

Сум	Их эмч	Нэг их эмчид ногдох хүний тоо	Сувилагчийн тоо	Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо	Эмнэлгийн хүний тоо	Стационарт эмчлэгдсэн хүний тоо
Бүгд	121	466	172	328	319	12199
Баруун-Урт	89	205	107	170	183	7828
Асгат	2	867	5	347	8	255
Баяндэлгэр	3	1532	4	1149	14	451
Дарьганга	2	1426	5	570	10	437
Мөнххаан	3	1432	6	716	14	458
Наран	2	769	5	307	8	214
Онгон	6	608	7	521	17	551
Сүхбаатар	2	1573	5	629	10	436
Түвшинширээ	2	1537	7	439	10	316
Түмэнцогт	1	2342	5	468	10	323
Уулбаян	1	2772	5	554	10	332
Халзан	2	798	5	319	8	211
Эрдэнэцагаан	6	1088	6	1088	17	387

Аймгийн хэмжээнд амьд төрсөн хүүхдийн тоо 2010–2013 онуудад жилд дундажаар 1.8 хувь өссөн байна. Үүний зэрэгцээ 1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 2010 оныхоос 6–аар буурсан байна. Харин 1–5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл тогтворгүй байна.

Сүүлийн 4 жилд 1–5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл Асгат, Дарьганга, Наран, Сүхбаатар, Уулбаян, Халзан сумдад гараагүй нь нэн сайшаалтай байна.

ХҮСНЭГТ 4.3 АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД БА НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ

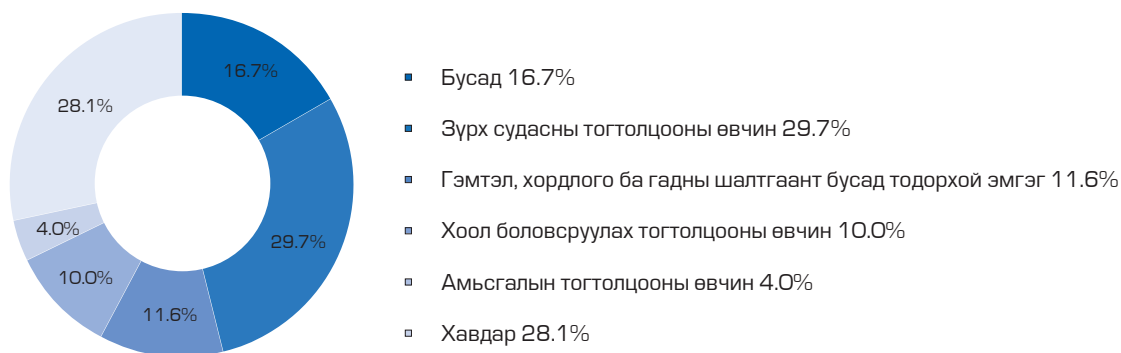
Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Амьд төрсөн хүүхдийн тоо	1160	1297	1259	1224	97.2
Нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	25	24	28	19	67.9
1–5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	5	8	5	7	140.0

Сүүлийн 4 жилийн байдлаар өвчний улмаас нас барсан хүний тоо буурахгүй байна. 2013 онд зүрх судасны тогтолцооны өвчний улмаас нас барсан хүний тоо 2010 онтой харьцуулахад 8.8 хувиар өсчээ. Дөрвөн жилийн дүнгээр нас баралтыг шалтгаанаар авч үзвэл зүрх судасны тогтолцооны өвчин 29.7 хувь, хавдар 28.1 хувийг эзэлж байгаа нь зонхилох шалтгаан болж байна.

ХҮСНЭГТ 4.4 НАС БАРСАН ХҮН, зонхилох өвчний ангиллаар

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	102	108	85	111	130.6
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	40	40	43	35	81.4
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	32	37	35	32	91.4
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	16	13	15	10	66.7
Хавдар	95	103	86	99	115.1
Бусад	49	61	63	55	87.3
Дүн	334	362	327	342	104.6

ЗУРАГ 4.1 НАС БАРСАН ШАЛТГААН, зонхилох өвчний ангиллаар, хувиар, 2010–2013 он

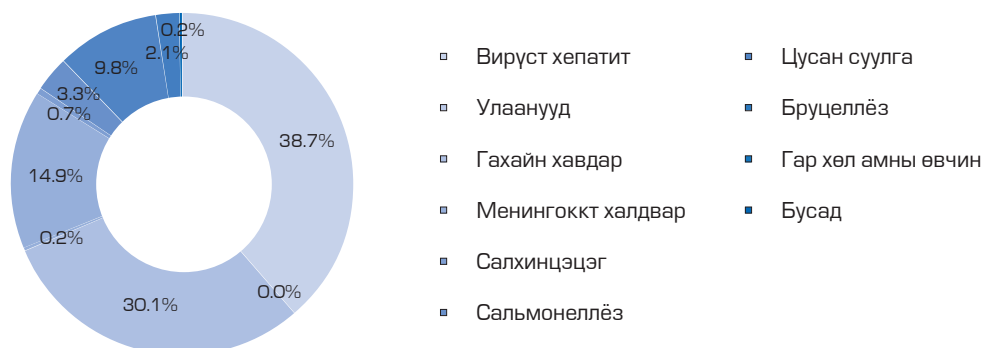
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо тогтвортой буурахгүй байна. 2010–2013 онуудад гахайн хавдар, салхин цэцэг өвчний гаралт нэмэгдсэнээс халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн нийт тоо 37.3 хувиар өсчээ.

2010 оноос хойш тогтмол өсөн нэмэгдэж буй халдварт өвчинд гахайн хавдар, салхинцэцэг орж байгаа ба 2010–2013 онуудад нийт халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн 30.1 хувийг гахайн хавдраар, 38.7 хувийг вирүст гепатитаар өвчлөгчид эзэлж буй нь хамгийн өндөр байна. Харин 2013 онд улаанууд, сальмонеллозоор өвчлөгчгүй, бруцеллёзоор өвчлөгчдийн тоо 7 болж, 2010 оныхоос 10 дахин буурчээ.

ХҮСНЭГТ 4.5 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, өвчний төрлөөр

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Вирусст гепатит	160	160	112	44	39.3
Улаанууд	0	0	0	0	-
Гахайн хавдар	3	0	136	231	169.9
Менингоккт халдвар	1	0	1	1	100.0
Салхинцэцэг	30	19	30	104	346.7
Сальмонеллэз	3	0	5	0	0.0
Цусан суулга	18	2	10	10	100.0
Бруцеллэз	67	26	21	7	33.3
Гар, хөл, амны өвчин	10	12	1	3	300.0
Бусад	0	2	0	1	-
Дүн	292	221	316	401	126.9

ЗУРАГ 4.2 ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ БҮТЭЦ, хувиар, 2010–2013 оны дүнгээр

5. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

Иргэн, төр, аж ахуйн нэгж байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж нийгмийн даатгалын сан бүрдүүлэх, даатгуулагч өндөр наслах, хөдөлмөрийн чадвар алдах, өвчлөх, ажилгүй болоход өөрт нь, тэрчлэн даатгуулагч нас барахад түүний асрамжинд байсан хүмүүст хууль тогтоомжинд заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр өгөх агуулга бүхий нийгэм, эдийн засгийн арга хэмжээ юм.

Энэ хэсэгт нийгмийн даатгалд даатгуулагчид, олгосон тэтгэврийн хэмжээ, тэтгэвэр авсан хүний тоог аймгийн түвшинээр бэлтгэн орууллаа.

Аймгийн хэмжээнд нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо 2013 онд 12.3 мянга болж, өмнөх оныхоос 7.2 хувь буюу 829 хүнээр өсчээ. Нийт тэтгэвэр авагчдын тоо 6.4 мянга байгаа нь өмнөх оныхоос 160 хүнээр нэмэгдсэн байна. Харин олгосон тэтгэврийн хэмжээ өмнөх оныхоос 12.7 хувь буюу 1.6 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 5.1 АЙМГИЙН НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012 %
Нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо	7108	8526	11471	12300	107.2
Нийт тэтгэвэр авагчдын тоо	6249	6062	6200	6360	102.6
Олгосон тэтгэврийн хэмжээ, сая төгрөг	6536.5	7848.7	12789.1	14418.2	112.7

6. ГЭМТ ХЭРЭГ, ШҮҮХ

Гэмт хэрэг

Монгол Улсын “Эрүүгийн хууль”-д эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр заасан, нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг гэмт хэрэг гэдэг. Гэмт хэргийн статистикийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж 4 ангилдаг ба Монгол улсын Эрүүгийн хуульд заасан төрлөөр авч үздэг.

Гэмт хэргийн тоог Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн төрлөөр нэгтгэн гаргаж байна. Тухайлбал:

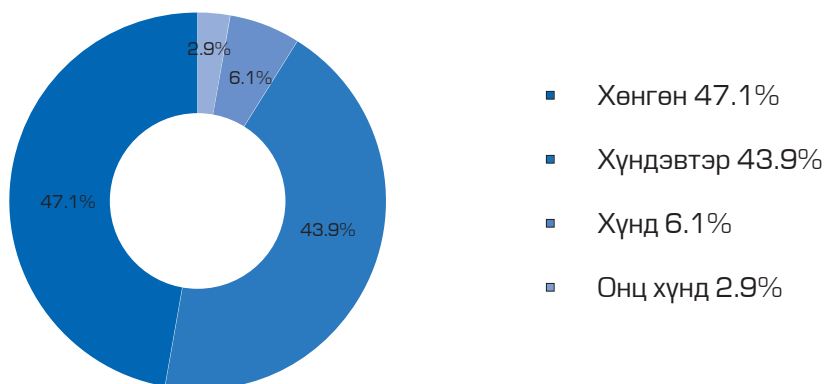
- Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг;
- Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг;
- Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг;
- Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг;
- Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг;
- Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг;
- Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг;
- Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг;
- Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг
- Бусад гэмт хэрэг.

Гэмт хэрэг үйлдэж гэм буруутай нь шүүхээр тогтоогдож, ял шийтгэл эдэлж буй болон ял шийтгэлгүйд тооцох хугацаа нь дуусаагүй этгээдийг ял шийтгэгдсэн хүнээртооцно. Энэ бүлэгт Сүхбаатар аймагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог ангилал, төрлөөр, гэмт хэргийн улмаас хохирогчид, хохирлын хэмжээ, шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүний тоог сумын түвшинд бэлтгэн орууллаа.

Гэмт хэрэг, учирсан хохирол, хохирогчид. Сүүлийн 4 жилийн байдлаар аймгийн түвшинд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо нэмэгдэж, жилд дундажаар 18 хувь өссөн байна. Нийт гэмт хэргийн 42.3 хувийг өмчлөх эрхийн эсрэг, үүний 36 хувийг зөвхөн малын хулгай эзэлж байна.

2013 онд гарсан нийт гэмт хэргийн 2.9 хувь нь онц хүнд, 6.1 хувь нь хүнд, 43.9 хувь нь хүндэвтэр хэргийн ангилалд хамаарч байна.

ЗУРАГ 6.1 ГЭМТ ХЭРГИЙН АНГИЛАЛ, 2010–2013 оны дүнгээр

ХҮСНЭГТ 6.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, төрлөөр

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Гэмт хэрэг, бүгд	190	183	207	312	150.7
Үүнээс: хөнгөн	82	87	74	147	198.6
хүндэвтэр	87	82	117	137	117.1
хүнд	17	11	14	19	135.7
онц хүнд	4	3	2	9	4.5 дахин
Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг	54	45	56	108	192.9
Үүнээс: хүнийг санаатай алах	4	3	2	7	350.0
бусдыг амиа хорлоход хүргэх	17	0	3	6	200.0
бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах	33	42	48	95	197.9
Өмчлөх эрхийн эсрэг	94	83	93	132	141.9
Үүнээс: бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах	84	73	79	106	134.2
үүнээс мал хулгайлах	29	27	38	48	126.3
бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх	1	0	1	3	300.0
бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах	1	2	5	10	200.0
Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг	16	26	26	26	100.0
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг	0	1	0	1	-
Байгаль хамгаалах журмын эсрэг	2	0	1	3	300.0
ТХХАБАЖ-ын эсрэг	11	15	18	25	138.9

Гэмт хэргийн улмаас хохирогчдын дунд эмэгтэйчүүд, хүүхдийн эзлэх хувь 2013 оны байдлаар 31.4 хувь байна.

ХҮСНЭГТ 6.2 ХОХИРОГЧ ИРГЭД

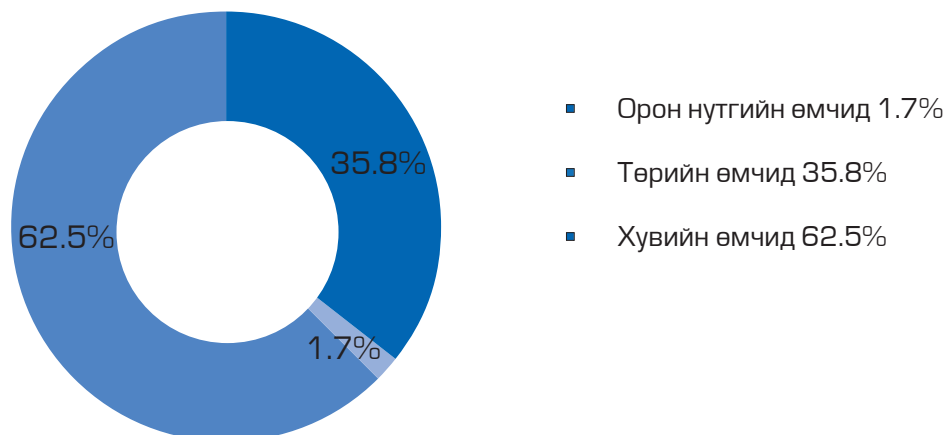
Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Нийт хохирсон иргэн	160	146	198	315	25.33
Үүнээс: эмэгтэй	48	31	61	89	22.85
18 хүртэлх насны хүүхэд	6	3	6	10	18.56

Аймгийн хэмжээнд гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол 2013 онд 594.4 сая төгрөгт хүрч 2012 оноос 2 дахин өссөн байна. Хохирлын нөхөн төлүүлэлт сүүлийн 4 жилд дундажаар 41.5 хувиар өссөн боловч, 2013 оны байдлаар нөхөн төлөлтийн хувь хангалтгүй, 85.9 хувь байна.

ХҮСНЭГТ 6.3 ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС УЧИРСАН ХОХИРОЛ БА НӨХӨН ТӨЛҮҮЛЭЛТ, сая төгрөг

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Учирсан нийт хохирол	198.5	89.4	293.4	594.4	202.6
Үүнээс: Төрийн өмчид	29.4	-	80.8	212.8	263.3
Орон нутгийн өмчид	19.2	-	2.6	10.0	385.0
Хувийн өмчид	176.4	89.4	210.1	371.6	177.0
Хохирол нөхөн төлүүлэлт	180.3	48.1	170.6	510.5	299.2

ЗУРАГ 6.2 ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС ӨМЧИД УЧИРСАН ХОХИРЛЫН БҮТЭЦ

ХҮСНЭГТ 6.4 БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, сумаар

Сум	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Дүн	190	183	207	312	150.7
Баруун-Урт	67	77	100	142	142.0
Асгат	7	2	2	7	350.0
Баяндэлгэр	7	5	7	5	71.4
Дарьганга	10	12	15	15	100.0
Мөнххаан	16	15	10	28	280.0
Наран	4	3	2	6	300.0
Онгон	6	2	5	6	120.0
Сүхбаатар	12	16	15	24	160.0
Түвшинширээ	2	1	6	10	166.7
Түмэнцогт	4	4	9	13	144.4
Уулбаян	3	9	7	9	128.6
Халзан	3	1	1	4	400.0
Эрдэнэцагаан	44	29	24	42	175.0

ЭДИЙН ЗАСАГ

ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

БАНК, САНХҮҮ, ДААТГАЛ

ТӨРИЙН САНХҮҮ

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

МАЛ АЖ АХУЙ

ГАЗАР ТАРИАЛАН

АВТО ТЭЭВЭР, ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

БАРИЛГА, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

БАЙГАЛЬ ОРЧИН

ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САН

7. ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ)	ДНБ нь тухайн нутаг дэвсгэрийн хүрээнд дотоод, гадаадын аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн нэг жилийн хугацаанд шинээр бий болгосон нийт нэмэгдэл өртгийн хэмжээ юм. ДНБ-ийг үйлдвэрлэлийн, эцсийн ашиглалтын, орлогын гэсэн 3 аргаар тооцно.
Үйлдвэрлэлийн арга	Нийт үйлдвэрлэлээс завсрын хэрэглээг хасаж нэмэгдэл өртгийн нийлбэр дүнгээр тооцохыг хэлнэ.
Эцсийн ашиглалтын арга	Эцсийн хэрэглээ, хуримтлал, цэвэр экспортын нийлбэрээр тодорхойлохыг хэлнэ.
Орлогын арга	Хөдөлмөрийн хөлс, үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ буюу үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, үйлдвэрлэл болон импортын цэвэр татвар, үйл ажиллагааны цэвэр ашиг, холимог орлого зэрэг орлогын элементийн нийлбэрээр тооцохыг орлогын арга гэж нэрлэнэ.

Аймаг, бүсийн ДНБ-ийг тооцоход харьяатын зарчим, нутаг дэвсгэрийн зарчим гэсэн 2 зарчмаас сонголт хийх болдог. Аймгийн ДНБ-ийг Үндэсний статистикийн хорооноос тооцож байна. Үндэсний тооцооны системд харьяатын зарчмыг баримталдаг. Харьяатын зарчмыг баримталж буй тохиолдолд аймгийн ДНБ-д тухайн аймгийн харьяат үйлдвэрлэгч нэгжийн эдийн засгийн үйл ажиллагааг хэмждэг юм. Аймаг, бүсийн ДНБ-ийг үйлдвэрлэлийн болон орлогын аргыг хослуулан ашигладаг.

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн. 2013 онд аймгийн нийт үйлдвэрлэл 427.0 тэрбум төгрөг, үүнээс завсрын хэрэглээ 154.9 тэрбум төгрөг, дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ) 272.2 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оныхоос 16.2 хувь буюу 38.0 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Нийт үйлдвэрлэлийн 36.3 хувийг завсрын хэрэглээ, 63.7 хувийг дотоодын нийт бүтээгдэхүүн эзэлж байна.

Аймгийн нэг хүнд дунджаар 5145.7 мянган төгрөгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн ногдож байгаа нь зүүн бүсийн дунджаас 301.6 мянган төгрөгөөр дээгүүр байгаа бол, улсын дунджаас 1448.9 мянган төгрөгөөр доогуур байна.

ХҮСНЭГТ 7.1 НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, оны үнээр, тэрбум төг

	2010	2011	2012	2013	2013/2012	
					хувь	(+,-)
Нийт үйлдвэрлэл	237.9	294.1	397.6	427.0	107.4	29.4
Завсрын хэрэглээ	94.7	115.6	163.4	154.9	94.8	-8.6
Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн	143.2	178.6	234.2	272.2	116.2	38.0
Нийт үйлдвэрлэлд эзлэх хувь	100.0	100.0	100.0	100.0		
Завсрын хэрэглээ	39.8	39.3	41.1	36.3		
Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн	60.2	60.7	58.9	63.7		
Нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, мян. төг						
Сүхбаатар аймаг	2777.6	3460.8	4485.6	5145.7	114.7	660.1
Зүүн бүс	2103.0	2905.0	3622.9	4844.0	133.7	1221.1
Улсын түвшинд	3562.6	4728.0	5876.8	6594.7	112.2	717.9

Улсын хэмжээний дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 1.4 хувийг Сүхбаатар аймаг үйлдвэрлэж байна. Аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 46.4 хувийг хөдөө аж ахуй, 36.8 хувийг аж үйлдвэр, барилга, 10.0 хувийг бусад үйлчилгээний салбар эзэлж байна.

*ХҮСНЭГТ 7.2 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНД АЙМАГ БОЛОН
САЛБАНУУДЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ*

	2010	2011	2012	2013
Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд аймгийн эзлэх хувь	1.5	1.4	1.4	1.4
Аймгийн ДНБ-д салбаруудын эзлэх хувь	100.0	100.0	100.0	100.0
Хөдөө аж ахуй, ой, ан агнуур	33.4	37.6	40.0	46.4
Аж үйлдвэр, барилга	52.4	47.5	44.2	36.8
Худалдаа, зочид буудал, зоогийн газар	1.2	1.3	1.3	1.8
Тээвэр, мэдээлэл, холбоо	0.6	0.7	0.6	0.6
Санхүү, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	4.1	4.3	4.3	4.3
Бусад үйлчилгээ	8.4	8.6	9.5	10.0

8. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

Хөрөнгө оруулалт

Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн хуримтлалыг шинээр бий болгох, түүний техникийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэн өргөтгөх, сайжруулахад зориулж, тайлант жилд зарцуулсан хөрөнгө, хайгуулын ажлын зардлыг ойлгоно. Хөрөнгө оруулалт нь гадаад, дотоод санхүүжилтийн эх үүсвэрээр бүрдэнэ.

Улс, орон нутгийн төсвөөр санхүүжсэн хөрөнгө оруулалт, гадаадын зээл, буцалтгүй тусламжийн шугамаар санхүүжсэн хөрөнгө оруулалтын мэдээллийг Сангийн яамнаас гаргаж Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлэх бөгөөд гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын мэдээг Монголбанкны төлбөрийн тэнцлийн статистикийн мэдээллээс тооцон гаргаж байна. Харин орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт болон аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн өөрийн хөрөнгө оруулалтын мэдээллийг аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газар холбогдох нэгж, байгууллагуудаас авч нэгтгэн ҮСХ-нд ирүүлнэ.

Хөрөнгө оруулалтыг барилга угсралтын ажил, машин, тоног төхөөрөмж, геологи хайгуулын зардал болон бусад зардал (зураг төсөв, бусад биет бус хөрөнгө) гэсэн технологийн бүтцийн ангиллаар гаргаж байна.

Барилга угсралтын ажилд барилга байшин барих болон зам, гүүр, далан зэрэг инженерийн байгууламжийг барих хэлбэрээр үндсэн хөрөнгийг бий болгох, шинэчлэх, засварлах, өргөтгөхөд чиглэсэн үйл ажиллагааг хамруулна.

Машин, тоног төхөөрөмжид бүх төрлийн тээврийн хэрэгсэл, механик тоног төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, тэдгээрийн сэлбэг, эд ангийг хамруулна.

Бусад зардалд зураг төсөв, программ хангамж, мэдээллийн сан, биет бус хөрөнгийн зардлыг хамруулна.

Хөрөнгө оруулалт. Сүхбаатар аймагт 2013 онд улсын төсвөөс 19.2 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийсэн нь өмнөх оныхоос 4.0 хувь, орон нутгийн төсвөөс 6.1 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийсэн нь өмнөх оныхоос 2.7 дахин нэмэгджээ.

ХҮСНЭГТ 8.1 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, сая төгрөг

Үзүүлэлт	2011	2012	2013	2013/2012*
Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт	9644.0	18497.8	19236.4	104.0
Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	4424.4	2272.3	6086.1	267.8
Үүнээс: Орон сууцны барилга	1074.4	151.0	1252.0	8 дахин
Бусад барилга, байгууламж, автозам	2551.8	1357.6	3444.2	253.7
Их засвар, өргөтгөл, шинэчлэл	475.4	147.9	792.9	5 дахин
Машин, тоног төхөөрөмж	263.5	577.8	597.0	103.3
Өсөж үрждэг хөрөнгө, мал, ургамал	5.2	-	-	-

9. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Хэрэглээний үнийн индекс

(ХҮИ) нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг илэрхийлэх үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна. Хэрэглээний үнийн индексийг төрөөс санхүү, мөнгө, зээлийн бодлогыг боловсруулах, инфляцийн түвшинг тодорхойлох, хүн амын цалин, тэтгэвэр, тэтгэмж, бусад орлогын хэмжээг индексжүүлэхэд тооцооны гол үзүүлэлт болгон ашигладаг.

ХҮИ-ийн тооцоонд хэрэглээний сагс, хэрэглээний жингэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглана.

Хэрэглээний сагс

Хэрэглээний сагс нь дундаж зарлагатай өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хэрэглээний үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалт юм. Сагсанд сонгогдсон бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тооцоход бараа, үйлчилгээний тоо хэмжээ, төрөл, чанар зэргийг тогтмолоор авч үздэг.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин гэж өрхийн худалдаж авсан бараа, үзүүлсэн үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувийг ойлгоно.

ҮСХ нь 1991 оноос Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллагын аргачлалаар ХҮИ-ийг тооцож эхэлсэн бөгөөд 1991 оноос хойш ХҮИ тооцдог хэрэглээний сагсны нэр төрөл, жин болон суурь үеийг 4 удаа шинэчилсэн.

ҮСХ нь хэрэглээний сагсны нэр төрлийг 2011 онд 329 болгон нэмэгдүүлж, (аймгуудад 214 нэр төрөл), 2010 оны өрхийн нийгэм эдийн засгийн судалгааны үр дүнгээр хэрэглээний зардлын жинг шинэчлэн 2010 оны 12 дугаар сарын суурь үетэй харьцуулснаар 2012 оны 1 дүгээр сараас хэрэглээний үнийн индексийг тооцон нийтэд мэдээлж байна. Хэрэглээний үнийн улсын индексийг хувийн зориулалттай хэрэглээний бараа, үйлчилгээний ангиллын үндсэн 12 бүлгийн түвшинд нэгтгэн тооцож байна.

ҮСХ нь хэрэглээний сагсны нэр төрлийг 2011 онд 329 болгон нэмэгдүүлж, (аймгуудад 214 нэр төрөл), 2010 оны өрхийн нийгэм эдийн засгийн судалгааны үр дүнгээр хэрэглээний зардлын жинг шинэчлэн 2010 оны 12 дугаар сарын суурь үетэй харьцуулснаар 2012 оны 1 дүгээр сараас хэрэглээний үнийн индексийг тооцон нийтэд мэдээлж байна. Хэрэглээний үнийн улсын индексийг хувийн зориулалттай хэрэглээний бараа, үйлчилгээний ангиллын үндсэн 12 бүлгийн түвшинд нэгтгэн тооцож байна.

Хэрэглээний үнийн бүсийн индексийг 2012 оноос дээрх ангиллын 12 бүлгийн түвшинд тооцож, нийтэд тархааж байна.

Хэрэглээний үнийн судалгааг 1997 оноос аймгийн төвүүдэд сар тутам явуулж, аймаг бүрийн үнийн индексийг тооцож байна.

Монгол улсын нийт 329 сумаас аймгийн хүн амын 70 хувь нь амьдарч буй сумдыг үнийн судалгаанд хамруулахаар зорилтот түүвэр хийсэн. Энэ түүврийн дагуу үнийн судалгаанд Дархан-Уул, Орхон, Говьсүмбэр аймгаас бусад 18 аймгийн нэр бүхий 112 сумдыг судалгаанд хамруулж нэгтгэн тооцож байна.

Сүхбаатар аймгийн Баяндэлгэр, Мөнххаан, Онгон, Эрдэнэцагаан сум хэрэглээний үнийн мэдээнд хамрагдаж, 142 нэр төрлийн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ, тарифыг цуглуулж байна.

Инфляци. Сүхбаатар аймагт 2013 оны байдлаар инфляци 10.1 хувь байгаа нь улсын түвшнээс 2.4 пунктээр доогуур байв. Инфляцийн 2013 онд 10.1 хувийн өсөлтийн 2.9 нэгж буюу 28.2 хувь нь хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн, 2.7 нэгж буюу 26.9 хувь нь хүнсний барааны бүлгийн, 1.2 нэгж буюу 12.0 хувь нь гэр ахуйн барааны бүлгийн үнийн өөрчлөлтөөс шалтгаалсан байна.

Улсын инфляцитай харьцуулж үзвэл хувцас, бөс бараа, гутлын барааны бүлгийн үнийн өсөлт Сүхбаатар аймагт илүү нөлөөлсөн харагдаж байна

*ХҮСНЭГТ 9.1 ИНФЛЯЦИЙН 2013 ОНЫ ӨСӨЛТӨД ҮЗҮҮЛСЭН
БҮЛГҮҮДИЙН НӨЛӨӨЛӨЛ*

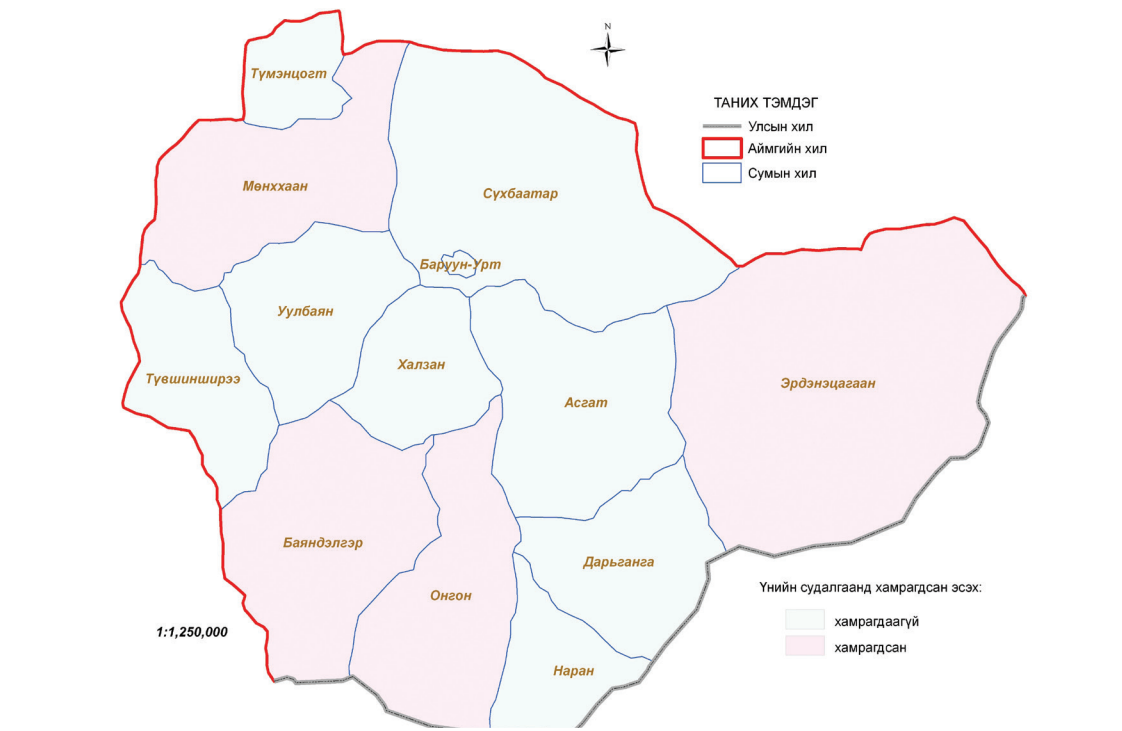
Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Улс		Сүхбаатар	
	Пункт	Хувь	Пункт	Хувь
Ерөнхий индекс	12.5	100.0	10.1	100.0
01.Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	4.0	32.0	2.7	26.9
02.Согтууруулах ундаа, тамхи	0.5	4.3	0.5	5.2
03.Хувцас, бөс бараа, гутал	3.0	23.8	2.9	28.2
04.Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	1.0	7.8	0.3	3.4
05.Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	0.8	6.4	1.2	12.0
06.Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	0.4	3.4	0.4	3.9
07.Тээвэр	0.4	2.9	0.5	4.6
08.Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	0.0	-0.1	-0.1	-1.2
09.Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	0.0	0.1	0.1	0.7
10.Боловсролын үйлчилгээ	1.3	10.5	0.6	6.3
11.Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	0.5	3.9	0.3	2.6
12.Бусад бараа, үйлчилгээ	0.6	5.1	0.7	7.4

Өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн түвшингээс харахад Мөнххаан суманд бусдаас илүү өндөр үнэтэй байна.

*ХҮСНЭГТ 9.2 ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРИМ БАРАА,
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ДУНДАЖ ҮНЭ, сумаар*

Нэр төрөл	Баяндэлгэр	Мөнххаан	Онгон	Эрдэнэцагаан
Гурил, I зэрэг, кг	814	1077	1079	1066
Цагаан будаа, кг	1881	2019	1829	1476
Хонины мах, кг	7113	7000	6357	5000
Үхрийн мах, кг	8129	8000	6357	5000
Шингэн сүү, л	1195	1286	1205	1000
Өндөг, ш	371	395	374	376
Төмс, кг	724	990	943	886
Лууван, кг	1005	1395	1443	1414
Элсэн чихэр, кг	1738	1800	1767	1912
Цахилгаан, кВтц	85	103	96	110
Бензин, А-80, л	1630	1621	1660	1697
Дизелийн түлш, л	1900	1887	1920	1947

ЗУРАГ. 9.1 АЙМГИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН МЭДЭЭНД ХАМРАГДДАГ СУМД

10. БАНК, САНХҮҮ, ДААТГАЛ

Монгол банк арилжааны банкуудын тайлан тэнцлийн мэдээллийг нэгтгэн мөнгөний нийлүүлэлт, мөнгөний тойм, банкуудын нэгдсэн тайлан, олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл, хадгаламж, зээлийн хүү, гадаад валютын зах зээлийн ханшийн талаарх статистикийн мэдээг сар бүр бэлтгэдэг бөгөөд мөнгө, зээлийн бодлогын үр дүнгийн жилийн тайланг гаргадаг. Харин Санхүүгийн зохицуулах хороо нь ББСБ, ХЗХоршоо, даатгалын байгууллагуудын санхүүгийн тайланг улирал бүр авч мэдээг ҮСХ–нд ирүүлдэг.

Хадгаламж	Тухайн данс эзэмшигч хүүний орлого олох зорилгоор хугацаатай эсвэл хугацаа заахгүйгээр хадгаламжийн байгууллагад байршуулсан мөнгөн хадгаламжийг хэлнэ.
Зээл	Иргэд, байгууллагад олгосон зээлийн үлдэгдлийг хэлэх ба зээлийн чанар буюу хугацааны үзүүлэлтээр хэвийн, хугацаа хэтэрсэн, чанаргүй зээл гэж ангилна. Зээлийн өрийн үлдэгдлийг улсын байгууллага, хувийн хэвшил, иргэд, бусад санхүүгийн бус байгууллага, санхүүгийн бусад байгууллага гэсэн ангиллаар, нийт дүнгээр мэдээлнэ.
Малын индексжүүлсэн даатгал (МИД)	Индексст суурилсан даатгал нь байгалийн давагдашгүй хүчин зүйлээс учрах эрсдэлээс хамгаалах зорилготой, даатгалын нэгж тохиолдолд бус, тодорхой үзүүлэлтүүдэд үндэслэн хохирлын нөхөн төлбөрийг олгодог даатгалын хэлбэр юм.
Банк бус санхүүгийн байгууллага (ББСБ)	ББСБ нь зээл олгох, факторингийн үйлчилгээ, санхүүгийн түрээсийн үйлчилгээ, төлбөрийн баталгаа гаргах үйлчилгээ, төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах үйлчилгээ, цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээ, гадаад валютын арилжаа, итгэлцлийн үйлчилгээ, богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх, хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээллээр үйлчлэх зэрэг үйл ажиллагаа явуулдаг.
Хоршоо	Хоршоо гэж эдийн засгийн болон нийгэм, соёлын нийтлэг хэрэгцээгээ хангах зорилгоор хэд хэдэн этгээд сайн дураараа нэгдсэн, хамтын удирдлага, хяналт бүхий, дундын эд хөрөнгө дээр үндэслэн үйл ажиллагаа явуулахаар хамтран байгуулсан хуулийн этгээдийг хэлнэ.

Энэ бүлэгт Сүхбаатар аймгийн банкуудын хадгаламж, зээлийн үзүүлэлт, малын индексжүүлсэн даатгалын үзүүлэлтийг сумын түвшинд, ББСХ, ХЗХ–ын зарим үзүүлэлийг аймгийн түвшинд бэлтгэн орууллаа.

Хадгаламж, зээл. Тус аймгийн нийт хадгаламж 2010–2013 онд жилд дундажаар 42.8 хувь нэмэгдсээр, 2013 оны эцэст 33.2 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна. Хадгаламж илүү хурдацтай өссөн сум бол Уулбаян, Наран, Халзан, Түвшинширээ, Онгон сумд байна. Иргэдийн хадгаламж өсөх нь амьжиргааны түвшний нэг үзүүлэлт юм.

Улсын түвшинд нэг өрхийн хадгаламжийн дундаж хэмжээ 5825.2 мянган төгрөг, аймгийн түвшинд 1998.3 мянган төгрөг байгаа бол энэ аймагт 2024.5 мянган төгрөг байна.

Тус аймгийн хувьд арилжааны банкуудын олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл 2013 онд 73.5 тэрбум төгрөг болж 2010–2013 онуудад жилд дундажаар 15.7 хувиар өссөн байна. Улсын хэмжээнд аймгийн түвшний нэг сумын дундаж зээлийн өрийн үлдэгдэл 6974.9 сая төгрөг байгаа бол Сүхбаатар аймгийн сумын дундаж 5700.0 сая төгрөг байна.

ХҮСНЭГТ 10.1 ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, сая төгрөг

Үзүүлэлтүүд	2010	2011	2012	2013	2013/2012
Нийт хадгаламж	11412.5	16790.5	25282.0	33228.4	131.2
Хугацаатай	3877.5	5830.0	7670.5	10492.0	136.4
Хугацаагүй	7535.0	10960.4	17611.5	22736.4	129.0
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	19582.3	35131.7	46941.4	73479.3	156.7
Хадгаламж, зээлийн хоршоодын тоо	3	3	2	2	100.0
Хүүгийн орлого, сая төгрөг	35.7	41.3	40.3	45.3	112.4
Хүүгийн зарлага, сая төгрөг	12.6	14.3	15.0	19.6	130.7

Сумдын дотроос аймгийн төв–Баруун–Урт сумын хадгаламж хамгийн их, дараа нь Баяндэлгэр, Онгон, Эрдэнэцагаан, Дарьганга сум, хамгийн бага нь Халзан сум байна.

ХҮСНЭГТ 10.2 ХАДГАЛАМЖ, сумаар, сая төгрөг

Үзүүлэлтүүд	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Баруун–Урт	6024.7	8244.8	11511.3	16259.7	141.2
Асгат	337.8	585.6	848.0	962.9	113.5
Баяндэлгэр	941.9	1282.5	2126.5	2314.7	108.9
Дарьганга	693.7	1067.7	1437.1	1906.9	132.7
Мөнххаан	578.7	869.0	1439.6	1702.3	118.2
Наран	230.2	480.0	840.1	1070.3	127.4
Онгон	669.9	1070.0	1729.2	2142.8	123.9
Сүхбаатар	380.7	413.9	711.1	924.0	129.9
Түвшинширээ	206.4	413.7	628.1	834.0	132.8
Түмэнцогт	208.7	474.5	958.2	1288.0	134.4
Уулбаян	223.0	355.9	733.1	1110.0	151.4
Халзан	163.1	290.6	456.9	666.7	145.9
Эрдэнэцагаан	753.6	1242.3	1862.9	2046.1	109.8

Малын даатгал. Тус аймагт 2013 онд 635 малчин өрхийн 188.4 мянган толгой мал даатгалд хамрагджээ. Нийт малчин өрхийн 9.8 хувь, малын 7.6 хувь даатгалд хамрагдсан байна. Нийт сумдын дотор Түвшинширээ сум хамгийн их буюу нийт малын 14.8 хувь, Халзан 14.2 хувь, Мөнххаан 13.0 хувь, Түмэнцогт 12.3 хувийг даатгуулсан байхад Баруун–Урт сум хамгийн бага буюу 0.4 хувийг даатгуулсан байна.

ХҮСНЭГТ 10.3 МАЛЫН ИНДЕКСЖҮҮЛСЭН ДААТГАЛД ХАМРАГДСАН МАЛЧИН ӨРХ, ДААТГУУЛСАН МАЛЫН ТОО

Үзүүлэлтүүд	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Даатгуулсан өрхийн тоо	648	853	590	635	107.6
Нийт малчин өрхөд эзлэх хувь	9.4	12.5	9.0	9.8	108.7
Даатгуулсан малын тоо, мян.тол	119.1	167.1	149.1	188.4	126.3
Нийт малын дүнд эзлэх хувь	6.0	8.0	6.5	7.6	115.6

ХҮСНЭГТ 10.4 МАЛЫН ИНДЕКСЖҮҮЛСЭН ДААТГАЛ, сумаар

Сум	Даатгуулсан өрхийн тоо				Даатгуулсан малын тоо, толгой			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Бүгд	648	853	590	635	119053	167107	149145	188359
Баруун–Урт	18	9	8	9	2697	1088	1440	1001
Асгат	36	40	19	11	4471	7288	4369	4530
Баяндэлгэр	49	115	86	103	8085	16571	14721	19028
Дарьганга	33	27	8	29	7704	10518	4770	11471
Мөнххаан	59	66	72	92	10239	10616	18156	34711
Наран	35	60	37	33	3757	4597	1989	5872
Онгон	28	87	42	73	6007	26921	15352	26030
Сүхбаатар	29	17	1	26	3707	1901	174	4410
Түвшинширээ	73	133	147	99	26520	40025	50727	37622
Түмэнцогт	116	99	53	32	19336	13952	7232	8779
Уулбаян	49	60	31	33	7235	8716	8096	8537
Халзан	54	80	58	60	7080	14464	14684	16829
Эрдэнэцагаан	69	60	28	35	12215	10450	7435	9539

11. ТӨРИЙН САНХҮҮ

Монгол Улсын нэгдсэн төсөв нь улсын төсөв, орон нутгийн төсөв, Хүний хөгжлийн сангийн төсөв (2010 он хүртэл Монгол улсыг хөгжүүлэх сан гэсэн нэртэй байсан) болон нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс бүрдэнэ.

Улсын Их Хурлаас баталсан, Засгийн газар бүрдүүлэн, зарцуулах төсвийг улсын төсөв гэнэ. Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас баталсан, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын бүрдүүлэн, зарцуулах төсвийг орон нутгийн төсөв гэнэ. Орон нутгийн төсөв нь аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн төсвөөс бүрдэнэ.

Монгол Улсын төсвийн жил тухайн оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхэлж 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болдог.

Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн орлого, зарлагын мэдээг Сангийн яам нэгтгэн гаргаж байна.

Төсвийн орлого

Төсвийн орлого нь тогтворжуулалтын сангийн болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ. Тэнцвэржүүлсэн орлого нь урсгал орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлогоос бүрдэнэ. Татварын болон татварын бус орлогоос урсгал орлого бүрдэнэ. Татварын орлогод орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж, өмчийн татвар, дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар, гадаад худалдааны татварын орлого болон бусад татвар орно. Төрийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгжийн төрийн өмчид ногдох хувьцааны ногдол ашиг, хүү, торгуулийн орлого, түрээсийн орлого, төсөвт газрын өөрийн орлого болон бусад орлогоос татварын бус орлогыг бүрдүүлдэг.

Төсвийн зарлага

Төсвийн зарлагыг урсгал зардал, хөрөнгийн зардал, цэвэр зээл гэж ангилна. Урсгал зардалд бараа, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба шилжүүлэг багтана.

Төсвийн тэнцвэржүүлсэн нийт ашиг

Төсвийн тэнцвэржүүлсэн нийт ашиг /алдагдал/ гэж нийт орлого, тусламжийн дүн нийт зарлага, цэвэр зээлийн дүнгээс их /бага/ байхыг хэлнэ. Урсгал тэнцлийг урсгал орлого ба урсгал зардлын зөрүүгээр тодорхойлно.

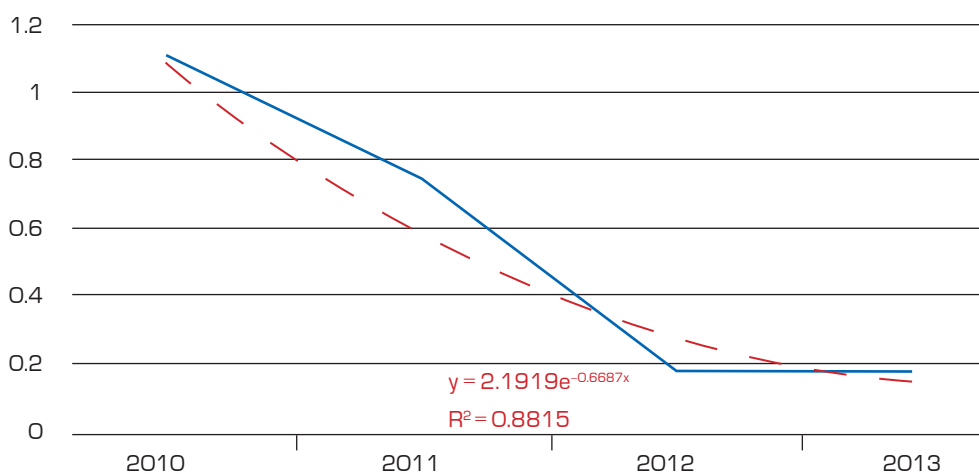
Энэхүү бүлэгт Сүхбаатар аймгийн төсвийн орлого, зарлагыг аймгийн түвшинд, эдийн засгийн ангиллаар бэлтгэж орууллаа.

Төсвийн орлого, зарлага. Сүхбаатар аймгийн төсвийн орлого, тусламжийн хэмжээ 2013 онд 44.5 тэрбум төгрөг болжээ. 2013 онд нийт орлого, тусламжийн дүнд тусламжийн орлого 36.2 тэрбум төгрөг буюу 81.3 хувь, урсгал орлого 8.1 тэрбум төгрөг буюу 18.2 хувь, хөрөнгийн орлого 0.3 тэрбум төгрөг буюу 0.6 хувийг эзэлж байна. Аймгийн төсвийн нийт орлого, тусламжийн дүн 2013 онд 2010 оныхоос 5.8 дахин нэмэгдсэн бөгөөд үүний дотор тусламжийн орлого эрс нэмэгдсэн байна. Аймгийн төсвийн нийт зарлага 2013 онд 44.4 тэрбум төгрөгт хүрчээ. Нийт зарлагын дүнд урсгал зардал 75.5 хувь, хөрөнгийн зардал 24.5 хувийг бүрдүүлж байна.

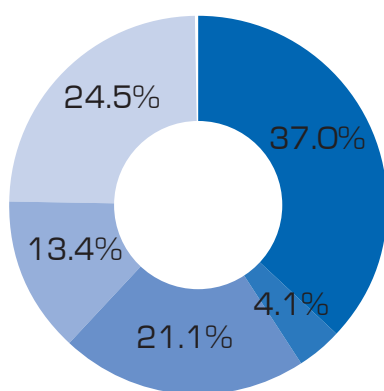
ХҮСНЭГТ 11.1 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН НИЙТ ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, сая төг

Үзүүлэлтүүд	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Нийт орлого ба тусламжийн дүн	7684.8	7964.1	9893.6	44548.0	4.5 дахин
Урсгал орлого	7584.2	7181.8	9192.9	8090.2	88.0
Татварын орлого	6972.8	6631.7	8683.0	6020.5	69.3
Татварын бус орлого	611.4	550.1	509.9	2069.7	4 дахин
Хөрөнгийн орлого	100.6	782.3	139.7	256.5	183.6
Тусламжийн орлого	–	–	560.9	36201.3	64 дахин
Нийт зарлагын дүн	6581.8	7227.2	9703.9	44361.4	4.6 дахин
Урсгал зардлын дүн	6479.5	4280.3	5507.3	33514.5	6 дахин
Хөрөнгийн зардал	102.4	2946.9	4196.6	10846.8	258.5
Төсвийн тэнцэл	1103.0	736.9	189.7	186.6	–

ЗУРАГ 11.1 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ТЭНЦЭЛ, тэрбум төгрөг

ЗУРАГ 11.2 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН НИЙТ ЗАРЛАГЫН БҮТЭЦ

- Цалин, урамшил 37.0%
- Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлсөн шимтгэл 4.1%
- Бараа үйлчилгээний бусад зардал 21.1%
- Татаас ба урсгал шилжүүлэг 13.4%
- Дотоод хөрөнгө оруулалт 24.5%

12. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Хөдөө аж ахуйн нийт үйлдвэрлэлийн хэмжээг жилийн туршид мал, амьтдыг өсгөн үржүүлсэний болон ургамал, тариа, хүнсний ногоо тарьж ургуулсаны үр дүнд бий болсон хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний өртгийн нийлбэр дүнгээр тодорхойлно.

Мал аж ахуй

Малын жил бүрийн тооллого, мөн хашаа худгийн болон бусад тооллого, судалгаа нь мал аж ахуйн салбарын мэдээллийн гол эх үүсвэр юм.

Мал тооллогыг зун, намрын улиралд ихэвчлэн 8, 9 дүгээр сард явуулж байснаа 1961 оноос мал, тэжээвэр амьтдыг жилийн эцэст 12 дугаар сард тоолдог болов. Энэ хугацаа нь мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн жилтэй тохирдог, малын орлого, зарлагын үзүүлэлт бүрэн гарч дууссан байдаг зэрэг давуу талтай.

Мал тооллогын дүн нь зөвхөн мал, гэрийн тэжээвэр амьтдын тоо толгойн өсөлт, бууралтыг харуулах төдийгүй сүргийн нөхөн үйлдвэрлэлийн үзүүлэлтийг тодорхойлж судлах, шинжлэх бололцоог олгодог.

Хөдөө аж ахуйн салбарын боловсон хүчин, ашиглаж буй машин, техник, хашаа, худгийн тооллогыг 1996 оноос хойш гурван жил тутамд явуулж байна.

Манай улсын хувьд мал аж ахуйн үйлдвэрлэгчид нь малчдын өрхийн аж ахуй билээ.

Малтай өрх

Малыг ахуй амьдралдаа туслах чанарын үүрэгтэйгээр өсгөн үржүүлдэг өрхийг хамруулна.

Малчин өрх

Малчин өрх гэж жилийн 4 улирлын туршид малаа малладаг бөгөөд малын ашиг шим тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа өрхийг хэлнэ.

Хээлтэгч мал

Хээлтэгч малд нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Төлийн бойжилтын хувь

Төлийн бойжилтын хувийг гаргахдаа бойжсон төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлнэ.

100 эхээс бойжуулсан төл

100 эхээс бойжуулсан төлийг бойжуулсан төлийн тоог оны эхний хээлтэгч малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлж тооцно.

Зүй бусаар хорогдсон мал

Зүй бусаар хорогдсон малын тоонд халдвартай, халдваргүй өвчин, зуд, үер ус, гал түймэр, аянга цахилгаан зэрэг гэнэтийн аюул болон араатан, жигүүртэнд идүүлэх, худаг, хавцалд унах зэрэг хариулга, маллагаатай холбоотой шалтгаанаар хорогдсон малыг хамруулна.

Хүнсэнд хэрэглэсэн мал

Хүнсэнд хэрэглэсэн малын тоог тооцохдоо оны эхний малын тоон дээр бойжуулсан төлийг нэмж, том малын зүй бус хорогдол, оны эцсийн малын тоог хасна.

Энэ бүлгийн мал аж ахуйн хэсэгт малчин өрх, малчид, тэдгээрийн соёл ахуйн зарим үзүүлэлтүүд, мал, хээлтэгч мал, бойжуулсан төл, тэжээвэр амьтад, хашаа, худаг, бэлчээрийн даац, тэжээлийн хүрэлцээ гэсэн мэдээллийг сум, багийн түвшинд бэлтгэж орууллаа. 1990 оноос хойших малын тоог сумын түвшинд бэлтгэж оруулав.

МАЛ АЖ АХУЙ, МАЛЧИН ӨРХ

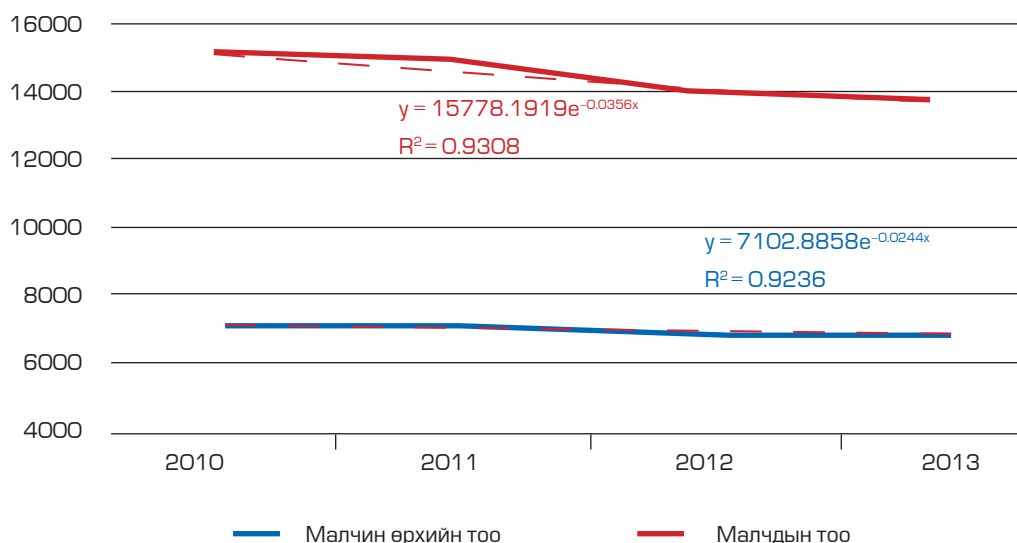
Малчин өрх, малчид. Аймгийн хамжээгээр малчин өрхийн тоо 2010–2013 онуудад жилд дундажаар 2.2 хувиар буурсаар 2013 онд 6466 малчин өрхтэй байна. Малчдын тоо ч мөн жилд дундажаар 3.2 хувиар буурч, одоо 13742 болсон байна.

ХҮСНЭГТ 12.1 МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧДЫН ТОО

Үзүүлэлтүүд	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Малчин өрхийн тоо	2735	7324	6909	6834	6530	6466	99.0
Малчдын тоо	5821	17796	15142	14921	13988	13742	98.2

Малчин өрхийн тооны сумаарх мэдээлэл хавсралт 12.1.1-д
Малчин өрхийн тооны багаарх мэдээлэл хавсралт 12.2.2-т

ЗУРАГ 12.1 МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧДЫН ТООНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ

Малчдын соёл ахуйн зарим үзүүлэлт. 2013 оны мал тооллогоор аймгийн малчин өрхийн 88.0 хувь нь цахилгаан үүсгүүртэй, 78.1 хувь телевизортой, 39.1 хувь автомашинтай, 49.3 хувь мотоциклтой, 0.6 хувь нь трактортой гэсэн дүн гарчээ. Сүхбаатар аймгийн малчин өрхүүдийн цахилгаан, телевизор, автомашин, мотоциклийн хангамж улсын дунджаас өндөр, гагцхүү трактороор хангагдсан байдал л доогуур гарсан байна.

ХҮСНЭГТ 12.2 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ,
нийт өрхөд харьцуулсан хувь

Үзүүлэлтүүд	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Сүхбаатар: Цахилгаан үүсгүүртэй	77.7	89.0	77.0	92.8	120.5
Телевизортой	63.9	80.4	66.8	78.1	117.0
Машинтай	24.6	29.2	30.8	39.1	126.9
Мотоциклтой	39.0	49.4	46.2	49.3	106.7
Трактортой	0.5	0.5	0.5	0.6	130.3
Улсын дүн: Цахилгаан үүсгүүртэй	82.8	87.8	82.0	84.2	102.6
Телевизортой	75.2	80.7	74.4	74.1	99.5
Машинтай	27.8	31.3	28.2	38.4	136.1
Мотоциклтой	41.7	48.3	43.2	47.2	109.4
Трактортой	1.7	1.8	2.4	3.3	136.0

Нийт болон хээлтэгч мал, бойжуулсан төл. Аймгийн нийт малын тоо 2010–2013 онуудад жилд дунджаар 8.0 хувиар өссөөр, 2013 оны жилийн эцэст малын тоо 2.5 сая толгойд хүрсэн байна. Малын тоо тэмээнээс бусад дөрвөн төрөл дээрээ өссөний дотор адуу 55.0 мянга, үхэр 44.0, хонь 255.4, ямаа 159.1 мянгаар нэмэгджээ. Түвшинширээ, Баруун–Урт, Мөнххаан, Уулбаян, Халзан сум малынхаа тоог 2010–2013 оны жилд дунджаар 10.1–14.3 хувиар өсгөсөн байна.

ХҮСНЭГТ 12.3 АЙМГИЙН МАЛЫН ТОО, мянган толгой

Малын төрөл	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Бүгд	1004.7	1492.5	1979.8	2081.4	2280.6	2491.4	109.2
Тэмээ	15.9	12.2	10.9	10.7	9.8	8.9	91.3
Адуу	118.2	192.2	148.1	164.9	183.6	203.1	110.6
Үхэр	132.2	209.6	128.0	136.7	151.1	172.0	113.8
Хонь	602.9	717.3	961.2	992.0	1090.8	1216.6	111.5
Ямаа	135.4	361.1	731.7	777.2	845.3	890.8	105.4

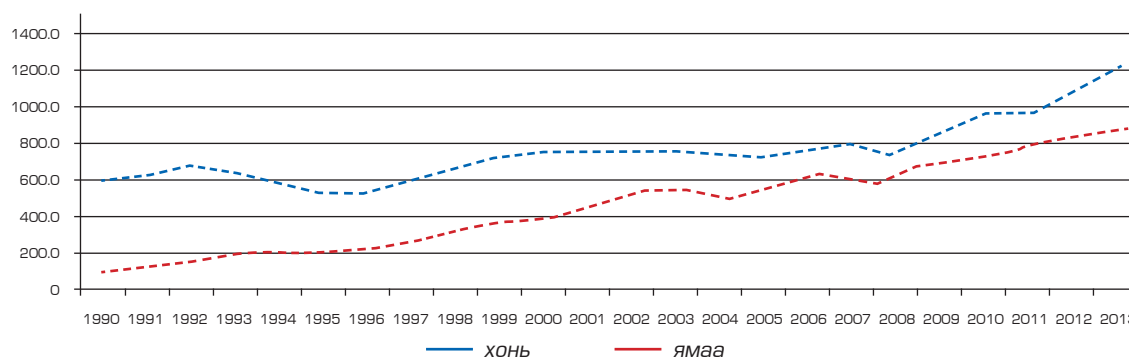
1990–2013 оны малын тооны сумаарх мэдээлэл хавсралт 12.1.1–д
Малын тооны 2012–2013 оны багаарх мэдээлэл хавсралт 12.2.2–т

2013 оны аймгийн нийт малын тоог 1990 оныхтой зэрэгцүүлэхэд 2.5 дахин өссөний дотор ямааны тоо 6.6 дахин, хонь 2 дахин, адуу 1.7, үхрийн тоо 1.3 дахин нэмэгдэж, харин тэмээний тоо 44 хувиар буурсан байна.

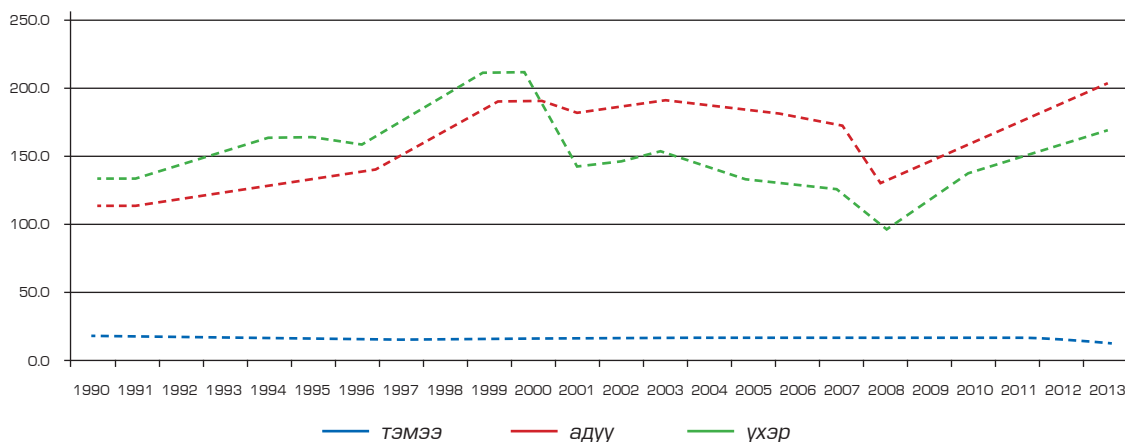
Аймгийн малын тооны олон жилийн динамикийг харахад түүний өөрчлөлтөд нийгмийн өөрчлөлтөөс гадна цаг агаарын хүчин зүйл хүчтэй нөлөөлж байна. 1990–ээд оны эхээр мал хувьчилсаны дараа малын тооны тодорхой өсөлт гарсан боловч, 2001, 2002, 2010 оны өвөл–хаврын зуд малын тоог ихээхэн бууруулсан байна. Энэ хандлага бүх төрлийн малд ажиглагдсан бөгөөд зудны дараа түргэн өсөлттэй ямаа, хонь хурдан өссөн байна. Ноолуурын үнийн өсөлтөөс шалтгаалан ямаагаа түлхүү өсгөх хандлага байна.

ЗУРАГ 12.2 АЙМГИЙН МАЛЫН ТООНЫ ӨСӨЛТ, БУУРАЛТ, мян.толгой

А. Хонь, ямаа

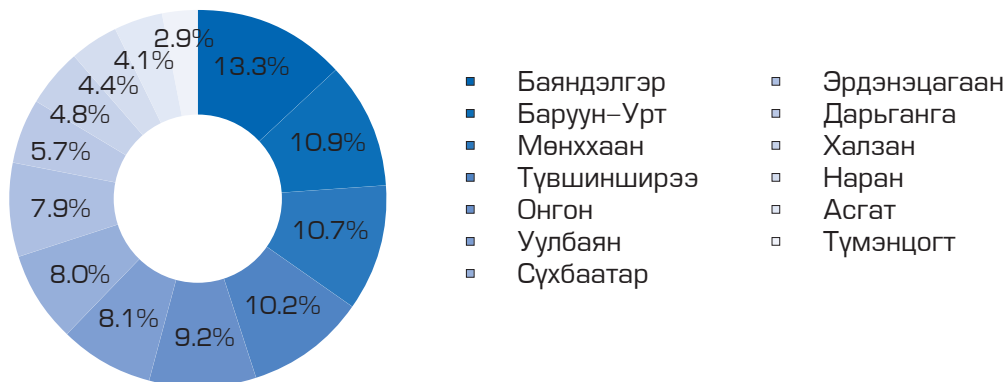

Б. Тэмээ, адуу, үхэр

2013 оны байдлаар хамгийн олон малтай сумд бол Баяндэлгэр (аймгийн дүнд эзлэх хувь–13.3%), Баруун–Урт (10.9%), Мөнххаан (10.7%), Түвшинширээ (10.2%) байна. Цөөн малтай сумд бол Түмэнцогт (2.9%), Асгат (4.1%) байна.

ЗУРАГ 12.3 АЙМГИЙН НИЙТ МАЛД СУМДЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, 2013 оны байдлаар

ХҮСНЭГТ 12.4 СУМДЫН НИЙТ МАЛЫН ТОО

Үзүүлэлтүүд	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Асгат	55861	79636	95935	91935	98387	102451	104.1
Баяндэлгэр	143586	203610	269001	271772	295839	330256	111.6
Дарьганга	63797	100310	134203	135653	137198	142608	103.9
Мөнххаан	77515	132619	187089	215419	243489	266517	109.5
Наран	57819	73394	105855	96082	98346	109091	110.9
Онгон	109913	158117	184682	187041	207014	228517	110.4
Сүхбаатар	73912	114313	159751	168313	186850	198188	106.1
Түвшинширээ	81763	103610	171570	196167	216595	254510	117.5
Түмэнцогт	32269	53973	58227	67737	71224	71522	100.4
Уулбаян	100514	126223	145321	158230	177073	201089	113.6
Халзан	54266	80803	88815	96984	109680	118438	108.0
Эрдэнэцагаан	122683	142029	197991	193113	198929	197201	99.1
Баруун–Урт	30759	123835	181351	202958	239957	271035	113.0
ДҮН	1004657	1492472	1979791	2081404	2280581	2491423	109.2

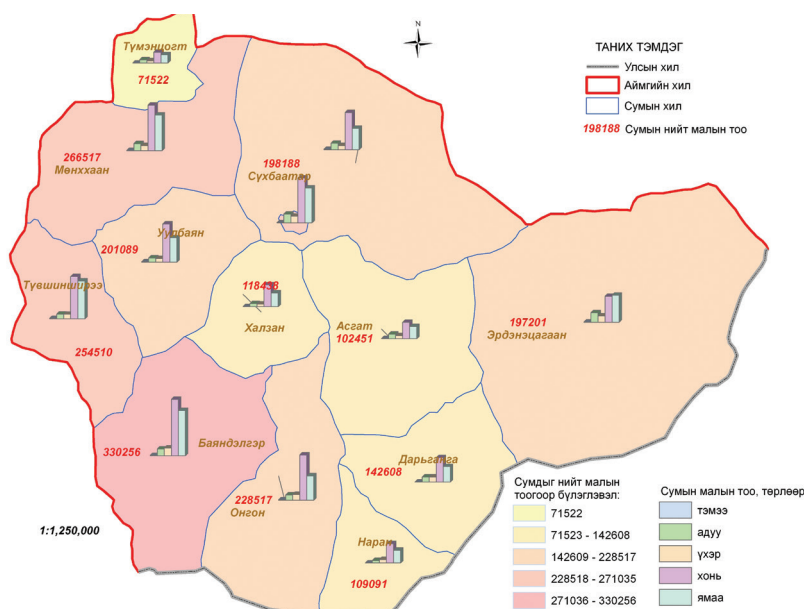
Өмнөх жилтэй харьцуулахад Эрдэнэцагаанаас бусад бүх сум малаа 0.4–17.5 хувиар өсгөсөн байна. Малаа 17.5 хувиар өсгөсөн сум бол Түвшинширээ сум байна.

2010 онтой харьцуулахад мөн Эрдэнэцагаанаас бусад бүх сум малаа 6.3–49.5 хувиар өсгөсөн байна. Малаа 49.5 хувиар өсгөсөн сум бол Баруун–Урт сум байна.

2000 онтой харьцуулахад бүх сум малаа 28.6 хувиас 2.0 дахин өсгөсөн байна. Малаа 2.0 дахин өсгөсөн сум нь Мөнххаан сум байна.

Хувьчлалаас өмнөх 1990 онтой харьцуулахад бүх сум малаа 1.6–8.8 дахин өсгөсөн байна. Малаа 8.8 дахин өсгөсөн сум нь Баруун–Урт сум байна.

ЗУРАГ 12.4 СУМДЫН НИЙТ МАЛЫН ТООНЫ БҮЛЭГЛЭЛТ

ХҮСНЭГТ 12.5 СУМДЫН СҮРГИЙН БҮТЭЦ

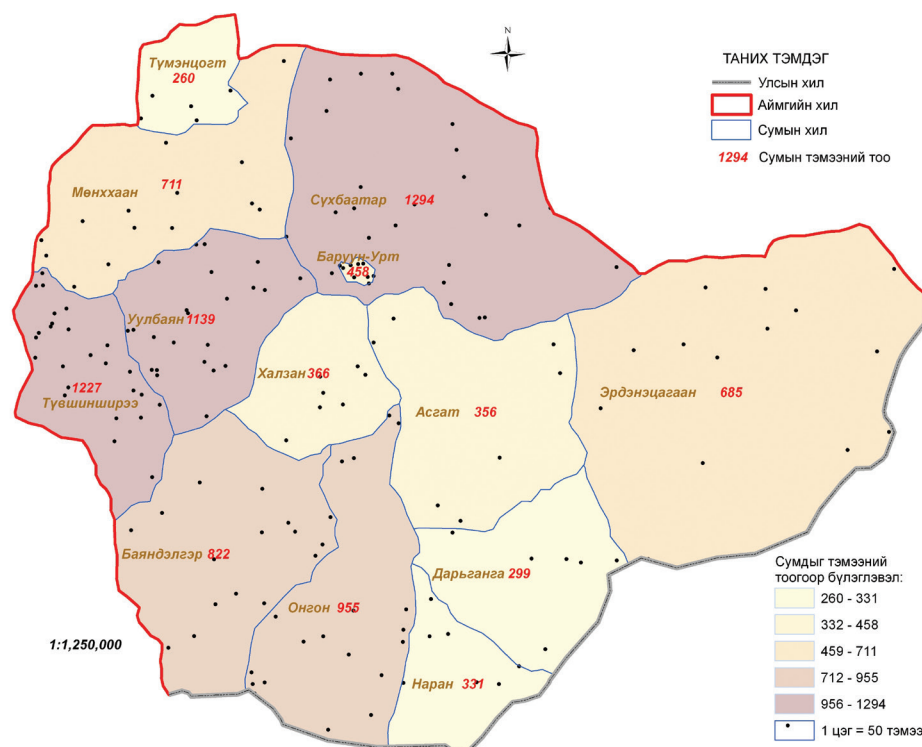
Сум	Бүтээгдэ- хүүнээр тооцсон хонин толгой, мянга	Үүнээс хувиар: тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа	Голлох салбарын тоо
Баруун–Урт	459.6	0.4	15.7	34.3	27.8	21.8	Олон салбартай
Асгат	191.8	0.7	19.3	37.8	24.1	18.1	Олон салбартай
Баяндэлгэр	530.9	0.5	10.5	34.4	30.1	24.4	Олон салбартай
Дарьганга	277.9	0.4	15.2	43.5	24.9	16.1	2 салбартай
Мөнххаан	415.9	0.6	14.3	29.4	31.1	24.7	Олон салбартай
Наран	196.9	0.6	10.6	42.1	27.9	18.8	2 салбартай
Онгон	378.4	0.9	11.2	35.7	33.8	18.4	2 салбартай
Сүхбаатар	325.1	1.4	16.7	30.5	32.5	18.9	Олон салбартай
Түвшинширээ	378.0	1.2	10.2	28.3	31.7	28.6	Олон салбартай
Түмэнцогт	140.5	0.7	20.4	39.9	22.1	17.0	Олон салбартай
Уулбаян	302.3	1.3	11.5	28.1	35.9	23.1	Олон салбартай
Халзан	193.8	0.7	13.8	33.1	32.1	20.4	Олон салбартай
Эрдэнэцагаан	387.2	0.6	20.6	39.7	19.1	20.1	Олон салбартай

Сумын байгаль–цаг уурын нөхцөлд илүү зохицсон, сумын мал аж ахуйн үйлдвэрлэл, борлуулалтын гол эх үүсвэр болж буй 1–2 салбар тухайн сумын мал аж ахуйн төрөлжилт, үйлдвэрлэлийн хэв шинжийг тодорхойлно. Үүнийг илэрхийлэгч үзүүлэлт нь мал аж ахуйн нийт ба таваарын бүтээгдэхүүнийг харгалзан ижил нэгжид шилжүүлсэн малын толгойн тооны бүтэц байна. Бэлчээрийн мал аж ахуйн салбарууд нь үйлдвэрлэлийн бүх нөөцөөрөө (бэлчээр, ус, нэмэгдэл тэжээл, хүн хүч) өрсөлдөх салбарууд учраас төрөлжилт гүнгийрэх тусмаа сайн гэж үздэг.

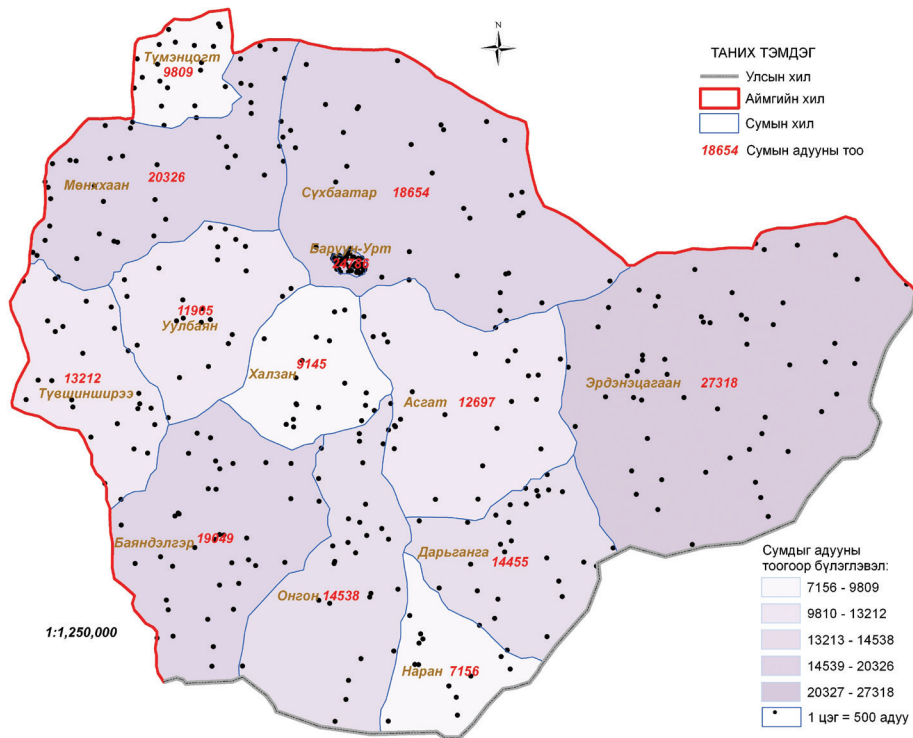
Арга зүйн хувьд нэг салбар дангаараа 50 хувиас дээш бол нэг салбараар төрөлжсөн, хоёр салбар нийлээд 67 хувиас дээш бол хоёр салбараар төрөлжсөн, эдгээр нөхцөл бүрдээгүй бол олон салбартай, төрөлжөөгүй гэж үздэг. Тус аймагт нэг салбараар төрөлжсөн сум байхгүй, хоёр салбараар төрөлжсөн сум 3 (Дарьганга, Наран, Онгон) байна. Хоёр салбараар төрөлжсөн эдгээр сумдын үйлдвэрлэлийн чиглэл: үхэр–хонины аж ахуй байна.

Аймгийн нийт сумдад тодорхой тооны тэмээ байгаа боловч Говийн бүсэд хамаардаг баруун өмнө талд орших Түвшинширээ, Уулбаян, Онгон, Сүхбаатар сумд харьцангуй олон, 1000–1300 тэмээтэй байна.

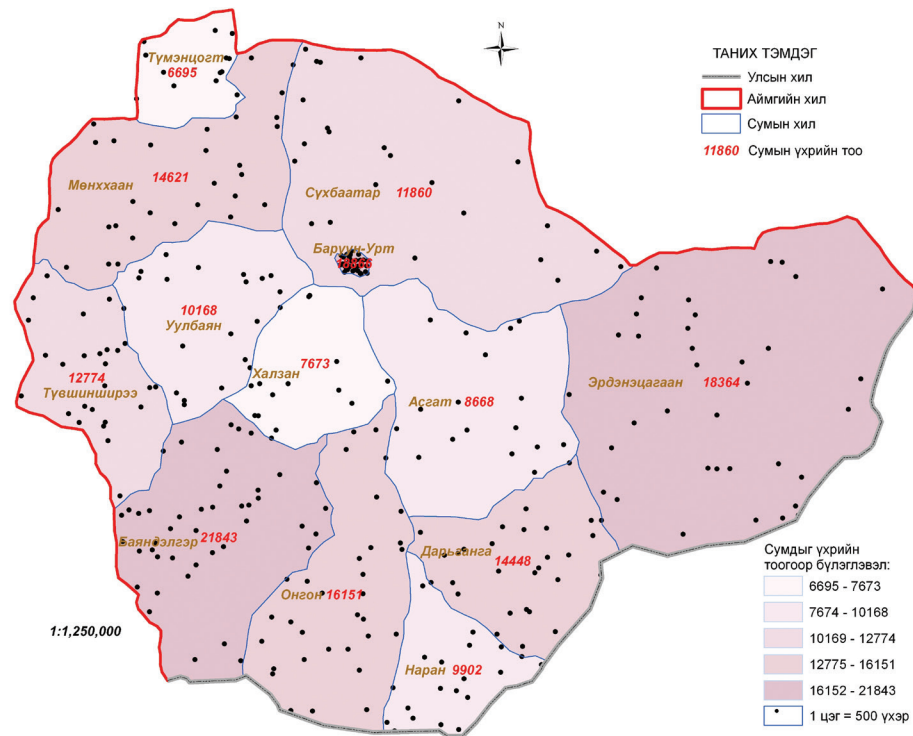
ЗУРАГ 12.5 АЙМГИЙН МАЛ АЖ АХУЙН ГОЛ САЛБАР–ТЭМЭЭНИЙ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар

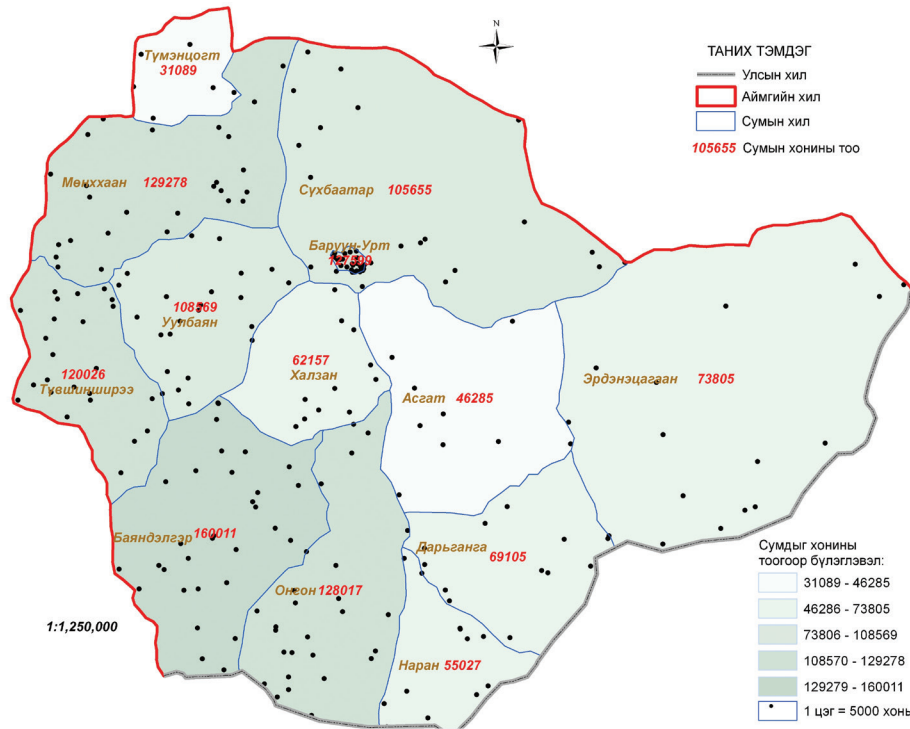
ЗУРАГ 12.6 АДУУНЫ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар

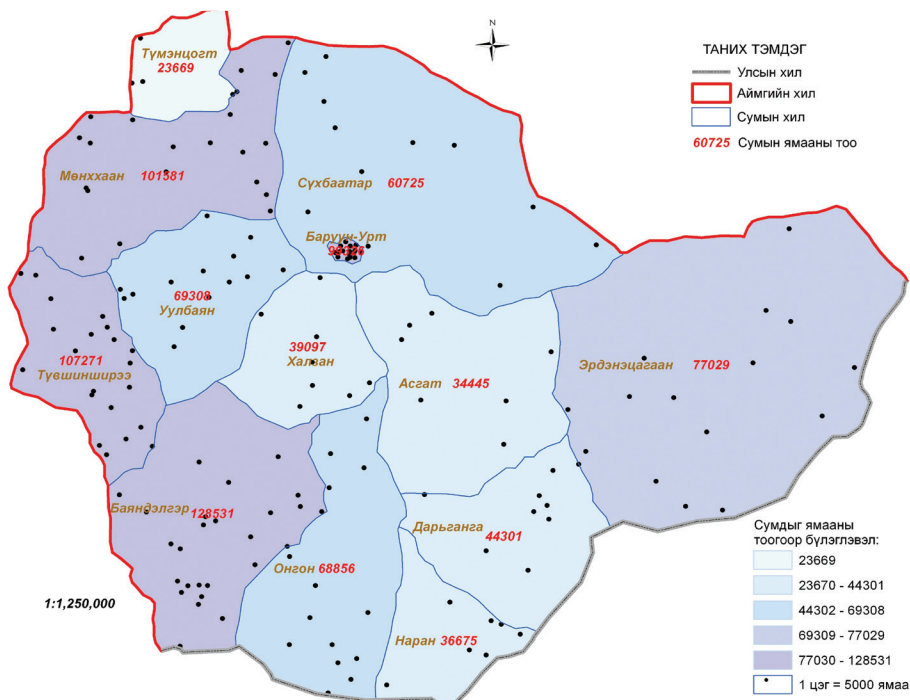
ЗУРАГ 12.7 ҮХРИЙН АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар

ЗУРАГ 12.8 ХОНИНЫ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар

ЗУРАГ 12.9 ЯМААНЫ АЖ АХУЙН БАЙРШИЛ, сумаар

Адуу нийт суманд тархсан боловч, нягтшилаараа Эрдэнэцагаан, Баруун-Урт, Мөнххаан, Баяндэлгэр, Сүхбаатар суманд илүү олон, толгойн тоо нь 18.7–27.3 мянга байна.

Үхэр нийт сумдын нутгаар тархсан боловч, Баяндэлгэр, Баруун-Урт, Эрдэнэцагаан, Онгон суманд илүү олон, толгойн тоо нь 16.2–21.8 мянга байна.

Хонь нийт сумдын нутгаар тархсан боловч, нягтшилаараа Баяндэлгэр, Мөнххаан, Онгон, Баруун-Урт, Түвшинширээ, Уулбаян, Сүхбаатар суманд илүү олон, толгойн тоо нь 105.7–160.0 мянга байна.

Ямаа нийт сумдын нутгаар тархсан боловч, нягтшилаараа Баяндэлгэр, Түвшинширээ, Мөнххаан, Баруун-Урт суманд илүү олон, толгойн тоо нь 99.3–128.5 мянга байна.

Хээлтэгч мал. Аймгийн дүнгээр 2013 оны жилийн эцэст 1089.2 мянган толгой хээлтэгч мал тоологдов.

ХҮСНЭГТ 12.6 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО

Үзүүлэлтүүд	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Бүгд	858.7	903.6	994.1	1089.2	109.6
Ингэ	3.8	3.7	3.5	3.4	96.2
Гүү	43.2	48.0	53.8	60.5	112.4
Үнээ	48.8	53.2	59.0	66.1	112.0
Эм хонь	438.6	454.8	500.5	560.0	111.9
Эм ямаа	324.2	343.9	377.4	399.3	105.8

Нийт хээлтэгчийн 2010–2013 оны жилийн дундаж өсөлт 8.3 хувь, гүүнийх 11.9 хувь, үнээний 10.6 хувь, эм хониных 8.5 хувь, эм ямааных 7.19 байв. Харин ингэний тоо жилд 3.6 хувиар буурчээ.

2013 оны байдлаар улсын хэмжээний нийт малын 43.7 хувийг хээлтэгч мал эзэлж байна. Аймгийн нийт малын 43.7 хувийг хээлтэгч мал эзэлж байгаа бөгөөд адуун сүргийн 29.8 хувь, үхэр сүргийн 38.4 хувь, тэмээн сүргийн 38.2 хувь, хонин сүргийн 46.0 хувь, ямаан сүргийн 44.8 хувийг тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 12.7 СҮРЭГТ ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ

Үзүүлэлтүүд	2010	2011	2012	2013
Бүгд	43.4	43.4	43.6	43.7
Гүү	34.9	34.6	35.7	38.2
Үнээ	29.2	29.1	29.3	29.8
Ингэ	38.1	38.9	39.0	38.4
Эм хонь	45.6	45.8	45.9	46.0
Эм ямаа	44.3	44.2	44.6	44.8

Баяндэлгэр сум нийт хээлтэгчийн тоо, түүний дотроос үнээ, эм хонь, эм ямааны тоогоор аймагтаа тэргүүлж байна. Ингэний тоогоор аймагтаа Сүхбаатар сум, гүүний тоогоор Эрдэнэцагаан сум тэргүүлж байна.

ХҮСНЭГТ 12.8 СУМДЫН ХЭЭЛТЭГЧИЙН ТОО, 2013

Сум	Бүгд	Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа
Баруун-Урт	122367	193	7585	7391	60551	46647
Асгат	38746	115	3375	3000	18477	13779
Баяндэлгэр	139397	298	5686	8555	70655	54203
Дарьганга	61389	121	4212	5373	31161	20522
Мөнххаан	120005	283	6361	5571	60490	47300
Наран	47978	142	2119	3968	25668	16081
Онгон	102632	354	4062	6256	60357	31603
Сүхбаатар	86370	469	5490	4357	48482	27572
Түвшинширээ	111249	468	3777	5015	54821	47168
Түмэнцогт	32323	99	3040	2576	15182	11426
Уулбаян	90173	450	3489	3950	50831	31453
Халзан	50703	142	2914	2941	28389	16317
Эрдэнэцагаан	85893	255	8349	7121	34949	35219
АЙМГИЙН ДҮН	1089225	3389	60459	66074	560013	399290

Бойжуулсан төл. Тус аймаг 2013 онд 853.3 мянган төл бойжуулсны дотор 442.2 мянган хурга, 321.5 мянган ишиг, 47.7 мянган тугал, 40.5 мянган унага, 1.5 мянган ботго бойжуулсан нь өнгөрсөн жилийнхээс унага, тугал, хурга, ишиг 11.0–28.4 хувиар нэмэгдэж ботго 8.0 хувиар буурсан байна.

 ХҮСНЭГТ 12.9 БОЙЖУУЛСАН ТӨЛИЙН ТОО
 А. Аймгийн дүн, мянга

	1990	2000	2010	2012	2013	2013/2012%
Бүгд	384.0	432.9	656.2	786.1	853.3	108.5
Ботго	1.8	1.1	1.7	1.8	1.5	83.3
Унага	18.4	33.6	29.9	39.3	40.5	103.1
Тугал	36.9	56.9	38.4	45.9	47.7	104.0
Хурга	275.4	232.8	335.1	402.7	442.2	110.0
Ишиг	51.5	108.6	251.0	296.5	321.5	108.4

Б. Сумаар, 2013

Сум	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Баруун-Урт	97082	92	5400	6191	47495	37904
Асгат	37508	65	2396	2438	18667	13942
Баяндэлгэр	108252	110	3575	5676	55483	43408
Дарьганга	52354	48	3001	3756	28581	16968
Мөнххаан	94822	147	4473	4037	48821	37344
Наран	36617	70	1664	2986	19044	12853
Онгон	66312	172	1865	2949	40856	20470
Сүхбаатар	70672	174	3208	3130	40045	24115
Түвшинширээ	85345	222	2869	3836	43219	35199
Түмэнцогт	24677	40	2133	2010	11708	8786
Уулбаян	64750	185	2468	2284	36181	23632
Халзан	44172	58	1964	2344	23935	15871
Эрдэнэцагаан	70699	97	5448	6031	28126	30997
АЙМГИЙН ДҮН	853262	1480	40464	47668	442161	321489

Баяндэлгэр сум нийт бойжуулсан төлийн тоо, түүний дотроос хурга, ишигний тоогоор аймагтаа тэргүүлж байна. Бойжуулсан ботгоны тоогоор Түвшинширээ, унаганы тоогоор Эрдэнэцагаан сум, тугалын тоогоор Баруун-Урт сум тэргүүлж байна.

2013 онд улсын дундажаар 100 эхээс 47 ботго, 79 унага, 81 тугал, 88 хурга, 85 ишиг бойжуулсан бол Сүхбаатар аймаг 42 ботго, 75 унага, 81 тугал, 88 хурга, 85 ишиг бойжуулсан байна. 100 эхээс бойжуулсан ботгоны тоогоор Асгат, унаганы тоогоор Түвшинширээ, тугалын тоогоор Эрдэнэцагаан, хурга, ишигний тоогоор Асгат сум аймагтаа тэргүүлсэн байна.

ХҮСНЭГТ 12.10 100 ЭХЭЭС БОЙЖУУЛСАН ТӨЛ

А. Аймгийн дундаж

	1990	2000	2010	2012	2013	Зүүн бүс, 2013
Бүгд	84	71	85	87	86	83
Унага	61	64	76	82	75	74
Тугал	72	72	88	86	81	81
Ботго	36	29	48	47	42	42
Хурга	88	73	86	89	88	85
Ишиг	89	71	84	86	85	82

Б. Сумаар, 2013 он

Сум	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Баруун–Урт	90	42	81	102	92	87
Асгат	89	48	75	85	92	90
Баяндэлгэр	86	37	66	74	88	88
Дарьганга	86	33	72	72	95	81
Мөнххаан	87	51	84	86	89	86
Наран	84	44	86	85	85	84
Онгон	76	46	50	54	81	75
Сүхбаатар	90	41	77	85	92	91
Түвшинширээ	91	50	90	86	96	87
Түмэнцогт	76	33	79	87	76	74
Уулбаян	83	41	81	66	85	84
Халзан	92	34	86	94	92	93
Эрдэнэцагаан	81	34	69	85	81	83
АЙМГИЙН ДҮН	86	42	75	81	88	85

Сум, багийн дундаж үзүүлэлт. Улсын хэмжээнд нэг сум дундажаар 440 малчин өрх, 866 малчин, 135.8 мянган малтай байгаа бол Сүхбаатар аймгийн нэг сум дундажаар 497 малчин өрх, 1057 малчин, 191.6 мянган малтай байна.

ХҮСНЭГТ 12.11 СУМ, БАГИЙН ДУНДАЖ ҮЗҮҮЛЭЛТ, 2013

Үзүүлэлт	Нэг сумын дундаж		Нэг багийн дундаж	
	Улс	Сүхбаатар аймаг	Улс	Сүхбаатар аймаг
Малчин өрх	440	497	90	97
Малчны тоо	866	1057	177	205
Малын тоо (мянган толгой)	135.8	191.6	28.1	37.2
Тэмээ	1.0	15.6	0.2	3.0
Адуу	7.8	13.2	1.6	2.6
Үхэр	8.6	0.7	1.8	0.1
Хонь	60.4	93.6	12.5	18.2
Ямаа	58.3	68.5	12.1	13.3

Сүхбаатар аймгийн Баяндэлгэр, Баруун–Урт, Мөнххаан зэрэг 9 сум улсын дундажаас олон буюу 142.6–330.3 мянган малтай, бусад 4 сум (Түмэнцогт, Асгат, Наран, Халзан) улсын дундажаас цөөн буюу 71.5–118.4 мянган малтай байна. Аймгийн сумдаас улсад дээгүүр байранд байгаа нь адууны тоогоор Эрдэнэцагаан сум 3–т, Баруун–Урт сум 5–д, үхрийн тоогоор Баяндэлгэр сум 16–д, хонины тоогоор Баяндэлгэр сум 8–д, ямааны тоогоор мөн Баяндэлгэр сум 10–дугаарт орж байна.

ХҮСНЭГТ 12.12 УЛСЫН НИЙТ 330 СУМЫН ДОТОР ЭЗЛЭХ БАЙР, 2013 оны байдлаар

Сум	Бүх малын тоо	Тэмээгээр	Адуугаар	Үхрээр	Хониор	Ямаагаар
Баяндэлгэр	3	85	18	16	8	10
Баруун-Урт	15	117	5	28	26	37
Мөнххаан	16	89	12	53	24	33
Түвшинширээ	24	66	53	81	31	25
Онгон	35	77	40	40	25	108
Уулбаян	57	69	64	112	41	106
Сүхбаатар	61	64	22	95	42	137
Эрдэнэцагаан	64	91	3	30	100	77
Дарьганга	133	152	42	56	105	208
Халзан	176	130	98	149	128	233
Наран	197	144	141	120	155	241
Асгат	211	136	56	128	185	248
Түмэнцогт	285	162	87	167	253	285

Манай улсын нийт 1592 багийн дундаж малын тоо 28.1 мянга байхад Сүхбаатар аймгийн 67 баг дундажаар 37.2 мянган толгой малтай байна.

Хамгийн олон малтай сум. Улсын хэмжээнд 2013 оны байдлаар Архангай аймгийн Эрдэнэмандал сум улсад хамгийн олон малтай, мөн хамгийн олон хоньтой, Булганы Сайхан сум хамгийн олон адуутай, Архангайн Өндөр-Улаан сум хамгийн олон үхэртэй, Өмнөговийн Ханбогд сум хамгийн олон тэмээтэй, Өвөрхангайн Богд сум хамгийн олон ямаатай байна.

Сүхбаатар аймгийн хувьд Баяндэлгэр сум хамгийн олон малтай, мөн хамгийн олон үхэртэй, хоньтой, ямаатай, Эрдэнэцагаан сум хамгийн олон адуутай, Сүхбаатар сум хамгийн олон тэмээтэй байна.

ХҮСНЭГТ 12.13 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ СУМ, 2013

Үзүүлэлт	Улсын хэмжээгээр		Сүхбаатар аймаг	
	Аймаг, сум	Малын тоо, мян тол	Сум	Малын тоо, мян тол
Бүх малаар	АР, Эрдэнэмандал	372.3	Баяндэлгэр	330.3
Тэмээгээр	ӨМ, Ханбогд	21.2	Сүхбаатар	1.3
Адуугаар	БУ, Сайхан	34.5	Эрдэнэцагаан	27.3
Үхрээр	АР, Өндөр-Улаан	41.6	Баяндэлгэр	21.8
Хониор	АР, Эрдэнэмандал	240.4	Баяндэлгэр	160.0
Ямаагаар	ӨВ, Богд	202.0	Баяндэлгэр	128.5

Хамгийн олон малтай баг. Төв аймгийн Лүн сумын Өгөөмөр баг улсдаа хамгийн олон малтай, мөн хамгийн олон хоньтой, Сүхбаатар аймгийн Баруун- Урт сумын 8-р баг хамгийн олон адуутай, Архангай аймгийн Чулуут сумын Халуун-Ус баг хамгийн олон үхэртэй, Өмнөговийн Ханбогд сумын Баян баг хамгийн олон тэмээтэй, Хөвсгөл аймгийн Галт сумын Зүрх баг хамгийн олон ямаатай байна.

ХҮСНЭГТ 12.14 ХАМГИЙН ОЛОН МАЛТАЙ БАГ, 2013

Үзүүлэлт	Улсын хэмжээгээр		Сүхбаатар аймаг	
	Аймаг, сум	малын тоо, мян тол	Сум, баг	малын тоо, мян тол
Бүх малаар	ТӨ, Лүн, Өгөөмөр	120.5	Баруун-Урт, 8-р баг	109.6
Тэмээгээр	ӨМ, Ханбогд, Баян	8.5	Сүхбаатар, Хулгар баг	0.6
Адуугаар	СҮ, Баруун-Урт, 8-р баг	9.0	Баруун-Урт, 8-р баг	9.0
Үхрээр	АР, Чулуут, Халуун-Ус	12.8	Баруун-Урт, 8-р баг	8.0
Хониор	ТӨ, Лүн, Өгөөмөр	67.9	Баруун-Урт, 8-р баг	50.9
Ямаагаар	ХӨ, Галт, Зүрх	56.1	Баруун-Урт, 8-р баг	41.6

Сүхбаатар аймгийн хувьд Баруун-Урт сумын 8-р баг хамгийн олон малтай, мөн хамгийн олон адуутай, үхэртэй, хоньтой, ямаатай, Сүхбаатар сумын Хулгар баг хамгийн олон тэмээтэй байна.

Тэжээвэр амьтад. 2013 онд гахай 77, шувуу 214, зөгийн бүл 8 тоологджээ. Ихэнх аймгуудад сүүлийн жилүүдэд тэжээвэр амьтдын тоо өсч байна.

ХҮСНЭГ 12.15 ТЭЖЭЭВЭР АМЬТДЫН ТОО, ТОЛГОЙ

Үзүүлэлт	2000	2010	2012	2013	2013/2012%
Гахай	35	177	135	77	57.0
Шувуу	385	1327	279	214	76.7
Зөгий, бүл	2	-	-	8	-
Туулай	-	-	2	1	50.0

Хашаа, худгийн хангамж. ҮСХ-ноос хашаа, худгийн тооллогыг 3 жил тутамд мал тооллоготой хамтруулан явуулж байгаа бөгөөд сүүлчийн тооллогыг 2012 онд хийв.

ХҮСНЭГТ 12.16 ХАШАА, ХУДГИЙН ТОО

Үзүүлэлт	1990	2006	2009	2012	2012/1990 %	
					Хувь	(+,-)
Хашааны тоо-бүгд	1965	2490	3732	3682	186.1	1717
Багтаамж (мян.тол)	934.5	1125.8	1584.0	1849.2	197.9	914.7
Хашааны хангамж, %: бодын	24.5	25.0	27.1	55.9	228.2	31.4
богийн	71.0	83.0	101.1	85.6	120.6	14.6
Худгийн тоо-бүгд	2920	2206	3206	2296	78.6	-624
инженерийн	1526	374	1731	539	35.3	-987
энгийн уурхайн	1394	1832	1475	1757	126.0	363
Усан сан	73	...	...	9	12.3	-64

Сүхбаатар аймагт 2012 онд 3682 хашаа, үүнээс 2408 бодын, 1274 богийн хашаа, нийт 2296 худаг, үүнээс инженерийн 539, энгийн уурхайн 1843 худаг, 9 усан сан тоологджээ.

Бэлчээрийн хүрэлцээ. Улсын дундажаар 2013 онд 100 бэлчээрийн талбайд 66 хонин толгой мал ногдож байхад, Сүхбаатар аймагт 59 хонин толгой буюу 7-оор цөөн байна.

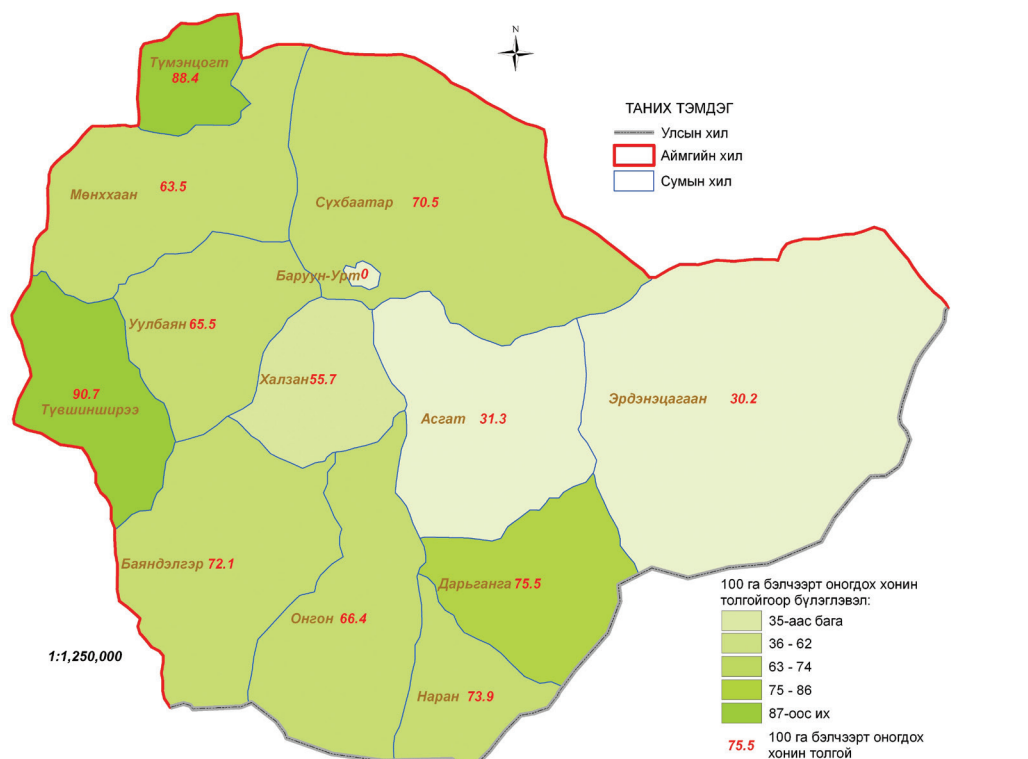
Бэлчээрийн ачаалал хамгийн өндөр байгаа сум бол Баруун-Урт сум (аймгийн төв), Түмэнцогт, Түвшинширээ, Дарьганга, Наран сумд байна. Харин бэлчээрийн даац сайтай, цаашид мал өсгөх боломжтой сум бол юуны өмнө Эрдэнэцагаан, Асгат сумд болно.

Хонин толгойд ногдож буй нэмэгдэл тэжээлийн хэмжээ 2.1 кг байгаа нь хадлангийн нөөц сайтай тус аймгийн хувьд хангалтгүй үзүүлэлт юм.

ХҮСНЭГТ 12.17 БЭЛЧЭЭРИЙН ДААЦ, ТЭЖЭЭЛИЙН ХҮРЭЛЦЭЭ

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
100 га бэлчээрийн талбайд ногдох хонин толгой:					
Улсын дундаж	48	60	60	66	111.1
Зүүн бүс	36	50	50	54	108.0
Сүхбаатар аймаг	45	53	53	59	111.3
Нэг хонин толгойд ногдох нэмэгдэл тэжээлийн нэгж, кг:					
Улсын дундаж	5.8	11.0	9.3	8.2	87.9
Зүүн бүс	6.2	3.3	2.5	2.1	83.3
Сүхбаатар аймаг	1.4	3.3	2.5	2.1	84.0

ЗУРАГ 12.10 СУМДЫН БЭЛЧЭЭРИЙН АЧААЛАЛ

ГАЗАР ТАРИАЛАН

Газар тариалан	Газар тариалан эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдээс тариалсан талбай, ургацын мэдээг баг, хороод авч сум/дүүрэгт нэгтгэн, аймаг/нийслэлийн статистикийн хэлтэс/газарт хүргүүлж, улмаар ҮСХ–нд нэгтгэн боловсруулж байна.
Манай улсад гол төлөв үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, малын тэжээлийн ургамал зэргийг тарьж ургуулдаг бөгөөд тэдгээрийг тариалсан талбай, хураасан ургац, нэг га талбай тутмаас хураан авсан ургацын хэмжээг улс, орон нутгийн түвшинд тодорхойлно.	
Хөдөө аж ахуйн газар	Хөдөө аж ахуйн газарт бэлчээр, хадлан, тариалан, атаршсан газар, хөдөө аж ахуйн барилга байгууламжийн дэвсгэр, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн хэрэгцээнд зориулсан бусад газрыг хамруулна (Газрын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх заалт). Тариалангийн талбайд хөдөө аж ахуйн ургамал тариалсан талбайг оруулах бөгөөд тухайн жилд үр суулгасан газрын нийт хэмжээгээр тодорхойлно.
Хураасан нийт ургац	Хураасан нийт ургацыг тариалсан бүх талбайгаас хураан авсан үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, малын тэжээл, техник, тосны ургамал зэрэг таримлын хэмжээгээр тодорхойлно.
Га–гийн ургац	Га–гийн ургац нь талбайн нэгжээс (1 га–гаас) авах газар тариалангийн бүтээгдэхүүний (ургацын) хэмжээ юм. Га–гийн ургацыг тодорхойлохдоо нэг төрлийн ургамал тариалсан талбайгаас хураан авсан нийт ургацыг тариалсан талбайн хэмжээнд нь харьцуулна.

ХАА–н бүлгийн газар тариалангийн хэсэгт тариалсан талбай, хураасан ургац, га–гийн ургацын мэдээллийг сумын түвшинд бэлтгэн орууллаа.

Тариалсан талбай. 2013 онд үр тариа 300 га, төмс 67 га, хүнсний ногоо 25 га–д тариалав. Түмэнцогт сум 2013 оноос 300 га–д үр тариа тариалж эхэлсэн байна. Төмс, хүнсний ногоог нийт суманд бага хэмжээгэр эрхэлж байгаа бөгөөд талбайн ихэнх нь Баруун–Урт, Түмэнцогт сумдад байна.

ХҮСНЭГТ 12.18 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, га

	2000	2010	2012	2013	2013/2012%
Үр тариа	80	–	–	300	–
Төмс	59	67	65	67	103.9
Хүнсний ногоо	28	30	24	25	105.9
Тэжээлийн ургамал	94	29	42	39	91.5

ХҮСНЭГТ 12.19 СУМДЫН 2013 ОНД ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, га, 2013

Сумын нэр	Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал
Баруун-Урт	-	26.3	8.0	-
Асгат	-	2.3	0.5	0.0
Баяндэлгэр	-	2.4	0.5	-
Дарьганга	-	4.1	1.5	1.2
Мөнххаан	-	6.0	2.0	35.0
Наран	-	1.0	1.3	-
Онгон	-	3.0	0.4	0.5
Сүхбаатар	-	2.9	0.9	-
Түвшинширээ	-	1.5	0.8	-
Түмэнцогт	300	7.0	5.2	2.0
Уулбаян	-	2.7	0.5	-
Халзан	-	1.2	0.5	-
Эрдэнэцагаан	-	6.5	3.0	-
АЙМГИЙН ДҮН	300	66.9	25.1	38.7

Хураасан ургац. 2013 онд 430.0 тонн үр тариа, 709.6 тонн төмс, 269.2 тонн хүнсний ногоо, 40.6 тонн тэжээлийн ургамал хурааж, 11.9 мян.т хадлан бэлтгэв. Өмнөх оныхоос төмс 3.9 хувь, хүнсний ногоо 20.7 хувиар нэмэгдэж, харин малын тэжээлийн ургамал 2.5 дахин буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 12.20 ХУРААСАН УРГАЦ, ТОНН

Үзүүлэлт	2000	2010	2012	2013	2013/2012%
Үр тариа	40.0	-	-	430.0	-
Төмс	437.4	647.5	683.2	709.6	103.9
Хүнсний ногоо	217.2	212.1	223.1	269.2	120.7
Тэжээлийн ургамал	14.4	53.6	99.8	40.6	40.7
Бэлтгэсэн өвс	12134.0	10962.5	11765.0	11948.7	101.6
Тэжээлийн нэгж, тонн	6673.7	6029.4	6470.8	6691.3	103.4

Үр тарианы гол үйлдвэрлэгч нь Түмэнцогт сум, төмснийх – Баруун-Урт, Эрдэнэцагаан сумд, хүнсний ногооных – Баруун-Урт, Түмэнцогт сумд байна. Аймгийн бүх сумдад хадлан бэлтгэдэг бөгөөд гол сумууд нь Түмэнцогт, Баруун-Урт, Дарьганга сумд юм.

ХҮСНЭГТ 12.21 СУМДЫН ХУРААСАН УРГАЦ, тонн, 2013

Сум	Үр тариа	Төмс	Хүнсний ногоо	Тэжээлийн ургамал	Бэлтгэсэн хадлан
Баруун-Урт	-	330.0	110.0	-	3000.0
Асгат	-	19.7	4.7	0.1	249.0
Баяндэлгэр	-	16.3	4.1	-	600.0
Дарьганга	-	32.5	13.5	1.8	830.0
Мөнххаан	-	54.0	21.6	35.0	450.0
Наран	-	10.0	27.7	-	420.0
Онгон	-	45.0	6.4	1.5	240.0
Сүхбаатар	-	33.9	7.2	-	610.0
Түвшинширээ	-	15.0	9.2	-	350.0
Түмэнцогт	430.0	56.0	31.3	2.2	4640.0
Уулбаян	-	24.3	6.2	-	30.0
Халзан	-	8.1	5.3	-	19.0
Эрдэнэцагаан	-	65.0	25.6	-	510.5

Га-гийн ургац. 2013 онд нэг га-гаас дунджаар 14.3 центнер үр тариа хураасан нь улсын дунджаас 1.1 центнерээр өндөр, 105.9 центнер төмс хураасан нь 17.7 центнерээр доогуур байна. Сүүлийн 4 жилийн дундажаар төмсний га-гийн ургац 12.6 хувиар өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 12.22 ГА-ГИЙН УРГАЦ

Үзүүлэлт	2000	2010	2012	2013	2013/2012%
Үр тариа: Улсын дундаж	13.7	14.9	15.7	13.2	84.3
Зүүн бүс	9.5	8.0	12.2	12.2	100.0
Сүхбаатар	5.0	-	12.2	12.2	100.0
Төмс: Улсын дундаж	121.6	131.1	146.2	123.6	84.5
Зүүн бүс	96.2	100.7	125.4	127.5	101.7
Сүхбаатар	74.1	96.5	105.9	106.0	100.0

13. АВТО ТЭЭВЭР, ХАРИЛЦАА ХОЛБОО

Авто тээврийн статистикийн мэдээллийг аж ахуйн нэгж, байгууллагууд аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газраар дамжуулан Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлж байна. Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан авто тээврийн хэрэгслийн дүнг Авто тээврийн үндэсний төвөөс нэгтгэж, аймаг, нийслэлээр гаргаж мэдээлж байна.

Тээсэн ачаа	Тодорхой хугацаанд, тодорхой зайд тээвэрлэсэн нийт ачааг илэрхийлнэ.
Ачаа эргэлт	Ачаа эргэлтийг тээвэрлэсэн ачааг тээсэн зай/км/-гаар үржүүлсэн үржвэрийн нийлбэрээр тооцно.
Тээсэн зорчигч	Тодорхой хугацаанд тодорхой зайд тээвэрлэсэн нийт зорчигчдын тоог хэлнэ.
Зорчигч эргэлт	Зорчигч эргэлтийг зорчсон зорчигчдын тоог аялсан зай/км/-гаар үржүүлсэн үржвэрийн нийлбэрээр тооцно.
Шилжүүлсэн т.км	Тээврээр гүйцэтгэсэн олон төрөл, хэлбэрийн ажил, үйлчилгээг тусгай коэффициентуудыг ашиглан нэг нэгжид буюу тонн километр шилжүүлсэн үзүүлэлт юм. Энэ үзүүлэлт нь тээврийн төрөл тус бүрт харилцан адилгүй тооцогддог.
Тээврийн орлого	Тээврийн үйлчилгээ үзүүлсэний төлбөр болгож авч байгаа өртгийн нийлбэр юм. Өөрөөр хэлбэл тээврийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны үр дүн буюу ачаа, зорчигч тээвэрлэлт түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаанаас орсон орлого юм.
Харилцаа холбооны нийт орлого	Нийт үйлчилгээний орлого гэдэг нь холбоо, радио, телевиз, интернэт, шуудангийн үйл ажиллагаанаас орсон орлогыг хэлнэ.
Хүн амаас орсон орлого	Хүн амаас орсон орлого гэдэг нь айл өрх, хувь хүмүүсээс орсон орлогыг хэлнэ.
Суурин утасны цэг	Суурин телефон цэг гэдэг нь нийтийн телефон сүлжээнд хэрэглэгчийн шугамаар телефон станц дээр порт эзлэн зориулалтын төхөөрөмжөөр холбогдсон эцсийн хэрэглэгчийг хэлнэ.
Гар утас хэрэглэгч	Гар утас хэрэглэгч гэж цахилгаан холбооны нийтийн сүлжээнд хөдөлгөөнт технологийг ашиглан холбогдох боломж бүхий хэрэглэгчийг хэлнэ.

Энэ бүлгийн авто тээврийн хэсэгт тээсэн ачаа, ачаа эргэлт, зорчигч эргэлт, шилжүүлсэн т.км, тээврийн орлогыг, харилцаа холбооны хэсэгт суурин утас, гар утас хэрэглэгч, кабелийн телевиз хэрэглэгч, харилцаа холбооны орлогыг аймгийн түвшинд бэлтгэж орууллаа.

Авто тээвэр, харилцаа холбоо. Аймгийн хэмжээгээр 2013 онд тээвэрлэсэн ачаа 143.2 мянган тоннд хүрсэн байна. Тээвэрлэсэн зорчигчдын тоо өмнөх оныхоос 16.3 хувиар өсчээ.

ХҮСНЭГТ 13.1 АВТО ТЭЭВРИЙН САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	2011	2012	2013	2013/2012%
Тээвэрлэсэн ачаа, мян.т	124.4	151.0	143.2	94.8
Ачаа эргэлт, сая т.км	43.5	52.9	76.5	144.8
Зорчигчдын тоо, мян.хүн	20.9	53.3	62.0	116.3
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	11.2	26.2	36.0	137.5
Шилжүүлсэн сая т.км	48.0	63.3	91.0	143.6
Тээврийн нийт орлого, сая төгрөг	5454.2	8087.6	8449.9	104.5

Аймгийн холбооны нийт орлого 2013 оны эцэст 280.0 сая төг болж, өмнөх оноос 23.9 хувиар буурсан байна. Хүн амаас орсон орлого нийт орлогын 39.3 хувийг эзэлж, өмнөх оноос 26.7 хувь буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 13.2 АЙМГИЙН ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сая төгрөг

Үзүүлэлт	2011	2012	2013	2013/2012%
Холбооны үйлчилгээний нийт орлого, сая төг	205.3	367.9	280.0	76.1
Үүнээс: хүн амаас орсон	75.8	150.0	110.0	73.3
Суурин утасны цэгийн тоо, ширхэг	819	805	748	92.9
Гар утас хэрэглэгчдийн тоо, мян	...	50.8	65.0	128.0

Суурин утасны цэгийн тоо сүүлийн жилүүдэд ихэнх аймгуудад буурсан дүнтэй байгаа билээ. Тус аймагт 2013 оны эцэст мөн л суурин утасны цэг 748 болж, өмнөх оноос 7.1 хувь буурсан байна.

Гар утас хэрэглэгчдийн тоо 65000 болж, өмнөх оноос 28 хувиар өссөн.

Сүхбаатар аймгийн бүх сумдад үйлчилгээгээ үзүүлж байгаа төрийн шуудангийн салбар аймгийн төвд 11, сумдад 12 ажиллагсадтай үйл ажиллагаа явуулж байна.

14. БАРИЛГА, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

Барилга угсралт, их засварын ажил

Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр баригдаж буй өмчийн бүх төрлийн барилга байгууламж түүний өргөтгөл, шинэчлэл, засварын ажил гүйцэтгэх, тоног төхөөрөмж суурилуулах үйл ажиллагааг ойлгоно (Барилгын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1. дэх заалт).

Үндэсний статистикийн хороо нь улсын хэмжээнд баригдаж буй барилга угсралт, их засварын ажлын гүйцэтгэлийн мэдээллийг барилгын салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага /хуулийн этгээд/-ийн улирал, жилийн тайлан болон захиргааны статистик мэдээллүүдийг эх үүсвэр болгож аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтсээр дамжуулан “Барилга байгууламж, объектын 20... оны... улирлын мэдээ”-ний маягтаар статистикийн мэдээллийг авч нэгтгэдэг. Энэхүү мэдээлэлд барилгын байгууллагуудын тайлант хугацаанд гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажил, ашиглалтад оруулсан барилга байгууламж, тэдгээрийн хүчин чадал, нийт зардлыг тусгадаг.

Барилгын салбарын мэдээллийг нийтэд тархаахдаа барилгын төрөл (орон сууцны, орон сууцны бус, инженерийн барилга байгууламж)-өөр улс, бүс, аймгийн түвшинд мэдээллийг нэгтгэн хэрэглэгчдэд тархаадаг ба энэхүү эмхэтгэлд сумдын барилга угсралт их засварын ажлын нийт зардлыг нутаг дэвсгэрийн харьяатын зарчимд (тухайн барилга байгууламжийг хэн барьж байгаагаас үл шалтгаалан тухайн баригдаж буй газарт нь харьяалуулах) тулгуурлан гаргасан.

Барилгын салбарт орон сууцны барилга, инженерийн барилга байгууламж хамгийн өндөр жинг эзэлдэг ба үүнд орон сууц, сургууль, соёл, үйлчилгээ, зам, гүүрийн барилга ордог.

Нийтийн аж ахуйн үйлчилгээ

Нийтийн аж ахуйн үйлчилгээнд ус түгээх цэгийн тоо, хог устгах цэгийн тоо, халуун усны үйлчилгээний цэгийн тоо, багтаамжийг сумын түвшинд бэлтгэн орууллаа.

Энэ бүлгийн барилгын хэсэгт дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажлыг, нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний хэсэгт ус түгээх, хог устгах, халуун усны үйлчилгээний үзүүлэлтийг сумын түвшинд бэлтгэн орууллаа.

Барилга. Сүхбаатар аймагт дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажил 2011–2013 онуудад жилд дундажаар 3.5 дахин буюу 3 жилд 11.9 дахин нэмэгдэж, 2013 онд 26.5 тэрбум төгрөгт хүрэв. Сүүлийн 3 жилд тус аймагт хийсэн барилга угсралт, их засварын ажлын 76.2 хувийг Баруун–Урт сум буюу аймгийн төв, 8.2 хувийг Баяндэлгэр сум, 0.2–3.4 хувийг бусад сумд эзэлж байна.

**ХҮСНЭГТ 14.1 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН
АЖЛЫН ХЭМЖЭЭ, сумаар, сая төгрөг**

Сумын нэр	2011	2012	2013	Бүгд	Дүнд эзлэх %
Баруун-Урт	1416.1	1454.2	17290.2	20160.5	76.2
Асгат	20.6	-	250.0	270.6	1.0
Баяндэлгэр	99.4	49.9	2021.0	2170.3	8.2
Дарьганга	-	52.3	860.2	912.5	3.4
Мөнххаан	-	60.0	-	60.0	0.2
Наран	63.4	-	100.0	163.4	0.6
Онгон	55.3	-	369.0	424.3	1.6
Сүхбаатар	111.0	110.4	273.6	495.0	1.9
Түвшинширээ	88.0	-	64.7	152.7	0.6
Уулбаян	51.2	92.6	63.0	206.7	0.8
Халзан	-	65.0	750.0	815.0	3.1
Эрдэнэцагаан	-	-	627.4	627.4	2.4
Аймгийн дүн	1905.0	1884.3	22669.1	26458.4	100.0

Нийтийн аж ахуй. Аймгийн цэвэр ус түгээх цэгийн тоо 2013 оны эцсийн байдлаар 28 болж 2010 онтой харьцуулахад 5-аар, хог устгах цэгийн тоо 14 болж 1-ээр, халуун усны үйлчилгээний цэгийн тоо 18 болж 5-аар өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 14.2 АЙМГИЙН НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Сумын нэр	2010	2011	2012	2013	2013/2012%
Цэвэр ус түгээх цэг	23	26	24	28	116.7
Цэвэр ус тээврийн автомашины тоо	9	11	14	13	92.9
Зөвөрийн ус хэрэглэдэг өрхийн тоо	7300	5818	7445	8231	110.6
Хог устгах цэгийн тоо	13	12	13	14	107.7
Хог тээврийн автомашины тоо	21	20	22	22	100.0
Халуун усны цэгийн тоо	13	16	15	18	120.0
Багтаамж, хүн	43	52	54	73	135.2

15. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ЦАГ УУР

Цаг уурын олон жилийн дундаж	1981–2010 оны дундаж үзүүлэлтээс тооцож гаргаж байна.
Агаарын температур	Агаарын температур гэж дулааны төлөв байдлыг илэрхийлэх хэмжигдэхүүн юм. Агаарын температурын олон жилийн судалгааны үр дүнд түүний нормаль (олон жилийн дундаж) утгыг тодорхойлдог бөгөөд нормаль утгаас хазайх хазайцаар тухайн нутгийн агаарын температурын өөрчлөлтийг илэрхийлнэ. Хэмжих нэгж: Цельсийн градус (°C).
Хур тунадас	Тухайн хугацаанд газрын гадаргын тодорхой нэг хэсэгт орсон хур тунадасны нийт хэмжээ нь шингэн болон хатуу хэлбэрээр орсон эсвэл хэт хөрөлтөөс шалтгаалан газрын гадарга, ургамал, бусад биет дээр агаараас буусан усны хэмжээ юм. Хур тунадас нь бороо, шиврээ бороо, цас, цастай бороо, мөндөр зэрэг хэлбэртэй байна. Гадарга дээр буусан тунадасны усны хэмжээг миллиметр (мм)–ээр, мөн жилд буух тунадасны нормд эзлэх хувиар хэмждэг.
Хот орчмын агаарын чанар	Дараах үзүүлэлтээр хот орчмын агаарын чанарыг тодорхойлно. Үүнд: (1) Агаарын чанарын ажиглалтаар хотын агаарт жилийн хугацаанд нийт хэмжлийн хэдэн хувьд нь агаарын чанарын стандартад заасан жилийн дундаж хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоог хувиар; (2) Агаар дахь бохирдуулагч бодисуудын агууламж абсолют утга, хамгийн их агууламж.
Хэмжих нэгж	(1) Жилийн хугацаанд нийт хэмжлийн хэдэн хувьд нь агаарын чанарын стандартад заасан жилийн дундаж хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоог хувиар; (2) Нэг метр куб агаарт агуулагдах бохирдуулах бодисын агууламж (µg)–аар, эсвэл (мг/мЗ)–ээр илэрхийлнэ.

ХҮСНЭГТ 15.1 СУМДЫН АГААРЫН ДУНДАЖ ТЕМПЕРАТУР, °C

Сум	2010	2011	2012	2013
Баруун–Урт	0.7	1.3	0.4	1.3
Асгат	0.7	1.1	-0.2	0.9
Баяндэлгэр	1.8	2.5	1.4	2.4
Дарьганга	0.0	0.1	-1.1	0.7
Мөнххаан	0.5	1.6	0.3	1.5
Наран	-	0.1	-1.0	0.9
Онгон	1.2	1.2	-0.3	1.4
Сүхбаатар	0.5	0.9	0.2	-
Түвшинширээ	0.4	1.1	0.2	2.1
Түмэнцогт	-0.2	1.3	-0.3	0.8
Уулбаян	0.8	1.1	0.5	1.6
Халзан	0.6	0.9	0.0	1.5
Эрдэнэцагаан	1.0	1.5	0.4	1.4

Сүхбаатар аймагт 2010–2013 оны жилийн дундаж температурын хамгийн бага нь Дарьганга, Наран суманд 0 хэм, хамгийн их нь Баяндэлгэр суманд 2 хэм байжээ. Түүнчлэн дундаж температурыг сараар, 10 хоногоор гаргадаг бөгөөд өвөл-хаврын саруудын дундаж температур мал аж ахуйд, зун-намрынх газар тариалангийн цаг уурт чухал ач холбогдолтой. Аймгийн төвийн 1 дүгээр сарын температур –21.2 хэм, 7 дугаар сарын температур 20.8 хэм байжээ. Үүнээс гадна тухайн улирлын үнэмлэхүй бага, үнэмлэхүй их температурыг судалдаг.

2010–2013 оны жилийн дундаж хур тунадасны нийлбэрийн хамгийн их нь Түмэнцогт суманд 341 мм, хамгийн бага нь Онгон суманд 162 мм байсан байна.

ХҮСНЭГТ 15.2 ХУР ТУНАДАСНЫ НИЙЛБЭР, ХУР ТУНАДАСТАЙ ӨДРИЙН ТОО

Сумын нэр	Хур тунадасны нийлбэр /мм/				Хур тунадасны нийлбэр /мм/			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Баруун-Урт	180	243	312	298	107	97	117	119
Асгат	119	233	328	249	104	84	105	126
Баяндэлгэр	160	253	292	194	101	85	107	101
Дарьганга	111	205	346	239	108	91	116	108
Мөнххаан	203	238	326	296	98	74	94	83
Наран	–	185	371	201	–	68	92	75
Онгон	116	125	241	167	70	69	72	68
Сүхбаатар	176	296	330	–	76	68	82	–
Түвшинширээ	162	182	302	216	76	63	84	92
Түмэнцогт	264	269	361	470	104	86	109	109
Уулбаян	145	232	244	214	86	71	83	83
Халзан	159	155	282	205	66	48	90	70
Эрдэнэцагаан	149	290	345	231	113	116	125	135

16. ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САН

Монгол Улсын Газрын тухай хуулийн дагуу газрын нэгдмэл санг хөдөө аж ахуйн газар; хот, тосгон, бусад суурины газар; зам, шугам, сүлжээний газар; ойн сан бүхий газар; усны сан бүхий газар; тусгай хэрэгцээний газар гэж ангилдаг.

Хөдөө аж ахуйн газар	Бэлчээр, хадлан, тариалан, атаршсан газар, хөдөө аж ахуйн барилга байгууламжийн дэвсгэр, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн хэрэгцээнд зориулсан бусад газар хамаарна.
Хот, тосгон, бусад суурины газар	Хот, тосгон, бусад суурины барилга, байгууламж, үйлдвэр, уурхайн дэвсгэр болон нийтийн эдэлбэрийн газар, иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзэмшил, ашиглалтад байгаа газар хамаарна.
Нийтийн эдэлбэрийн газар	Хот, тосгон, бусад суурины гудамж, талбай, зам, иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзэмшлийн бус амралт, зугаалга, биеийн тамирын зориулалттай газар, цэцэрлэг, оршуулгын газар, хог хаягдлын цэг, цэвэршүүлэх талбай зэрэг газар хамаарна.
Зам, шугам, сүлжээний газар	Зам, шугам сүлжээний газарт цахилгаан, дулаан, ус хангамж, ариутгах татуурга, зам тээвэр, холбоо, мэдээллийн зориулалтаар хот, тосгон, бусад суурины гадна олгогдсон газар хамаарна.
Ойн сан бүхий газар	Ой мод, загтай газар, модыг нь огтолсон талбай, ойн цоорхой, зурвас, ойг өсгөн үржүүлэхэд зориулсан, ой тэлэн ургах боломжийг хангахуйц газар хамаарна.
Усны сан бүхий газар	Нуур, цөөрөм, тойром, мөрөн, гол, горхи, булаг, шанд, мөнх цас, мөсөн голын эзэлж байгаа газар хамаарна.
Тусгай хэрэгцээний газар	Монгол Улс тусгай хэрэгцээний газартай байх ба үүнд: <ul style="list-style-type: none"> • Улсын тусгай хамгаалалттай газар • Улсын хилийн зурвас газар • Улсын батлан хамгаалах болон аюулгүй байдлыг хангах зориулалтаар олгосон газар • Гадаад улсын дипломат төлөөлөгчийн болон консулын газар, олон улсын байгууллагын төлөөлөгчийн газарт олгосон газар • Шинжлэх ухаан, технологийн сорилт, туршилт болон байгаль орчин, цаг агаарын төлөв байдлын байнгын ажиглалтын талбай • Аймаг дундын отрын бэлчээр • Улсын тэжээлийн сангийн хадлангийн талбай • Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу хайгуулын зориулалтаар ашиглах газрын тосны гэрээт талбай • Чөлөөт бүсийн газар • Цөмийн төхөөрөмж барих, ашиглах зориулалтаар олгосон газар • Бичил уурхайн зориулалтаар олгосон газар • Хилийн боомтын бүс зэрэг багтана.

Сүхбаатар аймгийн нийт газар нутгийн хэмжээ 8.2 сая.га буюу Монгол Улсын газар нутгийн 5.3 хувийг эзэлж, газар нутгийн хэмжээгээрээ тус аймаг улсад 8 дугаар байранд орж байна.

2013 онд аймгийн нийт нутаг дэвсгэрийн 94.2 хувийг хөдөө аж ахуйн газар, 5.2 хувийг улсын тусгай хэрэгцээний газар эзэлж, бусад ангиллын газрууд 0.6 хувь байна.

ХҮСНЭГТ 16.1 АЙМГИЙН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САНГИЙН АНГИЛАЛ

Газрын нэгдмэл сангийн ангилал	Мянган га	Дүнд эзлэх хувь
Нутаг дэвсгэр	8228.7	100.0
Үүнээс: ХАА-газар	7749.8	94.2
Үүнээс: бэлчээр	7639.0	92.8
хадлан	79.1	1.0
тариалан	14.7	0.2
Хот, тосгон, бусад суурины газар	18.2	0.2
Зам, шугам сүлжээний газар	15.3	0.2
Ойн сангийн газар	0.1	0.0
Усны сангийн газар	15.5	0.2
Улсын тусгай хэрэгцээний газар	429.8	5.2

ХҮСНЭГТ 16.2 СУМДЫН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САН, үндсэн ангиллаар

Сум	Нутаг дэвсгэр, мян.га	Үүнээс: Хөдөө аж ахуйн газар	Хот, тосгон, бусад суурины газар	Зам, шугам сүлжээний газар	Ойн сан бүхий газар	Усны сан бүхий газар	Улсын тусгай хэрэгцээний газар
Асгат	719.8	717.8	0.7	0.8	-	0.5	-
Баруун-Урт	5.5	0.0	5.2	0.2	-	-	0.0
Баяндэлгэр	788.2	726.7	0.9	1.0	0.0	3.0	56.5
Дарьганга	481.4	326.3	0.3	0.5	0.0	0.9	153.3
Мөнххаан	741.5	737.6	1.1	2.2	0.0	0.6	-
Наран	352.3	189.3	0.7	0.4	-	1.1	160.8
Онгон	646.8	542.8	0.4	1.7	0.0	1.6	100.4
Сүхбаатар	1276.2	1267.2	3.8	2.5	-	2.7	-
Түвшинширээ	435.6	432.0	1.6	0.3	0.0	1.7	-
Түмэнцогт	213.5	201.2	1.0	0.8	0.1	0.2	10.2
Уулбаян	494.5	490.4	1.2	1.6	-	1.3	-
Халзан	378.7	375.8	0.6	1.4	-	0.8	-
Эрдэнэцагаан	1694.8	1309.5	0.7	1.8	0.0	1.1	381.6

Улсын тусгай хэрэгцээний газрын ангилал дотор үлэмж хэмжээний талбайг бэлчээрт ашигладаг тул түүнийг газрын тооллогын ГТ-4 маягтаас авч, хөдөө аж ахуйн газрын ангилал дотор байгаа бэлчээрийн талбай дээр нэмж, бэлчээрийн даацыг тодорхойлно.

2013 онд аймгийн нийт хөдөө аж ахуйн газрын 98.6 хувийг бэлчээр, 1.0 хувийг хадлан, 0.2 хувийг тариалангийн газар эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 16.3 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГАЗАР, мян. га

Сум	Хөдөө аж ахуйн газар	үүнээс бэлчээр	хадлан	Тариалан	тариалан атаржсан ба бусад
Асгат	717.8	703.5	14.1	0.0	0.2
Баруун-Урт	0.1	0.0	-	0.1	0.0
Баяндэлгэр	726.7	726.4	-	0.0	0.3
Дарьганга	326.3	318.5	7.7	0.0	0.1
Мөнххаан	737.6	715.6	16.3	4.0	1.7
Наран	189.3	189.2	-	0.0	0.1
Онгон	542.8	542.6	-	0.0	0.3
Сүхбаатар	1267.2	1239.7	16.8	10.0	0.7
Түвшинширээ	432.0	431.8	-	0.0	0.2
Түмэнцогт	201.2	178.8	10.0	0.6	11.7
Уулбаян	490.4	490.2	-	0.0	0.2
Халзан	375.8	375.7	-	0.0	0.1
Эрдэнэцагаан	1309.5	1294.0	14.1	0.0	1.4

Тус аймгийн газрын нэгдмэл сангийн нэг бүрэлдэхүүн бол улсын тусгай хэрэгцээний газар болно. 2013 онд улсын тусгай хэрэгцээний газрын 13.8 хувийг дархан цаазат газар, 7.4 хувийг байгалийн цогцолборт газар, 7.9 хувийг байгалийн нөөц газар, 67.9 хувийг хилийн зурвас газар, 2.9 хувийг тусгай хэрэгцээний бусад газар эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 16.4 УЛСЫН ТУСГАЙ ХЭРЭГЦЭЭНИЙ ГАЗАР мян.га

Сум	Улсын тусгай хэрэгцээний газар	Үүнээс: Дархан цаазат газар	Байгалийн цогцолборт газар	Байгалийн нөөц газар	Дурсгалт газар	Улсын хилийн зурвас газар	Бусад
Асгат	-	-	-	-	-	-	-
Баруун-Урт	-	-	-	-	-	-	-
Баяндэлгэр	56.5	-	-	-	-	56.5	0.1
Дарьганга	153.3	-	33.5	-	23.6	96.1	0.1
Мөнххаан	-	-	-	-	-	-	-
Наран	160.8	-	30.6	-	-	129.9	0.4
Онгон	100.4	-	-	-	-	100.0	0.4
Сүхбаатар	-	-	-	-	-	-	-
Түвшинширээ	-	-	-	-	-	-	-
Түмэнцогт	10.2	-	-	10.2	-	-	-
Уулбаян	-	-	-	-	-	-	-
Халзан	-	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	381.6	119.5	-	58.4	-	202.9	0.8

ХАВСРАЛТ-1

(СУМААР)

ХАВСРАЛТ 1.1 СУМЫН НУТАГ ДЭВСГЭР, ӨРХ, ХҮН АМЫН МЭДЭЭЛЭЛ

Сум	Нутаг дэвсгэр, км2, 2013	Өрхийн тоо			Хүн амын тоо			Хүн амын нягтрал			Нэг өрхийн ам бүлийн тоо			Хүн ам зүйн ачаалал			2013 оны хүн ам зүйн зарим үзүүлэлт					
		2010	2012	2013	2010	2012	2013	2010	2012	2013	2010	2012	2013	2010	2012	2013	2010	2012	2013	Гэрлэлт	Цуцлалт	Үрчлэлт
		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	14	15	16			
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	14	15	16			
АЙМГИЙН ДҮН	82 287.2	14 145	15 984	16 413	51 091	55 648	56 347	0.6	0.7	0.7	3.6	3.5	3.4	53.7	50.8	51.4	434	36	46			
Баруун-Урт	54.5	4 357	5 283	5 562	16 150	17 463	18 228	290.5	314.2	327.9	3.7	3.3	3.3	48.4	48.4	50.6	174	9	13			
Асгат	7 198.0	464	478	478	1 690	1 752	1 734	.2	.2	.2	3.6	3.7	3.6	49.7	47.0	46.0	9	1	1			
Баяндэлгэр	7 881.9	1 158	1 244	1 264	4 272	4 614	4 597	.6	.6	.6	3.7	3.7	3.6	58.6	53.2	53.3	47	6	2			
Дарьганга	4 814.1	797	807	828	2 677	2 856	2 852	.6	.6	.6	3.4	3.5	3.4	58.0	51.8	51.1	22	1	1			
Мөнххаан	7 415.1	1 043	1 250	1 284	3 657	4 269	4 295	.5	.6	.6	3.5	3.4	3.3	62.0	55.9	55.1	16	1	1			
Наран	3 523.0	425	429	438	1 457	1 550	1 537	.4	.5	.5	3.4	3.6	3.5	48.1	44.6	43.8	14	1	1			
Онгон	6 468.4	910	981	1 002	3 304	3 655	3 650	.5	.5	.5	3.6	3.7	3.6	58.5	54.3	53.7	23	2	1			
Сүхбаатар	12 761.9	826	909	919	2 971	3 178	3 145	.2	.2	.2	3.6	3.5	3.4	50.3	51.2	51.3	17	1	7			
Түвшинширээ	4 356.2	784	871	894	2 780	3 017	3 074	.6	.7	.7	3.5	3.5	3.4	58.4	54.6	54.1	18	5	6			
Түмэнцогт	2 134.6	638	738	724	2 039	2 391	2 342	.9	1.1	1.1	3.2	3.2	3.2	59.0	48.2	50.1	3		5			
Уулбаян	4 945.2	712	793	801	2 423	2 780	2 772	.5	.6	.6	3.4	3.5	3.5	53.4	46.5	47.8	28	1	2			
Халзан	3 786.7	380	460	459	1 372	1 596	1 595	.4	.4	.4	3.6	3.5	3.5	52.6	46.6	47.3	7	1	1			
Эрдэнэцагаан	16 947.8	1 651	1 741	1 760	6 299	6 527	6 526	.4	.4	.4	3.8	3.7	3.7	56.5	54.5	54.1	56	7	7			

ХАВСРАЛТ 1.1-ийн үргэлжлэл

Сум	2010 оны хүн ам, хүйсээр				2012 оны хүн ам, хүйсээр				2013 оны хүн ам, хүйсээр				2013 оны хүн ам, насаар																									
	Эрэгтэй		Эмэгтэй		Эрэгтэй		Эмэгтэй		Эрэгтэй		Эмэгтэй		Эрэгтэй		Эмэгтэй		Эрэгтэй		Эмэгтэй																			
	Эмэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа	Эрэгтэй	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90>															
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
АЙМГИЙН ДҮН	26 059	25 032	104.1	27 871	27 777	100.3	28 210	28 137	100.3	11 217	9 825	10 917	9 407	6 980	4 853	1 793	961	359	35	35	359	312	690	1 717	2 262	2 962	3 779	2 721	2 299	340	271	242	164	49	29	12	3	
Баруун-Урт	8 041	8 109	99.2	8 582	8 881	96.6	8 954	9 274	96.5	3 636	2 721	3 779	2 962	2 262	1 717	690	312	132	17	17	359	312	690	1 717	2 262	2 962	3 779	2 721	2 299	340	271	242	164	49	29	12	3	
Асгат	897	793	113.1	878	874	100.5	879	855	102.8	325	299	340	271	242	164	49	29	12	3	3	359	312	690	1 717	2 262	2 962	3 779	2 721	2 299	340	271	242	164	49	29	12	3	
Баяндэлгэр	2 160	2 112	102.3	2 320	2 294	101.1	2 308	2 289	100.8	919	863	839	783	575	374	131	82	29	2	2	29	82	131	374	575	783	839	863	919	863	839	783	575	374	131	82	29	2
Дарьганга	1 343	1 334	100.7	1 431	1 425	100.4	1 418	1 434	98.9	509	560	485	502	408	226	83	55	22	2	2	22	55	83	226	408	502	485	560	509	560	485	502	408	226	83	55	22	2
Мөнххаан	1 840	1 817	101.3	2 133	2 136	99.9	2 159	2 136	101.1	903	787	802	747	489	318	130	92	23	4	4	23	92	130	318	489	747	802	787	802	747	489	318	130	92	23	4		
Наран	756	701	107.8	778	772	100.8	767	770	99.6	262	282	286	245	152	45	29	11	-	-	-	11	29	45	152	245	286	282	282	262	282	245	152	45	29	11	-		
Онгон	1 673	1 631	102.6	1 843	1 812	101.7	1 847	1 803	102.4	722	690	606	648	478	304	101	72	27	2	2	27	72	101	304	478	606	690	722	690	606	648	478	304	101	72	27	2	
Сүхбаатар	1 618	1 353	119.6	1 613	1 565	103.1	1 606	1 539	104.4	638	604	597	525	389	250	74	46	20	2	2	20	46	250	389	525	597	604	638	604	597	525	389	250	74	46	20	2	
Түвшинчирээ	1 441	1 339	107.6	1 541	1 476	104.4	1 573	1 501	104.8	615	600	590	554	320	224	101	48	22	-	-	22	48	224	320	554	590	600	615	600	590	554	320	224	101	48	22	-	
Түмэнцогт	1 017	1 022	99.5	1 190	1 201	99.1	1 148	1 194	96.1	432	434	436	377	289	230	84	46	14	-	-	14	46	230	377	436	434	434	432	434	377	289	230	84	46	14	-		
Уулбаян	1 258	1 165	108.0	1 428	1 352	105.6	1 414	1 358	104.1	533	475	555	451	348	250	89	58	13	-	-	13	58	250	451	555	475	533	475	555	451	348	250	89	58	13	-		
Халзан	706	666	106.0	797	799	99.7	801	794	100.9	279	296	294	259	244	128	53	32	7	3	3	7	32	128	259	294	296	296	279	296	259	244	128	53	32	7	3		
Эрдэнэцагаан	3 309	2 990	110.7	3 337	3 190	104.6	3 336	3 190	104.6	1 444	1 214	1 308	1 083	711	516	163	60	27	-	-	27	60	163	516	711	1 083	1 308	1 214	1 444	1 214	1 308	1 083	711	516	163	60	27	-

ХАВСРАЛТ 2.1-ийн үргэлжлэл

Сум, баг	Хагас өнчин хүүхдийн тоо										Ганц биеэрээ амьдарч буй ахмад настай ерхийн тоо																																																																																																																																																																														
	2011					2012					2013					2011					2012					2013																																																																																																																																																															
	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй																																																																																																																																																														
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50																																																																																																																																							
АЙМГИЙН ДҮН	683	368	315	696	361	335	652	312	340	623	649	623	824	186	97	89	191	191	90	101	150	55	95	174	200	205	288	21	12	9	17	17	9	8	36	15	21	45	29	25	21	58	31	27	63	33	30	78	43	35	47	56	48	61	25	15	10	31	16	15	41	20	21	65	37	48	45	52	27	25	53	29	24	40	18	22	74	78	62	132	13	9	4	13	9	4	7	2	5	15	47	25	21	45	24	21	51	25	26	44	31	13	21	27	26	41	51	29	22	35	22	13	42	20	22	30	29	34	38	44	26	18	51	29	22	44	25	19	34	24	20	37	25	14	11	20	13	7	20	9	9	32	45	47	33	18	15	48	24	24	36	18	18	22	22	30	23	30	33	14	8	6	11	5	6	5	2	3	24	16	20	16	116	58	58	112	112	55	109	52	57	40	38	35	44

ХАВСРАЛТ 2.1-ийн үргэлжлэл

Сум, баг	Тэтгэвэр, тэтгэмж тогтоогдоогүй өндөр настай хүний тоо						Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо					
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2010	2011	2012	2013		
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	25	13	6	41	2 248	940	2 516	1 115	2 599	1 172	2 663	1 159
Баруун-Урт	-	1	-	33	765	367	904	455	917	470	909	435
Асгат	-	-	-	-	89	35	84	35	79	30	91	33
Баяндэлгэр	2	1	-	-	223	94	246	107	285	126	251	121
Дарьганга	-	4	-	-	93	16	94	38	96	39	90	35
Мөнххаан	12	-	-	5	133	56	133	45	131	43	154	53
Наран	1	-	-	-	73	26	90	36	89	36	65	17
Онгон	-	-	-	-	180	79	184	78	189	81	191	94
Сүхбаатар	1	-	-	1	56	27	53	28	107	42	138	63
Түвшинширээ	1	-	-	-	139	51	153	65	146	63	143	41
Түмэнцогт	-	1	-	-	116	42	111	37	121	43	115	46
Уулбаян	3	3	2	2	82	32	96	39	118	42	128	45
Халзан	-	-	-	-	54	24	80	37	89	39	99	47
Эрдэнэцагаан	5	3	4	-	245	91	288	115	232	118	289	129

ХАВСРАЛТ 2.1-ийн үргэлжлэл

Сум, баг	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо, хэлбэрээр															
	Харааны								Хавсарсан							
	Хөдөлгөөний															
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	304	335	367	367	562	646	700	663	108	387	154	59	1 274	1 148	1 378	1 574
Баруун-Урт	92	98	115	111	185	214	253	229	36	320	91	21	452	272	458	548
Асгат	7	4	6	11	29	28	18	24	-	-	-	-	53	52	55	56
Баяндэлгэр	38	37	45	36	45	56	81	61	21	13	11	-	119	140	148	154
Дарьганга	11	17	19	18	20	26	25	22	4	3	4	4	58	48	48	46
Мөнххаан	16	16	14	18	46	41	35	41	-	9	5	10	71	67	77	85
Наран	13	18	18	7	18	27	21	12	-	-	-	9	42	45	50	37
Онгон	37	41	41	47	36	35	35	32	3	3	3	2	104	105	110	110
Сүхбаатар	9	8	12	20	14	17	30	40	5	1	-	-	28	27	65	78
Түвшинширээ	21	16	14	19	17	24	23	22	1	17	17	10	100	96	92	92
Түмэнцогт	16	12	19	16	49	40	46	43	-	3	3	-	51	56	53	56
Уулбаян	5	10	14	17	11	17	14	19	2	-	-	-	64	69	90	92
Халзан	7	14	11	5	16	16	35	26	2	6	3	3	29	44	40	65
Эрдэнэцагаан	32	44	39	42	76	105	84	92	34	12	17	-	103	127	92	155

ХАВСРАЛТ 3.1 СУМЫН БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Сум	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын тоо			Ерөнхий боловсролын сургуулийн тоо							МСҮТ болон их, дээд сургууль, коллежын тоо				Боловсролын байгууллагын тоо, бүгд					
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014				
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
АЙМГИЙН ДҮН	20	20	21	21	15	15	15	17	2	2	2	1	37	37	38	39				
Баруун-Урт	7	7	8	8	2	2	2	4	2	2	2	1	11	11	12	13				
Асгат	1	1	1	1	1	1	1	1					2	2	2	2				
Баяндэлгэр	1	1	1	1	1	1	1	1					2	2	2	2				
Дарьганга	1	1	1	1	1	1	1	1					2	2	2	2				
Мөнххаан	1	1	1	1	2	2	2	2					3	3	3	3				
Наран	1	1	1	1	1	1	1	1					2	2	2	2				
Онгон	1	1	1	1	1	1	1	1					2	2	2	2				
Сүхбаатар	1	1	1	1	1	1	1	1					2	2	2	2				
Түвшинширээ	1	1	1	1	1	1	1	1					2	2	2	2				
Түмэнцогт	1	1	1	1	1	1	1	1					2	2	2	2				
Уулбаян	1	1	1	1	1	1	1	1					2	2	2	2				
Халзан	1	1	1	1	1	1	1	1					2	2	2	2				
Эрдэнэцагаан	2	2	2	2	1	1	1	1					3	3	3	3				

ХАВСРАЛТ 3.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын суралцагчидын тоо					Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчидын тоо										
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014								
	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй								
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	3 030	1 510	3 225	1 628	3 808	1 936	4 267	2 134	10 374	5 181	10 282	5 141	9 964	4 934	9 811	4 865
Баруун-Урт	876	438	1 097	539	1 336	686	1 386	690	3 767	1 922	3 834	1 985	3 850	1 953	3 899	1 984
Асгат	96	43	89	42	100	51	112	59	206	108	192	100	174	90	160	83
Баяндэлгэр	258	124	306	160	335	156	353	172	786	402	758	382	691	345	676	334
Дарьганга	154	79	113	51	145	70	214	98	518	250	488	239	458	219	431	201
Мөнххаан	250	115	255	124	255	122	300	148	871	432	871	428	913	453	856	426
Наран	83	35	94	51	103	50	141	76	275	130	263	117	220	100	200	82
Онгон	252	137	187	107	215	102	270	129	670	330	696	349	667	334	665	333
Сүхбаатар	125	53	131	59	161	74	245	114	460	222	433	202	363	169	349	154
Түвшинширээ	197	99	175	86	220	103	250	125	508	251	488	242	459	227	447	226
Түмэнцогт	162	87	156	82	175	101	192	101	490	238	488	237	475	230	441	210
Уулбаян	151	79	161	87	200	112	210	106	406	192	362	172	305	137	307	149
Халзан	71	33	93	46	103	59	139	73	205	102	188	94	164	81	152	77
Эрдэнэцагаан	355	188	368	194	460	250	455	243	1 212	602	1 221	594	1 225	596	1 228	606

ХАВСРАЛТ 3.1-ийн үргэлжлэл

Сум	МСУТ болон их дээд сургууль, коллежид суралцагчидын тоо															
	2010-2011		2011-2012		2012-2013		2013-2014		2010-2011		2011-2012		2012-2013		2013-2014	
	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	947	435	879	415	917	430	1 010	514	861	449	785	409	701	364	413	198
Баруун-Урт	313	140	300	148	338	148	367	191	861	449	785	409	701	364	413	198
Асгат	22	12	16	6	18	9	22	12								
Баяндэлгэр	69	32	75	35	61	32	84	42								
Дарьганга	48	19	43	24	45	19	42	16								
Мөнххаан	94	50	71	30	90	43	85	45								
Наран	21	10	15	5	15	9	21	9								
Онгон	45	25	72	39	44	19	52	24								
Сүхбаатар	51	23	37	14	40	17	42	20								
Түвшинирээ	39	18	44	23	43	22	53	21								
Түмэнцогт	46	25	33	13	44	25	36	18								
Уулбаян	42	14	32	15	34	18	44	27								
Халзан	19	11	13	7	13	8	10	5								
Эрдэнэцагаан	138	56	128	56	132	61	152	84								

Үүнээс: 1-р ангид шинээр элсэгчид

ХАВСРАЛТ 3.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Ерөнхий боловсролын сургууль төгсөгчдийн тоо				МСУТ болон их,дээд сургууль, коллежид төгсөгчдийн тоо							
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2010-2011	2011-2012	2012-2013			
	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй		
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	1 529	800	2 129	1 150	1 744	898	257	130	244	137	219	114
Баруун-Урт	722	378	935	539	759	423	257	130	244	137	219	114
Асгат	19	11	38	21	31	16						
Баяндэлгэр	92	46	115	60	94	50						
Дарьганга	41	20	74	37	62	35						
Мөнххаан	121	63	194	104	154	72						
Наран	27	17	59	26	32	20						
Онгон	103	55	147	72	128	65						
Сүхбаатар	49	28	78	39	47	26						
Түвшинширээ	63	33	72	35	63	24						
Түмэнцогт	76	34	104	44	98	45						
Уулбаян	48	21	77	44	39	20						
Халзан	24	10	34	18	24	8						
Эрдэнэцагаан	144	84	202	111	213	94						

ХАВСРАЛТ 3.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын нийт ажилчдын тоо							Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын үндсэн багш								
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014				
Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй	Нийт	Эмэгтэй			
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	363	281	379	300	449	353	489	387	102	100	109	107	126	123	141	136
Баруун-Урт	129	106	137	111	172	141	181	147	37	36	42	41	50	49	54	53
Асгат	16	12	14	11	17	12	17	13	4	4	4	4	4	4	4	4
Баяндэлгэр	23	17	25	19	27	21	28	21	8	7	8	7	8	7	9	8
Дарьганга	14	10	14	10	19	14	24	17	3	3	3	3	5	5	7	6
Мөнххаан	27	23	28	23	30	26	35	30	10	10	10	10	10	10	11	11
Наран	14	9	11	11	14	11	14	10	3	3	3	3	3	3	3	3
Онгон	24	16	25	17	26	18	25	18	6	6	6	6	6	6	6	6
Сүхбаатар	17	10	15	10	17	13	21	17	4	4	4	4	5	5	6	6
Түвшинширээ	19	14	19	14	21	15	23	17	6	6	6	6	6	6	7	7
Түмэнцогт	19	17	22	20	25	22	28	23	5	5	6	6	7	7	8	7
Уулбаян	15	12	16	13	19	15	23	18	4	4	4	4	5	5	7	6
Халзан	12	8	14	10	17	11	18	14	2	2	3	3	4	4	5	5
Эрдэнэцагаан	34	27	39	31	45	34	52	42	10	10	10	10	13	12	14	14

ХАВСРАЛТ 3.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын туслах багш					Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын бусад ажилчид										
	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014				
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	82	82	86	85	108	108	121	120	179	99	184	108	215	122	227	131
Баруун-Урт	30	30	30	30	41	41	45	45	62	40	65	40	81	51	82	49
Асгат	3	3	3	3	4	4	3	3	9	5	7	4	9	4	10	6
Баяндэлгэр	5	5	6	6	7	7	7	6	10	5	11	6	12	7	12	7
Дарьганга	3	3	3	3	5	5	6	6	8	4	8	4	9	4	11	5
Мөнххаан	8	8	8	7	9	9	10	10	9	5	10	6	11	7	14	9
Наран	3	3	3	3	3	3	3	3	8	3	5	5	8	5	8	4
Онгон	5	5	5	5	6	6	6	6	13	5	14	6	14	6	13	6
Сүхбаатар	3	3	3	3	4	4	6	6	10	3	8	3	8	4	9	5
Түвшинширээ	4	4	4	4	5	5	6	6	9	4	9	4	10	4	10	4
Түмэнцогт	4	4	5	5	6	6	7	7	10	8	11	9	12	9	13	9
Уулбаян	4	4	4	4	5	5	6	6	7	4	8	5	9	5	10	6
Халзан	2	2	3	3	3	3	4	4	8	4	8	4	10	4	9	5
Эрдэнэцагаан	8	8	9	9	10	10	12	12	16	9	20	12	22	12	26	16

ХАВСРАЛТ 3.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Номын сангийн тоо				Номын сангийн номын фондын тоо								Номын сангийн нийт уншигчдын тоо				Номын сангийн байнгын уншигчдын тоо			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
АЙМГИЙН ДҮН	13	13	13	13	78 900	81 289	85 466	85 674	330	336	347	358	36 255	42 457	47 729	48 362	5 419	8 819	8 737	8 795
Баруун-Урт	1	1	1	1	42 000	42 731	44 168	45 359	150	150	150	150	26 400	26 880	29 476	30 000	2 800	2 880	2 950	3 000
Асгат	1	1	1	1	5 211	5 304	5 834	5 277	30	30	25	25	2 561	4 222	1 903	2 120	416	2 014	522	600
Баяндэлгэр	1	1	1	1	4 100	4 200	4 330	4 410	12	12	12	12	1 989	2 188	2 239	2 208	98	218	235	218
Дарьганга	1	1	1	1	2 360	2 456	2 658	2 752	10	10	20	28	826	810	897	667	137	150	170	162
Мөнххаан	1	1	1	1	500	1 487	1 872	1 552	10	20	20	20	200	1 611	2 480	2 480	100	843	902	902
Наран	1	1	1	1	4 755	4 843	5 020	5 094	25	25	25	25	866	829	501	112	145	143	67	24
Онгон	1	1	1	1	5 950	5 700	5 829	5 029	15	16	25	20	1 315	570	3 246	2 140	615	270	1 276	870
Сүхбаатар	1	1	1	1	4 340	4 437	4 627	4 000	16	15	15	15	860	655	964	975	450	435	295	290
Түвшинширээ	1	1	1	1	1 700	1 732	1 906	2 050	12	8	8	8	260	267	598	709	65	70	196	407
Түмэнцогт	1	1	1	1	1 564	1 586	1 736	2 800	20	20	15	15	110	215	225	225	91	180	195	195
Уулбаян	1	1	1	1	-	288	580	685	10	10	10	16	152	766	1 461	1 463	69	332	483	428
Халзан	1	1	1	1	3 800	3 855	4 053	4 148	10	10	10	12	436	528	639	763	273	189	226	349
Эрдэнэцагаан	1	1	1	1	2 620	2 670	2 853	2 518	10	10	12	12	280	2 916	3 100	4 500	160	1 095	1 220	1 350

ХАВСРАЛТ 3.1-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	Соёлын төвийн тоо			Соёлын төвийн суудлын тоо			Соёлын төвийн зохион байгуулсан арга хэмжээ					
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	12	12	12	12	2 400	2 530	2 620	2 490	994	989	903	1 170
Баруун-Урт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Асгат	1	1	1	1	200	200	200	200	95	85	42	86
Баяндэлгэр	1	1	1	1	150	150	150	150	81	88	93	97
Дарьганга	1	1	1	1	130	250	240	240	83	90	83	192
Мөнххаан	1	1	1	1	280	280	280	280	85	90	101	115
Наран	1	1	1	1	150	150	150	120	50	43	45	31
Онгон	1	1	1	1	250	250	250	250	58	72	34	84
Сүхбаатар	1	1	1	1	200	200	200	200	121	108	98	128
Түвшинширээ	1	1	1	1	150	150	150	150	83	15	19	75
Түмэнцогт	1	1	1	1	200	200	200	200	116	142	118	146
Уулбаян	1	1	1	1	190	200	200	200	39	61	50	30
Халзан	1	1	1	1	200	200	200	150	57	77	49	60
Эрдэнэцагаан	1	1	1	1	300	300	300	350	126	118	171	126

ХАВСРАЛТ 4.1 СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Сум	Эрүүл мэндийн байгууллагын тоо												Тусгай мэргэжлийн ажилтан												Үүнээс:			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013				
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20								
АЙМГИЙН ДҮН	41	43	45	55	106	112	115	121	6	7	9	10	335	330	329	336	161	157	166	172								
Баруун-Урт	29	31	33	43	79	81	86	89	5	5	6	7	183	176	182	190	101	92	99	107								
Асгат	1	1	1	1	1	2	2	2	-	-	-	-	-	11	10	11	4	5	5	5								
Баяндэлгэр	1	1	1	1	3	3	4	3	-	1	1	1	18	16	15	13	6	6	6	4								
Дарьганга	1	1	1	1	2	2	1	2	-	-	1	1	10	12	14	13	4	5	5	5								
Мөнххаан	1	1	1	1	3	3	3	3	-	-	-	-	12	14	12	13	5	6	6	6								
Наран	1	1	1	1	1	1	1	2	-	-	-	-	9	10	9	10	5	6	6	5								
Онгон	1	1	1	1	6	7	6	6	-	-	-	-	17	15	16	17	7	6	6	7								
Сүхбаатар	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	14	14	14	11	5	5	6	5								
Түвшинширээ	1	1	1	1	1	2	2	2	-	-	-	-	13	11	10	11	5	5	6	7								
Түмэнцогт	1	1	1	1	2	2	2	1	-	-	-	-	10	11	10	10	4	5	5	5								
Уулбаян	1	1	1	1	2	2	2	1	-	-	-	-	12	13	12	11	5	5	5	5								
Халзан	1	1	1	1	2	2	1	2	-	-	-	-	11	12	11	13	4	5	5	5								
Эрдэнэцагаан	1	1	1	1	3	4	3	6	-	-	-	-	15	15	14	13	6	6	6	6								

ХАВСРАЛТ 4.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Үүнээс:																			
	Үүнээс: Арга зүйч						Эх баригч						Үүнээс:							
	Багийн бага эмч			Бусад бага эмч			Багийн бага эмч			Бусад бага эмч			Багийн бага эмч			Бусад бага эмч				
2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
АЙМГИЙН ДҮН	3	6	6	6	19	19	18	18	44	45	49	48	51	48	36	37				
Баруун-Урт	3	2	2	3	5	5	5	5	8	9	9	9	31	28	26	28				
Асгат	-	1	-	-	1	1	1	1	3	2	2	3	1	1	-	-				
Баяндэлгэр	-	-	1	-	1	1	1	1	6	6	6	6	2	2	1	1				
Дарьганга	-	1	-	-	1	1	1	1	1	2	4	4	2	2	2	1				
Мөнххаан	-	1	1	1	1	1	1	1	4	4	4	4	1	1	-	-				
Наран	-	1	-	-	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	-	-				
Онгон	-	-	1	-	1	1	1	1	5	5	5	5	1	1	2	1				
Сүхбаатар	-	-	1	1	1	1	1	1	5	5	5	3	2	2	1	1				
Түвшинширээ	-	-	-	1	1	1	1	1	2	1	1	1	4	3	1	1				
Түмэнцогт	-	-	-	-	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	-	-				
Уулбаян	-	-	-	-	2	2	1	1	2	2	4	3	2	2	1	1				
Халзан	-	-	-	-	1	1	1	1	2	3	3	3	1	2	1	2				
Эрдэнэцагаан	-	-	-	-	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2	1	1				

ХАВСРАЛТ 4.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Шүдний техникч						Лаборант						Гэрлийн техникч						Эм найруулагч						
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16									
АЙМГИЙН ДҮН																									
Баруун-Урт	-	3	3	2	20	20	19	19	13	2	2	2	2	19	20	22	21								
Асгат	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	1	1								
Баяндэлгэр	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	1	1								
Дарьганга	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	1	1								
Мөнххаан	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2								
Наран	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1								
Онгон	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	2	1	1	2								
Сүхбаатар	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-								
Түвшинширээ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1								
Түмэнцогт	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	1	1								
Уулбаян	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1								
Халаан	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	2								
Эрдэнэцагаан	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	1	1								

Үүнээс:

ХАВСРАЛТ 4.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Үүнээс:				Бусад ажилтан				Эмнэлгийн орны тоо				Стационарт эмчлэгдсэн хүний тоо			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	4	5	3	3	259	260	257	255	317	317	317	319	12 739	12 613	12 291	12 199
Баруун-Урт	4	4	3	3	119	118	118	118	181	181	181	183	7 811	8 022	7 922	7 828
Асгат	-	-	-	-	6	9	9	9	8	8	8	8	293	245	268	255
Баяндэлгэр	-	-	-	-	14	15	14	14	14	14	14	14	552	532	538	451
Дарьганга	-	-	-	-	10	9	10	10	11	10	10	10	393	397	362	437
Мөнххаан	-	-	-	-	11	11	11	12	14	14	14	14	495	474	452	458
Наран	-	-	-	-	12	12	11	11	8	8	8	8	317	258	212	214
Онгон	-	-	-	-	16	16	16	15	17	17	17	17	655	618	594	551
Сүхбаатар	-	-	-	-	12	9	8	8	10	10	10	10	460	425	440	436
Түвшинширээ	-	-	-	-	13	15	15	14	10	10	10	10	388	390	280	316
Түмэнцогт	-	-	-	-	10	10	10	9	10	10	10	10	327	335	320	323
Уулбаян	-	1	-	-	12	12	12	12	11	10	10	10	362	326	354	332
Халзан	-	-	-	-	12	12	11	11	8	8	8	8	256	213	213	211
Эрдэнэцагаан	-	-	-	-	12	12	12	12	15	17	17	17	430	378	336	387

ХАВСРАЛТ 4.2 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ

Сум	Амьд төрсөн хүүхдийн тоо										Нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл									
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
АЙМГИЙН ДҮН	1 160	577	1 297	616	1 259	629	1 224	582	25	10	24	14	28	8	19	7				
Баруун-Урт	1 017	504	1 162	553	1 157	572	1 130	536	12	5	17	10	9	3	13	7				
Асгат	1 -	3 -	1	1 -	1 -	1 -	-	-	1	-	1	-	3	1	1	-				
Баяндэлгэр	7	4	7	3	10	5	9	5	1	-	3	2	1	-	2	-				
Дарьганга	9	4	5	2	1 -	6	2	2	1	1	1	1	1	-	2	-				
Мөнххаан	21	10	15	5	4	3	3 -	-	-	-	-	-	2	2	-	-				
Наран	3	2	1	1 -	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-				
Онгон	11	3	24	10	23	11	17	7	3	1	1	1	2	-	-	-				
Сүхбаатар	1 -	5	3	5	1	5	1	1	1	-	1	-	1	-	-	-				
Түвшинширээ	3	2	5	2	4	2	6	3	2	1	-	-	1	-	-	-				
Түмэнцогт	1 -	2 -	1	1	1	1	1 -	-	-	-	-	-	1	-	-	-				
Уулбаян	9	4	4	2	2	2 -	-	-	-	-	-	-	3	-	1	-				
Халзан	2	2 -	-	2	1 -	-	-	-	2	1	-	-	1	-	-	-				
Эрдэнэцагаан	75	42	64	35	49	30	47	28	-	-	-	-	3	2	-	-				

ХАВСРАЛТ 4.2-ын үргэлжлэл

Сум	1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл																																															
	2010								2011								2012								2013								2014								2015							
	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй												
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16																
АЙМГИЙН ДҮН	5	4	4	8	1	5	2	7	3	334	149	362	155	327	128	342	148	4	3	1	1	1	1	2	2	1	115	53	124	61	108	40	112	49														
Баруун-Урт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-												
Асгат	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-												
Баяндэлгэр	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-												
Дарьганга	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-												
Мөнххаан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-												
Наран	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-												
Онгон	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-												
Сүхбаатар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-												
Түвшинширээ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-												
Түмэнцогт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-												
Уулбаян	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-												
Халзан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-												
Эрдэнэцагаан	1	1	4	4	1	1	1	1	1	34	16	43	19	36	12	38	18	1	1	4	4	1	1	2	2	1	34	16	43	19	36	12	38	18														

ХАВСРАЛТ 4.3 ӨВЧЛӨЛ

Сум	Үүнээс :																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
	Зүрх судасны тогтолцооны өвчнөөр				Гэмтэл, хордлого ба гаднын шалтгаант бусад эмгэгээр				Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчнөөр				Амьсгалын тогтолцооны өвчнөөр				Хавдараар				Бусад шалтгаанаар																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013																																																																																																																																																																																																																																																																																												
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	102	108	85	111	40	40	43	35	32	37	35	32	16	13	15	10	95	103	86	99	49	61	63	55																																																																																																																																																																																																																																																																								
АЙМГИЙН ДҮН	27	30	18	35	9	8	13	7	14	9	10	6	4	2	7	4	37	42	28	33	24	33	32	27	5	1	3	5	1	3	-	2	-	1	5	-	1	1	1	1	5	4	5	6	-	-	-	6	7	5	5	7	5	4	2	4	1	2	4	1	1	1	-	9	7	10	8	3	8	6	10	5	7	8	9	4	1	1	3	3	5	1	-	2	1	-	-	2	7	6	9	-	3	1	3	9	3	7	8	4	1	2	1	3	4	1	4	-	-	3	1	10	3	5	8	2	6	7	4	1	2	3	1	-	2	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4	4	1	6	5	1	1	3	11	8	6	6	2	1	4	-	2	2	3	2	2	1	-	1	6	5	3	4	2	1	1	1	8	10	7	5	1	3	1	2	-	2	5	3	-	1	-	-	6	9	2	5	2	1	1	2	5	10	8	6	1	1	2	2	-	1	3	5	1	-	-	-	6	5	9	2	-	-	1	2	9	7	3	6	1	5	2	4	-	4	2	1	1	1	-	1	3	1	4	1	2	2	2	1	-	5	6	7	1	4	4	2	5	4	-	2	1	-	2	1	2	5	5	3	3	-	2	1	3	3	3	7	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	1	-	1	1	13	15	8	11	7	5	9	8	1	3	3	5	3	5	1	1	5	9	7	13	5	6	8	-

ХАВСРАЛТ 6.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Үүнээс:															
	Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг				Хүнийг санаатай алах				Бусдыг амиа хорлоход хүргэх				Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	54	45	56	108	4	3	2	7	17	4	1	3	6	33	42	95
Баруун-Урт	20	33	36	54	1	1	1	2	4	4	1	1	15	32	33	52
Асгат			1	3			1	1			1	1			1	1
Баяндэлгэр	4	1	2	2		1	1	1	3			1			1	1
Дарьганга	3	1	3	8			1	1				3		1	2	7
Мөнххаан	2	1	1	12	2		1	1			1	1		1	1	10
Наран	1		2	2								1				2
Онгон	2								1			1				
Сүхбаатар	4		1	9			1	1	1		1	3		1	1	8
Түвшинширээ	1		2	4			1	1				1			2	3
Түмэнцогт	1	1	3	6							1	1		1	2	6
Уулбаян	1	1	3	1							1	1		1	2	1
Халзан	2	1	1	1					2			1		1		
Эрдэнэцагаан	11	6	4	6		1	1	1	6		1	1	5	5	3	4
Бусад	2				1							1				

ХАВСРАЛТ 6.1-ийн үргэлжлэл

МЯН. ТӨГ

Сум	Учирсан нийт хохирол											
	Үүнээс:											
	Төрийн өмчид учирсан хохирол						Орон нутгийн өмчид учирсан хохирол					
2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
АЙМГИЙН ДҮН	198 497.2	89 399.4	293 438.4	594 400.9	2 940.0	- 80 800.0	212 807.0	19 173.0	-	2 554.0	10 040.0	
Баруун-Урт	14 772.6	8 062.0	56 506.4	209 229.7	-	-	2 807.0	6 800.0	-	2 228.0	-	
Асгат	1 160.0	840.0	7 000.5	7 000.5	-	-	-	-	-	-	-	
Баяндэлгэр	600.0	1 080.0	21 170.0	2 000.0	-	-	-	-	-	-	-	
Дарьганга	1 545.0	2 700.0	39 515.0	10 930.2	-	-	-	-	-	-	-	
Мөнххаан	17 719.0	26 964.0	3 500.0	35 735.0	-	-	-	-	-	-	1 000.0	
Наран	3 510.0	728.0	1 770.0	800.0	-	-	-	-	-	-	-	
Онгон	2 900.0	11 100.0	14 880.0	14 890.4	-	-	-	-	-	-	-	
Сүхбаатар	14 450.0	20 750.0	9 190.0	31 000.0	-	-	-	-	-	-	-	
Түвшинширээ	-	-	525.0	21 100.0	-	-	-	-	-	-	-	
Түмэнцогт	5 129.4	320.0	10 474.0	8 850.0	-	-	-	1 129.4	-	-	1 050.0	
Уулбаян	-	6 180.0	-	10 380.0	-	-	-	-	-	-	-	
Халзан	271.2	68.0	-	500.0	-	-	-	-	-	-	-	
Эрдэнэцагаан	126 035.0	9 210.0	96 446.0	241 985.1	2 940.0	80 800.0	210 000.0	10 950.0	-	326.0	7 990.0	
Бусад	10 405.0	1 397.4	39 462.0	-	-	-	-	294.0	-	-	-	

ХАВСРАЛТ 6.1-ийн үргэлжлэл

МЯН. ТӨГ

Сум	Хохирол нөхөн төлүүлэлт										Нөхөн төлөлтийн хувь					
	Хувийн өмчид учирсан хохирол					Хохирол нөхөн төлүүлэлт					2010	2011	2012	2013		
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
А	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	21	22	23	24
АЙМГИЙН ДҮН	176 383.8	89 399.4	210 084.4	371 553.9	180 300.0	48 100.0	170 597.0	431 137.5	90.8	53.8	58.1	72.5	90.8	53.8	58.1	72.5
Баруун-Урт	7 972.6	8 062.0	54 278.4	206 422.7	11 718.6	4 915.0	24 075.0	80 148.9	79.3	61.0	42.6	38.3	79.3	61.0	42.6	38.3
Асгат	1 160.0	840.0	-	7 000.5	1 160.0	-	-	7 000.0	100.0	-	-	100.0	100.0	-	-	100.0
Баяндэлгэр	600.0	1 080.0	21 170.0	2 000.0	200.0	1 080.0	1 170.0	800.0	33.3	100.0	5.5	40.0	33.3	100.0	5.5	40.0
Дарьганга	1 545.0	2 700.0	39 515.0	10 930.2	1 545.0	2 700.0	12 265.0	10 480.2	100.0	100.0	31.0	95.9	100.0	100.0	31.0	95.9
Мөнххаан	17 719.0	26 964.0	3 500.0	34 735.0	17 719.0	16 027.0	2 800.0	33 235.0	100.0	59.4	80.0	93.0	100.0	59.4	80.0	93.0
Наран	3 510.0	728.0	1 770.0	800.0	110.0	728.0	1 770.0	2 100.0	3.1	100.0	100.0	262.5	3.1	100.0	100.0	262.5
Онгон	2 900.0	11 100.0	14 880.0	14 890.4	2 900.0	-	14 880.0	11 740.4	100.0	-	100.0	78.8	100.0	-	100.0	78.8
Сүхбаатар	14 450.0	20 750.0	9 190.0	31 000.0	2 075.0	18 150.0	7 500.0	26 500.0	14.4	87.5	81.6	85.5	14.4	87.5	81.6	85.5
Түвшинширээ	-	-	525.0	21 100.0	-	-	525.0	7 100.0	-	-	100.0	33.6	-	-	100.0	33.6
Түмэнцогт	4 000.0	320.0	10 474.0	7 800.0	5 129.4	320.0	9 300.0	8 850.0	100.0	100.0	88.8	100.0	100.0	100.0	88.8	100.0
Уулбаян	-	6 180.0	-	10 380.0	-	180.0	-	9 880.0	-	2.9	-	95.2	-	2.9	-	95.2
Халзан	271.2	68.0	-	500.0	271.2	-	-	500.0	100.0	-	-	100.0	100.0	-	-	100.0
Эрдэнэцагаан	112 145.0	9 210.0	15 320.0	23 995.1	125 085.0	4 000.0	91 850.0	232 803.0	99.2	43.4	95.2	96.2	99.2	43.4	95.2	96.2
Бусад	10 111.0	1 397.4	39 462.0	-	12 386.8	-	4 462.0	119.0	-	-	11.3	-	119.0	-	-	11.3

ХАВСРАЛТ 6.2 ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮН

Сум	Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүний тоо													Үүнээс: Насны бүтцээр																																		
	Эмэгтэйчүүд						18 хүртэлх						18-29						30-34						35 ба түүнээс дээш																							
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013								
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24																								
АЙМГИЙН ДҮН	122	102	99	143	1	7	1	3	1	1	15	20	63	51	40	51	21	18	18	26	37	32	26	46																								
Баруун-Урт	43	42	36	45	1	3	1	1	1	1	7	10	16	18	13	14	7	8	7	9	19	15	9	12																								
Асгат	6	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	2	-	1	-	1	-	1	-	-	-																								
Баяндэлгэр	5	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	4	-	1	-	-	-	1	2	1	-																								
Дарьганга	7	5	4	7	-	1	-	1	-	-	-	-	5	2	2	3	1	1	1	2	1	2	1	2																								
Мөнххаан	11	14	15	21	-	-	-	-	-	-	6	-	5	9	4	9	3	2	5	5	3	3	-	7																								
Наран	2	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-																								
Онгон	2	1	6	8	-	-	-	1	-	-	1	1	2	-	2	3	-	-	-	-	-	1	3	4																								
Сүхбаатар	8	9	7	7	-	1	-	-	-	-	-	-	5	6	3	3	1	-	2	-	2	3	2	4																								
Түвшинширээ	1	4	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	-	1	-	-	-	2	1	1																								
Түмэнцогт	3	4	2	9	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3	1	2	1	2	1	1	-	4																								
Уулбаян	6	6	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	4	3	-	1	1	-	-	-	1	4	-																								
Халзан	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																								
Эрдэнэцагаан	27	11	10	23	-	2	-	-	-	-	1	1	13	6	3	12	5	3	1	4	9	2	5	6																								
Бусад	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	1	-	-	-	4	-	-	-	6																								

ХАВСРАЛТ 9.1 СУДАЛГААНД СОНГОГДСОН СУМЫН БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, ТӨГРӨГ

Нэр төрөл	Баяндэлгэр Мөнххаан Онгон Эрдэнэцагаан			
	1	2	3	4
A				
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА				
01.1.1 ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА				
Гурил, дээд зэрэг Алтан тариа ХК, савласан	1 314	1 181	1 243	1 229
Гурил, 1-р зэрэг Алтан тариа, задгай	814	1 077	1 079	-
Гурил, 2-р зэрэг Алтан тариа, задгай	674	857	-	-
Гоймон, гадаад Макбур, 450 гр	1 152	1 233	1 233	1 286
Гоймон, дотоод Алтан тариа ХК, нарийн, туузан	943	1 057	850	917
Талх, аймгийн үйлдвэрийн, ш	1 295	914	886	810
Гурилан боов, аймгийн үйлдвэрийн, 450 гр	-	1 371	-	-
Жигнэмэг, "Юбилейные", 150-180 гр цайны, ОХУ	883	1 062	874	1 014
Цагаан будаа, задгай, кг, БНХАУ	1 881	2 019	1 829	1 870
Шар будаа, задгай, кг, БНХАУ	1 362	1 676	1 510	1 550
01.1.2 МАХ, МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН				
Хонины мах, ястай, кг	-	7 000	6 357	5 000
Үхрийн мах, ястай, кг	-	8 000	6 357	5 000
Адууны мах, ястай, кг	6 000	5 905	5 357	4 000
Ямааны мах, ястай, кг	6 000	6 000	5 357	4 000
Хиам, чанасан, 1кг	8 500	8 405	8 786	7 750
Тахианы мах, гуя, кг	-	6 286	-	-
Элэгний нухаш, ш	776	876	786	800
01.1.4 СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ӨНДӨГ				
Сүү, үнээний, задгай, литр	1 195	1 286	1 205	1 000
Сүү, савласан, "Цэвэр сүү" "АПУ" ХХК, 1л	1 886	2 033	1 876	1 943
Хорхой ааруул, задгай, чихэртэй, кг	-	-	8 869	5 500
Өндөг, дотоод, ш	371	395	374	376
01.1.5 ТӨРӨЛ БҮРИЙН ӨӨХ, ТОС				
Ургамлын тос, 1 литр, "Кларина" Sunny gold	3 181	3 224	3 000	3 329
Өөхөн тос, кг	-	1 010	800	-
Шар тос, цэвэр, дотоодын, кг	4 833	-	7 000	-
Масло, задгай, 1 кг, ОХУ	3 167	3 410	3 500	3 714

ХАВСРАЛТ 9.1-ийн үзүүлэлтүүд

A	1	2	3	4
01.1.6 ЖИМС, ЖИМСГЭНЭ				
Алим, шар, кг	2 738	2 981	3 095	2 819
Үзэм, кг, БНХАУ	5 000	4 690	4 952	4 476
Хатаасан жимс, 100 гр. жүрж	545	626	500	650
01.1.7 ХҮНСНИЙ НОГОО				
Төмс, дотоод, кг	724	990	943	886
Лууван, кг, БНХАУ	1 005	1 395	1 443	1 414
Сонгино, кг, БНХАУ	1 262	1 410	1 443	1 433
Өргөст хэмх, 720 гр, "Susumbe" шилтэй, дарсан, Вьетнам	2 181	1 857	1 686	1 929
Алаг салат, 630 гр, савласан, "Газар шим" ХК	2 129	2 500	1 848	2 210
Сармис, 1 булцуу, БНХАУ	245	298	243	362
01.1.8 СААХАР, ЖИМСНИЙ ЧАНАМАЛ, ЗӨГИЙН БАЛ, ЧИХЭР, ШОКОЛАД				
Элсэн чихэр, кг, задгай, БНХАУ	1 738	1 800	1 767	1 912
Хатуу чихэр, 1 кг, "Барбарис"	4 405	5 143	4 286	4 738
Зөөлөн чихэр, "Мишка", кг	7 881	8 643	8 238	8 500
Шоколад, 100 гр, "Alpen Gold",	1 562	1 857	1 510	1 700
Жимсний чанамал, 380 гр, "VIDAN"	2 714	-	1 800	1 750
Компот, Польш, 936 гр, "Kowag", хар чавганы, Vidan	5 714	6 476	5 548	5 857
01.1.9 ХҮНСНИЙ БУСАД БҮТЭЭГДЭХҮҮН				
Давс, цагаан, 1 кг, йоджуулсан	500	605	500	500
Майонез, 500 гр, "Золотой", хуванцар савтай	3 724	4 905	4 019	4 869
Кетчуп, 900 гр, "Чили", БНПУ	1 748	1 767	1 610	1 790
Чипс, 10-12 гр, "ОВ"	352	412	319	393
Бохь, боодол, 12ш, Digi	543	600	557	548
Зайрмаг, "Бамбар", дотоод, ICE MARK үйлдвэрийн	321	350	400	275
Ногоон цай, 2 кг, Мөнгөн аяганы зурагтай, Гүрж	4 714	5 010	4 417	4 857
Байхуу цай, савласан, "Аквар", 20 ширхэг	1 133	1 500	1 152	1 252
Кофе, 2гр, ууттай, "Ye Ye"	224	276	217	250
Жимсний шүүс, 1 л, "Монфреш", алимны	1 500	1 781	1 471	1 614
Ундаа, 1.25 л, "Бидний ундаа", MCS Sosa Cola,	1 500	1 819	1 533	1 619
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ				
Цагаан архи, 0.5л, "Ерөөл", " АПУ" ХК	7 214	7 286	7 548	7 119
Пиво, Боргио, 0.5 л, шилтэй, ердийн	1 376	1 595	1 381	1 510
Янжуур тамхи, "West", саарал өнгийн хайрцагтай	2 267	2 095	2 500	2 110
Янжуур тамхи, "Улааншонхор", "Монгол тамхи" ХК	1 495	1 652	1 557	1 657

ХАВСРАЛТ 9.1-ийн үзүүлэлтүүд

А		1	2	3	4
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ					
Дээлийн даавуу, 140 см өргөнтэй, м, цулгүй, БНХАУ	6 190	7 429	4 595	-	
Эрээн даавуу, м, 160 см энтэй, БНХАУ	3 143	3 124	3 452	3 500	
Торго, задгай цэцгэн хээтэй, 80 см өргөнтэй, 1 м	4 429	4 933	-	4 833	
ЭРЭГТЭЙ БЭЛЭН ХУВЦАС					
Жинс, 30-34 размер, БНХАУ	18 000	20 190	19 429	20 686	
Даавуун футболка, 100% даавуу, дугуй захтай, нимгэн, цулгүй, БНХАУ	4 714	9 762	6 095	5 190	
Агтавч, 100% хөвөн даавуу, богино гуйтай, өргөн резинтэй, БНХАУ	2 738	3 143	2 643	2 652	
Оймс, даавуун, БНХАУ	1 171	1 933	1 271	1 038	
ЭМЭГТЭЙ БЭЛЭН ХУВЦАС					
Ноосон цамц, гурвалжин захтай, задгай энгэртэй, БНХАУ	15 000	22 667	13 429	17 619	
Жинсэн өмд, хэмжээ 29-32, хөх өнгийн	19 143	20 476	16 381	20 286	
Ноосон өмд, зузаан, дотор нь зөөлөн, БНХАУ	8 571	6 952	6 500	13 238	
Агтавч, 100% хөвөн даавуу, БНХАУ	2 667	3 000	3 000	2 600	
Трико, 100% полиамид, БНХАУ	4 000	2 500	2 810	2 000	
Оймс, даавуун, БНХАУ	1 224	1 952	1 271	1 229	
ХҮҮХДИЙН БЭЛЭН ХУВЦАС					
Охидын ноосон цамц, задгай энгэртэй, 8-10 настай/ БНХАУ	9 048	13 333	7 071	13 571	
Эрэгтэй хүүхдийн сорочка, цагаан, 10-12 насны хүүхдийн, БНХАУ	6 690	-	12 643	7 595	
Хүүхдийн жинсэн өмд, 8-10 насны хүүхдийн, БНХАУ	11 238	11 667	11 286	12 000	
Хүүхдийн футболка, 3-5 насны хүүхдийн, даавуун, БНХАУ	3 429	6 190	6 238	3 048	
Хүүхдийн оймс, 5-7 нас, даавуун, БНХАУ	657	1 038	1 224	767	
Трико, 4-5 настай охидын, эрээн, даавуун	1 981	2 805	2 619	2 048	
БҮХ ТӨРЛИЙН ГУТАЛ					
Эрэгтэй зуны гутал, хиймэл ширэн, үдээстэй	25 000	33 571	25 000	39 357	
Эрэгтэй хүний пүүз, 41-43 размер, БНХАУ	28 095	29 857	25 048	36 048	
Эмэгтэй хүний ширэн туфли, дугуй хоншоортой, 5-6 см өндөр өсгийтэй, БНХАУ	28 762	18 286	21 667	21 667	
Охидын хавар намрын гутал, урт түрийтэй, 6-8 насны, БНХАУ	17 952	31 000	16 000	17 857	
Хүүхдийн пүүз, хиймэл ширэн, 10-12 насны хүүхдийн, БНХАУ	15 000	17 643	15 381	11 905	
04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ					
Цагаан тосон будаг, 1 л, байшинтай, БНХАУ	2 714	2 952	2 633	2 595	
Цемент, 1 уут, БНХАУ	9 857	9 952	11 714	8 857	
Хадаас, 100 гр, 70 мм	-	-	-	-	
Монгол гэрийн модон хаалга, хээгүй	160 000	238 095	240 000	214 286	
Гэрийн гадуур бүрээс, цагаан ямбуу, 5 ханатай гэрийн	51 429	57 857	51 500	47 381	

ХАВСРАЛТ 9.1-ийн үзүүлэлтүүд

A	1	2	3	4
Цэвэр ус, гэр хороолол, 40 л	83	40	80	80
Хог хаягдал, гэр хорооллын 1 өрхийн , сард	-	1 000	-	1 500
Гэр хорооллын цахилгаан, 1 кВт, / 100-150 квт хэрэглээг авах/	85	103	96	110
Түлшний мод, шуудайгаар	-	5 000	-	-
Халуун ус, сард, 1 хүний	-	-	1 500	2 500
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА				
Модон ор, хээгүй , лакаар өнгөлсөн	130 000	176 667	140 000	168 571
Модон авдар, хээтэй	-	200 000	141 429	180 714
Диван, гар хийцийн	175 000	187 143	178 571	214 286
Модон сандал, жижиг, явган, 30 см өндөртэй	8 000	14 857	12 143	10 000
Хивс, 2х3м хэмжээтэй, энгийн, "Эрдэнэт хивс"	-	171 667	-	297 143
Шалны хулдаас, зузаан, БНХАУ	6 100	8 000	7 381	6 638
Орны бүтээлэг, тааран, цэцгэн хээтэй, БНХАУ	9 952	8 000	-	10 000
Ор, хөнжлийн даавуу, 1 хүний	11 286	16 857	21 905	11 000
Гар нүүрийн алчуур, 30*60см, БНХАУ	2 452	2 000	1 643	1 750
Данх, никель, 3л, БНХАУ	-	-	14 357	18 000
Цайны халуун сав, 2 л, хуванцар гадартай, БНХАУ	6 833	7 500	7 238	6 250
Шаазан аяга, БНХАУ	633	500	705	582
Хоолны төмөр сав, 3л, никель, БНХАУ	13 000	25 000	13 048	17 000
Хуруу зай, 1.5в, "Sony", БНХАУ	500	600	500	398
Гэрлийн шил, 60 В, сүүн биш, БНХАУ	500	510	471	700
Эдийн саван, ОК	571	579	521	549
Угаалгын нунтаг, "ОМО-99" , 400 гр	2 286	2 500	2 186	2 371
Аяга, таваг угаагч шингэн, Fairy, 500мл	3 329	4 019	3 286	3 500
Лаа, нэг боодол, урт нь 15 см, "Монлаа" ХК	1 200	1 348	1 071	1 200
Шүдэнз, толгой, ОХУ	481	598	462	486
06. ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
Парацетамол, 10ш, Моносфарм	300	300	300	300
Ампциллин, 500 мг, 10ш	-	1 800	1 500	1 500
Витамин "С", үрлэн, савласан, 50ш	350	250	300	250
Хлорфенамен, Монос	800	1 000	1 000	800
Пенициллин, тариагаар, 1 сая	-	237	471	-
Даралтны эм, Нефиделин	700	743	600	600
Хөвөн, 50гр, боодолтой, дотоод	1 200	800	-	1 100
Лабораторийн шинжилгээ хийх хөлс, ЭХО-д /элэг, цэс, бөөр/ харуулах	-	-	-	-

ХАВСРАЛТ 9.1-ийн үзүүлэлтүүд

	1	2	3	4
A				
07. ТЭЭВЭР				
Мотоцикл, "Бүргэд", цилиндр 124 См3, рамтай, БНХАУ	1 200 000	1 200 000	1 204 762	1 571 429
Бензин, А-80, 1 литр	1 630	1 621	1 660	1 697
Дизелийн түлш, 1 литр	1 900	1 887	1 920	1 947
Сум доторх таксины хөлс, 1 км	-	-	2 000	1 500
08. АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
Зурагтын сарын хураамж, "МҮОНТ"	600	800	-	600
Дижитал эх үүсвэрээс фотозураг угаалгах, 10x15см, Fuji film, Konica	-	1 786	1 500	1 000
Билльярд тоглох хөлс, клубт, 1 цаг	1 000	1 000	2 000	2 000
Сурагчийн дэвтэр, дөрвөлжин шугамтай, 12 хуудаастай, УБ Принтинг	314	200	160	200
Аймгийн сонины улирлын захиалга	-	-	-	-
"TV zone" сэтгүүлийн нэг дугаарын үнэ	1 500	1 500	1 500	1 500
Үзгэн бал, цэнхэр өнгийн, "Deli", БНХАУ	329	500	464	407
09. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
Гуананы хоолны үнэ /цуйван, сүүтэй цай/, аймгийн төв захын гуанз	4 200	5 000	4 329	3 905
Зочид буудлын хөлс, энгийн өрөө, 1 хүн, 1 хоног	7 667	33 333	9 857	15 000
10. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ				
Эрэгтэй үс засуулах хөлс	2 500	2 929	2 714	3 000
Эмэгтэй үс засуулах хөлс, энгийн тайралт	2 714	3 750	2 714	2 500
Нийтийн халуун усны хөлс, том хүн	2 500	-	-	2 000
Эмэгтэй хүний нүүрний энгэсэг, "Geo", БНСУ	14 952	13 119	11 381	13 190
Гар нүүрийн саван, "Lux"	629	681	636	676
Үсний шампунь, Sleag, 200гр	2 671	2 214	3 238	3 500
Шүдний оо, "2080", 130 гр, цэнхэр өнгийн хайрцагтай	1 376	1 814	1 471	1 600
Ариун цэврийн цаас, "Обухов", боодол, 70 м, Украйн	550	500	538	519
Сурагчийн цүнх, охидын, үүрдэг, зурагтай, урд, хажуу талд халаастай, БНХАУ	9 619	-	16 667	14 000
Банкны үйлчилгээний хөлс, регистрийн дугаараар мөнгөн гуйвуулга хийхэд авах шимтгэл, ХААН банк, хот хооронд	1 000	1 000	1 000	1 000

ХАВСРАЛТ 10.1. СУМЫН ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

сая. төг

Сум	Зээлийн өрийн үлдэгдэл															
	Нийт хадгаламж								Үүнээс:							
	Хугацаатай				Хугацаагүй				Хугацаатай				Хугацаагүй			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
АЙМГИЙН ДҮН	19 582.3	35 131.7	46 941.4	73 479.3	11 412.5	16 790.5	25 282.0	33 228.4	3 877.5	5 830.0	7 670.5	10 492.0	7 535.0	10 960.4	17 611.5	22 736.4
Баруун-урт	13 377.6	21 895.6	28 886.4	43 404.9	6 024.7	8 244.8	11 511.3	16 259.7	1 857.5	2 552.4	3 216.8	4 931.1	4 167.2	5 692.4	8 294.5	11 328.6
Асгат	237.5	532.3	530.3	831.7	337.8	585.6	848.0	962.9	94.1	172.8	157.5	199.1	243.7	412.8	690.4	763.8
Баяндалгэр	506.5	1 084.1	1 511.8	2 643.3	941.9	1 282.5	2 126.5	2 314.7	318.5	448.0	759.5	695.1	623.4	834.4	1 367.0	1 619.6
Дарьганга	402.0	841.6	976.3	1 501.6	693.7	1 067.7	1 437.1	1 906.9	259.5	448.0	506.9	631.7	440.2	619.7	930.1	1 275.1
Мөнххаан	809.8	1 415.4	1 963.9	3 334.9	578.7	869.0	1 439.6	1 702.3	236.3	338.6	497.2	657.4	342.5	530.4	942.4	1 044.9
Наран	169.6	230.8	428.0	1 084.1	230.2	480.0	840.1	1 070.3	66.1	216.7	253.2	386.5	164.2	263.3	586.9	683.8
Онгон	713.7	1 577.8	2 289.8	3 621.0	669.9	1 070.0	1 729.2	2 142.8	229.4	436.4	568.8	673.7	440.5	633.5	1 160.4	1 469.1
Сүхбаатар	675.5	1 483.8	1 893.9	2 796.3	380.7	413.9	711.1	924.0	97.2	153.2	233.2	335.0	283.6	260.7	477.8	589.0
Түвшинширээ	371.9	846.9	1 206.7	2 013.4	206.4	413.7	628.1	834.0	127.3	154.8	219.6	362.0	79.1	258.8	408.5	472.0
Түмэнцогт	361.2	815.3	1 315.8	2 221.4	208.7	474.5	958.2	1 288.0	73.8	123.6	235.1	291.2	134.9	351.0	723.1	996.8
Уулбаян	521.7	1 214.3	1 609.3	2 614.5	223.0	355.9	733.1	1 110.0	96.8	151.1	229.4	424.9	126.2	204.8	503.7	685.1
Халзан	161.4	576.3	746.9	973.6	163.1	290.6	456.9	666.7	40.7	54.0	106.5	144.9	122.3	236.6	350.4	521.8
Эрдэнэцагаан	1 273.9	2 617.6	3 582.3	6 438.6	753.6	1 242.3	1 862.9	2 046.1	386.3	580.2	686.7	759.5	367.3	662.1	1 176.2	1 286.6

ХАВСРАЛТ 12.1.1 МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧИД

Сум	Малчин өрхийн тоо										Малчдын тоо				Даатгалд хамрагдсан өрхийн тоо				малын тоо			
	1991	2000	2010	2012	2013	1991	2000	2010	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013				
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18				
АЙМГИЙН ДҮН	4 241	7 324	6 909	6 530	6 466	9 098	17 796	15 142	13 988	13 742	590	635	149 145	188 359								
Баруун-Урт	69	703	581	599	631	69	1 615	1 196	1 226	1 284	8	9	1 440	1 001								
Асгат	269	315	276	265	262	469	870	635	574	583	19	11	4 369	4 530								
Баяндэлгэр	485	900	900	841	886	1 100	2 256	2 132	1 921	1 968	86	103	14 721	19 028								
Дарьганга	262	502	483	408	436	359	1 127	1 060	873	933	8	29	4 770	11 471								
Мөнххаан	687	715	657	612	601	1 909	1 740	1 317	1 223	1 191	72	92	18 156	34 711								
Наран	166	294	227	224	220	446	698	501	494	469	37	33	1 989	5 872								
Онгон	299	606	566	470	475	690	1 491	1 179	1 062	1 023	42	73	15 352	26 030								
Сүхбаатар	376	608	609	590	540	783	1 372	1 347	1 187	1 124	1	26	174	4 410								
Түвшинширээ	309	631	624	642	650	586	1 666	1 401	1 393	1 372	147	99	50 727	37 622								
Түмэнцогт	139	183	281	247	224	249	436	570	482	436	53	32	7 232	8 779								
Уулбаян	514	650	524	519	482	1 035	1 627	1 122	1 097	1 061	31	33	8 096	8 537								
Халзан	216	356	297	270	286	432	795	629	551	586	58	60	14 684	16 829								
Эрдэнэцагаан	450	861	884	843	773	971	2 103	2 053	1 905	1 712	28	35	7 435	9 539								

ХАВСРАЛТ 12.1.2 СУМЫН МАЛ АЖ АХУЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Сум	Бүх малын тоо											
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	1 024 967	1 098 660	1 133 141	1 086 886	1 015 575	1 040 885	1 133 096	1 288 244	1 450 587	1 492 472	1 429 138	1 516 069
Асгат	56 233	58 010	60 338	57 005	57 090	58 397	58 821	66 887	75 884	79 636	80 285	80 895
Баяндэлгэр	147 755	157 299	170 390	152 383	139 163	143 803	147 678	173 930	194 810	203 610	187 581	204 074
Дарьганга	64 716	64 308	66 460	66 555	67 270	69 787	73 010	80 573	90 812	100 310	86 741	94 049
Мөнххаан	78 318	96 962	99 536	105 488	99 771	103 041	111 946	125 092	135 113	132 619	130 766	133 382
Наран	58 653	58 228	53 337	48 157	43 903	46 689	53 058	54 728	62 617	73 394	75 734	75 743
Онгон	110 167	123 781	118 049	104 750	97 877	105 628	117 975	121 851	143 963	158 117	153 853	159 919
Сүхбаатар	75 113	79 674	78 677	73 718	72 268	74 071	81 359	91 875	104 985	114 313	114 314	125 004
Түвшинширээ	84 067	87 957	90 909	85 995	76 751	76 860	85 145	99 414	112 334	103 610	95 770	106 791
Түмэнцогт	32 214	34 495	37 131	38 283	38 474	38 490	42 211	45 773	50 875	53 973	52 024	55 151
Уулбаян	105 406	111 088	114 393	110 162	105 658	103 068	113 360	133 988	142 260	126 223	122 802	129 898
Халзан	58 025	61 085	64 845	61 742	50 791	53 162	59 499	70 750	79 454	80 803	72 115	79 891
Эрдэнэцагаан	119 124	123 693	122 104	115 063	102 064	102 415	107 931	121 083	134 228	142 029	137 638	142 475
Баруун-Урт	35 176	42 080	56 972	67 585	64 495	65 474	81 103	102 300	123 252	123 835	119 515	128 797

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Бүх малын тоо												
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
А	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23		
АЙМГИЙН ДҮН	1 622 684	1 579 984	1 523 102	1 634 156	1 709 193	1 542 501	1 789 735	1 979 791	2 081 404	2 280 581	2 491 423		
Асгат	89 694	89 825	90 485	98 734	93 743	79 594	90 360	95 935	91 935	98 387	102 451		
Баяндэлгэр	225 968	203 630	159 038	167 524	189 778	202 874	237 263	269 001	271 772	295 839	330 256		
Дарьганга	101 427	107 135	113 354	117 976	109 601	102 323	116 191	134 203	135 653	137 198	142 608		
Мөнххаан	137 048	147 434	150 729	171 980	166 679	128 650	159 635	187 089	215 419	243 489	266 517		
Наран	72 505	75 106	67 080	62 592	73 627	83 970	95 333	105 855	96 082	98 346	109 091		
Онгон	161 986	151 020	124 896	134 485	146 322	147 197	169 549	184 682	187 041	207 014	228 517		
Сүхбаатар	137 297	139 381	141 499	157 755	167 749	143 463	155 060	159 751	168 313	186 850	198 188		
Түвшинширээ	126 867	129 089	133 619	128 706	132 883	117 825	144 624	171 570	196 167	216 595	254 510		
Түмэнцогт	49 452	53 783	65 070	73 293	79 037	53 275	60 784	58 227	67 737	71 224	71 522		
Уулбаян	141 574	126 658	111 492	116 614	126 405	100 002	121 103	145 321	158 230	177 073	201 089		
Халзан	89 315	78 997	79 597	84 472	85 074	68 281	79 510	88 815	96 984	109 680	118 438		
Эрдэнэцагаан	147 365	151 523	159 543	175 935	193 840	180 535	197 948	197 991	193 113	198 929	197 201		
Баруун-Урт	142 186	126 403	126 700	144 090	144 455	134 512	162 375	181 351	202 958	239 957	271 035		

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Тэмээний тоо											
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	13 839	12 679	12 555	11 933	11 380	11 206	11 750	12 073	12 466	12 237	12 093	12 420
Асгат	774	775	797	763	750	686	684	686	664	652	639	628
Баяндэлгэр	2 186	2 041	2 090	1 879	1 483	1 369	1 413	1 415	1 417	1 406	1 371	1 372
Дарьганга	667	545	548	549	525	536	540	551	604	568	541	542
Мөнххаан	935	1 071	1 135	1 137	1 139	1 148	1 184	1 238	1 240	1 170	1 146	1 169
Наран	650	610	613	569	363	319	331	342	380	398	399	401
Онгон	2 014	1 686	1 321	1 105	1 052	994	1 053	1 054	1 070	1 096	1 114	1 141
Сүхбаатар	1 440	1 382	1 419	1 450	1 571	1 514	1 550	1 581	1 640	1 645	1 653	1 682
Түвшинширээ	1 685	1 353	1 296	1 164	1 119	1 160	1 244	1 267	1 365	1 346	1 334	1 344
Түмэнцогт	277	301	325	343	364	366	403	389	376	359	322	331
Уулбаян	1 483	1 268	1 289	1 306	1 331	1 385	1 519	1 641	1 669	1 540	1 554	1 635
Халзан	890	808	730	668	648	659	662	645	673	674	585	634
Эрдэнэцагаан	806	799	910	881	875	895	936	946	1 003	1 019	1 030	1 090
Баруун-Урт	32	40	82	119	160	175	231	318	365	364	405	451

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ЫН ҮРГЭЛЖЛЭЛ

Сум	Тэмээний тоо										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
А	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
АЙМГИЙН ДҮН	12 938	12 582	11 807	11 249	10 828	9 622	10 144	10 867	10 678	9 752	8 903
Асгат	660	671	673	674	579	527	539	556	482	409	356
Баяндэлгэр	1 385	1 165	940	794	812	779	907	963	948	858	822
Дарьганга	582	587	589	513	414	353	367	432	452	373	299
Мөнххаан	1 224	1 260	1 157	1 159	991	748	775	852	854	813	711
Наран	401	414	392	361	362	400	428	500	444	407	331
Онгон	1 192	1 162	1 012	987	1 010	996	1 124	1 177	1 178	1 033	955
Сүхбаатар	1 771	1 743	1 599	1 567	1 573	1 277	1 287	1 303	1 268	1 283	1 294
Түвшинширээ	1 474	1 441	1 363	1 222	1 166	1 056	1 128	1 268	1 300	1 239	1 227
Түмэнцогт	309	351	447	450	432	381	359	379	372	320	260
Уулбаян	1 661	1 602	1 445	1 342	1 350	1 170	1 259	1 368	1 375	1 209	1 139
Халзан	647	609	612	556	511	487	492	511	484	434	366
Эрдэнэцагаан	1 125	1 106	1 107	1 112	1 114	983	970	943	883	788	685
Баруун-Урт	507	471	471	512	514	465	509	615	638	586	458

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Адууны тоо											
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	117 512	120 854	126 278	130 781	134 858	139 803	154 867	169 425	188 296	192 186	182 908	188 836
Асгат	11 547	11 114	10 903	11 251	10 959	10 548	11 467	11 889	12 781	13 156	13 781	13 977
Баяндэлгэр	10 292	10 988	11 901	11 404	11 765	12 005	13 706	15 752	17 641	18 210	15 629	16 777
Дарьганга	8 556	7 508	7 863	8 083	8 469	8 984	9 657	10 132	10 915	11 242	10 530	11 143
Мөнххаан	11 093	12 909	13 888	14 622	15 199	16 068	17 491	19 372	22 213	22 802	21 253	20 615
Наран	4 498	4 071	4 572	4 408	4 182	4 557	4 839	5 691	6 162	7 286	7 686	7 613
Онгон	11 363	13 024	12 054	11 772	11 409	11 696	13 382	13 781	15 751	16 421	16 611	17 208
Сүхбаатар	9 954	9 987	10 242	10 854	11 735	12 298	13 410	14 569	15 876	17 201	18 575	19 734
Түвшинширээ	8 141	7 953	8 543	8 925	9 398	9 908	11 087	12 043	13 701	13 305	9 114	9 634
Түмэнцогт	5 360	5 476	5 858	6 459	7 045	7 488	8 171	8 615	9 362	10 004	9 383	9 729
Уулбаян	10 843	10 832	11 892	12 613	13 525	13 703	15 222	17 254	18 499	16 541	13 997	14 654
Халзан	6 291	6 429	6 539	6 752	6 413	6 699	7 405	8 291	9 389	9 471	8 937	9 916
Эрдэнэцагаан	16 253	16 713	16 744	17 409	17 712	18 384	19 107	20 276	21 756	22 042	22 301	22 389
Баруун-Урт	3 321	3 850	5 279	6 229	7 047	7 465	9 923	11 760	14 250	14 505	15 111	15 447

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	АДУУНЫ ТОО												
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
А	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23		
АЙМГИЙН ДҮН	194 692	185 476	177 715	176 343	166 014	118 780	131 508	148 089	164 866	183 569	203 050		
Асгат	15 647	14 860	14 940	15 571	13 270	7 965	9 052	9 688	10 721	11 151	12 697		
Баяндэлгэр	17 736	15 118	12 318	11 868	12 733	12 390	14 450	16 073	16 538	17 733	19 049		
Дарьганга	11 404	11 675	12 494	12 680	10 834	8 975	9 254	11 369	12 783	13 537	14 455		
Мөнххаан	19 713	20 151	19 803	20 885	17 821	9 026	10 245	12 514	14 644	17 560	20 326		
Наран	6 052	6 081	5 381	4 434	4 837	4 961	5 699	6 447	6 424	6 649	7 156		
Онгон	16 473	15 425	12 893	12 198	12 224	9 948	10 498	11 200	11 524	13 154	14 538		
Сүхбаатар	21 398	21 649	20 904	21 010	20 434	12 803	12 977	13 926	15 403	17 061	18 654		
Түвшинширээ	10 752	10 434	10 475	9 602	8 462	6 119	7 369	8 891	10 222	11 151	13 212		
Түмэнцогт	9 117	8 819	9 687	10 038	9 924	4 675	5 139	5 880	7 622	8 947	9 809		
Уулбаян	15 275	12 983	10 103	10 080	9 615	5 753	6 804	7 961	8 964	10 370	11 905		
Халзан	10 613	9 640	9 642	9 483	7 682	4 322	5 124	5 830	6 828	7 603	9 145		
Эрдэнэцагаан	23 222	23 260	23 613	24 060	24 775	21 582	22 551	23 269	25 420	26 923	27 318		
Баруун-Урт	17 290	15 381	15 462	14 434	13 403	10 261	12 346	15 041	17 773	21 730	24 786		

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Үхрийн тоо											
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	133 452	144 382	152 256	159 935	162 597	155 897	167 485	184 816	211 330	209 590	137 929	140 353
Асгат	7 241	7 432	7 409	8 006	8 514	7 626	7 418	8 427	9 940	10 330	6 355	6 464
Баяндэлгэр	14 870	16 100	17 339	16 716	17 465	17 067	17 707	20 371	23 571	23 998	15 081	15 563
Дарьганга	8 505	8 621	8 971	9 354	10 065	9 280	9 547	10 235	11 754	12 332	7 789	8 349
Мөнххаан	12 452	15 231	16 373	17 744	17 927	17 451	18 390	19 993	22 276	21 137	14 356	14 637
Наран	6 846	7 022	7 168	6 880	6 784	7 110	8 061	8 874	9 926	10 677	8 461	8 191
Онгон	13 436	14 876	14 087	13 446	13 382	13 425	14 609	15 158	18 271	19 321	14 815	14 947
Сүхбаатар	8 362	8 879	9 196	10 466	11 418	11 483	12 259	13 320	15 652	16 300	10 047	10 474
Түвшинширээ	10 439	10 084	10 828	11 348	11 490	11 108	12 016	13 033	14 753	13 261	6 801	7 214
Түмэнцогт	12 965	14 042	14 552	15 226	13 331	12 601	13 167	13 731	14 281	13 633	9 321	8 956
Уулбаян	11 202	12 069	13 728	14 642	15 246	13 737	14 534	16 168	17 424	14 597	10 228	10 272
Халзан	5 611	6 222	6 696	6 908	6 736	6 399	6 921	8 237	10 118	10 199	5 051	5 614
Эрдэнэцагаан	13 211	14 238	14 971	16 177	16 559	16 886	18 209	20 136	23 330	24 533	19 404	19 396
Баруун-Урт	8 312	9 566	10 938	13 022	13 680	11 724	14 647	17 133	20 034	19 272	10 220	10 276

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Үхрийн тоо											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
А	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
АЙМГИЙН ДҮН	151 330	138 434	125 297	128 577	124 558	97 760	110 125	127 960	136 654	151 132	172 033	
Астат	7 364	7 248	7 399	8 354	7 468	5 112	5 930	6 924	7 092	7 718	8 668	
Баяндэлгэр	17 983	14 515	9 289	9 357	10 749	11 787	13 943	16 959	18 042	19 225	21 843	
Дарьганга	9 829	10 166	10 445	10 815	9 234	8 689	9 479	12 507	12 508	13 218	14 448	
Мөнххаан	14 389	14 469	13 497	14 755	12 473	5 121	6 202	8 344	10 304	12 453	14 621	
Наран	7 585	6 898	5 670	5 023	5 883	6 923	7 817	9 148	8 591	8 873	9 902	
Онгон	14 958	12 937	8 433	8 751	9 270	9 850	11 188	11 945	12 763	13 991	16 151	
Сүхбаатар	11 968	11 392	10 706	11 065	10 240	6 987	7 173	7 867	8 779	10 346	11 860	
Түвшинширээ	8 841	8 628	8 474	8 073	7 935	5 434	6 908	8 457	10 011	10 970	12 774	
Түмэнцогт	7 664	7 093	7 952	8 464	8 070	3 532	4 020	4 581	5 134	5 825	6 695	
Уулбаян	11 263	8 989	7 216	7 197	7 400	4 455	5 238	6 307	7 474	8 680	10 168	
Халзан	6 639	5 274	5 291	5 317	5 004	3 559	4 192	4 843	5 635	6 570	7 673	
Эрдэнэцагаан	20 711	20 768	20 822	21 283	21 903	19 112	19 401	19 310	17 924	17 925	18 364	
Баруун-Урт	12 136	10 057	10 103	10 123	8 929	7 199	8 634	10 768	12 397	15 338	18 866	

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Хонины тоо											
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	618 173	657 279	655 487	586 303	496 348	499 646	534 206	605 567	689 787	717 320	708 017	710 961
Асгат	30 086	31 127	32 019	26 413	24 077	24 986	24 016	27 743	31 897	33 592	35 914	33 388
Баяндэлгэр	79 470	86 980	92 001	78 549	63 817	65 103	66 850	77 457	87 708	93 331	89 170	90 767
Дарьганга	39 605	39 160	39 229	37 528	35 229	36 384	36 979	41 323	46 854	52 414	46 786	48 800
Мөнххаан	42 362	52 239	51 016	52 027	44 725	45 516	49 356	55 394	59 755	59 403	61 649	60 373
Наран	39 914	38 602	33 257	28 191	23 823	24 426	27 547	27 142	30 921	36 999	38 665	36 662
Онгон	70 268	77 974	72 778	60 708	53 613	57 567	63 595	65 238	77 225	84 528	84 127	84 208
Сүхбаатар	49 929	53 236	50 940	42 945	38 193	38 053	41 192	47 147	55 348	60 838	62 686	66 594
Түвшинширээ	45 710	48 065	47 418	41 224	32 087	30 842	33 328	38 948	45 519	42 994	42 433	43 798
Түмэнцогт	12 743	13 354	14 277	13 447	13 644	13 050	14 268	15 681	18 079	19 670	20 153	20 601
Уулбаян	70 615	72 934	70 827	63 642	56 354	54 053	58 337	69 376	74 730	67 071	66 578	66 655
Халзан	39 884	41 198	42 542	38 192	27 890	28 666	31 450	36 959	41 119	41 623	37 991	38 820
Эрдэнэцагаан	77 821	79 299	75 885	65 693	50 641	47 942	48 555	54 328	60 102	64 052	61 471	58 609
Баруун-Урт	19 766	23 111	33 298	37 744	32 255	33 058	38 733	48 831	60 530	60 805	60 394	61 686

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Хонины тоо											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
А	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
АЙМГИЙН ДҮН	722 526	706 367	695 992	750 836	776 258	733 124	853 670	961 223	991 975	1 090 831	1 216 623	
Асгат	35 944	37 895	38 314	42 069	39 256	36 880	41 413	44 393	41 579	44 206	46 285	
Баяндэлгэр	94 862	87 938	73 968	77 350	86 085	93 406	109 100	125 806	128 224	141 351	160 011	
Дарьганга	50 113	51 822	55 467	57 504	51 935	48 676	55 732	64 875	64 879	64 983	69 105	
Мөнххаан	60 017	63 911	66 986	77 906	73 939	62 450	78 654	93 447	102 352	117 003	129 278	
Наран	34 673	35 720	33 615	31 520	35 699	40 551	47 104	53 804	46 719	48 372	55 027	
Онгон	82 379	77 733	67 338	72 297	76 627	79 503	93 080	102 521	103 001	115 555	128 017	
Сүхбаатар	69 550	69 553	71 191	79 888	85 786	76 451	82 587	86 584	88 818	97 752	105 655	
Түвшинширээ	50 208	51 168	55 272	54 762	56 637	53 359	65 223	78 777	89 294	99 235	120 026	
Түмэнцогт	17 728	19 779	25 123	28 567	31 122	24 677	27 827	27 138	29 897	31 324	31 089	
Уулбаян	68 942	63 379	58 091	60 584	64 698	54 098	64 763	79 021	84 084	93 253	108 569	
Халзан	41 129	37 002	37 111	39 599	40 609	34 420	40 060	45 497	49 314	57 133	62 157	
Эрдэнэцагаан	53 467	53 511	56 450	62 257	67 252	65 104	72 032	73 959	69 999	72 119	73 805	
Баруун-Урт	63 514	56 956	57 066	66 533	66 613	63 549	76 095	85 401	93 815	108 545	127 599	

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Ямааны тоо											
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	141 991	163 466	186 565	197 934	210 392	234 333	264 788	316 363	348 708	361 139	388 191	463 499
Асгат	6 585	7 562	9 210	10 572	12 790	14 551	15 236	18 142	20 602	21 906	23 596	26 438
Баяндэлгэр	40 937	41 190	47 059	43 835	44 633	48 259	48 002	58 935	64 473	66 665	66 330	79 595
Дарьганга	7 383	8 474	9 849	11 041	12 982	14 603	16 287	18 332	20 685	23 754	21 095	25 215
Мөнххаан	11 476	15 512	17 124	19 958	20 781	22 858	25 525	29 095	29 629	28 107	32 362	36 588
Наран	6 745	7 923	7 727	8 109	8 751	10 277	12 280	12 679	15 228	18 034	20 523	22 876
Онгон	13 086	16 221	17 809	17 719	18 421	21 946	25 336	26 620	31 646	36 751	37 186	42 415
Сүхбаатар	5 428	6 190	6 880	8 003	9 351	10 723	12 948	15 258	16 469	18 329	21 353	26 520
Түвшинширээ	18 092	20 502	22 824	23 334	22 657	23 842	27 470	34 123	36 996	32 704	36 088	44 801
Түмэнцогт	869	1 322	2 119	2 808	4 090	4 985	6 202	7 357	8 777	10 307	12 845	15 534
Уулбаян	11 263	13 985	16 657	17 959	19 202	20 190	23 748	29 549	29 938	26 474	30 445	36 682
Халзан	5 349	6 428	8 338	9 222	9 104	10 739	13 061	16 618	18 155	18 836	19 551	24 907
Эрдэнэцагаан	11 033	12 644	13 594	14 903	16 277	18 308	21 124	25 397	28 037	30 383	33 432	40 991
Баруун-Урт	3 745	5 513	7 375	10 471	11 353	13 052	17 569	24 258	28 073	28 889	33 385	40 937

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Ямааны тоо												
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
A	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23		
АЙМГИЙН ДҮН	541 198	537 125	512 291	567 151	631 535	583 215	684 288	731 652	777 231	845 297	890 814		
Асгат	30 079	29 151	29 159	32 066	33 170	29 110	33 426	34 374	32 061	34 903	34 445		
Баяндэлгэр	94 002	84 894	62 523	68 155	79 399	84 512	98 863	109 200	108 020	116 672	128 531		
Дарьганга	29 499	32 885	34 359	36 464	37 184	35 630	41 359	45 020	45 031	45 087	44 301		
Мөнххаан	41 705	47 643	49 286	57 275	61 455	51 305	63 759	71 932	87 265	95 660	101 581		
Наран	23 794	25 993	22 022	21 254	26 846	31 135	34 285	35 956	33 904	34 045	36 675		
Онгон	46 984	43 763	35 220	40 252	47 191	46 900	53 659	57 839	58 575	63 281	68 856		
Сүхбаатар	32 610	35 044	37 099	44 225	49 716	45 945	51 036	50 071	54 045	60 408	60 725		
Түвшинширээ	55 592	57 418	58 035	55 047	58 683	51 857	63 996	74 177	85 340	94 000	107 271		
Түмэнцогт	14 634	17 741	21 861	25 774	29 489	20 010	23 439	20 249	24 712	24 808	23 669		
Уулбаян	44 433	39 705	34 637	37 411	43 342	34 526	43 039	50 664	56 333	63 561	69 308		
Халзан	30 287	26 472	26 941	29 517	31 268	25 493	29 642	32 134	34 723	37 940	39 097		
Эрдэнэцагаан	48 840	52 878	57 551	67 223	78 796	73 754	82 994	80 510	78 887	81 174	77 029		
Баруун-Урт	48 739	43 538	43 598	52 488	54 996	53 038	64 791	69 526	78 335	93 758	99 326		

ХАВСРАЛТ 12.1,2-ын үргэлжлэл

Сум	Хээлтэгч малын тоо											
	1991						2000					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	451 361	3 594	28 261	49 301	306 701	63 504	636 444	3 772	56 040	79 316	334 972	162 344
Баруун-Урт	20 748	6	1 013	3 953	13 037	2 739	54 594	128	4 563	7 544	29 042	13 317
Асгат	22 002	201	2 656	2 374	13 864	2 907	33 550	223	3 751	3 718	15 795	10 063
Баяндэлгэр	62 927	461	2 371	5 557	37 617	16 921	84 425	383	5 108	9 001	41 582	28 351
Дарьганга	26 047	197	1 930	3 185	17 691	3 044	42 500	174	3 206	4 517	24 060	10 543
Мөнххаан	31 757	204	2 520	4 018	19 759	5 256	56 351	399	6 666	8 069	28 286	12 931
Наран	28 156	167	1 052	2 727	21 172	3 038	29 683	130	2 013	3 975	15 961	7 604
Онгон	49 936	515	2 801	4 616	35 725	6 279	65 942	292	4 618	7 036	38 154	15 842
Сүхбаатар	41 219	490	2 769	3 014	32 166	2 780	47 005	495	4 867	5 593	28 023	8 027
Түвшинширээ	35 632	439	1 937	3 999	21 634	7 623	45 316	404	3 774	5 180	20 641	15 317
Түмэнцогт	13 325	65	1 271	5 082	6 487	420	23 240	123	2 991	5 846	9 448	4 832
Уулбаян	43 808	417	2 325	4 196	31 861	5 009	59 698	496	5 245	6 060	34 626	13 271
Халзан	25 736	216	1 630	1 913	19 416	2 561	35 175	206	2 839	3 709	19 771	8 650
Эрдэнэцагаан	50 068	216	3 986	4 667	36 272	4 927	58 965	319	6 399	9 068	29 583	13 596

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Хээлтэгч малын тоо						Бойжуулсан төлийн тоо					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
А	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
АЙМГИЙН ДҮН	858 681	3 798	43 243	48 751	438 648	324 241	405 123	1 439	19 197	38 436	289 313	56 738
Баруун-Урт	83 138	237	4 448	4 299	41 118	33 036	14 404	2	581	2 685	8 425	2 711
Асгат	39 590	170	2 889	2 439	19 249	14 843	18 958	120	2 199	2 032	11 998	2 609
Баяндэлгэр	109 998	317	4 555	6 507	54 104	44 515	60 744	251	1 610	4 705	37 806	16 372
Дарьганга	59 578	138	3 255	4 710	30 589	20 886	26 043	47	1 716	2 605	17 915	3 760
Мөнххаан	81 192	308	3 588	3 138	42 224	31 934	29 419	27	1 785	3 567	20 118	3 922
Наран	45 581	180	1 802	3 430	24 243	15 926	25 648	91	590	2 000	20 210	2 757
Онгон	78 464	413	3 161	4 590	45 438	24 862	47 667	279	2 184	4 029	35 645	5 530
Сүхбаатар	69 409	449	4 070	2 899	39 501	22 490	32 292	121	1 847	2 383	25 944	1 997
Түвшинширээ	74 978	436	2 526	3 284	36 251	32 481	30 041	234	1 152	2 971	19 246	6 438
Түмэнцогт	27 223	140	1 793	1 778	13 267	10 245	10 472	14	797	3 695	5 782	184
Уулбаян	64 873	503	2 436	2 549	36 941	22 444	43 080	132	1 466	2 971	33 954	4 557
Халзан	38 588	176	1 708	1 863	20 785	14 056	23 715	79	920	1 399	19 247	2 070
Эрдэнэцагаан	86 069	331	7 012	7 265	34 938	36 523	42 640	42	2 350	3 394	33 023	3 831

ХАВСРАЛТ 12.1,2-ын үргэлжлэл

Сум	Бойжуулсан төлийн тоо											
	2000						2010					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
А	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
АЙМГИЙН ДҮН	432 996	1 122	33 552	56 923	232 797	108 602	656 170	1 711	29 935	38 391	335 086	251 047
Баруун-Урт	37 151	26	2 635	5 095	20 258	9 137	58 415	85	2 955	3 424	27 470	24 481
Асгат	23 249	59	2 680	2 783	11 008	6 719	33 122	71	2 238	1 959	15 691	13 163
Баяндэлгэр	59 639	153	2 989	6 789	29 900	19 808	90 259	175	2 991	5 347	43 361	38 385
Дарьганга	30 481	65	2 233	3 489	17 211	7 483	42 159	62	2 434	3 459	21 865	14 339
Мөнххаан	35 263	92	3 650	5 552	17 975	7 994	61 311	112	2 561	2 082	31 524	25 032
Наран	21 497	52	1 275	3 095	11 736	5 339	34 121	69	1 131	2 634	18 532	11 755
Онгон	47 520	84	3 077	5 410	27 611	11 338	63 791	167	1 952	3 380	38 032	20 260
Сүхбаатар	36 527	225	3 659	4 717	21 763	6 163	53 598	243	3 035	2 416	30 982	16 922
Түвшинширээ	28 137	105	1 880	3 404	13 350	9 398	59 400	190	1 915	2 713	28 643	25 939
Түмэнцогт	15 466	26	1 679	3 410	6 916	3 435	16 174	58	1 124	1 426	8 169	5 397
Уулбаян	30 218	86	2 056	3 348	18 127	6 601	52 945	266	1 810	2 177	29 376	19 316
Халзан	26 151	62	1 899	2 824	15 097	6 269	31 117	85	1 276	1 612	16 876	11 268
Эрдэнэцагаан	41 697	87	3 840	7 007	21 845	8 918	59 758	128	4 513	5 762	24 565	24 790

ХАВСРАЛТ 12.1,2-ЫН ҮРГЭЛЖЛЭЛ

Сум	2012 оны хээлтэгч малын тоо						2013 оны хээлтэгч малын тоо					
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	994 105	3 522	53 775	58 983	500 462	377 363	1 089 225	3 389	60 459	66 074	560 013	399 290
Баруун-Урт	108 441	219	6 634	6 042	51 814	43 732	122 367	193	7 585	7 391	60 551	46 647
Асгат	41 991	136	3 177	2 857	20 257	15 564	38 746	115	3 375	3 000	18 477	13 779
Баяндэлгэр	125 962	301	5 399	7 695	63 074	49 493	139 397	298	5 686	8 555	70 655	54 203
Дарьганга	60 607	147	4 191	5 232	30 099	20 938	61 389	121	4 212	5 373	31 161	20 522
Мөнххаан	108 988	290	5 349	4 704	55 101	43 544	120 005	283	6 361	5 571	60 490	47 300
Наран	43 343	158	1 942	3 524	22 486	15 233	47 978	142	2 119	3 968	25 668	16 081
Онгон	87 441	370	3 736	5 460	50 626	27 249	102 632	354	4 062	6 256	60 357	31 603
Сүхбаатар	78 102	427	4 180	3 698	43 297	26 500	86 370	469	5 490	4 357	48 482	27 572
Түвшинширээ	93 441	447	3 189	4 445	45 101	40 259	111 249	468	3 777	5 015	54 821	47 168
Түмэнцогт	32 357	121	2 692	2 299	15 313	11 932	32 323	99	3 040	2 576	15 182	11 426
Уулбаян	77 893	447	3 058	3 448	42 705	28 235	90 173	450	3 489	3 950	50 831	31 453
Халзан	48 056	170	2 290	2 497	25 944	17 155	50 703	142	2 914	2 941	28 389	16 317
Эрдэнэцагаан	87 483	289	7 938	7 082	34 645	37 529	85 893	255	8 349	7 121	34 949	35 219

ХАВСРАЛТ 12.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	2012 онд бойжуулсан төлийн тоо						2013 онд бойжуулсан төлийн тоо					
	Бүгд	Ботто	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг	Бүгд	Ботто	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	786 098	1 752	39 317	45 901	402 659	296 469	853 262	1 480	40 464	47 668	442 161	321 489
Баруун-Урт	77 082	100	4 863	5 130	37 466	29 523	97 082	92	5 400	6 191	47 495	37 904
Асгат	32 042	69	2 287	2 078	15 416	12 192	37 508	65	2 396	2 438	18 667	13 942
Баяндэлгэр	93 881	133	3 274	4 595	46 732	39 147	108 252	110	3 575	5 676	55 483	43 408
Дарьганга	48 144	66	2 971	3 913	24 864	16 330	52 354	48	3 001	3 756	28 581	16 968
Мөнххаан	82 893	134	3 634	3 828	41 918	33 379	94 822	147	4 473	4 037	48 821	37 344
Наран	35 248	66	1 612	2 707	18 230	12 633	36 617	70	1 664	2 986	19 044	12 853
Онгон	72 785	165	2 663	4 333	44 005	21 619	66 312	172	1 865	2 949	40 856	20 470
Сүхбаатар	67 041	252	3 855	3 224	37 745	21 965	70 672	174	3 208	3 130	40 045	24 115
Түвшинширээ	80 620	206	2 392	3 511	39 780	34 731	85 345	222	2 869	3 836	43 219	35 199
Түмэнцогт	23 264	67	1 958	1 850	10 594	8 795	24 677	40	2 133	2 010	11 708	8 786
Уулбаян	62 459	211	2 246	2 910	34 619	22 473	64 750	185	2 468	2 284	36 181	23 632
Халзан	40 101	103	1 771	2 143	22 161	13 923	44 172	58	1 964	2 344	23 935	15 871
Эрдэнэцагаан	70 538	180	5 791	5 679	29 129	29 759	70 699	97	5 448	6 031	28 126	30 997

ХАВСРАЛТ 12.1,2-ын үргэлжлэл

Сум	2013 оны малын тоо толгой											
	Улсын нийт 330 сумдын дунд эзлэх байр											
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Асгат	102 451	356	12 697	8 668	46 285	34 445	211	136	56	128	185	248
Баруун-Урт	271 035	458	24 786	18 866	127 599	99 326	15	117	5	28	26	37
Баяндэлгэр	330 256	822	19 049	21 843	160 011	128 531	3	85	18	16	8	10
Дарьганга	142 608	299	14 455	14 448	69 105	44 301	133	152	42	56	105	208
Мөнххаан	266 517	711	20 326	14 621	129 278	101 581	16	89	12	53	24	33
Наран	109 091	331	7 156	9 902	55 027	36 675	197	144	141	120	155	241
Онгон	228 517	955	14 538	16 151	128 017	68 856	35	77	40	40	25	108
Сүхбаатар	198 188	1 294	18 654	11 860	105 655	60 725	61	64	22	95	42	137
Түвшинширээ	254 510	1 227	13 212	12 774	120 026	107 271	24	66	53	81	31	25
Түмэнцогт	71 522	260	9 809	6 695	31 089	23 669	285	161	87	167	253	285
Уулбаян	201 089	1 139	11 905	10 168	108 569	69 308	57	69	64	112	41	106
Халзан	118 438	366	9 145	7 673	62 157	39 097	176	129	98	149	128	233
Эрдэнэцагаан	197 201	685	27 318	18 364	73 805	77 029	64	91	3	30	100	77

ХАВСРАЛТ 12.1.3 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, га-гаар

Сумын нэр	Үр тариа			Овьёос			Темс			Хүнсний ногоо			Байцаа			Манжин			Лууван		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
АЙМГИЙН ДҮН	300	300	300	67.1	64.5	67.0	30.2	23.7	25.1	4.3	5.6	2.2	4.6	6.6	5.4	5.3	6.1	6.1	6.1	6.1	6.1
Баруун-Урт				22.9	25.8	26.3	11.3	7.6	8.0	1.8	3.1	0.5	1.3	1.1	3.0	2.5	2.1	2.00			
Асгат				2.5	2.0	2.3	0.5	0.5	0.5	0.0	0.2	0.0	0.1	0.2	0.2	0.0	0.0	0.05			
Баяндэлгэр				2.5	2.0	2.4	1.0	0.8	0.5	0.2	0.2	0.0	0.1				0.2	0.1	0.02		
Дарьганга				3.0	3.0	4.1	1.2	1.3	1.5				0.3	0.4	0.4	0.3	0.4	0.50			
Мөнххаан				5.0	6.0	6.0	2.0	2.5	2.0	0.5	0.6	0.2	0.4	0.3	0.4	0.3	0.2	0.40			
Наран				1.0	0.5	1.0	0.8	0.6	1.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1	0.3	0.1	0.02		
Онгон				3.5	3.0	3.0	1.0	0.5	0.4	0.5	0.2	0.1	0.3	0.2	0.1	0.1	0.1	0.10			
Сүхбаатар				2.0	4.1	2.9	1.2	1.2	0.9	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.14			
Түвшинширээ				1.4	3.3	1.5	0.1	1.3	0.8	0.0	0.3	0.2	0.0	0.3	0.1	0.0	0.5	0.20			
Уулбаян				8.5	5.0	6.5	3.0	3.5	3.0	0.4	0.4	0.5	0.6	1.2	0.5	0.3	0.9	0.50			
Түмэнцогт				300.0	11.0	2.7	7.0	7.3	0.4	5.2	0.6	0.1	0.4	1.0	1.5	1.0	0.1	1.90			
Халзан				2.8	1.2	2.7	0.6	0.4	0.5	0.2		0.1	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	0.08			
Эрдэнэцагаан				1.0	6.0	1.2	0.2	3.0	0.5		0.5		0.5	0.1	0.5	0.2	0.1	0.5	0.20		

ХАВСРАЛТ 12.1.3-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	Сонгино			Өргөст хэмх			Улаан лооль			Тарвас			Бусад			Тэжээлийн ургамал		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
A	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
АЙМГИЙН ДҮН	7.2	3.7	3.8	3.6	2.0	2.1	2.4	1.0	1.7	0.4	0.3	0.3	2.8	1.1	2.0	29.4	42.3	38.7
Баруун-Урт	2.50	0.80	0.51	1.20	0.22	0.40	1.00	0.30	0.30	1.00	0.03	1.30	4.00	6.00				
Асгат	0.02	0.02	0.02	0.20	0.20	0.11	0.10	0.05	0.05	0.04	0.03	0.09	0.50	0.30	0.02			
Баяндэлгэр	0.30	0.30	0.10	0.20	0.20	0.35							4.00	1.00				
Дарьганга	0.40	0.30	0.40	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.10	0.30	0.80	1.00	1.20			
Мөнххаан	0.50	0.40	0.60	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.10	0.30	0.40	1.00	35.00			
Наран	0.10	0.10	0.09	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.90									
Онгон	0.10	0.10	0.10	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.50								
Сүхбаатар	0.20	0.20	0.15	0.20	0.20	0.16	0.20	0.20	0.15	0.20	0.16	0.20	0.20	4.00	2.00			
Түвшинширээ	0.00	0.11	0.20	0.04			0.01	0.10	0.10	0.03								
Уулбаян	1.00	0.80	0.50	0.10	0.10	0.30	0.05			0.60	0.05	0.40	1.00	30.00				
Түмэнцогт	2.00	0.07	1.00	1.20	0.03	0.20	1.00	0.03	0.20	0.54	0.05	0.05	15.00	2.00				
Халзан	0.10	0.10	0.08	0.08	0.04	0.04	0.06	0.03	0.03	0.08	0.07	0.04						
Эрдэнэцагаан	0.50	0.08	0.08	0.03	0.50	0.05				0.50				1.00				

ХАВСРАЛТ 12.1.4 ХУРААСАН УРГАЦ, ТН-ООР

Сумын нэр	Үр тариа			овьёос			Темс			Хүнсний ногоо			байцаа		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
АЙМГИЙН ДҮН	430		430	430	647.5	709.56	212.06	223.14	269.16	30.555	49.518	37.138			
Баруун-Урт					325.2	330.8	330.0	84.1	78.5	110.0	13.5	23.9	12.0		
Асгат					15.5	16.8	19.7	4.0	4.5	4.7	0.3	0.5			
Баяндэлгэр					19.7	16.0	16.3	7.9	6.4	4.1	1.5	1.5	0.5		
Дарьганга					24.4	25.3	32.5	8.6	10.4	13.5					
Мөнххаан					40.0	72.0	54.0	18.0	28.5	18.0	4.5	9.0	3.0		
Наран					5.0	4.8	10.0	2.0	4.2	27.7	0.5	0.8	4.7		
Онгон					28.0	42.0	45.0	8.0	6.0	6.4	4.0	1.5	3.0		
Сүхбаатар					14.0	32.8	33.9	7.5	12.0	7.2	0.5	0.6	0.5		
Түвшинширээ			430.0				13.0	26.3	15.0	1.0	16.4	9.2	0.1	4.2	2.2
Уулбаян					86.0	21.6	56.0	56.0	5.0	31.3	4.6	1.5	4.0		
Халзан					18.8	6.8	24.3	4.0	2.2	6.2	0.6	1.8			
Эрдэнэцагаан					4.3	48.0	7.9	1.5	24.5	5.3	3.5				
Түмэнцогт					53.6	40.0	65.0	9.5	24.5	25.6	0.8	2.8	5.0		

ХАВСРАЛТ 12.1.4-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	манжин			лууван			сонгино			өргөст хэмх			улаан лооль		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
А	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
АЙМГИЙН ДҮН	33.335	43.088	73.788	38.47	42.922	48.862	47.22	33.058	36.893	24.89	21.358	21.878	18.45	16.458	20.983
Баруун-Урт	9.8	15.7	39.6	17.9	17.0	18.0	18.9	7.8	5.0	9.2	7.7	5.3	7.7	6.0	7.5
Асгат	1.0	1.3	1.3	0.3	0.3	0.5	0.2	0.2	0.2	1.5	1.7	1.0	0.8	0.5	0.5
Баяндэлгэр	1.2			1.7	1.0	0.9	1.3	1.7	1.7	2.2	2.2	1.1			
Дарьганга	2.8	2.2	4.4	2.4	3.1	4.1	2.8	4.7	3.8	0.6	0.4	1.2			
Мөнххаан	3.6	3.2	4.0	2.7	2.4	3.2	4.5	4.0	6.0	1.8	1.4	1.2			
Наран	0.6	0.5	4.7	0.7	0.4	2.0	0.1	0.3	2.3	0.1	0.5	5.0	1.8	1.8	9.0
Онгон	2.4	1.8	2.0	0.8	1.1	1.0	0.8	0.2	0.2	0.8	0.1	0.8	0.1	0.8	0.1
Сүхбаатар	0.5	0.6	0.5	1.2	2.1	1.6	1.3	1.9	1.4	1.3	1.9	1.3	1.3	1.9	1.4
Түвшинширээ	0.2	3.0	2.0	0.2	4.1	2.1	0.1	1.4	1.9	0.4			0.1	3.7	1.0
Уулбаян	7.7	1.0	8.7	8.5	0.9	9.8	14.0	0.5	6.0	8.4	0.3	1.2	8.0	0.2	1.3
Халзан	0.8	1.0	1.1	0.9	0.8	1.1	0.2	0.4	0.5	0.4		0.5	0.6		0.3
Эрдэнэцагаан	0.5	4.5	2.0	0.6	3.5	2.0		4.6	1.0	0.4	3.4	0.2			
Түмэнцогт	2.3	8.4	3.5	0.6	6.3	2.6	3.1	5.6	6.9	0.4	0.7	3.6			0.4

ХАВСРАЛТ 12.1.4-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	тарвас			бусад			Тэжээлийн ургамал			Бэлтгэсэн өвс	
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2012	2013
A	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
АЙМГИЙН ДҮН	4.518	2.598	2.598	19.14	12.22	27.17	53.6	99.8	40.57	11765	11948.69
Баруун-Урт				7.0	0.5	22.6	-	42.0		3500.0	3000.0
Асгат				0.3	0.2	0.7	3.0	0.9	0.1	132.0	249.0
Баяндэлгэр							35.0	1.2		36.0	600.0
Дарьганга							1.2	1.2	1.8	670.0	830.0
Мөнххаан	1.5	2.0	2.0	2.7	5.4	2.0	1.5	1.5	35.0	480.0	450.0
Наран										300.0	420.1
Онгон									1.5	120.0	240.0
Сүхбаатар		3.0	0.6	1.5			1.5	3.0		600.0	610.0
Түвшинширээ				0.1			0.6			317.0	350.0
Уулбаян				4.8	0.7	0.3	11.0		2.2	207.0	30.1
Халзан				0.5		1.0	0.5			153.0	19.0
Эрдэнэцагаан					5.0			2.0		850.0	510.5
Түмэнцогт				2.3	0.4	0.6	0.8	48.0		4400.0	4640.0

ХАВСРАЛТ 13.1. ГАР УТАС ХЭРЭГЛЭГЧДИЙН ТОО

Сум	2012	2013
АЙМГИЙН ДҮН	50 783	65 001
Баруун-Урт	25 519	36 367
Асгат	1 002	1 086
Баяндэлгэр	2 931	3 413
Дарьганга	2 203	2 585
Мөнххаан	2 085	2 570
Наран	481	578
Онгон	3 314	3 583
Сүхбаатар	2 395	2 229
Түвшинширээ	1 805	1 831
Түмэнцогт	1 385	1 477
Уулбаян	1 492	1 558
Халзан	1 037	1 201
Эрдэнэцагаан	5 134	6 523

ХАВСРАЛТ 17.1. АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТООЛЛОГОНД ХАМРАГДСАН ААНБ-ЫН ТОО

Сум	1998	2006	2011
АЙМГИЙН ДҮН	269	331	531
Баруун-Урт	144	141	267
Асгат	9	10	13
Баяндэлгэр	12	17	21
Дарьганга	8	19	32
Мөнххаан	9	17	33
Наран	7	11	11
Онгон	14	19	21
Сүхбаатар	8	17	20
Түвшинширээ	11	13	15
Түмэнцогт	23	19	27
Уулбаян	6	13	17
Халзан	7	14	16
Эрдэнэцагаан	11	21	38

ХАВСРАЛТ-2

(БАГААР)

ХАВСРАЛТ 1.2. БАГИЙН ӨРХ ХҮН АМЫН МЭДЭЭЛЭЛ

Сум, баг	Өрхийн тоо				Хүн амын тоо				Нэг өрхийн ам бүлийн тоо				2013 оны хүн ам, хүйсээр			
	2010	2012	2013	2010	2012	2013	2010	2012	2013	2010	2012	2013	2013	эрэгтэй	эмэгтэй	хүйсийн харьцаа
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			13
АЙМГИЙН ДҮН	67	14 145	15 984	16 413	51 091	55 648	56 347	3.6	3.5	3.4	28 210	28 137	100.3			
Баруун-Урт сум	9	4 357	5 283	5 562	16 150	17 463	18 228	3.7	3.3	3.3	8 954	9 274	96.5			
1-р баг	627	857	915	2 352	2 785	2 981	3.8	3.2	3.3	1 467	1 514	96.9				
2-р баг	433	477	503	1 744	1 583	1 643	4.0	3.3	3.3	802	841	95.4				
3-р баг	459	532	516	1 832	1 768	1 731	4.0	3.3	3.4	830	901	92.1				
4-р баг	638	737	732	2 279	2 417	2 332	3.6	3.3	3.2	1 137	1 195	95.1				
5-р баг	718	863	973	2 747	2 880	3 231	3.8	3.3	3.3	1 613	1 618	99.7				
6-р баг	456	523	543	1 657	1 729	1 785	3.6	3.3	3.3	858	927	92.6				
7-р баг	448	519	543	1 498	1 668	1 703	3.3	3.2	3.1	816	887	92.0				
8-р баг	281	442	489	961	1 476	1 606	3.4	3.3	3.3	819	787	104.1				
9-р баг	297	333	348	1 080	1 157	1 216	3.6	3.5	3.5	612	604	101.3				
Асгат сум	4	464	478	478	1 690	1 752	1 734	3.6	3.7	3.6	879	855	102.8			
1-р баг, Өлзийт	62	92	91	251	348	344	4.0	3.8	3.8	179	165	108.5				
2-р баг, Дөхөм	103	112	114	410	428	428	4.0	3.8	3.8	224	204	109.8				
3-р баг, Их-Уул	79	109	110	314	414	413	4.0	3.8	3.8	217	196	110.7				
4-р баг, Жаргалант	220	165	163	715	562	549	3.3	3.4	3.4	259	290	89.3				
Баяндэлгэр сум	6	1 158	1 244	1 264	4 272	4 614	4 597	3.7	3.7	3.6	2 308	2 289	100.8			
1-р баг, Баян	144	197	203	538	743	756	3.7	3.8	3.7	378	378	100.0				
2-р баг, Дэлгэр	140	198	199	512	756	750	3.7	3.8	3.8	363	387	93.8				
3-р баг, Төв	110	168	171	425	628	626	3.9	3.7	3.7	314	312	100.6				
4-р баг, Дөхөм	142	234	237	541	875	860	3.8	3.7	3.6	447	413	108.2				
5-р баг, Хонгор	175	205	209	638	766	766	3.6	3.7	3.7	388	378	102.6				
6-р баг, Ширээт	447	242	245	1 618	846	839	3.6	3.5	3.4	418	421	99.3				

ХАВСРАЛТ 1.2-ын үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Дарьганга сум	4	797	807	828	2 677	2 856	2 852	3.4	3.5	3.4	1 418	1 434	98.9
1-р баг, Үүд	162	170	172	172	611	615	617	3.8	3.6	3.6	324	293	110.6
2-р баг, Бадрах	146	172	177	177	514	659	662	3.5	3.8	3.7	324	338	95.9
3-р баг, Аман-Ус	137	163	158	158	463	569	523	3.4	3.5	3.3	263	260	101.2
4-р баг, Овоот	352	302	321	321	1 089	1 013	1 050	3.1	3.4	3.3	507	543	93.4
Мөнххаан сум	5	1 043	1 250	1 284	3 657	4 269	4 295	3.5	3.4	3.3	2 159	2 136	101.1
1-р баг, Баянтэрэм	116	223	234	234	399	764	786	3.4	3.4	3.4	388	398	97.5
2-р баг, Баян-Уул	131	244	248	248	460	791	815	3.5	3.2	3.3	405	410	98.8
3-р баг, Баянцагаан	160	244	262	262	566	868	893	3.5	3.6	3.4	474	419	113.1
4-р баг, Баясгалант	513	349	351	351	1 800	1 190	1 158	3.5	3.4	3.3	569	589	96.6
5-р баг, Бүрэнцогт	123	190	189	189	432	656	643	3.5	3.5	3.4	323	320	100.9
Наран сум	3	425	429	438	1 457	1 550	1 537	3.4	3.6	3.5	767	770	99.6
1-р баг, Гүн худаг	107	133	137	137	357	474	469	3.3	3.6	3.4	244	225	108.4
2-р баг, Тосонгийн гол	125	182	184	184	467	696	672	3.7	3.8	3.7	334	338	98.8
3-р баг, Наранбулаг	193	114	117	117	633	380	396	3.3	3.3	3.4	189	207	91.3
Онгон сум	5	910	981	1 002	3 304	3 655	3 650	3.6	3.7	3.6	1 847	1 803	102.4
1-р баг, Ихбулаг	144	220	225	225	588	872	881	4.1	4.0	3.9	445	436	102.1
2-р баг, Шарбурд	135	172	179	179	546	654	663	4.0	3.8	3.7	333	330	100.9
3-р баг, Нүдэн	142	236	241	241	517	894	896	3.6	3.8	3.7	444	452	98.2
4-р баг, Цөнгөрөг	123	156	155	155	445	576	560	3.6	3.7	3.6	307	253	121.3
5-р баг, Хавирга	366	197	202	202	1 208	659	650	3.3	3.3	3.2	318	332	95.8
Сүхбаатар сум	5	826	909	919	2 971	3 178	3 145	3.6	3.5	3.4	1 606	1 539	104.4
1-р баг, Баянгол	141	211	216	216	497	756	741	3.5	3.6	3.4	379	362	104.7
2-р баг, Хайлаастай	334	190	194	194	1 110	672	663	3.3	3.5	3.4	322	341	94.4
3-р баг, Хулгар	161	245	249	249	620	903	913	3.9	3.7	3.7	475	438	108.4
4-р баг, Ланз	81	137	133	133	260	431	412	3.2	3.1	3.1	209	203	103.0
5-р баг, Шинэбулаг	109	126	127	127	484	416	416	4.4	3.3	3.3	221	195	113.3
Түвшинширээ сум	5	784	871	894	2 780	3 017	3 074	3.5	3.5	3.4	1 573	1 501	104.8
1-р баг, Сэргэлэн	298	190	191	191	1 016	643	644	3.4	3.4	3.4	328	316	103.8
2-р баг, Өлзийт	96	148	155	155	358	518	533	3.7	3.5	3.4	285	248	114.9
3-р баг, Үнэгт	157	152	157	157	584	554	559	3.7	3.6	3.6	292	267	109.4

ХАВСРАЛТ 1.2-ын үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4-р баг, Дэлгэрхаан	113	146	149	414	515	527	3.7	3.5	3.5	3.5	270	257	105.1
5-р баг, Өгөөмөр	120	235	242	408	787	811	3.4	3.3	3.4	398	413	413	96.4
Түмэнцогт сум	4	638	738	724	2 039	2 391	2 342	3.2	3.2	3.2	1 148	1 194	96.1
1-р баг, Лхүмбэ	121	217	209	414	720	696	3.4	3.3	3.3	356	340	340	104.7
2-р баг, Баянцагаан	94	191	191	302	630	622	3.2	3.3	3.3	311	311	311	100.0
3-р баг, Баян-Овоо	423	330	173	1 323	1 041	539	3.1	3.2	3.1	251	288	288	87.2
4-р баг		151		-	-	485	-	-	-	230	255	255	90.2
Уулбаян сум	5	712	793	801	2 423	2 780	2 772	3.4	3.5	3.5	1 414	1 358	104.1
1-р баг, Баян	128	223	226	421	779	785	3.3	3.5	3.5	398	387	387	102.8
2-р баг, Жаргалант	301	221	228	1 021	745	749	3.4	3.4	3.4	373	376	376	99.2
3-р баг, Тэгш	111	165	168	383	572	577	3.5	3.5	3.5	296	281	281	105.3
4-р баг, Жавхланта	87	92	89	304	329	320	3.5	3.6	3.6	167	153	153	109.2
5-р баг, Дэлгэр	85	92	90	294	355	341	3.5	3.9	3.8	180	161	161	111.8
Халзан сум	4	380	460	459	1 372	1 596	1 595	3.6	3.5	3.5	801	794	100.9
1-р баг, Халзан шанд	105	118	119	366	435	457	3.5	3.7	3.8	237	220	220	107.7
2-р баг, Сахиул шанд	60	72	64	226	250	212	3.8	3.5	3.3	109	103	103	105.8
3-р баг, Сайншанд	83	92	90	307	311	305	3.7	3.4	3.4	154	151	151	102.0
4-р баг, Хатавч	132	178	186	473	600	621	3.6	3.4	3.3	301	320	320	94.1
Эрдэнэцагаан сум	8	1 651	1 741	1 760	6 299	6 527	6 526	3.8	3.7	3.7	3 336	3 190	104.6
1-р баг, Хөдлөн хайлааст	214	245	252	807	954	966	3.8	3.9	3.8	491	475	475	103.4
2-р баг, Цагаан овоо	396	282	289	1 521	1 014	1 019	3.8	3.6	3.5	524	495	495	105.9
3-р баг, Бадрах	148	156	159	602	647	634	4.1	4.1	4.0	332	302	302	109.9
4-р баг, Хонгор	114	149	144	443	573	559	3.9	3.8	3.9	288	271	271	106.3
5-р баг, Билүүт	254	296	295	893	1 078	1 086	3.5	3.6	3.7	541	545	545	99.3
6-р баг, Жаргалант	135	175	178	534	670	668	4.0	3.8	3.8	349	319	319	109.4
7-р баг, Хадын булаг	151	208	214	610	740	761	4.0	3.6	3.6	400	361	361	110.8
8-р баг, Алтан овоо	239	230	229	889	851	833	3.7	3.7	3.6	411	422	422	97.4

ХАВСРАЛТ 1.2-ын үргэлжлэл

Сум, баг	2013 оны хүн ам, насаар									
	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90>
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
АЙМГИЙН ДҮН	11 217	9 825	10 917	9 407	6 980	4 853	1 793	961	359	35
Баруун-Урт сум	3 636	2 721	3 779	2 962	2 262	1 717	690	312	132	17
1-р баг	612	394	653	493	337	285	123	63	17	4
2-р баг	315	241	349	264	218	157	59	27	12	1
3-р баг	343	262	402	224	217	183	62	26	11	1
4-р баг	470	347	477	389	291	209	88	37	20	4
5-р баг	668	528	640	539	378	268	118	64	28	-
6-р баг	370	242	396	265	208	201	70	23	7	3
7-р баг	325	204	347	275	222	179	93	31	23	4
8-р баг	297	289	289	276	253	128	42	24	8	-
9-р баг	236	214	226	237	138	107	35	17	6	-
Асгат сум	325	299	340	271	242	164	49	29	12	3
1-р баг, Өлзийт	60	59	77	47	53	37	4	2	4	1
2-р баг, Дөхөм	91	84	62	86	53	27	17	6	2	-
3-р баг, Их-Уул	82	73	75	77	56	27	9	10	2	2
4-р баг, Жаргалант	92	83	126	61	80	73	19	11	4	-
Баяндэлгэр сум	919	863	839	783	575	374	131	82	29	2
1-р баг, Баян	150	140	146	127	88	55	24	20	6	-
2-р баг, Дэлгэр	145	150	126	140	103	46	17	17	4	2
3-р баг, Төв	134	111	122	96	67	62	17	9	8	-
4-р баг, Дөхөм	171	177	152	141	103	68	29	15	4	-
5-р баг, Хонгор	148	135	145	126	99	80	18	10	5	-
6-р баг, Ширээт	171	150	148	153	115	63	26	11	2	-

ХАВСРАЛТ 1.2-ын үргэлжлэл

А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Дарьганга сум	509	560	485	502	408	226	83	55	22	2
1-р баг, Үүд	110	140	89	122	92	42	12	6	4	-
2-р баг, Бадрах	130	131	107	139	90	41	9	9	6	-
3-р баг, Аман-Ус	101	86	98	94	67	47	17	11	2	-
4-р баг, Овоот	168	203	191	147	159	96	45	29	10	2
Мөнххаан сум	903	787	802	747	489	318	130	92	23	4
1-р баг, Баянтэрэм	188	127	156	152	58	64	21	16	3	1
2-р баг, Баян-Уул	174	150	159	128	98	56	25	18	5	2
3-р баг, Баянцагаан	203	158	154	198	70	47	33	24	6	-
4-р баг, Баясгалант	209	220	229	159	175	106	35	19	5	1
5-р баг, Бүрэнцогт	129	132	104	110	88	45	16	15	4	-
Наран сум	262	282	286	245	225	152	45	29	11	-
1-р баг, Гун худаг	79	82	76	82	69	48	18	11	4	-
2-р баг, Тосонгийн гол	104	150	103	122	106	53	17	12	5	-
3-р баг, Наранбулаг	79	50	107	41	50	51	10	6	2	-
Онгон сум	722	690	606	648	478	304	101	72	27	2
1-р баг, Ихбулаг	185	167	136	157	120	68	21	19	8	-
2-р баг, Шарбурд	136	141	96	134	71	51	20	12	2	-
3-р баг, Нүдэн	184	171	147	163	128	58	13	25	6	1
4-р баг, Цөнгөрөг	118	108	101	103	71	42	9	4	3	1
5-р баг, Хавирга	99	103	126	91	88	85	38	12	8	-
Сүхбаатар сум	638	604	597	525	389	250	74	46	20	2
1-р баг, Баянгол	138	166	126	138	86	55	16	14	2	-
2-р баг, Хайлаастай	126	117	129	97	89	72	20	6	7	-
3-р баг, Хулгар	220	166	181	150	94	68	19	11	3	1
4-р баг, Ланз	74	81	78	68	66	23	10	6	5	1
5-р баг, Шинэбулаг	80	74	83	72	54	32	9	9	3	-
Түвшинширээ сум	615	600	590	554	320	224	101	48	22	-
1-р баг, Сэргэлэн	131	107	119	110	89	52	28	4	4	-
2-р баг, Өлзийт	103	112	103	103	40	44	13	13	2	-
3-р баг, Үнэгт	113	123	114	85	63	43	16	2	-	-

ХАВСРАЛТ 1.2-ын үргэлжлэл

А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4-р баг, Дэлгэрхаан	96	106	109	85	59	41	14	12	5	-
5-р баг, Өгөөмөр	172	152	145	171	69	44	30	17	11	-
Түмэнцогт сум	432	434	436	377	289	230	84	46	14	-
1-р баг, Лхүмбэ	161	117	120	144	64	49	20	17	4	-
2-р баг, Баянцагаан	122	114	106	114	69	58	22	16	1	-
3-р баг, Баян-Овоо	69	110	124	47	87	69	21	5	7	-
4-р баг	80	93	86	72	69	54	21	8	2	-
Уулбаян сум	533	475	555	451	348	250	89	58	13	-
1-р баг, Баян	169	121	169	132	91	63	16	21	3	-
2-р баг, Жаргалант	135	117	143	124	94	84	31	17	4	-
3-р баг, Тэгш	126	105	111	89	69	47	21	6	3	-
4-р баг, Жавхлант	51	67	58	56	42	25	13	7	1	-
5-р баг, Дэлгэр	52	65	74	50	52	31	8	7	2	-
Халзан сум	279	296	294	259	244	128	53	32	7	3
1-р баг, Халзан шанд	87	96	75	77	71	24	14	9	3	1
2-р баг, Сахиул шанд	25	45	37	40	35	19	8	3	-	-
3-р баг, Сайшанд	61	50	56	52	50	20	8	6	1	1
4-р баг, Хатавч	106	105	126	90	88	65	23	14	3	1
Эрдэнэцагаан сум	1 444	1 214	1 308	1 083	711	516	163	60	27	-
1-р баг, Хөдлөн хайлааст	213	180	190	171	101	69	31	7	4	-
2-р баг, Цагаан овоо	204	202	180	158	135	90	23	20	7	-
3-р баг, Бадрах	154	126	130	99	63	46	10	5	1	-
4-р баг, Хонгор	125	109	114	86	60	48	10	5	2	-
5-р баг, Билүүт	286	162	239	200	102	69	24	3	1	-
6-р баг, Жаргалант	136	147	119	120	67	51	21	6	1	-
7-р баг, Хадын булаг	167	133	174	120	73	68	16	6	4	-
8-р баг, Алтан овоо	159	155	162	129	110	75	28	8	7	-

ХАВСРАЛТ 2.2 БАГИЙН ХҮН АМЫН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Сум, баг	Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо			Хагас өнчин хүүхдийн тоо			Өрх толгойлсон эх/ эцгийн тоо					
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	52	53	44	40	775	683	696	652	3 129	3 940	3 765	3 231
Баруун-Урт сум	8	11	8	8	187	186	191	150	991	1 287	1 269	1 017
1-р баг	-	2	-	2	44	41	45	33	20	30	22	212
2-р баг	-	1	-	-	3	3	3	32	120	174	142	103
3-р баг	-	-	-	-	10	10	10	12	82	86	76	64
4-р баг	-	-	-	-	25	25	26	27	211	247	237	145
5-р баг	2	2	2	3	87	89	88	18	185	281	264	228
6-р баг	4	4	4	3	-	-	-	14	94	138	148	113
7-р баг	-	-	-	-	7	7	8	3	92	145	120	69
8-р баг	2	2	2	-	5	5	5	7	95	94	170	54
9-р баг	-	-	-	-	6	6	6	4	92	92	90	29
Асгат сум	4	4	3	2	28	21	17	36	111	112	110	87
1-р баг, Өлзийт	1	1	-	-	4	2	2	2	12	12	10	7
2-р баг, Дөхөм	-	-	-	-	6	4	3	10	23	23	21	15
3-р баг, Их-Уул	-	-	-	-	5	4	4	5	30	29	23	16
4-р баг, Жаргалант	3	3	3	2	13	11	8	19	46	48	56	49
Баяндэлгэр сум	2	-	1	1	53	58	63	78	266	275	182	194
1-р баг, Баян	-	-	-	-	7	7	5	8	64	64	33	37
2-р баг, Дэлгэр	-	-	-	-	7	6	6	13	49	54	40	34
3-р баг, Төв	1	-	1	1	9	9	9	15	46	52	49	54
4-р баг, Дөхөм	1	-	-	-	18	22	24	21	32	26	7	38
5-р баг, Хонгор	-	-	-	-	12	9	9	13	28	31	13	10
6-р баг, Ширээт	-	-	-	-	-	5	10	8	47	48	40	21
Дарьганга сум	2	1	1	-	45	25	31	41	160	152	153	161
1-р баг, Үүд	-	-	-	-	8	7	7	9	16	15	16	17
2-р баг, Бадрах	2	1	1	-	8	4	6	8	25	20	22	24
3-р баг, Аман-Ус	-	-	-	-	12	5	6	9	37	38	37	39

ХАВСРАЛТ 2.2-ын үргэлжлэл

А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4-р баг, Овоот	-	-	-	-	17	-	12	15	82	79	78	81
Мөнххаан сум	8	7	6	6	49	52	53	40	332	359	369	308
1-р баг, Баянтэрэм	2	-	3	2	17	16	21	15	39	52	57	50
2-р баг, Баян-Уул	2	2	2	2	1	9	2	2	66	98	73	87
3-р баг, Баянцагаан	2	1	-	1	5	5	4	3	79	61	84	63
4-р баг, Баясгалант	-	3	-	1	23	11	10	7	102	98	78	66
5-р баг, Бүрэнцогт	2	1	1	-	3	11	16	13	46	50	77	42
Наран сум	-	-	-	-	22	13	13	7	51	91	79	48
1-р баг, Гүн худаг	-	-	-	-	10	4	5	2	16	30	30	21
2-р баг, Тосонгийн гол	-	-	-	-	8	7	4	4	21	32	24	16
3-р баг, Наранбулаг	-	-	-	-	4	2	4	1	14	29	25	11
Онгон сум	-	2	4	2	47	45	51	44	139	163	188	191
1-р баг, Ихбулаг	-	-	-	-	11	11	12	11	23	25	31	38
2-р баг, Шербүрд	-	-	2	-	6	6	7	12	30	38	44	43
3-р баг, Нүдэн	-	-	-	-	14	11	13	12	25	27	33	40
4-р баг, Цөнгөрөг	-	2	2	2	7	8	9	2	24	34	39	14
5-р баг, Хавирга	-	-	-	-	9	9	10	7	37	39	41	56
Сүхбаатар сум	6	5	7	6	73	51	35	42	107	245	257	261
1-р баг, Баянгол	1	1	1	1	18	12	8	9	24	62	59	59
2-р баг, Хайлаастай	2	1	2	1	16	14	9	10	21	59	56	66
3-р баг, Хулгар	3	3	4	4	23	17	12	14	31	71	80	73
4-р баг, Ланз	-	-	-	-	9	6	4	6	15	31	35	36
5-р баг, Шинэбулаг	-	-	-	-	7	2	2	3	16	22	27	27
Түвшинирээ сум	-	2	2	5	52	44	51	44	245	226	220	247
1-р баг, Сэргэлэн	-	1	1	1	4	2	7	7	59	62	57	58
2-р баг, Өлзийт	-	-	-	-	8	6	10	5	47	47	40	47
3-р баг, Үнэгт	-	1	-	3	13	11	12	10	32	29	30	47
4-р баг, Дэлгэрхаан	-	-	-	-	19	17	11	12	45	41	47	41
5-р баг, Өгөөмөр	-	-	1	1	8	8	11	10	62	47	46	54

ХАВСРАЛТ 2.2-ын үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Түмэнцогт сум	7	7	5	8	42	25	20	20	143	228	218	195
1-р баг, Лхүмбэ	1	-	-	1	12	4	4	1	38	55	43	59
2-р баг, Баянцагаан	3	1	2	1	7	5	5	3	50	53	59	56
3-р баг, Баян-Овоо	3	6	3	2	23	16	11	7	55	120	116	24
4-р баг	-	-	-	4	-	-	-	9	-	-	-	56
Уулбаян сум	2	1	-	-	34	33	48	36	210	228	205	199
1-р баг, Баян	1	-	-	-	9	9	11	10	59	75	67	66
2-р баг, Жаргалант	1	-	-	-	14	10	18	13	67	60	60	50
3-р баг, Тэгш	-	-	-	-	-	7	12	9	47	56	51	44
4-р баг, Жавхланта	-	-	-	-	2	2	2	1	18	15	18	19
5-р баг, Дэлгэр	-	1	-	-	9	5	5	3	19	22	9	20
Халзан сум	-	-	-	-	17	14	11	5	103	106	102	41
1-р баг, Халзан шанд	-	-	-	-	-	-	-	-	23	24	22	10
2-р баг, Сахиул шанд	-	-	-	-	9	5	-	-	15	21	14	5
3-р баг, Сайншанд	-	-	-	-	2	3	4	2	21	22	21	10
4-р баг, Хатавч	-	-	-	-	6	6	7	3	44	39	45	16
Эрдэнэцагаан сум	13	13	7	2	126	116	112	109	271	468	413	282
1-р баг	2	2	2	1	14	13	9	16	33	36	29	34
2-р баг, Цагаан овоо	2	2	1	-	18	17	30	11	39	67	69	40
3-р баг, Бадрах	2	2	1	-	13	13	5	5	30	58	51	30
4-р баг, Хонгор	-	-	-	-	2	1	-	6	34	37	30	35
5-р баг, Билүүт	1	1	1	1	15	13	10	10	33	62	55	34
6-р баг, Жаргалант	1	1	-	-	25	24	23	22	17	75	65	16
7-р баг, Хадын булаг	2	2	2	-	17	14	16	18	24	45	38	26
8-р баг, Алтан овоо	3	3	-	-	22	21	19	21	61	88	76	67

ХАВСРАЛТ 2.2-ын үргэлжлэл

А	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
4-р баг, Овоот	54	52	50	51	29	20	23	27	37	42	44	36
Мөнххаан сум	196	210	225	192	74	78	62	132	133	133	131	154
1-р баг, Баянтэрэм	14	24	33	26	15	16	13	23	30	27	28	45
2-р баг, Баян-Уул	44	54	47	51	14	17	14	24	37	17	20	29
3-р баг, Баянцагаан	43	36	49	39	13	16	15	37	27	16	27	30
4-р баг, Баясгалант	68	64	38	45	13	14	11	29	23	34	31	28
5-р баг, Бүрэнцогт	27	32	58	31	19	15	9	19	16	39	25	22
Наран сум	37	36	43	33	15	47	25	21	73	90	89	65
1-р баг, Гүн худаг	11	11	15	15	5	21	11	8	22	29	32	26
2-р баг, Тосонгийн гол	16	16	15	10	5	14	9	10	26	31	28	20
3-р баг, Наранбулаг	10	9	13	8	5	12	5	3	25	30	29	19
Онгон сум	43	65	86	126	21	27	26	41	180	184	189	191
1-р баг, Ихбулаг	8	8	14	26	4	5	5	2	41	37	39	35
2-р баг, Шарбүрд	12	14	20	29	3	4	5	7	36	33	47	46
3-р баг, Нүдэн	8	12	14	27	5	6	5	6	33	38	38	40
4-р баг, Цөнгөрөг	4	15	17	8	4	5	4	3	16	29	12	16
5-р баг, Хавирга	11	16	21	36	5	7	7	23	54	47	53	54
Сүхбаатар сум	72	96	108	142	30	29	34	38	56	53	107	138
1-р баг, Баянгол	17	27	27	36	5	6	9	11	12	11	23	29
2-р баг, Хайлаастай	13	22	26	37	6	7	9	11	14	14	29	34
3-р баг, Хулгар	22	34	31	34	9	7	8	7	17	19	31	36
4-р баг, Ланз	9	8	14	23	7	5	5	6	7	6	14	24
5-р баг, Шинэбулаг	11	5	10	12	3	4	3	3	6	3	10	15
Түвшинирээ сум	137	111	108	142	34	24	20	37	139	153	146	143
1-р баг, Сэргэлэн	38	40	37	38	9	7	7	6	50	47	50	45
2-р баг, Өлзийт	22	22	17	23	5	4	5	8	18	22	21	23
3-р баг, Үнэгт	20	17	18	23	1	1	1	2	19	22	22	23
4-р баг, Дэлгэрхаан	24	20	21	25	5	3	2	5	19	24	28	16
5-р баг, Өгөөмөр	33	12	15	33	14	9	5	16	33	38	25	36

ХАВСРАЛТ 2.2-ын үргэлжлэл

А	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Түмэнцогт сум	106	148	144	128	32	45	45	47	116	111	121	115
1-р баг, Лхүмбэ	31	42	23	31	14	16	15	20	42	39	57	46
2-р баг, Баянцагаан	35	26	35	33	1	14	12	-	29	32	25	26
3-р баг, Баян-Овоо	40	80	86	24	17	15	18	18	45	40	39	21
4-р баг	-	-	-	40	-	-	-	9	-	-	-	22
Уулбаян сум	99	107	113	89	22	23	30	33	82	96	118	128
1-р баг, Баян	29	36	38	32	5	5	8	7	26	29	30	35
2-р баг, Жаргалант	32	33	36	27	6	7	9	11	27	30	34	37
3-р баг, Тэгш	23	20	22	16	6	6	8	9	17	14	20	23
4-р баг, Жавхлант	8	8	10	5	2	2	2	2	4	7	12	11
5-р баг, Дэлгэр	7	10	7	9	3	3	3	4	8	16	22	22
Халзан сум	54	50	61	40	24	16	20	16	54	80	89	99
1-р баг, Халзан шанд	12	10	9	10	5	4	6	4	16	22	20	21
2-р баг, Сахиул шанд	8	9	10	5	1	3	1	3	9	14	13	15
3-р баг, Сайншанд	15	10	15	10	8	3	6	3	13	16	15	17
4-р баг, Хатавч	19	21	27	15	10	6	7	6	16	28	41	46
Эрдэнэцагаан сум	182	221	271	208	40	38	35	44	245	288	232	289
1-р баг	22	15	21	18	2	2	1	2	25	30	26	30
2-р баг, Цагаан овоо	26	46	53	37	13	12	10	11	64	66	53	79
3-р баг, Бадрах	21	15	26	19	3	3	3	3	20	17	18	26
4-р баг, Хонгор	22	13	19	13	5	5	5	4	18	19	19	19
5-р баг, Билүүт	23	29	36	28	2	2	2	9	22	21	22	24
6-р баг, Жаргалант	11	27	36	15	2	2	2	2	23	45	39	25
7-р баг, Хадын булаг	16	22	28	20	2	1	2	2	32	42	19	37
8-р баг, Алтан овоо	41	54	52	58	11	11	10	11	41	48	36	49

ХАВСРАЛТ 12.2.1 БАГИЙН МАЛ АЖ АХУЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Сум, баг	Малын тоо, бүгд			Үүнээс гэмээ			Адуу			Үхэр			Хонь			Ямаа		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
АЙМГИЙН ДҮН	2 280 581	2 491 423	9 752	8 903	183 569	203 050	151 132	172 033	1 090 831	1 216 623	845 297	890 814						
Баруун-Урт сум	239 957	271 035	586	458	21 730	24 786	15 338	18 866	108 545	127 599	93 758	99 326						
1-р баг	11 662	11 077	18	11	1 188	1 106	750	1 052	4 466	5 242	5 240	3 666						
2-р баг	6 916	4 401	22	14	749	376	479	379	2 555	1 799	3 111	1 833						
3-р баг	14 264	12 715	42	26	1 343	1 084	833	866	6 748	5 910	5 298	4 829						
4-р баг	12 083	12 633	41	20	1 194	1 231	889	984	5 604	5 975	4 355	4 423						
5-р баг	16 938	18 667	27	8	1 502	2 221	1 136	1 344	7 180	7 258	7 093	7 836						
6-р баг	9 404	10 430	15	17	791	1 037	728	954	4 154	4 591	3 716	3 831						
7-р баг	7 695	7 615	3	3	1 147	1 436	412	499	3 619	3 060	2 514	2 617						
8-р баг	92 213	109 591	225	164	7 450	9 020	6 313	7 997	41 155	50 852	37 070	41 558						
9-р баг	68 782	83 906	193	195	6 366	7 275	3 798	4 791	33 064	42 912	25 361	28 733						
Асгат сум	98 387	102 451	409	356	11 151	12 697	7 718	8 668	44 206	46 285	34 903	34 445						
1-р баг, Өлзийт	26 059	26 897	139	111	2 535	2 917	1 857	2 061	11 833	12 668	9 695	9 140						
2-р баг, Дөхөм	28 043	29 852	163	145	3 101	3 618	2 221	2 521	13 341	13 913	9 217	9 655						
3-р баг, Их-Уул	32 962	33 952	99	91	4 165	4 646	2 566	2 971	14 595	15 036	11 537	11 208						
4-р баг, Жаргалант	11 323	11 750	8	9	1 350	1 516	1 074	1 115	4 437	4 668	4 454	4 442						
Баяндэлгэр сум	295 839	330 256	858	822	17 733	19 049	19 225	21 843	141 351	160 011	116 672	128 531						
1-р баг, Баян	55 479	61 292	97	105	2 837	2 996	3 150	3 605	26 900	30 002	22 495	24 584						
2-р баг, Дэлгэр	40 709	46 846	105	101	2 465	2 723	2 194	2 570	19 378	22 713	16 567	18 739						
3-р баг, Төв	41 566	44 791	118	107	3 069	3 276	3 194	3 420	18 564	19 809	16 621	18 179						
4-р баг, Дөхөм	72 857	83 431	109	104	3 664	3 940	4 168	4 776	36 937	43 098	27 979	31 513						
5-р баг, Хонгор	62 814	68 466	403	377	3 685	3 856	4 847	5 544	29 915	33 213	23 964	25 476						
6-р баг, Ширээт	22 414	25 430	26	28	2 013	2 258	1 672	1 928	9 657	11 176	9 046	10 040						
Дарьганга сум	137 198	142 608	373	299	13 537	14 455	13 218	14 448	64 983	69 105	45 087	44 301						
1-р баг, Үүд	37 281	39 075	43	38	3 522	3 857	3 048	3 492	17 144	20 257	11 524	11 431						
2-р баг, Бадрах	37 573	39 138	177	154	4 180	4 050	3 368	3 564	17 355	18 759	12 493	12 611						
3-р баг, Аман-Ус	26 320	24 683	108	62	2 543	2 594	2 698	2 595	10 563	10 474	10 408	8 958						
4-р баг, Овоот	36 024	39 712	45	45	3 292	3 954	4 104	4 797	17 921	19 615	10 662	11 301						
Мөнххаан сум	243 489	266 517	813	711	17 560	20 326	12 453	14 621	117 003	129 278	95 660	101 581						
1-р баг, Баянгэрэм	43 001	47 163	321	270	4 073	4 477	2 352	2 723	20 975	23 130	15 280	16 563						
2-р баг, Баян-Уул	53 518	57 350	260	233	3 733	4 362	2 677	3 212	26 353	27 983	20 495	21 560						

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3-р баг, Баянцагаан	53 070	61 275	113	99	4 058	4 803	2 775	3 321	25 533	29 763	20 591	23 289
4-р баг, Баясгалант	32 995	36 739	13	14	2 102	2 514	1 850	2 209	15 028	17 425	14 002	14 577
5-р баг, Бүрэнцогт	60 905	63 990	106	95	3 594	4 170	2 799	3 156	29 114	30 977	25 292	25 592
Наран сум	98 346	109 091	407	331	6 649	7 156	8 873	9 902	48 372	55 027	34 045	36 675
1-р баг, Гүн худаг	38 708	42 038	280	233	2 662	2 874	3 949	4 445	18 485	19 898	13 332	14 588
2-р баг, Тосонгийн гол	50 286	56 770	117	93	3 497	3 666	3 960	4 230	25 235	30 160	17 477	18 621
3-р баг, Наранбулаг	9 352	10 283	10	5	490	616	964	1 227	4 652	4 969	3 236	3 466
Онгон сум	207 014	228 517	1 033	955	13 154	14 538	13 991	16 151	115 555	128 017	63 281	68 856
1-р баг, Ихбулаг	69 697	79 191	290	236	4 909	5 567	4 882	5 694	38 309	44 467	21 307	23 227
2-р баг, Шарбурд	50 643	54 841	328	306	3 322	3 568	3 703	4 277	27 750	30 215	15 540	16 475
3-р баг, Нүдэн	63 181	70 966	355	347	3 012	3 335	3 670	4 177	36 732	41 286	19 412	21 821
4-р баг, Цөнгөрөг	12 869	11 577	43	48	1 067	1 106	746	828	7 782	6 538	3 231	3 057
5-р баг, Хавирга	10 624	11 942	17	18	844	962	990	1 175	4 982	5 511	3 791	4 276
Сүхбаатар сум	186 850	198 188	1 283	1 294	17 061	18 654	10 346	11 860	97 752	105 655	60 408	60 725
1-р баг, Баянгол	64 038	70 878	430	414	5 285	5 842	3 385	4 103	35 692	40 532	19 246	19 987
2-р баг, Хайлаастай	8 656	9 812	4	4	919	1 136	744	825	3 657	4 365	3 332	3 482
3-р баг, Хулгар	49 132	52 697	575	582	5 090	5 600	2 498	2 862	24 853	27 239	16 116	16 414
4-р баг, Ланз	32 008	32 252	157	201	2 643	3 426	1 741	1 938	15 506	15 673	11 961	11 014
5-р баг, Шинэбулаг	33 016	32 549	117	93	3 124	2 650	1 978	2 132	18 044	17 846	9 753	9 828
Түвшинширээ сум	216 595	254 510	1 239	1 227	11 151	13 212	10 970	12 774	99 235	120 026	94 000	107 271
1-р баг, Сэргэлэн	16 692	19 733	62	64	892	1 055	1 000	1 154	7 956	9 713	6 782	7 747
2-р баг, Өлзийт	42 413	51 871	344	376	2 648	3 292	2 510	3 025	18 245	22 761	18 666	22 417
3-р баг, Үнэгт	44 759	50 520	227	202	2 237	2 585	2 616	2 923	19 474	22 572	20 205	22 238
4-р баг, Дэлгэрхаан	43 941	49 926	167	138	1 712	2 132	1 504	1 847	19 940	23 699	20 618	22 110
5-р баг, Өгөөмөр	68 790	82 460	439	447	3 662	4 148	3 340	3 825	33 620	41 281	27 729	32 759
Түмэнцогт сум	71 224	71 522	320	260	8 947	9 809	5 825	6 695	31 324	31 089	24 808	23 669
1-р баг, Лхүмбэ	30 714	30 433	122	98	4 645	4 908	2 259	2 670	13 241	12 725	10 447	10 032
2-р баг, Баянцагаан	30 818	31 739	196	160	3 419	3 821	2 270	2 525	14 205	14 876	10 728	10 357
3-р баг, Баян-Овоо	9 692	5 182	2	-	883	582	1 296	802	3 878	1 965	3 633	1 833
4-р баг	-	4 168	-	2	-	498	-	698	-	1 523	-	1 447

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Уулбаян сум	177 073	201 089	1 209	1 139	10 370	11 905	8 680	10 168	93 253	108 569	63 561	69 308
1-р баг, Баян	63 656	70 575	383	379	3 993	4 731	3 278	3 860	34 152	37 905	21 850	23 700
2-р баг, Жаргалант	25 901	28 895	97	88	1 292	1 477	1 431	1 563	13 123	14 641	9 958	11 126
3-р баг, Тэлш	39 840	45 481	220	202	2 222	2 610	1 819	2 132	21 193	26 144	14 386	14 393
4-р баг, Жавхлант	27 858	32 520	254	227	1 817	1 934	1 146	1 426	14 425	17 159	10 216	11 774
5-р баг, Дэлгэр	19 818	23 618	255	243	1 046	1 153	1 006	1 187	10 360	12 720	7 151	8 315
Халзан сум	109 680	118 438	434	366	7 603	9 145	6 570	7 673	57 133	62 157	37 940	39 097
1-р баг, Халзан шанд	38 799	44 660	236	206	2 182	2 703	2 294	2 698	20 488	24 220	13 599	14 833
2-р баг, Сахиул шанд	24 495	22 181	86	76	1 694	1 803	1 463	1 580	12 682	11 377	8 570	7 345
3-р баг, Сайншанд	29 324	31 754	63	40	2 140	2 557	1 375	1 656	16 260	17 508	9 486	9 993
4-р баг, Хатавч	17 062	19 843	49	44	1 587	2 082	1 438	1 739	7 703	9 052	6 285	6 926
Эрдэнэцагаан сум	198 929	197 201	788	685	26 923	27 318	17 925	18 364	72 119	73 805	81 174	77 029
1-р баг, Хөдлөн хайлааст	47 908	47 979	83	53	6 141	6 186	4 204	4 328	19 408	19 924	18 072	17 488
2-р баг, Цагаан овоо	11 469	11 122	13	8	1 327	1 376	1 263	1 237	3 600	3 713	5 266	4 788
3-р баг, Бадрах	27 325	24 752	56	52	3 915	3 940	2 225	2 266	8 785	8 236	12 344	10 258
4-р баг, Хонгор	22 734	22 698	176	183	3 073	3 113	1 688	1 772	7 386	7 605	10 411	10 025
5-р баг, Билүүт	15 902	16 623	42	44	2 418	2 111	1 847	1 758	6 130	6 784	5 465	5 926
6-р баг, Жаргалант	31 721	36 284	187	184	3 316	3 663	2 318	2 808	12 161	14 486	13 739	15 143
7-р баг, Хадын булаг	34 542	30 984	208	149	5 558	5 668	3 385	3 308	12 540	11 201	12 851	10 658
8-р баг, Алтан овоо	7 328	6 759	23	12	1 175	1 261	995	887	2 109	1 856	3 026	2 743

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

Сум, баг	2012 оны хээлтэгч малын тоо										2013 оны хээлтэгч малын тоо													
	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа						
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	994 105	3 522	53 775	58 983	500 462	377 363	1 089 225	3 389	60 459	66 074	560 013	399 290	994 105	3 522	53 775	58 983	500 462	377 363	1 089 225	3 389	60 459	66 074	560 013	399 290
1-р баг	6035	8	423	305	2223	3076	5221	6	386	406	2580	1843	6035	8	423	305	2223	3076	5221	6	386	406	2580	1843
2-р баг	3192	8	237	196	1227	1524	1926	7	138	140	818	823	3192	8	237	196	1227	1524	1926	7	138	140	818	823
3-р баг	6368	16	431	340	3221	2360	6065	9	315	335	3021	2385	6368	16	431	340	3221	2360	6065	9	315	335	3021	2385
4-р баг	5076	8	364	335	2503	1866	5411	8	394	399	2681	1929	5076	8	364	335	2503	1866	5411	8	394	399	2681	1929
5-р баг	7519	10	438	446	3436	3189	8334	3	691	562	3460	3618	7519	10	438	446	3436	3189	8334	3	691	562	3460	3618
6-р баг	4099	6	229	296	1885	1683	4500	4	300	370	2106	1720	4099	6	229	296	1885	1683	4500	4	300	370	2106	1720
7-р баг	3380	1	356	168	1719	1136	3409	1	446	198	1483	1281	3380	1	356	168	1719	1136	3409	1	446	198	1483	1281
8-р баг	41428	82	2276	2462	19538	17070	48905	72	2727	3148	23822	19136	41428	82	2276	2462	19538	17070	48905	72	2727	3148	23822	19136
9-р баг	31344	80	1880	1494	16062	11828	38596	83	2188	1833	20580	13912	31344	80	1880	1494	16062	11828	38596	83	2188	1833	20580	13912
Сумын дүн	108 441	219	6 634	6 042	51 814	43 732	122 367	193	7 585	7 391	60 551	46 647	108 441	219	6 634	6 042	51 814	43 732	122 367	193	7 585	7 391	60 551	46 647
1-р баг, Өлзийт	11691	49	801	729	5621	4491	11172	38	891	790	5549	3904	11691	49	801	729	5621	4491	11172	38	891	790	5549	3904
2-р баг, Дөхөм	13001	53	970	928	6597	4453	12017	50	1058	1009	5796	4104	13001	53	970	928	6597	4453	12017	50	1058	1009	5796	4104
3-р баг, Их-Уул	12503	32	1055	809	6011	4596	10956	24	1075	806	5129	3922	12503	32	1055	809	6011	4596	10956	24	1075	806	5129	3922
4-р баг, Жаргалант	4796	2	351	391	2028	2024	4601	3	351	395	2003	1849	4796	2	351	391	2028	2024	4601	3	351	395	2003	1849
Сумын дүн	41 991	136	3 177	2 857	20 257	15 564	38 746	115	3 375	3 000	18 477	13 779	41 991	136	3 177	2 857	20 257	15 564	38 746	115	3 375	3 000	18 477	13 779
1-р баг, Баян	23480	35	846	1313	12206	9080	25252	35	919	1471	12867	9960	23480	35	846	1313	12206	9080	25252	35	919	1471	12867	9960
2-р баг, Дэлгэр	17359	37	762	918	8481	7161	20194	42	860	1041	10251	8000	17359	37	762	918	8481	7161	20194	42	860	1041	10251	8000
3-р баг, Төв	18623	47	980	1348	8714	7534	18970	46	921	1334	8936	7733	18623	47	980	1348	8714	7534	18970	46	921	1334	8936	7733
4-р баг, Дөхөм	31540	39	1146	1672	16651	12032	35960	36	1209	1893	19163	13659	31540	39	1146	1672	16651	12032	35960	36	1209	1893	19163	13659
5-р баг, Хонгор	25110	132	958	1734	12623	9663	28196	128	1054	2037	14457	10520	25110	132	958	1734	12623	9663	28196	128	1054	2037	14457	10520
6-р баг, Ширээт	9850	11	707	710	4399	4023	10825	11	723	779	4981	4331	9850	11	707	710	4399	4023	10825	11	723	779	4981	4331
Сумын дүн	125 962	301	5 399	7 695	63 074	49 493	139 397	298	5 686	8 555	70 655	54 203	125 962	301	5 399	7 695	63 074	49 493	139 397	298	5 686	8 555	70 655	54 203
1-р баг, Үүд	15688	21	968	1148	8472	5079	17712	17	1061	1365	9631	5638	15688	21	968	1148	8472	5079	17712	17	1061	1365	9631	5638
2-р баг, Бадрах	17271	67	1435	1427	8313	6029	16441	59	1311	1358	8066	5647	17271	67	1435	1427	8313	6029	16441	59	1311	1358	8066	5647
3-р баг, Аман-Ус	11259	41	754	1006	4745	4713	10610	31	733	892	4829	4125	11259	41	754	1006	4745	4713	10610	31	733	892	4829	4125
4-р баг, Овоот	16389	18	1034	1651	8569	5117	16626	14	1107	1758	8635	5112	16389	18	1034	1651	8569	5117	16626	14	1107	1758	8635	5112
Сумын дүн	60 607	147	4 191	5 232	30 099	20 938	61 389	121	4 212	5 373	31 161	20 522	60 607	147	4 191	5 232	30 099	20 938	61 389	121	4 212	5 373	31 161	20 522

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Мөнххаан	1-р баг, Баянгэрэм	19683	102	1310	891	10083	7297	21594	108	1417	1060	11173	7836
	2-р баг, Баян-Уул	24458	108	1149	1009	12623	9569	26458	95	1370	1209	13381	10403
	3-р баг, Баянцагаан	23636	41	1150	1054	11832	9559	27157	39	1440	1229	13596	10853
	4-р баг, Баясгалант	14586	5	676	713	7035	6157	16859	7	801	847	8278	6926
	5-р баг, Бүрэнцогт	26625	34	1064	1037	13528	10962	27937	34	1333	1226	14062	11282
Сумын дүн	108 988	290	5 349	4 704	55 101	43 544	120 005	283 6 361	5 571	60 490	47 300	47 300	
Наран	1-р баг, Гүн худаг	17292	106	836	1546	8814	5990	18033	98	857	1723	9201	6154
	2-р баг, Тосонгийн гол	22211	47	963	1590	11666	7945	25541	40	1078	1772	14231	8420
	3-р баг, Наранбулаг	3840	5	143	388	2006	1298	4404	4	184	473	2236	1507
Сумын дүн	43 343	158	1 942	3 524	22 486	15 233	47 978	142 2 119	3 968	25 668	16 081	16 081	
Онгон	1-р баг, Ихбулаг	29084	98	1402	1868	16637	9079	35404	91	1568	2246	20725	10774
	2-р баг, Шарбурд	20285	122	970	1464	11471	6258	24333	117	1014	1637	13985	7580
	3-р баг, Нүдэн	27919	129	847	1424	16648	8871	32103	127	897	1623	19526	9930
	4-р баг, Цөнгөрөг	5623	13	269	301	3627	1413	5698	14	312	328	3608	1436
	5-р баг, Хавирга	4530	8	248	403	2243	1628	5094	5	271	422	2513	1883
Сумын дүн	87 441	370	3 736	5 460	50 626	27 249	102 632	354 4 062	6 256	60 357	31 603	31 603	
Сүхбаатар	1-р баг, Баянгол	25985	135	1485	1160	15118	8087	31418	148	1692	1509	18959	9110
	2-р баг, Хайлаастай	3875	2	296	313	1693	1571	4157	2	356	308	1905	1586
	3-р баг, Хулгар	20150	196	1412	926	10750	6866	22361	210	1635	1050	12266	7200
	4-р баг, Ланз	13848	52	752	659	7042	5343	14475	66	1033	726	7336	5314
	5-р баг, Шинэбулаг	14244	42	235	640	8694	4633	13959	43	774	764	8016	4362
Сумын дүн	78 102	427	4 180	3 698	43 297	26 500	86 370	469 5 490	4 357	48 482	27 572	27 572	
Түвшинширээ	1-р баг, Сэргэлэн	7355	25	260	424	3735	2911	8809	24	323	473	4536	3453
	2-р баг, Өлзийт	18188	120	788	989	8199	8092	22121	140	984	1186	10099	9712
	3-р баг, Үнэгт	19242	81	616	1062	8767	8716	21950	76	660	1076	10385	9753
	4-р баг, Дэлгэрхаан	19002	58	474	593	9200	8677	22439	46	606	739	10868	10180
	5-р баг, Өгөөмөр	29654	163	1051	1377	15200	11863	35930	182	1204	1541	18933	14070
Сумын дүн	93 441	447	3 189	4 445	45 101	40 259	111 249	468 3 777	5 015	54 821	47 168	47 168	

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1-р баг, Лхүмбэ	14089	52	1390	888	6631	5128	13959	42	1553	1036	6362	4966
2-р баг, Баянцагаан	13685	68	1042	871	6770	4934	14088	55	1147	947	7067	4872
Түмэнцогт	4583	1	260	540	1912	1870	2364	-	184	323	961	896
4-р баг, Баянцогт	-	-	-	-	-	-	1912	2	156	270	792	692
Сумын дүн	32 357	121	2 692	2 299	15 313	11 932	32 323	99	3 040	2 576	15 182	11 426
1-р баг, Баян	28345	136	1163	1275	15818	9953	31931	136	1368	1503	18163	10761
2-р баг, Жаргалант	11118	46	384	549	5677	4462	12692	41	434	595	6607	5015
Уулбаян	17323	95	663	741	9687	6137	21174	102	777	843	12716	6736
4-р баг, Жавхланта	12400	87	550	484	6866	4413	14011	89	557	549	7615	5201
5-р баг, Дэлгэр	8707	83	298	399	4657	3270	10365	82	353	460	5730	3740
Сумын дүн	77 893	447	3 058	3 448	42 705	28 235	90 173	450	3 489	3 950	50 831	31 453
1-р баг, Халзан шанд	17351	93	672	900	9430	6256	20067	84	806	1057	11427	6693
2-р баг, Сахиул шанд	10753	28	525	516	5732	3952	8962	27	652	589	4856	2838
Халзан	12698	29	647	534	7347	4141	13777	12	819	618	8046	4282
4-р баг, Хатавч	7254	20	446	547	3435	2806	7897	19	637	677	4060	2504
Сумын дүн	48 056	170	2 290	2 497	25 944	17 155	50 703	142	2 914	2 941	28 389	16 317
1-р баг, Хөдлөн хайлааст	21533	31	1856	1721	9303	8622	21446	22	1934	1659	9742	8089
2-р баг, Цагаан овоо	4906	6	403	481	1684	2332	4837	3	425	485	1606	2318
3-р баг, Бадрах	11988	21	1200	847	4282	5638	10981	20	1259	884	3914	4904
4-р баг, Хонгор	10202	70	893	670	3662	4907	9412	67	868	695	3408	4374
Эрдэнэцагаан	6404	15	629	718	2689	2353	6214	19	623	649	2666	2257
6-р баг, Жаргалант	14416	69	974	939	6012	6422	16091	73	1095	1110	7098	6715
7-р баг, Хадын булаг	14890	65	1654	1323	6028	5820	13793	45	1758	1279	5546	5165
8-р баг, Алтан овоо	3144	12	329	383	985	1435	3119	6	387	360	969	1397
Сумын дүн	87 483	289	7 938	7 082	34 645	37 529	85 893	255	8 349	7 121	34 949	35 219

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

Сум, баг	2012 онд бойжуулсан төлийн тоо						2013 онд бойжуулсан төлийн тоо					
	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг	Бүгд	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
АЙМГИЙН ДҮН	786 098	1 752	39 317	45 901	402 659	296 469	853 262	1 480	40 464	47 668	442 161	321 489
1-р баг	3383	1	263	269	1595	1255	4676	7	241	333	2632	1463
2-р баг	2361	7	197	166	892	1099	1450	4	83	120	617	626
3-р баг	4536	3	315	290	2174	1754	4805	5	228	273	2380	1919
4-р баг	3879	9	295	276	1837	1462	4276	6	272	317	1991	1690
5-р баг	5131	4	311	356	2339	2121	7068	2	470	443	3008	3145
6-р баг	3262	4	183	257	1518	1300	3293	3	202	319	1588	1181
7-р баг	2348	-	263	145	1201	739	2262	1	310	168	1062	721
8-р баг	29830	43	1689	2169	14110	11819	39201	30	2082	2668	18387	16034
9-р баг	22352	29	1347	1202	11800	7974	30051	34	1512	1550	15830	11125
Сумын дүн	77 082	100	4 863	5 130	37 466	29 523	97 082	92	5 400	6 191	47 495	37 904
1-р баг, Өлзийт	8844	24	577	536	4225	3482	9980	24	573	594	4896	3893
2-р баг, Дөхөм	9138	22	706	656	4573	3181	12445	25	843	895	6379	4303
3-р баг, Их-Уул	10380	22	742	598	5072	3946	10733	15	693	632	5420	3973
4-р баг, Жаргалант	3680	1	262	288	1546	1583	4350	1	287	317	1972	1773
Сумын дүн	32 042	69	2 287	2 078	15 416	12 192	37 508	65	2 396	2 438	18 667	13 942
1-р баг, Баян	17402	15	515	959	8564	7349	20222	12	616	771	10606	8217
2-р баг, Дэлгэр	12877	18	468	708	6328	5355	14966	12	575	727	7550	6102
3-р баг, Төв	13945	21	518	559	6972	5875	15664	18	500	895	7608	6643
4-р баг, Дөхөм	23214	9	733	622	11694	10156	27542	13	767	1329	15061	10372
5-р баг, Хонгор	19322	64	622	1292	9910	7434	21571	51	648	1358	10991	8523
6-р баг, Ширээт	7121	6	418	455	3264	2978	8287	4	469	596	3667	3551
Сумын дүн	93 881	133	3 274	4 595	46 732	39 147	108 252	110	3 575	5 676	55 483	43 408
1-р баг, Үүд	12968	3	720	908	7057	4280	12253	4	728	929	6918	3674
2-р баг, Бадрах	13504	24	928	1037	7065	4450	15787	19	953	893	8865	5057
3-р баг, Аман-Ус	9135	33	644	847	3909	3702	9884	18	548	705	4634	3979
4-р баг, Овоот	12537	6	679	1121	6833	3898	14430	7	772	1229	8164	4258
Сумын дүн	48 144	66	2 971	3 913	24 864	16 330	52 354	48	3 001	3 756	28 581	16 968

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Мөнххаан сум	1-р баг, Баянтэрэм	15054	44	844	739	7921	5506	17859	58	1137	776	9270	6618
	2-р баг, Баян-Уул	19189	50	810	877	9724	7728	21629	46	1029	879	11343	8332
	3-р баг, Баянцагаан	16597	19	710	764	8437	6667	21538	20	927	900	11014	8677
	4-р баг, Баясгалант	11129	4	442	573	5158	4952	12610	2	579	607	6251	5171
	5-р баг, Бүрэнцогт	20924	17	828	875	10678	8526	21186	21	801	875	10943	8546
Сумын дүн	82 893	134	3 634	3 828	41 918	33 379	94 822	147	4 473	4 037	48 821	37 344	
Наран сум	1-р баг, Гүн худаг	13429	51	612	1123	6867	4776	15123	51	683	1358	7429	5602
	2-р баг, Тосонгийн гол	17753	14	804	1241	9177	6517	18331	19	853	1236	10091	6132
	3-р баг, Наранбулаг	4066	1	196	343	2186	1340	3163	-	128	392	1524	1119
Сумын дүн	35 248	66	1 612	2 707	18 230	12 633	36 617	70	1 664	2 986	19 044	12 853	
Онгон сум	1-р баг, Ихбулаг	22475	43	1043	1530	13278	6581	22658	48	899	1134	13559	7018
	2-р баг, Шарбурд	19111	61	634	1130	11395	5891	14490	46	418	780	8951	4295
	3-р баг, Нүдэн	23633	53	617	1144	14801	7018	21140	68	291	673	13405	6703
	4-р баг, Цөнгөрөг	4123	5	186	217	2785	930	4413	4	199	255	2972	983
	5-р баг, Хавирга	3443	3	183	312	1746	1199	3611	6	58	107	1969	1471
Сумын дүн	72 785	165	2 663	4 333	44 005	21 619	66 312	172	1 865	2 949	40 856	20 470	
Сүхбаатар сум	1-р баг, Баянгол	24226	92	1197	992	14700	7245	25195	58	732	767	15425	8213
	2-р баг, Хайлаастай	3226	-	242	264	1429	1291	3626	2	301	297	1641	1385
	3-р баг, Хулгар	16166	104	1099	776	8825	5362	17910	80	822	866	9861	6281
	4-р баг, Ланз	11542	25	614	568	5757	4578	11493	19	773	529	5812	4360
	5-р баг, Шинэбулаг	11881	31	703	624	7034	3489	12448	15	580	671	7306	3876
Сумын дүн	67 041	252	3 855	3 224	37 745	21 965	70 672	174	3 208	3 130	40 045	24 115	
Түвшинширээ сум	1-р баг, Сэргэлэн	5816	11	186	333	2952	2334	6524	15	217	321	3419	2552
	2-р баг, Өлзийт	15113	61	583	811	7011	6647	16861	67	731	848	8151	7064
	3-р баг, Үнэгт	17529	32	478	816	8339	7864	16269	30	533	829	7845	7032
	4-р баг, Дэлгэрхаан	14547	26	281	380	6951	6909	16176	23	443	523	8198	6989
	5-р баг, Өгөөмөр	27615	76	864	1171	14527	10977	29515	87	945	1315	15606	11562
Сумын дүн	80 620	206	2 392	3 511	39 780	34 731	85 345	222	2 869	3 836	43 219	35 199	

ХАВРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1-р баг, Лхүмбэ	9903	30	1016	731	4448	3678	11108	15	1047	779	5294	3973
2-р баг, Баянцагаан	9950	27	762	710	4861	3590	10525	25	882	817	5134	3667
3-р баг, Баян-Овоо	3411	10	180	409	1285	1527	2024	-	107	209	858	850
4-р баг, Баянцогт	-	-	-	-	-	-	1020	-	97	205	422	296
Сумын дүн	23 264	67	1 958	1 850	10 594	8 795	24 677	40	2 133	2 010	11 708	8 786
1-р баг, Баян	22052	81	908	1111	12473	7479	21650	51	875	777	12330	7617
2-р баг, Жаргалант	8721	15	251	448	4618	3389	10020	22	327	431	4782	4458
3-р баг, Тэгш	15130	40	485	622	8557	5426	15272	35	582	506	8876	5273
4-р баг, Жавхлант	9559	36	382	381	5148	3612	10285	40	413	336	5884	3612
5-р баг, Дэлгэр	6997	39	220	348	3823	2567	7523	37	271	234	4309	2672
Сумын дүн	62 459	211	2 246	2 910	34 619	22 473	64 750	185	2 468	2 284	36 181	23 632
1-р баг, Халзан шанд	14881	47	505	788	8349	5192	16689	30	654	871	9376	5758
2-р баг, Сахиул шанд	8988	22	429	424	4786	3327	9206	14	463	501	4965	3263
3-р баг, Сайншанд	10395	22	476	453	6139	3305	10691	5	486	483	6109	3608
4-р баг, Хатавч	5837	12	361	478	2887	2099	7586	9	361	489	3485	3242
Сумын дүн	40 101	103	1 771	2 143	22 161	13 923	44 172	58	1 964	2 344	23 935	15 871
1-р баг, Хөдлөн хайлааст	18530	32	1330	1279	8911	6978	19115	7	1290	1514	8324	7980
2-р баг, Цагаан овоо	3705	2	302	413	1206	1782	3728	3	291	391	1128	1915
3-р баг, Бадрах	9587	20	841	720	3438	4568	10180	6	819	728	3776	4851
4-р баг, Хонгор	7877	35	658	521	2837	3826	8464	24	631	599	3112	4098
5-р баг, Билүүт	5353	5	436	525	2381	2006	4067	8	384	503	1540	1632
6-р баг, Жаргалант	11337	52	749	813	4852	4871	11690	23	799	892	4936	5040
7-р баг, Хадын булаг	12247	30	1234	1100	5003	4880	11246	24	993	1122	4627	4480
8-р баг, Алтан овоо	1902	4	241	308	501	848	2209	2	241	282	683	1001
Сумын дүн	70 538	180	5 791	5 679	29 129	29 759	70 699	97	5 448	6 031	28 126	30 997

Эрдэнэцагаан сум

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Баг	2013 оны малын тоо, толгой												Улсын нийт 1592 багийн дунд эзлэх байр											
		Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа						
A																									
Баруун-Урт сум	1-р баг	11 077	11	1 106	1 052	5 242	3 666	1 289	893	848	897	1 150	1 346												
Уулбаян сум	1-р баг, Баян	70 575	379	4 731	3 860	37 905	23 700	44	185	71	174	46	146												
Баяндэлгэр сум	1-р баг, Баян	61 292	105	2 996	3 605	30 002	24 584	87	480	244	210	112	129												
Сүхбаатар сум	1-р баг, Баянгол	70 878	414	5 842	4 103	40 532	19 987	43	174	28	151	32	256												
Мөнххаан сум	1-р баг, Баянтэрэм	47 163	270	4 477	2 723	23 130	16 563	226	244	92	352	223	409												
Наран сум	1-р баг, Гүн худаг	42 038	233	2 874	4 445	19 898	14 588	326	276	267	119	302	528												
Онгон сум	1-р баг, Ихбулаг	79 191	236	5 567	5 694	44 467	23 227	21	268	37	53	19	157												
Түмэнцогт сум	1-р баг, Лхүмбэ	30 433	98	4 908	2 670	12 725	10 032	639	498	58	363	636	836												
Асгат сум	1-р баг, Өлзийт	26 897	111	2 917	2 061	12 668	9 140	766	458	258	520	639	916												
Түвшинширээ сум	1-р баг, Сэргэлэн	19 733	64	1 055	1 154	9 713	7 747	992	601	879	848	812	1 021												
Дарьганга сум	1-р баг, Үүд	39 075	38	3 857	3 492	20 257	11 431	393	704	150	224	292	727												
Халзан сум	1-р баг, Халзан шанд	44 660	206	2 703	2 698	24 220	14 833	269	309	293	358	197	512												
Эрдэнэцагаан сум	1-р баг, Хөдлөн хайлаас	47 979	53	6 186	4 328	19 924	17 488	212	631	19	128	300	368												
Баруун-Урт сум	2-р баг	4 401	14	376	379	1 799	1 833	1 478	861	1 366	1 316	1 446	1 460												
Дарьганга сум	2-р баг, Бадрах	39 138	154	4 050	3 564	18 759	12 611	390	370	126	213	352	660												
Мөнххаан сум	2-р баг, Баян-Уул	57 350	233	4 362	3 212	27 983	21 560	117	275	99	261	131	195												
Түмэнцогт сум	2-р баг, Баянцагаан	31 739	160	3 821	2 525	14 876	10 357	607	361	153	389	522	807												
Асгат сум	2-р баг, Дөхөм	29 852	145	3 618	2 521	13 913	9 655	659	389	172	394	574	869												
Баяндэлгэр сум	2-р баг, Дэлгэр	46 846	101	2 723	2 570	22 713	18 739	231	487	289	382	233	307												
Уулбаян сум	2-р баг, Жаргалант	28 895	88	1 477	1 563	14 641	11 126	699	535	646	677	538	755												
Түвшинширээ сум	2-р баг, Өлзийт	51 871	376	3 292	3 025	22 761	22 417	161	187	202	293	232	174												
Халзан сум	2-р баг, Сахиул шанд	22 181	76	1 803	1 580	11 377	7 345	919	562	513	671	713	1 046												
Наран сум	2-р баг, Тосонгийн гол	56 770	93	3 666	4 230	30 160	18 621	126	513	163	136	108	318												
Сүхбаатар сум	2-р баг, Хайлаастай	9 812	4	1 136	825	4 365	3 482	1 325	1 003	836	1 020	1 231	1 354												
Эрдэнэцагаан сум	2-р баг, Цагаан овоо	11 122	8	1 376	1 237	3 713	4 788	1 287	928	706	802	1 293	1 249												
Онгон сум	2-р баг, Шарбурд	54 841	306	3 568	4 277	30 215	16 475	143	225	176	132	107	416												
Баруун-Урт сум	3-р баг	12 715	26	1 084	866	5 910	4 829	1 234	775	863	998	1 104	1 246												
Дарьганга сум	3-р баг, Аман-Ус	24 683	62	2 594	2 595	10 474	8 958	836	606	316	375	769	931												
Эрдэнэцагаан сум	3-р баг, Бадрах	24 752	52	3 940	2 266	8 236	10 258	834	634	136	461	901	817												
Түмэнцогт сум	3-р баг, Баян-Овоо	5 182	-	582	802	1 965	1 833	1 456	1 118	1 204	1 032	1 432	1 461												
Мөнххаан сум	3-р баг, Баянцагаан	61 275	99	4 803	3 321	29 763	23 289	88	494	65	244	115	155												
Асгат сум	3-р баг, Их-Уул	33 952	91	4 646	2 971	15 036	11 208	528	521	77	305	517	745												
Наран сум	3-р баг, Наранбулаг	10 283	5	616	1 227	4 969	3 466	1 306	981	1 186	806	1 171	1 356												

ХАВСРАЛТ 12.2.1-ийн үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Онгон сум	70 966	347	3 335	4 177	41 286	21 821	42	201	200	142	27	187
Халзан сум	31 754	40	2 557	1 656	17 508	9 993	606	692	322	648	399	840
Баяндэлгэр сум	44 791	107	3 276	3 420	19 809	18 179	266	473	203	234	306	335
Уулбаян сум	45 481	202	2 610	2 132	26 144	14 393	251	315	312	501	162	538
Түвшинширээ сум	50 520	202	2 585	2 923	22 572	22 238	178	314	317	316	236	180
Сүхбаатар сум	52 697	582	5 600	2 862	27 239	16 414	157	130	34	323	144	419
Баруун-Урт сум	12 633	20	1 231	984	5 975	4 423	1 236	817	775	924	1 097	1 277
Түмэнцогт сум	4 168	2	498	698	1 523	1 447	1 486	1 046	1 279	1 096	1 470	1 489
Мөнххаан сум	36 739	14	2 514	2 209	17 425	14 577	453	862	330	479	401	529
Баяндэлгэр сум	83 431	104	3 940	4 776	43 098	31 513	16	481	135	98	23	54
Түвшинширээ сум	49 926	138	2 132	1 847	23 699	22 110	185	407	419	595	211	182
Уулбаян сум	32 520	227	1 934	1 426	17 159	11 774	579	280	468	729	415	704
Асгат сум	11 750	9	1 516	1 115	4 668	4 442	1 267	916	630	866	1 202	1 273
Сүхбаатар сум	32 252	201	3 426	1 938	15 673	11 014	590	316	188	557	486	762
Дарьганга сум	39 712	45	3 954	4 797	19 615	11 301	379	672	134	94	312	742
Халзан сум	19 843	44	2 082	1 739	9 052	6 926	987	676	430	614	858	1 074
Эрдэнэцагаан сум	22 698	183	3 113	1 772	7 605	10 025	899	336	224	605	961	839
Онгон сум	11 577	48	1 106	828	6 538	3 057	1 270	658	849	1 018	1 054	1 379
Баруун-Урт сум	18 667	8	2 221	1 344	7 258	7 836	1 037	927	390	751	987	1 012
Эрдэнэцагаан сум	16 623	44	2 111	1 758	6 784	5 926	1 105	677	426	610	1 029	1 154
Мөнххаан сум	63 990	95	4 170	3 156	30 977	25 592	68	505	111	273	101	108
Уулбаян сум	23 618	243	1 153	1 187	12 720	8 315	869	262	822	823	637	976
Түвшинширээ сум	82 460	447	4 148	3 825	41 281	32 759	18	156	114	180	28	41
Онгон сум	11 942	18	962	1 175	5 511	4 276	1 258	833	946	832	1 129	1 286
Баяндэлгэр сум	68 466	377	3 856	5 544	33 213	25 476	51	186	151	61	79	112
Сүхбаатар сум	32 549	93	2 650	2 132	17 846	9 828	578	514	304	500	387	856
Баруун-Урт сум	10 430	17	1 037	954	4 591	3 831	1 302	840	894	940	1 210	1 328
Эрдэнэцагаан сум	36 284	184	3 663	2 808	14 486	15 143	462	332	164	332	547	494
Баяндэлгэр сум	25 430	28	2 258	1 928	11 176	10 040	814	758	380	565	724	835
Баруун-Урт сум	7 615	3	1 436	499	3 060	2 617	1 386	1 025	669	1 229	1 346	1 411
Эрдэнэцагаан сум	30 984	149	5 668	3 308	11 201	10 658	626	381	32	246	723	789
Баруун-Урт сум	109 591	164	9 020	7 997	50 852	41 558	5	358	1	20	10	10
Эрдэнэцагаан сум	6 759	12	1 261	887	1 856	2 743	1 412	880	757	986	1 444	1 406
Баруун-Урт сум	83 906	195	7 275	4 791	42 912	28 733	15	323	7	95	24	75

ХАВСРАЛТ 12.2.2. БАГИЙН МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧДЫН ТОО

Сум, баг	Малчин өрхийн тоо				Малчдын тоо			
	2012		2013		2012		2013	
	1	2	3	4	1	2	3	4
АЙМГИЙН ДҮН	6 530	6 466	13 988	13 742				
Баруун-Урт сум	599	631	1 226	1 284				
1-р баг	15	-	30	-				
2-р баг	5	-	14	-				
3-р баг	18	9	33	17				
4-р баг	16	22	35	47				
5-р баг	7	14	13	25				
6-р баг	20	27	40	49				
7-р баг	1	-	2	-				
8-р баг	319	329	636	671				
9-р баг	198	230	423	475				
Асгат сум	265	262	574	583				
1-р баг, Өлзийт	78	73	168	167				
2-р баг, Дөхөм	89	85	180	180				
3-р баг, Их-Уул	87	90	203	207				
4-р баг, Жаргалант	11	14	23	29				
Баяндэлгэр сум	841	886	1 921	1 968				
1-р баг, Баян	179	179	381	387				
2-р баг, Дэлгэр	160	178	382	434				
3-р баг, Төв	113	143	260	319				
4-р баг, Дөхөм	200	211	473	445				
5-р баг, Хонгор	192	175	425	383				
6-р баг, Ширээт	-	-	-	-				
Дарьганга сум	408	436	873	933				
1-р баг, Үүд	134	137	289	291				
2-р баг, Бадрах	126	136	260	288				
3-р баг, Аман-Ус	107	110	235	236				
4-р баг, Овоот	41	53	89	118				
Мөнххаан сум	612	601	1 223	1 191				
1-р баг, Баянтэрэм	158	142	335	284				
2-р баг, Баян-Уул	172	151	335	315				
3-р баг, Баянцагаан	145	147	294	298				
4-р баг, Баясгалант	24	48	49	86				
5-р баг, Бүрэнцогт	113	113	210	208				
Онгон сум	470	475	1 062	1 023				
1-р баг, Ихбулаг	146	153	355	337				
2-р баг, Шарбурд	162	149	345	309				
3-р баг, Нүдэн	151	160	341	347				
4-р баг, Цэнгөрөг	7	7	14	15				
5-р баг, Хавирга	4	6	7	15				
Сум, баг	1	2	3	4	1	2	3	4
Наран сум	224	220	494	469				
1-р баг, Гүн-худаг	91	87	203	183				
2-р баг, Тосонгийн гол	132	130	289	282				
3-р баг, Наранбулаг	1	3	2	4				
Сүхбаатар сум	590	540	1 187	1 124				
1-р баг, Баянгол	171	162	350	352				
2-р баг, Хайлаастай	15	14	28	37				
3-р баг, Хулгар	187	161	396	336				
4-р баг, Ланз	105	100	207	197				
5-р баг, Шинэбулаг	112	103	206	202				
Түвшинширээ сум	642	650	1 393	1 372				
1-р баг, Сэргэлэн	41	27	87	52				
2-р баг, Өлзийт	134	141	291	303				
3-р баг, Үнэгт	137	142	307	296				
4-р баг, Дэлгэрхаан	122	127	283	289				
5-р баг, Өгөөмөр	208	213	425	432				
Түмэнцогт сум	247	224	482	436				
1-р баг, Лхүмбэ	113	94	219	189				
2-р баг, Баянцагаан	129	123	254	232				
3-р баг, Баян-Овоо	5	5	9	12				
4-р баг	-	2	-	3				
Уулбаян сум	519	482	1 097	1 061				
1-р баг, Баян	181	171	391	377				
2-р баг, Жаргалант	51	48	95	102				
3-р баг, Тэлш	127	126	264	267				
4-р баг, Жавхлант	85	75	190	171				
5-р баг, Дэлгэр	75	62	157	144				
Халзан сум	270	286	551	586				
1-р баг, Халзан шанд	106	109	218	232				
2-р баг, Сахиул шанд	63	54	135	113				
3-р баг, Сайншанд	59	76	122	149				
4-р баг, Хатавч	42	47	76	92				
Эрдэнэцагаан сум	843	773	1 905	1 712				
1-р баг, Хөдлөн хайлааст	188	185	404	399				
2-р баг, Цагаан овоо	22	15	51	35				
3-р баг, Бадрах	145	135	359	321				
4-р баг, Хонгор	119	110	265	245				
5-р баг, Билүүт	27	25	56	52				
6-р баг, Жаргалант	146	136	357	309				
7-р баг, Хадын булаг	179	147	369	308				
8-р баг, Алтан овоо	17	20	44	43				

А		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Дарьганга сум		34	34	-	-	-	-	31	34	16	30	32	1
Сумын дүн		385	382	3	-	-	-	334	345	49	301	315	101
1-р баг, Баянтэрэм		149	126	3	-	20	-	80	118	113	130	140	10
2-р баг, Баян-Уул		114	106	-	-	8	-	38	102	72	71	103	40
3-р баг, Баянцагаан		132	129	1	-	2	-	110	121	95	110	114	24
4-р баг, Баясгалант		23	22	-	-	1	-	18	20	17	16	21	-
5-р баг, Бүрэнцогт		107	104	3	-	-	-	97	98	40	61	132	-
Сумын дүн		525	487	7	-	31	-	343	459	337	388	510	74
1-р баг, Гүн худаг		80	73	1	1	5	-	65	68	11	29	65	-
2-р баг, Тосонгийн гол		156	122	2	3	23	6	91	101	86	80	95	-
3-р баг, Наранбулаг		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сумын дүн		236	195	3	4	28	6	156	169	97	109	160	-
1-р баг, Ихбулаг		96	95	1	-	-	-	90	91	67	82	96	2
2-р баг, Шарбурд		129	129	-	-	-	-	108	111	20	71	166	-
3-р баг, Нүдэн		117	117	-	-	-	-	106	110	68	93	111	-
4-р баг, Цөнгөрөг		6	6	-	-	-	-	6	6	-	3	6	-
5-р баг, Хавирга		3	3	-	-	-	-	3	3	2	2	4	-
Сумын дүн		351	350	1	-	-	-	313	321	157	251	383	2
1-р баг, Баянгол		146	145	-	-	1	-	113	118	80	97	128	-
2-р баг, Хайлаастай		1	1	-	-	-	-	2	2	1	2	2	-
3-р баг, Хулгар		136	132	4	-	-	-	96	100	46	77	130	-
4-р баг, Ланз		45	45	-	-	-	-	35	39	23	27	79	-
5-р баг, Шинэбулаг		78	78	-	-	-	-	24	74	39	64	138	-
Сумын дүн		406	401	4	-	1	-	270	333	189	267	477	-
1-р баг, Сэргэлэн		12	11	1	-	-	-	1	11	5	6	9	-
2-р баг, Өлзийт		95	92	-	-	3	-	3	91	56	63	115	24
3-р баг, Үнэгт		122	101	2	-	19	-	8	96	11	77	106	9
4-р баг, Дэлгэрхаан		92	88	1	-	1	2	68	82	46	73	84	9
5-р баг, Өгөөмөр		125	122	-	-	3	-	106	126	34	99	151	357
Сумын дүн		446	414	4	-	26	2	186	406	152	318	465	399

ХАВСРАЛТ 12.2.3-ын үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1-р баг, Лхүмбэ	84	84	-	-	-	-	78	80	15	55	113	-
2-р баг, Баянцагаан	94	91	3	-	-	-	72	94	20	90	112	-
3-р баг, Баян-Овоо	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4-р баг, Баянцогт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сумын дүн	178	175	3	-	-	-	150	174	35	145	225	-
1-р баг, Баян	151	136	-	3	12	-	93	133	84	117	141	-
2-р баг, Жаргалант	40	40	-	-	-	-	8	31	3	26	41	-
3-р баг, Тэгш	104	102	-	2	-	-	81	89	89	71	104	-
4-р баг, Жавхлант	72	72	-	-	-	-	-	58	42	64	65	-
5-р баг, Дэлгэр	57	55	-	-	2	-	47	51	12	22	55	1
Сумын дүн	424	405	-	5	14	-	229	362	230	300	406	1
1-р баг, Халзан шанд	95	84	-	6	4	1	74	84	38	68	150	3
2-р баг, Сахиул шанд	61	61	-	-	-	-	54	55	7	53	54	17
3-р баг, Сайншанд	58	58	-	-	-	-	1	58	46	35	83	-
4-р баг, Хатавч	29	29	-	-	-	-	19	21	5	11	24	-
Сумын дүн	243	232	-	6	4	1	148	218	96	167	311	20
1-р баг, Хөдлөн хайлааст	210	126	76	-	8	-	100	137	64	86	153	-
2-р баг, Цагаан овоо	24	16	8	-	-	-	19	20	11	6	23	3
3-р баг, Бадрах	121	95	26	-	-	-	73	78	12	33	101	1
4-р баг, Хонгор	71	53	18	-	-	-	-	43	6	30	41	-
5-р баг, Билүүт	28	18	10	-	-	-	18	18	3	14	13	-
6-р баг, Жаргалант	127	86	41	-	-	-	3	77	42	48	68	-
7-р баг, Хадын булаг	143	84	59	-	-	-	5	78	25	43	74	-
8-р баг, Алтан овоо	13	8	5	-	-	-	5	9	-	2	7	-
Сумын дүн	737	486	243	-	8	-	223	460	163	262	480	4

Эрдэнэцагаан
сум

ХАВСРАЛТ 12.2.3-ын үргэлжлэл

2013

Сум, баг	Үүнээс																																						
	Нарны			Салхинь			Бага оврын цахилгаан			Төвлөрсөн систем			Бусад			Сансарын антенн			Төлөвзор			Радио			Оёдлын машин			Гар утас			Гар аргаар хийсэн эсий								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
А	5 999	5 573	282	103	34	7	3 658	5 080	2 175	3 372	5 989	301																											
АЙМГИЙН ДҮН																																							
1-р баг	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
2-р баг	9	9	-	-	-	-	-	9	8	7	6	15	-	-	-	-	-	-	8	9	7	6	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
3-р баг	8	8	-	-	-	-	-	7	5	7	5	7	-	-	-	-	-	-	5	7	7	5	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4-р баг	23	23	-	-	-	-	-	19	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	19	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5-р баг	11	10	-	-	1	-	-	11	10	11	9	19	-	-	-	-	-	-	8	11	10	9	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6-р баг	24	23	1	-	-	-	-	23	19	23	8	29	-	-	-	-	-	-	8	23	19	8	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7-р баг	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8-р баг	192	192	-	-	-	-	-	163	160	163	40	181	-	-	-	-	-	-	154	163	160	40	181	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9-р баг	183	174	8	1	-	-	1	170	196	170	169	199	-	-	-	-	-	-	168	170	196	169	199	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сумын дүн	451	440	9	1	1	-	352	403	399	238	453	3																											
1-р баг, Өлзийт	77	76	1	-	-	-	-	44	26	57	41	53	-	-	-	-	-	-	44	57	26	41	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
2-р баг, Дөхөм	83	83	-	-	-	-	-	72	74	74	53	76	-	-	-	-	-	-	72	74	27	53	76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3-р баг, Их-Уул	90	90	-	-	-	-	-	74	74	74	73	75	-	-	-	-	-	-	14	74	7	73	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4-р баг, Жаргалант	13	13	-	-	-	-	-	11	2	11	1	10	-	-	-	-	-	-	9	11	2	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сумын дүн	263	262	1	-	-	-	139	216	62	168	214	-																											
1-р баг, Баян	164	161	1	2	-	-	26	144	20	51	155	1	-	-	-	-	-	-	26	144	20	51	155	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2-р баг, Дэлгэр	163	163	-	-	-	-	71	138	68	83	124	1	-	-	-	-	-	-	71	138	68	83	124	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3-р баг, Төв	139	139	-	-	-	-	44	129	22	50	133	-	-	-	-	-	-	-	44	129	22	50	133	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4-р баг, Дөхөм	196	196	-	-	-	-	146	196	23	61	188	1	-	-	-	-	-	-	146	196	23	61	188	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5-р баг, Хонгор	156	156	-	-	-	-	130	137	103	102	157	-	-	-	-	-	-	-	130	137	103	102	157	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6-р баг, Ширээт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сумын дүн	818	815	1	2	-	-	417	744	236	347	757	3																											
1-р баг, Үүд	70	70	-	-	-	-	56	59	51	56	73	-	-	-	-	-	-	-	56	59	51	56	73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2-р баг, Бадрах	134	133	-	-	1	-	106	114	20	86	112	-	-	-	-	-	-	-	106	114	20	86	112	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3-р баг, Аман-Ус	127	127	-	-	-	-	7	126	-	118	141	-	-	-	-	-	-	-	7	126	-	118	141	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ХАВСРАЛТ 12.2.3-ын үргэлжлэл

А		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Дарьганга сум	4-р баг, Овоот	48	48	-	-	-	-	41	44	10	36	46	-
	Сумын дүн	379	378	-	1	-	-	210	343	81	296	372	-
Мөнххаан сум	1-р баг, Баянтэрэм	135	132	-	3	-	-	72	108	70	104	112	-
	2-р баг, Баян-Уул	161	153	2	6	-	-	14	139	66	93	137	-
	3-р баг, Баянцагаан	143	143	-	-	-	-	45	129	63	79	118	-
	4-р баг, Баясгалант	42	30	-	10	2	21	21	29	22	35	39	-
	5-р баг, Бүрэнцогт	114	111	3	-	-	-	105	105	30	100	87	-
	Сумын дүн	595	569	5	-	19	2	257	510	251	411	493	-
Наран сум	1-р баг, Гүн худаг	89	89	-	-	-	-	72	77	15	54	76	-
	2-р баг, Тосонгийн гол	126	126	-	-	-	-	111	113	23	86	161	-
	3-р баг, Наранбулаг	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-
	Сумын дүн	216	216	-	-	-	-	184	191	38	140	238	-
Онгон сум	1-р баг, Ихбулаг	148	148	-	-	-	-	131	152	42	92	155	-
	2-р баг, Шарбурд	163	163	-	-	-	-	146	160	5	53	158	-
	3-р баг, Нүдэн	158	158	-	-	-	-	142	144	10	63	158	50
	4-р баг, Цөнгөрөг	7	7	-	-	-	-	7	7	-	-	6	-
	5-р баг, Хавирга	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Сумын дүн	477	477	-	-	-	-	426	463	57	208	477	50
Сүхбаатар сум	1-р баг, Баянгол	161	161	-	-	-	-	119	149	130	132	178	-
	2-р баг, Хайлаастай	13	13	-	-	-	-	7	7	7	7	16	-
	3-р баг, Хулгар	155	152	2	1	-	-	115	128	64	93	205	-
	4-р баг, Ланз	77	77	-	-	-	-	15	53	32	39	72	-
	5-р баг, Шинэбулаг	102	102	-	-	-	-	96	97	91	89	104	-
	Сумын дүн	508	505	2	-	1	-	352	434	324	360	575	-
Түвшинширээ сум	1-р баг, Сэргэлэн	23	21	-	-	2	-	5	22	7	14	34	-
	2-р баг, Өлзийт	124	123	1	-	-	-	120	123	15	122	116	-
	3-р баг, Үнэгт	129	127	1	-	1	-	80	116	41	83	122	-
	4-р баг, Дэлгэрхаан	104	104	-	-	-	-	67	83	80	77	91	-
	5-р баг, Өгөөмөр	149	149	-	-	-	-	143	159	33	103	159	208
	Сумын дүн	529	524	2	-	3	-	415	503	176	399	522	208

ХАВСРАЛТ 12.2.3-ын үргэлжлэл

A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1-р баг, Лхүмбэ	140	93	-	47	-	-	87	88	-	27	184	-
2-р баг, Баянцагаан	149	99	-	50	-	-	78	97	22	96	119	1
3-р баг, Баян-Овоо	3	3	-	-	-	-	-	3	-	3	3	-
4-р баг, Баянцогт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Сумын дүн	292	195	-	97	-	-	165	188	22	126	307	1
1-р баг, Баян	141	140	-	1	-	-	69	106	74	104	160	-
2-р баг, Жаргалант	48	48	-	-	-	-	28	48	36	31	48	-
3-р баг, Тэгш	114	108	-	1	-	5	77	90	37	58	94	1
4-р баг, Жавхланта	75	75	-	-	-	-	57	63	30	59	63	-
5-р баг, Дэлгэр	59	59	-	-	-	-	38	53	55	43	55	1
Сумын дүн	437	430	-	2	-	5	269	360	232	295	420	2
1-р баг, Халзан шанд	103	103	-	-	-	-	67	96	54	55	96	30
2-р баг, Сахиул шанд	53	53	-	-	-	-	7	50	47	22	49	-
3-р баг, Сайншанд	68	68	-	-	-	-	31	37	3	11	43	-
4-р баг, Хатавч	46	46	-	-	-	-	17	18	2	3	18	-
Сумын дүн	270	270	-	-	-	-	122	201	106	91	206	30
1-р баг, Хөдлөн хайлааст	218	120	98	-	-	-	119	143	30	52	101	4
2-р баг, Цагаан овоо	19	12	7	-	-	-	12	14	9	12	13	-
3-р баг, Бадрах	102	76	26	-	-	-	8	77	17	40	131	-
4-р баг, Хонгор	80	65	15	-	-	-	56	76	14	64	140	-
5-р баг, Билүүт	23	20	3	-	-	-	-	22	7	12	21	-
6-р баг, Жаргалант	107	93	13	1	-	-	50	82	-	27	46	-
7-р баг, Хадын булаг	196	92	95	-	9	-	93	96	111	76	481	-
8-р баг, Алтан овоо	19	14	5	-	-	-	12	14	3	10	22	-
Сумын дүн	764	492	262	1	9	-	350	524	191	293	955	4

ХАВСРАЛТ 12.2.4 БАГИЙН ХАШАА, ХҮДГИЙН ТОО, 2012 ОНЫ ТООЛЛОГО

Сум	Баг	Нийт хашаа		Дулаан байр		Саравчтай		Саравчгүй		Бодын хашаа	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
А											
АЙМГИЙН ДҮН											
	1-р баг	9	2	6	1	2 408	2 408	1	2 408	1	2 408
	2-р баг	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
	3-р баг	6	-	3	3	3	3	3	3	3	3
	4-р баг	2	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Баруун-Урт сум	5-р баг	1	-	1	1	1	1	-	-	-	-
	6-р баг	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	7-р баг	1	-	1	1	1	1	-	-	-	-
	8-р баг	64	3	60	1	60	1	1	1	1	1
	9-р баг	110	66	24	20	24	20	20	20	20	20
	Сумын дүн	195	71	98	26	98	26	26	26	26	26
	1-р баг, Өлзийт	31	-	6	25	6	25	25	25	25	25
	2-р баг, Дөхөм	58	-	39	19	39	19	19	19	19	19
Асгат сум	3-р баг, Их-Уул	38	-	33	5	33	5	5	5	5	5
	4-р баг, Жаргалант	4	-	1	3	1	3	3	3	3	3
	Сумын дүн	131	-	79	52	79	52	52	52	52	52
	1-р баг, Баян	78	-	44	34	44	34	34	34	34	34
	2-р баг, Дэлгэр	73	1	55	17	55	17	17	17	17	17
	3-р баг, Төв	65	-	41	24	41	24	24	24	24	24
Баяндэлгэр сум	4-р баг, Дөхөм	76	-	41	35	41	35	35	35	35	35
	5-р баг, Хонгор	116	-	98	18	98	18	18	18	18	18
	6-р баг, Ширээт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Сумын дүн	408	1	279	128	279	128	128	128	128	128
	1-р баг, Үүд	31	-	5	26	5	26	26	26	26	26
	2-р баг, Бадрах	13	-	5	8	5	8	8	8	8	8
Дарьганга сум	3-р баг, Аман-Ус	42	-	15	27	15	27	27	27	27	27
	4-р баг, Овоот	6	-	1	5	1	5	5	5	5	5
	Сумын дүн	92	-	26	66	26	66	66	66	66	66

ХАВСРАЛТ 12.2.3-ын үргэлжлэл

А		1	2	3	4	5
Мөнххаан сум	1-р баг, Баянтэрэм	122	-	31	91	91
	2-р баг, Баян-Уул	90	-	1	89	89
	3-р баг, Баянцагаан	124	-	4	120	120
	4-р баг, Баясгалант	32	1	6	25	25
	5-р баг, Бүрэнцогт	94	-	5	89	89
	Сумын дүн	462	1	47	414	414
Наран сум	1-р баг, Гүн худаг	44	-	12	32	32
	2-р баг, Тосонгийн гол	49	1	15	33	33
	3-р баг, Наранбулаг	1	-	-	1	1
	Сумын дүн	94	1	27	66	66
Онгон сум	1-р баг, Ихбулаг	52	2	11	39	39
	2-р баг, Шарбурд	69	-	36	33	33
	3-р баг, Нүдэн	336	1	10	325	325
	4-р баг, Цөнгөрөг	11	-	6	5	5
	5-р баг, Хавирга	1	-	-	1	1
	Сумын дүн	469	3	63	403	403
Сүхбаатар сум	1-р баг, Баянгол	163	-	24	139	139
	2-р баг, Хайлаастай	6	-	5	1	1
	3-р баг, Хулгар	139	-	44	95	95
	4-р баг, Ланз	82	-	27	55	55
	5-р баг, Шинэбулаг	116	-	47	69	69
	Сумын дүн	506	-	147	359	359
Түвшинширээ сум	1-р баг, Сэргэлэн	12	-	4	8	8
	2-р баг, Өлзийт	64	-	-	64	64
	3-р баг, Үнэгт	111	-	1	110	110
	4-р баг, Дэлгэрхаан	81	-	2	79	79
	5-р баг, Өгөөмөр	104	-	1	103	103
	Сумын дүн	372	-	8	364	364

ХАВСРАЛТ 12.2.3-ын үргэлжлэл

	1	2	3	4	5
А					
1-р баг, Лхүмбэ	129	40	58	31	31
2-р баг, Баянцагаан	117	-	73	44	44
3-р баг, Баян-Овоо	67	1	60	6	6
Сумын дүн	313	41	191	81	81
1-р баг, Баян	15	-	2	13	13
2-р баг, Жаргалант	2	-	-	2	2
3-р баг, Тэгш	79	-	17	62	62
4-р баг, Жавхлант	9	-	5	4	4
5-р баг, Дэлгэр	17	-	5	12	12
Сумын дүн	122	-	29	93	93
1-р баг, Халзан шанд	60	-	19	41	41
2-р баг, Сахиул шанд	29	1	16	12	12
3-р баг, Сайншанд	28	-	10	18	18
4-р баг, Хатавч	11	-	8	3	3
Сумын дүн	128	1	53	74	74
1-р баг, Хөдлөн хайлааст	131	-	12	119	119
2-р баг, Цагаан овоо	27	1	19	7	7
3-р баг, Бадрах	75	-	27	48	48
4-р баг, Хонгор	41	-	14	27	27
5-р баг, Билүүт	14	-	3	11	11
6-р баг, Жаргалант	46	-	13	33	33
7-р баг, Хадын булаг	54	-	19	35	35
8-р баг, Алтан овоо	2	-	-	2	2
Сумын дүн	390	1	107	282	282
Түмэнцогт сум					
Уулбаян сум					
Халзан сум					
Эрдэнэцагаан сум					

ХАВСРАЛТ 12.2.3-ын үргэлжлэл

Сум	Баг	Худаг, бүгд	Гүний өрөмдмөл	Богино яндант	Энгийн уурхайн	Бусад	Усан сан
		1	2	3	4	5	6
А							
АЙМГИЙН ДҮН							
	1-р баг	5	2	-	3	-	-
	2-р баг	1	-	-	-	1	-
	3-р баг	5	2	-	2	1	-
	4-р баг	2	-	1	1	-	-
	5-р баг	3	2	-	1	-	-
	6-р баг	-	-	-	-	-	-
	7-р баг	-	-	-	-	-	-
	8-р баг	77	11	2	64	-	-
	9-р баг	100	7	2	90	1	-
	Сумын дүн	193	24	5	161	3	-
	1-р баг, Өлзийт	48	6	-	42	-	-
	2-р баг, Дөхөм	51	12	-	39	-	-
	3-р баг, Их-Уул	56	23	1	32	-	-
	4-р баг, Жаргалант	5	1	-	4	-	-
	Сумын дүн	160	42	1	117	-	-
	1-р баг, Баян	40	6	-	33	1	-
	2-р баг, Дэлгэр	28	5	3	19	1	1
	3-р баг, Төв	62	5	5	52	-	4
	4-р баг, Дөхөм	21	2	2	17	-	-
	5-р баг, Хонгор	95	7	6	71	11	-
	6-р баг, Ширээт	-	-	-	-	-	-
	Сумын дүн	246	25	16	192	13	5
	1-р баг, Үүд	11	2	-	9	-	-
	2-р баг, Бадрах	3	2	-	1	-	-
	3-р баг, Аман-Ус	6	-	-	6	-	-
	4-р баг, Овоот	2	1	-	1	-	-
	Сумын дүн	22	5	-	17	-	-

ХАВСРАЛТ 12.2.3-ын үргэлжлэл

А		1	2	3	4	5	6
	1-р баг, Баянтэрэм	40	6	7	16	11	-
	2-р баг, Баян-Уул	38	1	-	37	-	-
Мөнххаан сум	3-р баг, Баянцагаан	81	9	1	50	21	-
	4-р баг, Баясгалант	8	5	1	2	-	-
	5-р баг, Бүрэнцогт	23	3	6	14	-	-
	Сумын дүн	190	24	15	119	32	-
	1-р баг, Гүн худаг	42	11	-	31	-	-
	2-р баг, Тосонгийн гол	45	5	2	36	2	-
Наран сум	3-р баг, Наранбулаг	-	-	-	-	-	-
	Сумын дүн	87	16	2	67	2	-
	1-р баг, Ихбулаг	39	11	4	24	-	-
	2-р баг, Шарбурд	51	12	2	37	-	-
	3-р баг, Нүдэн	32	7	1	24	-	-
Онгон сум	4-р баг, Цөнгөрөг	-	-	-	-	-	-
	5-р баг, Хавирга	-	-	-	-	-	-
	Сумын дүн	122	30	7	85	-	-
	1-р баг, Баянгол	93	-	-	93	-	-
	2-р баг, Хайлаастай	5	-	1	4	-	-
	3-р баг, Хулгар	77	5	1	69	2	-
	4-р баг, Ланз	59	5	2	52	-	-
Сүхбаатар сум	5-р баг, Шинэбулаг	70	4	-	66	-	-
	Сумын дүн	304	14	4	284	2	-
	1-р баг, Сэргэлэн	-	-	-	-	-	-
	2-р баг, Өлзийт	1	1	-	-	-	-
	3-р баг, Үнэгт	16	4	-	12	-	-
Түвшинширээ сум	4-р баг, Дэлгэрхаан	14	-	-	14	-	-
	5-р баг, Өгөөмөр	80	21	11	47	1	-
	Сумын дүн	111	26	11	73	1	-

ХАВСРАЛТ 12.2.3-ын үргэлжлэл

	1	2	3	4	5	6
Түмэнцогт сум						
1-р баг, Лхүмбэ	66	9	25	32	-	-
2-р баг, Баянцагаан	82	10	25	47	-	-
3-р баг, Баян-Овоо	19	2	17	-	-	-
Сумын дүн	167	21	67	79	-	-
Уулбаян сум						
1-р баг, Баян	38	5	1	32	-	-
2-р баг, Жаргалант	2	-	-	2	-	-
3-р баг, Тэгш	26	6	2	18	-	4
4-р баг, Жавхланта	23	1	-	22	-	-
5-р баг, Дэлгэр	40	1	-	39	-	-
Сумын дүн	129	13	3	113	-	4
Халзан сум						
1-р баг, Халзан шанд	64	11	5	37	11	-
2-р баг, Сахиул шанд	54	7	3	30	14	-
3-р баг, Сайншанд	40	10	-	30	-	-
4-р баг, Хатавч	21	3	-	18	-	-
Сумын дүн	179	31	8	115	25	-
Эрдэнэцагаан сум						
1-р баг, Хөдлөн хайлааст	117	2	2	112	1	-
2-р баг, Цагаан овоо	24	1	-	23	-	-
3-р баг, Бадрах	93	1	11	81	-	-
4-р баг, Хонгор	33	2	-	31	-	-
5-р баг, Билүүт	11	3	-	8	-	-
6-р баг, Жаргалант	46	8	5	31	2	-
7-р баг, Хадын булаг	58	3	4	46	5	-
8-р баг, Алтан овоо	4	1	-	3	-	-
Сумын дүн	386	21	22	335	8	-